

STORTINGET

Dokument 15:7

(2021–2022)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 901-1050
12.01–27.01 2022

Innhold

901. Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. innbyggerstørrelse, besvart av kommunal- og distriktsminister	11
902. Fra stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt, vedr. støtte og utvikle folkedansen og den folkelige dansemusikken, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	12
903. Fra stortingsrepresentant Morten Wold, vedr. næringsdrivende yogalærere/yogastudioer som berøres av gjeldende smitteverntiltak, besvart av helse- og omsorgsminister	13
904. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. ny ordning for beregning av nettleie for kraftkundene, besvart av olje- og energiminister	14
905. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. styringen av den private stiftelsen Norsk Rikstoto, besvart av landbruks- og matminister	15
906. Fra stortingsrepresentant Ingvild Wettrhus Thorsvik, vedr. at politiet innhenter og registrerer lovlige politiske ytringer knyttet til rus, besvart av justis- og beredskapsminister	15
907. Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. at regjeringen skal legge frem en boklov, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	16
908. Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. politiets bruk av overvåkning og kartlegging av ruspolitiske aktivister, politikere, samfunnsdebattanter, besvart av justis- og beredskapsminister	17
909. Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. innføringen av overtredelsesgebyr til fastleger som forskriver blåresept, besvart av helse- og omsorgsminister	18
910. Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. strømstøtteordning, besvart av landbruks- og matminister	19
911. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. lønnsnivået for ambassadører og øvrig embetsverk i Utenriksdepartementet, besvart av utenriksminister	20
912. Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. helseforskningsloven, besvart av helse- og omsorgsminister.....	20
913. Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. arbeidsgiveravgift, besvart av kommunal- og distriktsminister	21
914. Fra stortingsrepresentant Grete Wold, vedr. plan- og bygningsloven og studentboliger, besvart av kommunal- og distriktsminister	22
915. Fra stortingsrepresentant Ingvild Wettrhus Thorsvik, vedr. forbud mot mikromålretting av markedsføring, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	22
916. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. lønnsnivået for ledende embedsmenn i Forsvarsdepartementet og offiserer i Forsvaret, besvart av forsvarsminister	24
917. Fra stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe, vedr. innovasjons- og testsenter for å fremme utviklingen av grønn og bærekraftig luftfart, besvart av samferdselsminister	25
918. Fra stortingsrepresentant Lene Westgaard-Halle, vedr. enkeltpersonselskapene får samme investeringsmulighet som AS, besvart av landbruks- og matminister	26
919. Fra stortingsrepresentant Rauand Ismail, vedr. skalerbare publikumsgrenser på arrangementer, besvart av kultur- og likestillingsminister	26
920. Fra stortingsrepresentant Rauand Ismail, vedr. krisepakke for landets studenter, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	27
921. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen, vedr. fastlegeordningen, besvart av helse- og omsorgsminister.....	28
922. Fra stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland, vedr. å sikre folk over hele landet et tilbud om pass og ID-kort, besvart av justis- og beredskapsminister	30
923. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen, vedr. skille mellom rød og hvitfisk, besvart av landbruks- og matminister	30
924. Fra stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen, vedr. integrere Flytoget med annen persontrafikk på jernbanen på samme strekning, besvart av samferdselsminister	31
925. Fra stortingsrepresentant Lene Westgaard-Halle, vedr. fossilfri energiforsyning på Isfjord Radio, besvart av olje- og energiminister	32
926. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. avtalefeste at verken USA eller Russland skal ha atomvåpen utplassert utenfor egne grenser, besvart av utenriksminister.....	33
927. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Laabak, vedr. bostøtten, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	35
928. Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. oljeleting, besvart av olje- og energiminister.....	36

929. Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. eksportløsning for naturgass som blir valgt i Barentshavet, besvart av olje- og energiminister	36
930. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. Norges fortjeneste på produksjon og salg av olje og gass inneværende og foregående måneden, besvart av olje- og energiminister	37
931. Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. stormen 19.11.21, besvart av landbruks- og matminister	38
932. Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. MVA på strømprisene, besvart av finansminister.....	39
933. Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. omlegging til elektriske busser og lastebiler, besvart av samferdselsminister.....	41
934. Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. koronatester, besvart av helse- og omsorgsminister.....	43
935. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. fjernvarme, besvart av olje- og energiminister	44
936. Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. bosette flyktninger i 2022 i de minste kommunene, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	44
937. Fra stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt, vedr. dagpenger, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	45
938. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. ideelle aktører og helsetjenestetilbud, besvart av helse- og omsorgsminister.....	46
939. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. skatteforvaltningsloven § 8-1, besvart av justis- og beredskapsminister.....	47
940. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. personvernsperspektiv, besvart av justis- og beredskapsminister.....	48
941. Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. strømstøtte, besvart av olje- og energiminister	49
942. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. Nasjonalt kompetansesenter for spillforskning, besvart av kultur- og likestillingsminister	50
943. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. hjelpemidler for å leve så normale liv som mulig for ALS-rammende og andre alvorlig syke mennesker, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	51
944. Fra stortingsrepresentant Erlend Larsen, vedr. nedleggelsen av Drammen fengsel, besvart av justis- og beredskapsminister.....	51
945. Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. ferje-sambanda som har under 100 000 reisende per år, besvart av samferdselsminister	52
946. Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. Idrettsmeldinga, besvart av kultur- og likestillingsminister ...	53
947. Fra stortingsrepresentant Ove Trellevik, vedr. nettutviklingsplan , besvart av olje- og energiminister	53
948. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. inntekter staten har fått inn på olje og gass og energifeltet, besvart av finansminister.....	54
949. Fra stortingsrepresentant Morten Wold, vedr. spyttprøver, besvart av helse- og omsorgsminister	55
950. Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. arbeidsavklaringspenger, besvart av kommunal- og distriktsminister	56
951. Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. utenlandske operatørselskap i Norge, besvart av finansminister.....	56
952. Fra stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim, vedr. karbontoll-mekanismen CBAM, besvart av finansminister.....	57
953. Fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth, vedr. MS Vetlefjord, besvart av samferdselsminister.....	58
954. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. ENOVAs støtteordningen for etablering av fyllestasjoner for biogass, besvart av klima- og miljøminister.....	59
955. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. innleieforbud i byggebransjen, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	60
956. Fra stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim, vedr. energikommisjon, besvart av olje- og energiminister ...	61
957. Fra stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein, vedr. ureturnerbare asylsøkerne og folketrygdavgift, besvart av finansminister.....	62
958. Fra stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein, vedr. ureturnerbare asylsøkere og hvitt arbeid, besvart av justis- og beredskapsminister.....	62
959. Fra stortingsrepresentant Tina Bru, vedr. strømstøtte, besvart av næringsminister	63
960. Fra stortingsrepresentant Geir Jørgensen, vedr. snøscooterløyper, besvart av klima- og miljøminister	64

961. Fra stortingsrepresentant Helge Orten, vedr. strekningen E136 Dombås-Vestnes, besvart av samferdselsminister	66
962. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. 53 nye utvinningstillatelser på norsk sokkel, besvart av olje- og energiminister	67
963. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. utviklinga av EU-regelverk, besvart av utenriksminister	69
964. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. strømpriser, besvart av næringsminister	70
965. Fra stortingsrepresentant Abid Raja, vedr. tosensorordning i den nye justeringen av lov for universiteter og høyskoler, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	71
966. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. reforhandle avtaler med Tyskland med mål om å begrense krafteksperten, besvart av olje- og energiminister	72
967. Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. hente inn helsepersonell fra private tjeneste, besvart av helse- og omsorgsminister.....	73
968. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. internasjonal kommisjon som skal granske alle antatte brudd på folkeretten og menneskerettighetene i Vestbredden, Gaza og i Israel, besvart av utenriksminister	74
969. Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. evaluering av nasjonalt helsepersonellregister, besvart av helse- og omsorgsminister.....	75
970. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. bompengefritak, besvart av samferdselsminister	76
971. Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. å bli skilt fra foreldrene sine når foreldrene blir sendt ut av landet, besvart av justis- og beredskapsminister	77
972. Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. beskatning av ansattes erverv av aksjer i eget arbeidsgiverselskap, besvart av finansminister	78
973. Fra stortingsrepresentant Margret Hagerup, vedr. tilgangen på tungbillærer, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	79
974. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen, vedr. Avinor, besvart av samferdselsminister.....	79
975. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. Bymuseet i Bergen , besvart av kultur- og likestillingsminister	81
976. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. arealpolitikken, besvart av kommunal- og distriktsminister	81
977. Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. antallsbegrensningene på arrangementer, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	82
978. Fra stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt, vedr. tilgang på fysiske læremidler på skolene, besvart av kunnskapsminister	83
979. Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. nysalg av personbiler i 2022, besvart av finansminister	84
980. Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. fagskolereform, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	85
981. Fra stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde, vedr. å utrede en produsentansvarsordning for tekstiler, besvart av klima- og miljøminister.....	86
982. Fra stortingsrepresentant Geir Jørgensen, vedr. forholdene for bakkehekkende arter i jordbrukslandskapet, besvart av klima- og miljøminister.....	87
983. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. reindrifta på Fosen, besvart av olje- og energiminister	88
984. Fra stortingsrepresentant Sara Bell, vedr. omsorgstjenestene, besvart av helse- og omsorgsminister.....	89
985. Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. kravet om PCR-test ved positivt resultat på hurtigtest, besvart av helse- og omsorgsminister	90
986. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. evalueringen av offentlighetsloven, besvart av justis- og beredskapsminister.....	91
987. Fra stortingsrepresentant Lene Westgaard-Halle, vedr. kreosot, besvart av klima- og miljøminister.....	92
988. Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. gebyrene ved grensekontrollstasjonene, besvart av landbruks- og matminister	93
989. Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. frekvenser på fergesamband, besvart av samferdselsminister...	94
990. Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. fartsdumper, besvart av samferdselsminister	95
991. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. bonusutbetalinger, besvart av olje- og energiminister	96
992. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. afghanske menneskerettighetsaktivister, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	96

993. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. kulturinstitusjonene i Norge som har fått koronatilskudd, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	97
994. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. folkehøyskoler, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	99
995. Fra stortingsrepresentant Sandra Bruflot, vedr. smitteverntiltak, besvart av helse- og omsorgsminister	100
996. Fra stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland, vedr. lederutdanning i brann- og redningstjenesten, besvart av justis- og beredskapsminister	101
997. Fra stortingsrepresentant Grete Wold, vedr. øke utenriksstasjoner, besvart av utenriksminister	101
998. Fra stortingsrepresentant Erlend Larsen, vedr. elektrifiseringen av luftfarten, besvart av samferdselsminister ..	102
999. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen, vedr. letelisensene, besvart av olje- og energiminister	103
1000. Fra stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa, vedr. regelverk for e-handel i Verdas handelsorganisasjon, besvart av utenriksminister	104
1001. Fra stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim, vedr. oljeselskapene som opererer utenfor Helgelandskysten, besvart av olje- og energiminister	105
1002. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. utgifter knyttet til besøket fra den ekstreme islamistiske terrororganisasjonen Taliban, besvart av utenriksminister	106
1003. Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. informasjon om besøket fra den ekstreme terrororganisasjonen Taliban, besvart av utenriksminister	107
1004. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. dialog og forhandlinger med Taliban vil føre til reelle forbedringer for kvinner og andre utsatte grupper i Afghanistan, besvart av utenriksminister	107
1005. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. besøket fra den ekstreme islamistiske organisasjonen Taliban, besvart av utenriksminister	108
1006. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. oppdragsforskning, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	109
1007. Fra stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad, vedr. amplitudemodulasjon, besvart av olje- og energiminister	110
1008. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. møte med Taliban, besvart av utenriksminister	111
1009. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. Taliban, besvart av utenriksminister	111
1010. Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. Taliban, besvart av utenriksminister.....	112
1011. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. strømmarkedet, besvart av barne- og familieminister.....	113
1012. Fra stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad, vedr. TFO-blokker, besvart av olje- og energiminister	114
1013. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. kraftutveksling mellom land, besvart av olje- og energiminister	116
1014. Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. kapasiteten på indre InterCity, besvart av samferdselsminister.....	116
1015. Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. bruk av sjø- og jordkabel som alternativ i samband med bygging av ny 420 kV-line frå Blåfalli i Kvinnherad til Gismarvik i Tysvær, besvart av olje- og energiminister.....	117
1016. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. digitale løsninger, besvart av finansminister	118
1017. Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. medisinsk begrunnet dispensasjon etter førerkortregelverket, i tråd med Stortingets vedtak nr. 960 av 20. mai 2021, besvart av samferdselsminister	119
1018. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. private barnehager og skoler og strømprisene, besvart av kunnskapsminister	119
1019. Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. utdanning, besvart av justis- og beredskapsminister	120
1020. Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. Kystvakten, besvart av forsvarsminister	122
1021. Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. besøksbegrensningene på sykehusene, besvart av helse- og omsorgsminister.....	122
1022. Fra stortingsrepresentant Morten Wold, vedr. å redusere smitten ved hjelp av bedre ventilasjon og utlufting, besvart av helse- og omsorgsminister	123
1023. Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. ferjeavløysingsordningane, besvart av samferdselsminister	124
1024. Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. å få etablert differansekontrakter som gir næringsliv og fylkeskommunar føreseielege rammer for driftskostnader, besvart av olje- og energiminister	125
1025. Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. barnevernsloven, besvart av barne- og familieminister	125

1026. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. Møreaksen og Romsdalsaksen, besvart av samferdselsminister	126
1027. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. Taliban's oppholdsgrunnlag, besvart av utenriksminister	127
1028. Fra stortingsrepresentant Kathy Lie, vedr. kulturopplevelser, besvart av kultur- og likestillingsminister	128
1029. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. krav til Taliban, besvart av utenriksminister	129
1030. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. skadde veteraner, besvart av forsvarsminister	130
1031. Fra stortingsrepresentant Margret Hagerup, vedr. strømstøtte, besvart av kunnskapsminister	132
1032. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. russisk registrert fartøy til havn i Bergen Havn, besvart av justis- og beredskapsminister	133
1033. Fra stortingsrepresentant Erlend Larsen, vedr. innkjøp og innfasing av nye togsett, besvart av samferdselsminister.....	133
1034. Fra stortingsrepresentant Trond Helleland, vedr. Nasjonal transportplan 2022-2033, besvart av samferdselsminister.....	134
1035. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. domstolsreformen, besvart av kommunal- og distriktsminister	135
1036. Fra stortingsrepresentant Grunde Almeland, vedr. koronahåndtering, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	136
1037. Fra stortingsrepresentant Grunde Almeland, vedr. krav om tilbakebetaling, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	137
1038. Fra stortingsrepresentant Anne Kristine Linnestad, vedr. plasseringer av nytt Oslo fengsel enn tomten som vurderes i Nordre Follo, Trollåsveien 8, besvart av justis- og beredskapsminister.....	138
1039. Fra stortingsrepresentant Helge Orten, vedr. lokalisering av statlige arbeidsplasser, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	139
1040. Fra stortingsrepresentant Helge Orten, vedr. oppstart av Rv 15 Strynefjellet, besvart av samferdselsminister	139
1041. Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. utstyr til leting, besvart av justis- og beredskapsminister	140
1042. Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. hvilke følger utbredelsen av omikron-varianten har hatt for innretningen av norsk bistand til Afrika sør for Sahara, besvart av utviklingsminister	141
1043. Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. strømstøtte til "aktive primærprodusenter i landbruket", besvart av landbruks- og matminister	142
1044. Fra stortingsrepresentant Rune Støstad, vedr. videreutvikling av Sykehuset Innlandet HF, besvart av helse- og omsorgsminister.....	143
1045. Fra stortingsrepresentant Ingunn Foss, vedr. domstolsreformen, besvart av justis- og beredskapsminister	144
1046. Fra stortingsrepresentant Ingunn Foss, vedr. domstolsreformen, besvart av justis- og beredskapsminister	144
1047. Fra stortingsrepresentant Marian Hussein, vedr. døgnbasert arbeidsrettet rehabilitering, besvart av helse- og omsorgsminister.....	145
1048. Fra stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes, vedr. utviklingen i barnehagesektoren, besvart av statsminister..	146
1049. Fra stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein, vedr. Taliban, besvart av justis- og beredskapsminister	147
1050. Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. arbeidsavklaringspenger, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	148

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (901 - 1050) for sesjonen 2021-2022**

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet

H Høyre

MDG Miljøpartiet De Grønne

Sp Senterpartiet

V Venstre

FrP Fremskrittspartiet

KrF Kristelig Folkeparti

R Rødt

SV Sosialistisk Venstreparti

Almeland, Grunde (V)	1036, 1037
Amundsen, Per-Willy (FrP)	904, 939, 940, 1009, 1027
Aydar, Seher (R)	909, 967, 969
Bastholm, Une (MDG)	962
Bell, Sara (SV)	984
Bergstø, Kirsti (SV)	1050
Bjørlo, Alfred Jens (V)	963, 964
Bjørnstad, Sivert (FrP)	910, 951, 1043
Bollestad, Olaug Vervik (KrF)	901, 934, 936
Bru, Tina (H)	959
Brufnot, Sandra (H)	995
Bøe, Erlend Svardal (H)	917
Elvenes, Hårek (H)	1020
Eskeland, Liv Kari (H)	945, 946, 1023, 1024
Fagerås, Mona (SV)	970
Fiskaa, Ingrid (SV)	1000
Foss, Ingunn (H)	1045, 1046
Fylkesnes, Torgeir Knag (SV)	931
Gulati, Himanshu (FrP)	942, 1006
Hagerup, Margret (H)	973, 1031
Halleland, Terje (FrP)	913, 928, 929, 988, 989
Haltbrekken, Lars (SV)	954, 983
Hansson, Rasmus (MDG)	992
Helleland, Trond (H)	1034
Hjemdal, Silje (FrP)	905, 975, 1011
Hoksrud, Bård (FrP)	938, 943, 1016
Hussein, Marian (SV)	1047
Ismail, Rauand (MDG)	919, 920
Johnsen, Tor André (FrP)	1017
Jønnes, Kari-Anne (H)	1048
Jørgensen, Geir (R)	960, 982
Kjerstad, Birgit Oline (SV)	1007, 1012
Larsen, Erlend (H)	944, 998, 1033
Lie, Kathy (SV)	1028
Limi, Hans Andreas (FrP)	979, 1003, 1010
Linnestad, Anne Kristine (H)	1038
Listhaug, Sylvi (FrP)	968, 1002, 1005
Lund, Tobias Drevland (R)	908, 950, 971
Lønseth, Mari Holm (H)	953
Laabak, Bjørnar (FrP)	927
Marhaug, Sofie (R)	935, 966
Martinussen, Marie Sneve (R)	924
Melby, Guri (V)	985, 1021, 1042

Moxnes, Bjørnar (R)	926, 986, 1030
Nilsen, Marius Arion (FrP)	930, 948, 1013
Njåstad, Helge André (FrP)	955, 976, 1018, 1035
Nyholt, Hege Bae (R)	902, 937, 978
Olsen, Dagfinn Henrik (FrP)	921, 923, 974, 999
Orten, Helge (H)	961, 1039, 1040
Pettersen, Tage (H)	907, 941, 977, 1025
Raja, Abid (V)	965
Ropstad, Kjell Ingolf (KrF)	994
Rotevatn, Sveinung (V)	972, 1015
Steffensen, Roy (FrP)	991, 993
Stordalen, Morten (FrP)	932, 933, 990, 1014
Strifeldt, Bengt Rune (FrP)	1019, 1041
Støstad, Rune (A)	1044
Sve, Frank Edvard (FrP)	1026
Thorheim, Bård Ludvig (H)	952, 956, 1001
Thorsvik, Ingvild Wettrhus (V)	906, 915
Trellevik, Ove (H)	947
Tybring-Gjedde, Christian (FrP)	911, 916, 1004, 1008, 1029, 1032
Tybring-Gjedde, Mathilde (H)	981
Ulstein, Dag-Inge (KrF)	957, 958, 1049
Unneland, Andreas Sjalg (SV)	922, 996
Westgaard-Halle, Lene (H)	918, 925, 987
Wold, Morten (FrP)	903, 949, 1022
Wold, Grete (SV)	914, 997
Øvstegård, Freddy André (SV)	912, 980

STORTINGET

Dokument 15:7

(2021–2022)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 901

Innlevert 12. januar 2022 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad

Besvart 19. januar 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Er det en forutsetning at kommuner som skal være med i lokaldemokratiprojektet skal styres av regjeringspartiene Ap og Sp, at de skal være av en viss innbyggerstørrelse for å kunne delta, og hvilken distriktsprofil ligger ev. i det?

BEGRUNNELSE:

I utlysningbrevet fra departementet til lokaldemokratiprojekt ble det antydnet at det skulle velges 8 kommuner. I brevet som gikk ut fra departementet 11. januar 2022 ble det henvist til 32 søkerkommuner, men en finner kun 30 på den aktuelle siden. I tillegg til at Vadsø er valgt ut, men der er ikke søknaden å finne på postlisten.

Det er valgt ut 7 kommuner, 4 ledet av Ap og 3 ledet av Sp. Ingen av de åtte kommunene som skal være med blir ledet av et parti som ikke er i regjering. Dette er mildt sagt påfallende. I det nevnte utlysningbrevet for prosjektet ble det antydnet at 8 kommuner skulle velges ut. Norge har 130 kommuner med under 3 000 innbyggere. Ingen av disse er valgt ut. Det må være en gedigen svakhet med prosjektet, som synes å være forbeholdt mellomstore og store kommuner.

Svar:

Jeg takker representanten Bollestad for spørsmålet, og for muligheten til å forklare hvilke kriterier vi har lagt til grunn for utvalget av kommuner til det nye lokaldemokratiprojektet; lokaldemokratiet i foregangskommuner.

Målet er å stimulere til bredere deltakelse i det representative lokaldemokratiet ved hjelp av ulike lokaldemokratiltak: Ved å gi innbyggerne en supplerende kanal for aktiv deltakelse i politisk arbeid. Lokaldemokratiltakene er utformet slik at de legger til rette for at kommunens innbyggere får mulighet til å delta i utformingen i lokalpolitikken på en mer direkte måte enn de gjør hvert fjerde år ved å velge representanter som skal styre på vegne av seg.

Alle kommunene ble invitert til å delta. 31 kommuner søkte. Ved en beklagelig feil har vi tatt med en kommune for mye i listen over antall søkere. Denne kommunen hadde sendt svar til departementet om at de ikke kom til å søke om å delta i prosjektet.

Utvalget av kommuner er gjort slik at vi får en stor variasjon i type lokaldemokratiltak. Tiltakene spenner vidt, og inkluderer blant annet innbyggerpanel, nærmiljøråd, Bylab, medvirkningsordninger for flerkulturelle, grendeutvalg, bredere og tidligere involvering i budsjettarbeidet. Også når det gjelder innbyggertall og geografi, er det stor variasjon mellom de utvalgte kommunene.

Vi har vært opptatt av at tiltakene er begrunnet og tilpasset lokale forhold i søkerkommunene. I tillegg har vi vært opptatt av å velge ut kommuner med ulike lokale forutsetninger når det gjelder demografi, geografi, størrelse, o.l. Et annet utvalgskriterium har vært at tiltakene bør være godt koblet til det representative politiske systemet, slik at de folkevalgte gjennom tiltaket får kunnskap om hva innbyggere mener, og kan fatte gode beslutninger der folks meninger og erfaringer blir lyttet til.

Representanten Bollestad spør om det er en forutsetning at kommuner som skal være med i lokaldemokrati-prosjektet, skal styres av regjeringspartiene Ap og Sp. Partipolitisk farge på ordfører eller i byråd, har ikke vært en del av utvalgsriteriene. Alle de utvalgte kommunene utenom Bergen kommune, er styrt etter formannskapsmodellen. Her er flere partier enn de nevnte representert i formannskapet. Departementet har vært opptatt av at søknadene skulle være bredt politisk forankret i kommunene. Derfor var det også et krav at de skulle være behandlet i kommunestyrene.

Jeg tror slike lokaldemokratitiltak kan fungere som et verdifullt supplement til de representative politiske

institusjonene. Med dette lokaldemokratiprojektet vil vi bidra til å videreutvikle tiltakene i deltakerkommunene. Med den spennvidden i tiltak og lokale forutsetninger som vi har valgt ut, håper vi å inspirere ulike kommuner i landet, med ulike lokale forutsetninger, til å legge til rette for aktiv deltakelse i lokalpolitikken i sine kommuner.

Dette prosjektet skal avsluttes med en lokaldemokratikonferanse, der alle landets kommuner inviteres. På denne konferansen vil prosjektkommunene presentere sitt arbeid med utvikling av lokaldemokratitiltak, og jeg håper de vil inspirere andre kommuner til å jobbe med lokaldemokratiutvikling.

SPØRSMÅL NR. 902

Innlevert 12. januar 2022 av stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt

Besvart 20. januar 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen

Spørsmål:

Hvilket ansvar har regjeringa for å synliggjøre, støtte og utvikle folkedansen og den folkelige dansemusikken, og hvordan vil statsråden følge opp dette?

BEGRUNNELSE:

Norsk tradisjonell sosial samværsdans har de siste 30 år gått kraftig tilbake som folkelig aktivitet. Den levende folkedansen må inn i skoleverket og tilbake på dansegulvet før den blir glemt.

Det finnes ingen offisiell, nasjonal målsetting for folkedans og folkemusikk. Feltet er ikke omtalt i kulturbudsjettene, verken med politiske mål, status eller samla bevilgning.

Svar:

Staten har et særskilt ansvar for å ivareta de tradisjonsbærende kulturuttrykkene, fordi dette er en del av vår felles kulturarv. Herunder ligger et ansvar for å synliggjøre, støtte og utvikle både folkedans og såkalt folkelig dansemusikk.

Norge har et ansvar for å oppfylle UNESCOs konvensjon om vern av den immaterielle kulturarven. Vi anerkjenner og bidrar til ivaretagelse av denne delen av kulturarven blant annet gjennom tildeling av statlige tilskudd til interesseorganisasjoner og prosjekter som styrker og løfter fram folkemusikk og folkedans. Dette gjelder

for eksempel tilskudd til Norsk senter for folkemusikk og folkedans, Ole Bull Akademiet, Riksscenen, Folkemusikk Nord, Midtnorsk senter for folkemusikk og folkedans og FolkOrg.

Dessuten bidrar staten økonomisk til museer, sjangeroverskridende kompetansesentre, arkivsektoren, Den kulturelle skolesekken, Kulturskolen og tiltak i det frie feltet som på ulike måter ivaretar folkedans og folkelig dansemusikk. Staten har et ansvar for å fremme og verne disse kulturuttrykkene, fordi de ellers kan stå i fare for ikke å bli videreført. Tilskuddene til folkemusikk- og folkedansaktører bidrar ikke bare til å bevare tradisjonene, men også til å videreutvikle og fornye kulturuttrykkene. På den måten sikrer vi at våre felles kulturelle røtter forblir levende og relevante. Folkemusikk- og folkedans har dessuten også en svært viktig identitetsbyggende verdi, og er essensiell i å bygge sterke fellesskap og møteplasser på tvers av generasjoner.

Folkedans, folkemusikk og andre folkelige kulturuttrykk er likevel tradisjonelt sett områder hvor staten har hatt en lite fremtredende rolle. Det er folkelige uttrykk som ut fra sine begreper skal spire og gro nedenfra uten stor grad av statlig målstyring. Dette mener jeg er riktig og viktig. Statens oppgave er å sørge for gode vilkår for at folkekulturen kan få utvikle seg på egne premisser.

I denne sammenhengen er det likevel verdt å bemerke at koronapandemien har rammet også folkedansmiljøer hardt. Vi går snart inn i tredje pandemiår, hvor det har vært tidvis strenge restriksjoner og avstandskrav.

Pandemien har for eksempel begrenset muligheten til å ha sosiale møteplasser hvor man kan danse folkedans. I dialog med aktører i feltet er jeg gjort kjent med at det er fare for at en del av kulturarven dermed går tapt. Dette er

det grunn til å ta på alvor. Regjeringen vil vurdere hvordan vi best kan ivareta og bidratt til å utvikle folkemusikken- og folkedansen i Norge, for å sikre vilkårene til en rik og levende folkekultur også i tiden framover.

SPØRSMÅL NR. 903

Innlevert 13. januar 2022 av stortingsrepresentant Morten Wold

Besvart 18. januar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for hvordan selvstendig næringsdrivende yogalærere/yogastudioer berøres av gjeldende smitteverntiltak?

BEGRUNNELSE:

Med bakgrunn i gjeldende smitteverntiltak, som ble presentert 14. desember 2021, anses yogastudioer som lignende virksomhet som treningssenter og omfattes dermed av covid-19-forskriftens §14d, som innebærer at yogastudioer kun har anledning til å holde åpent for individuell aktivitet, rehabilitering og opptrening som tilbys individuelt eller i mindre grupper med arrangør og gruppetrening utendørs.

Sammen med Standard Norge ble smittevernveilederen NHS C19015:2021 tatt frem høsten 2021. Denne definerer studioer som driver nærværpraksis (f.eks. yoga, taichi, qigong og pilates) som et annet område enn et treningssenter (som har NHS C19008:2021 som sin standard), og løfter frem potensielle forsterkede tiltak som skal innføres dersom nasjonale eller lokale myndigheter beslutter at det skal innføres forsterkede smitteverntiltak. Det må avklares på nasjonalt nivå om dette påvirker yogalæreres og yogastudioers mulighet for å holde åpent med gruppeklasser innendørs med inntil 20 personer med én meters avstand.

Yoga er ikke en ensartet aktivitet. Yoga strekker seg over hele spekteret fra eksempelvis meditasjonsklasser, som er stillesittende aktivitet på fast plass uten fysiske bevegelser, via moderat fysisk bevegelse på fast plass til mer høyere intensitet på fast plass. Det må avklares hvordan departementet stiller seg til disse ulike formene for aktiviteter i sammenheng med gjeldende smittevernregler.

De fleste av aktørene i denne bransjen driver som selvstendig næringsdrivende, enten med enkeltpersonforetak eller små bedrifter som driver i leide lokaler/rom.

Lokalene som benyttes, kan i andre sammenhenger benyttes til aktiviteter som omfattes av smittevernreglene som gjelder for arrangementer. Det fremstår som uklart hvorvidt disse aktørene i bransjen omfattes av forskriftens § 14-d, og anses som lignende aktører som treningssentre.

Dersom gjeldende smittevernregler faktisk betyr at yogalærerne og yogastudioene må holde dørene stengt, vil det gjøre det vanskelig å fortsette driften for mange. Derfor er det nødvendig med en nasjonal avklaring for bransjen.

Svar:

Reguleringen av treningssentre, svømmehaller, badeland, spaanlegg, hotellbasseng, bowlinghaller og lignende virksomheter, som yogastudioer er omfattet av, ble endret etter at spørsmålet ble stilt. I svaret redegjør jeg for gjeldende regulering som gjelder fra 14. januar 2022.

Yogastudioer/sentre faller normalt sett innunder "og lignende" i bestemmelsene som omfatter treningssentre, svømmehaller, badeland, spaanlegg, hotellbasseng, bowlinghaller og lignende. På nettsidene til Helsedirektoratet fremgår det at yogastudioer er et eksempel på "lignende virksomheter" etter covid-19-forskriften § 14a.

Covid-19-forskriften § 14a første ledd bestemmer at slike typer virksomheter må drives smittevern-faglig forsvarlig for å kunne holde åpent. Med smittevern-faglig forsvarlig drift menes at virksomheten skal sørge for at det er mulig å holde minst 1 meters avstand til personer som ikke er i samme husstand, at virksomheten har utarbeidet rutiner for god hygiene og godt renhold, og at rutinene blir overholdt. Den enkelte virksomhet skal fastsette hvor mange personer som maksimalt kan være til stede i lokalene, beregnet ut fra lokalenes størrelse og utforming. Det skal om nødvendig benyttes vakthold for å sikre at kravet etterkommes.

Etter annet ledd fremkommer det at kontaktopplysninger til gjester (besøkende) skal registreres for de som

samtykker til dette. Det skal oppfordres til at kontaktinformasjon gis. Dato og klokkeslett for besøket skal også registreres.

Av tredje ledd fremgår det at slike virksomheter skal sørge for at besøkende holder minst 2 meter avstand til

personer som ikke er i samme husstand ved utøvelse av høyintensiv aktivitet innendørs. Ved gruppetrening kan det være inntil 20 personer innendørs.

SPØRSMÅL NR. 904

Innlevert 13. januar 2022 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 24. januar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Kan statsråden gi en oversikt over hvilke nettselskaper som til tross for Stortingets tydelige henstilling om å vente, likevel har innført ny ordning for beregning av nettleie for kraftkundene?

Svar:

Departementet har i tråd med enigheten mellom regjeringspartiene og SV på Stortinget, jf. flertallsmerknad i Innst. 102 L (2021-2022), vedtatt utsatt ikrafttredelse av forskriftsendringen av i fjor sommer om effektbaserte tariffier. Ikrafttredelsen er utsatt fra 1. januar 2022 til 1. juli 2022.

Utsettelsen av ikrafttredelse av forskriften innebærer at kravet utsettes, men på samme måte som det var før beslutningen står nettselskapene fritt til å innføre mer effektbasert tariffiering på eget initiativ. I etterkant av Stortingets behandling har mange nettselskap snudd seg rundt og utsatt innføringen av ny nettleiestruktur. Reguleringsmyndigheten for energi (RME) har opplyst at nettleierapporteringen pågår i disse dager og at de derfor ennå ikke har fullstendig oversikt over nettselskapenes nettleiestruktur for 2022.

Ifølge RME har alle de store og de fleste mindre nettselskapene valgt å beholde den gamle modellen. RME har basert på nettleierapporteringen for 2021 også informert om at Fjellnett AS, Nordvest Nett AS, Skiakernett AS, Hålogaland Kraft Nett AS, Norgesnett AS sine kunder på Hvaler og deler av Kråkerøy samt Elvia AS sine kunder i Innlandet (tidligere Eidsiva Nett AS) har hatt en form for effektbasert nettleie for husholdningskunder allerede før 2022, i tråd med gjeldende lov og tilhørende forskrifter.

RME har som nevnt ennå ikke fullstendig oversikt over nettselskapenes nettleiestruktur for 2022, men er kjent med et par tilfeller der det er innført ny nettlei-

estruktur 1.1.2022. Dette bl.a. som følge av at kundene skal få lik nettleie etter sammenslåing av nettvirksomheter.

Det er nettselskapene selv som fastsetter tariffene (nettleien) for sine kunder innenfor tildelt inntektsramme fastsatt av RME, i tråd med kravene til tariffiering som følger av energiloven med forskrifter. Fram til 1. juli 2022 er det i tråd med gjeldende regelverk opp til nettselskapene å bestemme om de vil differensiere fastleddet i nettleien etter effekt. Før endringer i nettleien innføres, er jeg opptatt av at nettselskapene gir god informasjon til kundene. Jeg sikter på å invitere representanter for nettselskapene til et snarlig møte om det videre arbeidet med innføring av effektbaserte tariffier.

Endring av fastleddet i nettleien påvirker ikke nettselskapenes inntektsramme. Dette betyr at uansett valg av modell vil ikke nettselskapene ha anledning til å hente inn mer nettleie fra sine kunder samlet sett.

SPØRSMÅL NR. 905**Innlevert 14. januar 2022 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 24. januar 2022 av landbruks- og matminister Sandra Borch****Spørsmål:**

Hva vil landbruksministeren foreta seg for å sikre at staten ikke overtar styringen av den private stiftelsen Norsk Rikstoto, samt at styret ved nåværende styreleder utnevnt av Landbruksdepartementet sørger for at stiftelsens vedtekter følges?

BEGRUNNELSE:

Torsdag 13. januar 2022 kan vi lese i Trav og Galopp-nytt at styret for Norsk Rikstoto over lengre tid ikke har fulgt opp brudd på stiftelsens vedtekter.

I henhold til vedtektene skal stiftelsen ha et råd som skal avholde minst to møter per år, og tre representanter til dette rådet oppnevnes av LMD. Dette ble gjort sist i mars 2018 men er ikke reoppnevnt i 2020 eller erstattet med noen andre. I tillegg har det under nåværende styreleders andre periode ikke vært avholdt det antallet rådsmøter som vedtektene bestemmer. I 2019, 2020 og 2021 ble det til sammen avholdt kun tre rådsmøter når det skulle ha vært minst seks. Samtidig har det vært en forståelse fra stifterne at rådet er blitt avvirket.

Rådsmøtene er det eneste formelle bindeleddet mellom stifterne av Norsk Rikstoto og Landbruksdepartementet. Rådet har således en viktig rolle i fremmelsen av stiftelsens formål, ved å gi uttalelser og råd om strategiplaner og virksomhet.

Det er Norsk Rikstotos styre som skal sørge for at forvaltningen av stiftelsen skjer i henhold til vedtektene med

styreleder, utnevnt av Landbruksdepartementet, som øverst ansvarlig. Norsk Rikstoto er en privat stiftelse uten noen former for statlig eierskap. Det fremstår slik at staten forsøker nå å tilegne seg all styring med stiftelsen ved at stifterne ekskluderes fra de sentrale beslutningsprosessene når det ikke avholdes rådsmøter.

Svar:

Til spørsmålet om eventuell endring av statlig innflytelse over styringen av stiftelsen Norsk Rikstoto, vil jeg vise til at det i forslag til ny lov om pengespill, som nå er til behandling i Stortinget, er foreslått bestemmelser om styreoppnevning og formålsbestemmelser for den tilbyderen som skal få enerett til å tilby pengespill på hest.

Landbruks- og matdepartementet har ingen rolle når det gjelder å kontrollere at Norsk Rikstoto overholder sine vedtekter. Det er Stiftelsestilsynet som fører tilsyn med stiftelsene. Departementet antar at styret har et kollektivt ansvar for å følge vedtektene.

Slik departementet har forstått det, har det skjedd endringer i rolle- og oppgavefordelingen mellom Norsk Rikstoto og sportens organisasjoner som kan ha betydning for rådet. Disse endringene kan også ha betydning for hvordan vedtektenes ordlyd bør tolkes.

Dersom vedtektene ikke vurderes som hensiktsmessige, kan både stifterorganisasjonene og Norsk Rikstotos styre i tilfelle fremme forslag for mitt departement om vedtektsendringer.

SPØRSMÅL NR. 906**Innlevert 13. januar 2022 av stortingsrepresentant Ingvild Wettrhus Thorsvik****Besvart 19. januar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Mener statsråden at det er riktig og i tråd med politiregisterloven at politiet innhenter og registrerer lovlige politiske ytringer knyttet til rus, og hvis ikke, hva vil statsråden gjøre for å hindre at slik registrering finner sted?

BEGRUNNELSE:

I VG av 23.12.21 (<https://www.vg.no/nyheter/innenriks/i/668VK3/krever-svar-etter-tvungen-rustest-faar-blodet-mitt-til-aa-koke>) kunne vi lese om et vedtak fattet av en kommune i 2021, hvor det vises til de «har motatt opplysninger fra Eidsvoll politistasjonsdistrikt som

beskriver bekymringsfull rusbruk ut fra sosiale medier fra 2014 og til i dag».

Etter politiregisterloven §§ 6 og 7 skal opplysningene som lagres ha et relevant formål, og bare i særlige tilfeller gjelde politisk overbevisning.

Under pkt. 4.4 i «politiets bekjempelse av narkotikakriminalitet i perioden 2011-2015, fremgår det at; «Politiet bør være oppmerksomme på debatter og opptreden som er egnet til å skape sosial aksept for narkotikakriminalitet, for eksempel legalisering av Cannabis». Assisterende politidirektør har tidligere vært tydelig på at dette innholdet ikke ble videreført, og at dette dermed er utdatert, jf. <https://www.fvn.no/nyheter/lokalt/i/EwweO2/menneskerettighetsekspert-politiet-og-kommunen-har-ikke-skjoent-at-dette-har-noe-med-ytringsfrihet-aa-gjoere>. Likevel kan det se ut som om praksisen har blitt videreført selv om innholdet ble fjernet.

I artikkel fra VG av 13.01.21 fremgår det at Øst politidistrikt har registrert opplysninger om en kvinnes ruspolitiske ståsted også etter 2015, jf. <https://www.vg.no/nyheter/innenriks/i/Bjqzyg/politiet-lagret-informasjon-om-nettaktiviteten-til-samfunnsdebattant>

Svar:

Politiet kan behandle opplysninger når det er nødvendig for et politimessig formål, noe som omfatter kriminalitetsbekjempende virksomhet, herunder etterforskning, forebyggende arbeid og ordenstjeneste, og politiets service og bistandsfunksjon samt føring av vaktjournaler.

Politiet har på visse vilkår hjemmel til å registrere opplysninger om en persons politiske holdninger. Politiregisterloven § 7 stiller krav om at behandling av slike opplysninger er strengt nødvendig, noe som innebærer at behandlingen er den eneste muligheten til å oppnå det ønskede formålet. Opplysninger om politiske holdninger vil aldri i seg selv danne grunnlag for behandling, men – som det fremgår av Ot.prp. nr. 108 (2008-2009) – slike opplysninger kan behandles dersom det er relevant i forhold til en person som det av andre grunner er nødvendig å behandle opplysninger om. For å vurdere om en opplysning om en persons politiske holdninger er lovlig registrert i et konkret tilfelle, er det derfor nødvendig å vurdere opplysningene registrert om personen i sin helhet.

Jeg vil understreke at politiet ikke skal drive overvåkning og kartlegging av politikere, samfunnsdebattanter eller andre engasjerte personer på grunnlag av deres politiske ytringer, enten ytringene fremkommer i debatten om rus eller andre politiske debatter.

SPØRSMÅL NR. 907

Innlevert 13. januar 2022 av stortingsrepresentant Tage Pettersen

Besvart 21. januar 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen

Spørsmål:

Kulturministeren lanserte i slutten av november at regjeringen skal legge frem en boklov og at Nasjonalbibliotekar Aslak Sira Myhre skal lede utredningsarbeidet i forkant. Det er særdeles lite informasjon å finne på departementets sider.

Kan statsråden redegjøre for rammene for denne utredningen, hvem har fått oppdraget sammen med Myhre, hvordan lyder mandatet og hva er planen for å sikre medvirkning og åpenhet i denne prosessen?

BEGRUNNELSE:

På Kulturdepartementets sider er de eneste to artiklene som omhandler bokloven knyttet til lanseringen i november 2021. På Nasjonalbibliotekets nettsider fremkommer

det at Aslak Sira Myhre fortsatt fyller sin stilling som nasjonalbibliotekar og det står ingen steder hvem som skal stå for dette utredningsarbeidet sammen men Myhre.

Det står riktignok i lanseringsartikkelen at departementet vil involvere de ulike aktørene i bokbransjen gjennom møter og muligheten for skriftlige innspill i forbindelse med utredningsarbeidet. Det vil jo være relevant om disse møtene er åpne, om alle som føler seg kompetente inviteres til å gi innspill, om arbeidsgruppens sammensetting blir kjent, om arbeidet blir sendt på høring og om sluttproduktet legges frem offentlig.

Svar:

Arbeidet med ny boklov startet 20. oktober 2021, som annonsert på regjeringen.no. Den 19. november 2021 ble det

holdt en markering av oppstart av arbeidet med ny boklov på Deichman Grünerløkka i Oslo. Markeringen ble annonsert på regjeringen.no 16. november 2021 og alle som sendte inn høringsvar til lovforslaget fra 2013 ble invitert til oppstart av arbeidet med ny lov. Det ble og sendt ut invitasjon til andre relevante aktører og til media. På oppstartsmøtet ble planene for arbeidet videre lagt fram.

Aslak Sira Myhre er i en periode utlånt fra Nasjonalbiblioteket til Kultur- og likestillingsdepartementet. Han er formelt en del av departementet i denne perioden og leder en intern arbeidsgruppe. Arbeidet med boklov skjer på denne måten i regi av departementet. Den første fasen av arbeidet dreier seg om innhenting av kunnskap som departementet skal benytte i det videre lovarbeidet. Mye har skjedd i bokmarkedet siden forrige lovforslag i 2013, blant annet konsumeres stadig mer av litteraturen gjennom strømming og lyd. Det er derfor behov for å oppdatere kunnskapsgrunnlaget før et nytt lovutkast kan sendes på høring. Det er også nødvendig å se hele det litteraturpolitiske virkemiddelapparatet i sammenheng. Vi

må i den forbindelse derfor vurdere hva som bør lovreguleres og hva som må ivaretas på annen måte. Siden dette er et internt arbeid vil det ikke bli produsert noen eksterne dokumenter. Forslaget til ny boklov vil på vanlig måte bli sendt på ordinær offentlig høring.

Departementet har nå gjennomført møter med store deler av bokbransjen og alle som har meldt interesse for slike møter. Det har per i dag vært holdt 29 slike innspills- og diskusjonsmøter. Det er gitt mulighet for skriftlige innspill i arbeidet, og flere organisasjoner har allerede levert slike. Det vil bli holdt flere møter, så organisasjoner som melder interesse og som synes relevante får anledning til å møte hele arbeidsgruppen.

I tillegg til arbeidet med bokloven fra 2012/2013 blir Menonrapporten fra 2021 og ulike andre rapporter og statistikk fra blant annet Forleggerforeningen, Bokhandlerforeningen og Nasjonalbiblioteket lagt til grunn for arbeidet.

Til slutt vil jeg takke representanten for at han viser interesse for dette viktige arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 908

Innlevert 13. januar 2022 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund

Besvart 19. januar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for det rettslige grunnlaget for politiets bruk av overvåkning og kartlegging av ruspolitiske aktivister, politikere, samfunnsdebattanter eller andre engasjerte personer i debatten om rus?

BEGRUNNELSE:

Gjennom media har vi blitt kjent med tilfeller der personer som har vært aktive i den offentlige debatten om rus har blitt overvåket. I VG 13.01 kommer det frem at politiet har lagret informasjon om nettaktiviteten til en samfunnsdebattant som er aktiv i debatten om rus. Helt tilbake til 2014 skal samfunnsdebattanten sin aktivitet ha blitt kartlagt, deriblant private forhold som at vedkommende har fått seg ny kjæreste. Det rettslige grunnlaget for å kartlegge og overvåke borgeres offentlige ytringer i sosiale medier og aviser på bakgrunn av hva man mener om ruspolitikk, vil det være interessant å høre statsråden sine betraktninger rundt.

Svar:

Først av alt vil jeg få understreke at politiet ikke skal drive overvåkning og kartlegging av politikere, samfunnsdebattanter eller andre engasjerte personer og deres politiske ytringer, enten de debatterer ruspolitikk eller andre politiske spørsmål.

Politiet har på visse vilkår hjemmel til å registrere opplysninger om en persons politiske holdninger. Politiregisterloven § 7 stiller krav om at behandling av slike opplysninger må være strengt nødvendig, noe som innebærer at behandlingen er den eneste muligheten til å oppnå det ønskede formålet. Opplysninger om politiske holdninger vil aldri i seg selv danne grunnlag for behandling, men slike opplysninger kan behandles når det er relevant i forhold til en person som det av andre grunner er nødvendig å behandle opplysninger om. For å vurdere om en opplysning om en persons politiske holdninger er lovlig registrert i et konkret tilfelle, er det derfor nødvendig å vurdere opplysningene registrert om personen i sin helhet.

SPØRSMÅL NR. 909**Innlevert 13. januar 2022 av stortingsrepresentant Seher Aydar****Besvart 27. januar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Er statsråden enig i innføringen av overtredelsesgebyr til fastleger som forskriver blåresept kan svekke pasienters rettigheter og pålegge den allerede pressede fastlegeordningen en uheldig tilleggsbyrde, og vil hun foreta seg noe for at den trekkes tilbake?

BEGRUNNELSE:

Allerede før pandemien har Norge stått i en prekær mangel på fastleger først og fremst fordi arbeidsbyrden er så overveldende at det er vanskelig å rekruttere til disse stillingene. 130 000 mangler fastlege. Nå har fastlegene i to år stått i en pandemi der de har måttet håndtere et stort sykdomstrykk i befolkningen og også måttet vikariere for hverandre ved karantener og sykefravær.

Rødt finner det svært overraskende at helsedirektoratet midt i denne krevende situasjonen velger å innføre en lovendring som vil øke presset ytterligere på denne yrkesgruppen. Fra 1. januar 2022 har Helsedirektoratet gjennom Helfo innført regler som tilsier at leger kan bli personlig økonomisk straffet for forskrivning av medikamenter på blå resept på feilaktig grunnlag. Overtredelsesgebyret kan settes så høyt som 2G, det er nå 212 789 kr.

Det er ingen vinning for den utskrivende behandler å gi blå resept på feilaktig grunnlag. Derimot er det tidskrevende arbeid å etterse at pasienter som fra andre behandlere har fått foreskrevet legemidler på blå resept har fått det på riktig grunnlag. Å fornye resepter skrevet ut av spesialister, leger man vikarierer for, pasienter som ikke har fastlege eller pasientens tidligere fastlege vil dermed bety en personlig økonomisk risiko for den enkelte lege. Dette kan lett føre til at legen heller skriver ut hvit resept og overlater ansvaret for å hente inn refusjon fra Helfo til pasienten; for å spare tid i en presset arbeidssituasjon og for å ikke risikere store bøter.

Rødt er bekymret for at denne ordningen gir et økt og urimelig press på en allerede presset yrkesgruppe, men vi er også urolige for at dette vil svekke helsehjelpen og rettighetene til allerede utsatte pasienter. Rødt har mottatt en rekke henvendelse fra fastleger i denne saken og ser at også legeföreningen deler vår bekymring.

Svar:

Innføring av overtredelsesgebyr ble vedtatt av den forrige regjeringen, etter at Riksrevisjonen i 2015 påpekte at det var behov for flere sanksjonsmuligheter mot leger som

overtrer blåreseptordningen. Riksrevisjonen mente bl.a. at spenning fra informasjon og veiledning på den ene siden og til tap av retten til å praktisere for folketrygdens regning på den andre siden, var for stor. Videre pekte Riksrevisjonen på at Helsedirektoratet ikke bruker den sistnevnte sanksjonsmuligheten fordi de vurderer at den er uforholdsmessig streng.

Et forslag om overtredelsesgebyr som sanksjonsform og supplement til de eksisterende reaksjonsmidlene ved legers brudd på regelverket ved forskrivning, ble fremlagt i Prop. 62 L (2018-2019) Endringer i apotekloven, legemiddelloven og folketrygdloven (overtredelsesgebyr). Lovforslaget ble enstemmig vedtatt i Stortinget, jf. Innstilling 330 L (2018-2019).

Forskrift om utmåling og betaling av overtredelsesgebyr ble vedtatt av den forrige regjeringen, og regelverket trådte i kraft fra nyttår. Forslag til både lov- og forskriftsbestemmelser har vært sendt på offentlige høringsrunder. Legeforeningen har i tillegg også blitt invitert til å gi innspill til Helsedirektoratets retningslinje for ileggelse og utmåling av overtredelsesgebyr.

Innføring av overtredelsesgebyr endrer ikke ansvarsforholdet til den enkelte lege som forskriver legemidler, medisinsk forbruksmateriell eller næringsmidler på blåresept. Ansvaret for å forskrive blåresept i tråd med regelverket, herunder å sørge for at pasientens rettigheter er ivaretatt, er ikke endret ved innføringen av overtredelsesgebyr. Helfo har hele tiden hatt virkemidler ved feilforskrivning på blåresept. Formålet med gebyret er å øke etterlevelsen av regelverket, og overtredelsesgebyr er ett av flere virkemidler som Helfo kan benytte dersom behandlere rekvirerer legemidler, næringsmidler eller medisinsk forbruksmateriell i strid med regelverket.

Det er ikke noe nytt at vi har sanksjoner mot leger som overtrer eller misbruker blåreseptordningen. Overtredelsesgebyr er innført som et supplement til allerede eksisterende sanksjoner, og kan i noen alvorlige tilfeller benyttes som et alternativ til å frata leger retten til å praktisere for trygdens regning. Gebyret skal normalt ikke brukes som første reaksjon og i de tilfellene der det er tvil om en forskrivning kan være brudd på regelverket, er det ikke naturlig å reagere med gebyr. Det er viktig å understreke at det som hovedregel ikke vil være aktuelt å ilegge overtredelsesgebyr før andre mindre inngripende virkemidler har vært forsøkt. Eksempler på det er informasjon om hvordan regelverket skal forstås og pålegg om å endre praksis.

Helfo har ikke en plikt til å ilegge overtredelsesgebyr, men skal gjøre en skjønnsmessig vurdering av om overtredelsesgebyr skal ilegges, tilpasse reaksjonen til den konkrete situasjonen, og velge det reaksjonsmiddelet som fremstår som best egnet i det enkelte tilfellet. Det må foretas en vurdering av om dette er en forholdsmessig reaksjon, eller om det er andre reaksjonsmidler som er mer egnede.

Den øvre rammen for overtredelsesgebyr er forskriftsfestet, jf. forvaltningsloven § 44 annet ledd. Den øvre utmålingsrammen må være tilstrekkelig til å ramme de mest alvorlige overtredelsene, samtidig som det tas hensyn til varierende betalingsevne. Øvre utmålingsramme er satt til to ganger grunnbeløpet (G) for overtredelsesgebyr til behandleren etter folketrygdloven. Utmålingsrammen er basert på en vurdering av tilstøtende regelverk.

Helsedirektoratet har utarbeidet en veileder til forskriften hvor det er inntatt retningslinjer for ileggelse og utmåling av gebyret.

For meg er det viktig å understreke at å styrke fastlegeordningen er en av hovedprioriteringene til regjeringen. Vi skal bygge tillit, ikke skape vanskeligere arbeidsforhold for fastleger i Norge.

Regjeringen skal lojalt følge opp de lover som er vedtatt av Stortinget. Jeg er imidlertid opptatt av at denne

ordningen ikke skal gi fastlegene ekstrabelastning, eller skape utrygghet for pasientene. Jeg vil derfor sette i gang en prosess for å endre forskriften og retningslinjene, slik at vi kan skape en trygghet for at ingen leger vil bli ilagt gebyr under normale omstendigheter.

Jeg mener at den øvre utmålingsrammen er for høy og vil foreslå at taket for denne rammen settes ned.

Det er Helfo som skal gjøre en skjønnsmessig vurdering av om overtredelsesgebyr skal ilegges og forholder seg til en «virkemiddelpyramide» som spenner fra informasjon og veiledning på den ene siden til tap av retten til å praktisere for folketrygdens regning og anmeldelse i siste instans. Vedtak om tap av retten til å praktisere for folketrygdens regning får også rettsvirkninger på alle lovens stønadsområder, som f.eks. retten til å skrive legeerklæringer knyttet til blant annet sykepenger, arbeidssavklaringspenger og uføretrygd. Jeg mener at det bør forskriftsfestes at Helfo ikke skal kunne hoppe over trinn i denne pyramiden med mindre det foreligger særlige grunner.

Jeg viser til at Helsedirektoratets retningslinje for utmåling og betaling av gebyret må revideres i tråd med forskriftsendringene.

Forslag til endringsforskrift og revidert retningslinje vil bli sendt på offentlig høring.

SPØRSMÅL NR. 910

Innlevert 13. januar 2022 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad

Besvart 20. januar 2022 av landbruks- og matminister Sandra Borch

Spørsmål:

Landbruks- og matminister Borch har sagt at hun ønsker at landbruket skal bli en del av regjeringens strømstøtteordning. Mange, også FrP er utålmodige på vegne av landets matprodusenter.

Ser statsråden for seg at dette kun skal gjelde bønder, eller skal det også gjelde andre matprodusenter og næringsmiddelaktører, for eksempel slik som Stangeland Mølle i Sandnes?

Svar:

Regjeringen vil fremme forslag om å kompensere strømutfgifter for veksthusnæringen og jordbruket. Kompensasjonen blir tilsvarende som for husholdninger, og settes til 55 pst. for desember, og 80 pst. for januar til og med mars. For

husholdninger er det et tak på 5 000 kWt/mnd., mens det for jordbruket settes det et tak på 20 000 kWt/mnd. For veksthusnæringen blir det ikke en øvre grense.

Forslaget til kompensasjonsordning for strøm for jordbruk og veksthus vil bli lagt fram for Stortinget i en proposisjon så raskt som mulig.

Ordningen vil bli avgrenset til aktive primærprodusenter i landbruket som ikke er omfattet av statsstøtteregelverket i EØS-avtalen. Annen næringsvirksomhet er ikke omfattet av denne ordningen.

SPØRSMÅL NR. 911**Innlevert 13. januar 2022 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde****Besvart 20. januar 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Hva er lønnsnivået for ambassadører og øvrig embetsverk i Utenriksdepartementet, og har ansatte mulighet til å leie ut egen bolig i Norge ved utenlandsoppdrag?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med debatten om stortingsrepresentantenes godtgjørelse og tilleggsgoder vil det være av interesse å få en oversikt over gjeldende praksis i UD's embetsverk og i det diplomatiske korps. Det bes om at Utenriksministeren i forbindelse med spørsmålet om lønnsnivå kort gjør rede for hvorvidt lønnen er gjenstand for personlige forhandlinger, og hvilke tilleggsgoder ambassadører og øvrig embetsverk normalt har i tillegg til fastlønnen.

Svar:

Lønnen til alle UD's medarbeidere fastsettes etter hov-edtariffavtalens bestemmelser. Lønnen er gjenstand for

lokale forhandlinger jf. HTA § 2.5. Det er ikke adgang til å inngå i personlige forhandlinger. Unntaket er de 12 topplerne (departementsråd og ekspedisjonssjefer mv.) i UD på statens lederlønnssystem (SLS). Lønnsreguleringen for disse lederne skjer iht. kontrakt og retningslinjer fra KDD.

For utsendte personell, herunder ambassadører, eksisterer det en særskilt tariffavtale, hvis formål er å kompensere for tjenesterelaterte merutgifter og ulemper forbundet med utenlandstjenesten. Avtalen er tilgjengelig på regjeringens nettsider:

www.regjeringen.no/no/dokumenter/saravtale/id545430/

Gjennomsnittslønnen for ambassadører er per 1. januar 2022 kr. 1 086 822. Gjennomsnittslønnen for de på SLS er kr. 1 393 583. For avdelingsdirektører er gjennomsnittslønnen kr. 936 912, og for underdirektører kr. 773 302.

Alle ansatte disponerer sin private bolig etter eget valg.

SPØRSMÅL NR. 912**Innlevert 13. januar 2022 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård****Besvart 21. januar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Helseforskningsloven hindrer FHI i å gjøre loddtreknings, randomiserte- eller kontrollstudier av koronatiltakenes effekt. FHI har tidligere bedt om unntak i loven for å kunne gjøre slike studier, i brev 11.08.20 til HOD og KD, og senest i Khrono 13.01.22. Den forrige regjeringen avviste FHIs forespørsel.

Hvordan vurderer statsråden nå behovet for bedre forskning på effekten av smitteverntiltak, og FHIs ønske om unntak i loven for å kunne gjennomføre slik forskning?

Svar:

Under koronaviruspandemien har vi satt i verk smitteverntiltak som har hatt omfattende konsekvenser for den enkelte og for samfunnet. Jeg er enig i at vi trenger mer og bedre forskning på effekten av smitteverntiltak.

Under en krise trengs det rask tilgang til statistikk og data, gode muligheter for å koble data, gode forsknings- og analysemiljøer med riktig kompetanse, samt raske og riktig kvalitets-sikrede kunnskapsoppsummeringer som politikere kan legge til grunn for sine beslutninger.

Det er i samfunnets interesse å ha et regelverk som ikke er i veien for at vi skaffer oss kunnskap vi kan bruke til å gjøre de riktige beslutningene. Helseforskningslovens krav om samtykke fra de som deltar i forskningsprosjek-

ter og smittevernlovens krav om at alle tiltak skal være smittevernfaglig begrunnet, skal beskytte borgerne.

Det er mer krevende å forske på samfunnsmessige tiltak som følge av pandemien enn forskning knyttet til behandling av pasienter. Under koronapandemien har det vært arbeidet kontinuerlig med kunnskapsgrunnlaget innenfor det som er dagens mulighetsområde. Men det er riktig at helseforskning på ikke-farmakologiske smitteverntiltak, som for eksempel stengte skoler, stengte spisesteder og utesteder og reiserestriksjoner, har vært krevende å gjennomføre. Vi vet at summen av samfunnsrettede tiltak har vist seg effektive for å redusere smitten, men vi vet for lite om effekten av hvert enkelt tiltak og om konsekvensene av tiltakene. Dette ønsker regjeringen å gjøre noe med.

Pandemien har med andre ord vist svakheter i dagens kunnskapssystem og gjort det klart at vi trenger bedre beredskap for håndtering av kunnskapsbehov når en krise inntreffer. Mer kunnskap vil gjøre det mulig å respondere

raskere og bedre på en krise. For å få på plass et bedre system er det flere juridiske, etiske, tekniske og organisatoriske problemstillinger som må vurderes. Vi må vurdere hvordan gjeldende regelverk praktiseres på tvers av departementene og underliggende instanser, samt eventuelle muligheter til å effektivisere saksbehandling, forenkle regelverket og praktiseringen av det. Vi må også vurdere regelverk for, og etiske sider ved, bruk av randomiserte forsøk, og vi må vurdere andre metoder for å avdekke årsakssammenhenger. Vi trenger effektiv og sikker infrastruktur for tilgang til, deling av og bruk (sammenkobling) av relevant statistikk og data i kriser. Dette arbeidet er vi i gang med under ledelse av Kunnskapsdepartementet.

Jeg kan også nevne at FHI har etablert et Senter for forskning på epidemiltak, som skal utføre effektstudier av smitteverntiltak og styrke kunnskapsgrunnlaget for beslutninger om tiltak ved epidemier. Dette senteret arbeider også med å identifisere og kartlegge barrierer for gjennomføring av effektstudier av smitteverntiltak.

SPØRSMÅL NR. 913

Innlevert 13. januar 2022 av stortingsrepresentant Terje Halleland

Besvart 19. januar 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Kan statsråden fortelle på hvilket grunnlag Vindafjord og Finnøy kommuner ble flyttet til høyeste sone for arbeidsgiveravgift?

BEGRUNNELSE:

I statsbudsjettet ble flere kommuner flyttet til nye soner for arbeidsgiveravgift. Blant annet ble Vindafjord og Finnøy kommuner flyttet fra redusert sone til høyeste sone for arbeidsgiveravgift. Dette kan bety inntil 500 000,- kr i økte lønnskostnader for bedrifter i disse kommuner. Verken kommune eller næringslivet var kjent med denne endringen.

Svar:

Ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift er regulert av Europakommisjonen og EFTAs overvåkingsorgans felles retningslinjer for regionalstøtte, som gjelder for perioden 2022-2027. Disse retningslinjene, og dermed også ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift, blir normalt revidert hvert 7. år. Ordningen er det viktigste

distriktpolitiske virkemidlet vi har. Hensikten med ordningen er å hindre eller å redusere nedgangen i folketallet. Når vi reviderer ordningen regelmessig, må vi vurdere og sammenligne alle kommuner på nytt for å undersøke om behovene har endret seg.

I denne revisjonen har vi sett at andre kommuner har et større behov for å være med i ordningen enn Vindafjord og Finnøy, innenfor de rammene som retningslinjene setter, og ut fra de kriteriene som benyttes for å sammenligne ulike kommuner. Finnøy er for øvrig nå slått sammen med en av Norges mest sentrale kommuner, Stavanger. Finnøy har hatt en sterk vekst i folketallet de siste ti årene. Det har også vært vekst i folketallet i Vindafjord, og veksten i sysselsettingen har også vært god. I Finnøy har det vært en nedgang i sysselsettingen, men det må ses i sammenheng med den utviklingen som Finnfast har ført til. Finnøy er mer enn før et innpendlingsområde til Stavanger.

Jeg gjør for øvrig oppmerksom på at endringen for Vindafjord og Finnøy lå inne allerede i Prop. 1 LS (2021-2022) fra regjeringen Solberg, fremmet den 12. oktober 2021.

SPØRSMÅL NR. 914**Innlevert 14. januar 2022 av stortingsrepresentant Grete Wold****Besvart 19. januar 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Viser til følgende anmodningsvedtak som er del av budsjettforliket mellom regjeringspartiene og SV: «Stortinget ber regjeringen vurdere forslag til endringer i plan- og bygningsloven om at studentboliger blir et eget formål i kommunale arealplaner, innen utgangen av 2022.»

Hvilke endringer vil statsråden vurdere og når kan vi vente endringer slik at kommuner kan regulere tomter til dette formål raskt?

BEGRUNNELSE:

Studentsamskipnaden i Stavanger (SiS) er i prosess med å kjøpe privat eide tomter på universitetscampus, til bruk for å bygge studentboliger. Hvis studentboliger hadde vært et eget formål i den kommunale arealplanen og knyttet opp til formålet i forskrift om tilskudd til studentboliger ville tomtene kunne kjøpes av SiS og planlegging og utbygging av nye studentboliger, som det er et stort behov for, startes umiddelbart. Hvis regjeringen vil prioritere bygging av studentboliger, i hele landet, haster det å legge inn dette som formål i kommunale arealplaner slik at grunneier ikke kan inngå avtaler med kommersielle eiendomsutviklere, som ikke har fått tilskudd til studentboliger, for tomteområder som er avsatt til studentboliger.

Svar:

Etablering av studentboliger kan i dag skje i områder avsatt til boligformål.

Plan- og bygningsloven er rettet mot å regulere arealbruk og kvalitet på byggverk. Loven gir i dag ikke hjemmel til å regulere eierform, type beboere eller hvem som skal bo i boliger. Denne grensen gjelder ikke bare for studentboliger, men også for eldreboliger, flyktningeboliger og lignende.

Et lovforslag om forenklede planprosesser knyttet til fortetting, transformasjon og eiendomsdanning har vært på høring høsten 2021. Hensikten med forslagene er å få både planlegging og utbygging gjennomført raskere enn i dag. Dette vil også gjelde for studentboliger.

Et forslag om å endre plan- og bygningsloven slik at studentboliger blir et eget arealformål, må utredes. Dette arbeidet er i startfasen. Det er derfor for tidlig å si noe konkret om hvilke endringer som kan være aktuelle og når endringene i tilfelle vil foreligge.

Jeg vil se nærmere på om en slik lovendring er hensiktsmessig, eller om det finnes andre alternativer som bedre kan imøtekomme behovet for nye studentboliger.

SPØRSMÅL NR. 915**Innlevert 14. januar 2022 av stortingsrepresentant Ingvild Wettrhus Thorsvik****Besvart 21. januar 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Mener statsråden at det er riktig å begrense et eventuelt forbud mot mikromålretting av markedsføring til det som rettes mot mindreårige, all den tid utfordringene vi står overfor er treffer langt utover denne aldersgruppen?

BEGRUNNELSE:

I følge Hurdalsplattformen vil Regjeringen 'beskytte innbyggerne mot digital overvåkning og påvirkning og stille strengere krav til private selskapers deling av data.'

I sitt Nobelforedrag i desember 2021, viste prisvinner Maria Ressa hvordan yttringsfrihet og demokrati er sårbart i møte med selskaper som har en forretningsmodell som bygger på målretting og manipulasjon slik som Facebook, og at dette også har bidratt til desinformasjon og spredning av hat: 'Svært lønnsomme mikromålrettede aksjoner

gjennomføres med henblikk på en strukturell undergravning av den menneskelige vilje. [...] Disse ødeleggende selskapene har ledet penger vekk fra nyhetsselskaper og utgjør nå en grunnleggende trussel både for markedet og valg som skal avholdes'.

I januar 2022 er det berammet avstemning om Digital Services Act i EU-parlamentet. Et av forslagene i saken er å innføre et forbud mot overvåkningsbasert markedsføring/mikromålretting. Forslaget har fått støtte fra en rekke organisasjoner i sivil sektor i Norge og etater som blant annet Datatilsynet og Teknologirådet støtter også forslaget. Innstillingen som foreligger fra IMCO-komiteen (Committee on the Internal Market and Consumer Protection) er imidlertid et kompromiss som blant annet innebærer at et forbud begrenses til å gjelde målretting rettet mot mindreårige. Flere har uttrykt bekymring for at kompromisset ikke tar høyde for at alle enkeltindivider (ikke bare barn og unge) er sårbare i møte med overvåkningsbasert markedsføring, samt at grunnpilarer for samfunnet vårt, er truet.

Svar:

Spørsmålet som representanten Wettrhus Thorsvik stiller, berører viktige problemstillinger rundt mikromålretting av markedsføring (adferdsbasert markedsføring) som mange er bekymret for. Bakgrunnen er at markedsføring på digitale medier i stadig større grad rettes direkte mot brukeren basert på antatte eller observerte interesser og preferanser. Dette er en utfordring for den enkeltes personvern og livsutfoldelse. Adferdsbasert markedsføring er imidlertid også et godt hjelpemiddel for bedrifter som ønsker å tilby sine tjenester og produkter effektivt til kunder, og som er avhengig av å nå mulige nisjekunder. Det er dermed en risiko for at forbud og innstramninger som eventuelt pålegges europeisk og norsk industri, vil påvirke konkurransesituasjonen negativt til fordel for andre lands internettjenester og plattformer.

For å bidra til større demokratisk kontroll og tilsyn med internettbaserte plattformer, sikre like markedsvilkår, redusere risiko for manipulasjon og desinformasjon, og motvirke ulovlig innhold på nett, la Europakommisjonen i desember 2020 frem forslag til forordning for digitale tjenester (DSA) og forordning for digitale markeder (DMA). Rettsaktene er relevant for Norge igjennom EØS-avtalen. DSA er særlig aktuell i markedsførings-sammenheng, fordi Kommisjonen foreslår å regulere adferdsbasert markedsføring ved å sette krav til transparens. Som representanten Wettrhus Thorsvik er inne på, foregår det en diskusjon i EUs institusjoner om hvor langt reguleringen av adferdsbasert markedsføring bør gå i denne runden. Så vidt jeg er kjent med, har ingen av institusjonene samlet foreslått et generelt forbud mot adferdsbasert markedsføring, selv om enkelte partigrupper kan ønske dette.

Jeg mener at det er behov for å se nærmere på om det bør settes inn tiltak for å unngå manipulerende og villedende praksis, og at barn og unge har et særskilt behov for beskyttelse mot denne type markedsføring slik den praktiseres per i dag. I erkjennelsen av at det ikke er effektivt for ett land alene å regulere problemer som oppstår som følge av plattformtjenester på internett, har Norge sammen med de andre EØS EFTA-landene støttet EUs DSA initiativ. I EFTA posisjonen fremholder vi blant annet at vi vil støtte et forbud mot adferdsbasert markedsføring mot barn og unge.

Jeg er enig med representanten i at utfordringene vi står overfor ikke er avgrenset til barn og unge. Eventuelle virkninger av strengere regulering, bør etter min oppfatning utredes nøye før det er aktuelt å stille seg bak dem. Virkninger for nasjonalt næringsliv, innovasjon i markedet og for tjenestetilbudet til sluttbrukere, bør utredes før beslutninger tas. Når det gjelder det siste, viser jeg til at en rekke tjenester ikke faktureres sluttbrukerne, men finansieres i dag gjennom reklame, eller ved at innsamlede data nyttes på annen måte. Blant annet har representanter fra mediebransjen i møter med departementet gitt uttrykk for at de ikke støtter et generelt forbud mot adferdsbasert markedsføring, fordi det vil kunne svekke mulighet til å finansiere journalistikk gjennom annonseinntekter, og svekke redaktørstyrte medier i konkurransen mot de globale plattformaktørene.

I begrunnelsen for spørsmålet sitt viser representanten Wettrhus Thorsvik til punktet i Hurdalsplattformen der det står at regjeringen vil beskytte innbyggerne mot digital overvåkning og påvirkning, og stille strengere krav til private selskapers deling av data. Arbeidet som er nevnt ovenfor, har blant annet til hensikt å følge opp dette punktet. I tillegg vil jeg vise til det pågående arbeidet i Personvernkommissjonen, som ble satt ned i 2020. Kommisjonen skal levere sin rapport til regjeringen senest 1. september i år. I Personvernkommissjonens mandat fremgår det blant annet at den skal kartlegge forbrukernes reelle muligheter til å ivareta eget personvern ved bruk av digitale løsninger og tjenester, og den skal utrede hvilke konsekvenser bruk av sosiale medier har for innsamling, analyse og viderebruk av personopplysninger, og foreslå tiltak for å sikre personvernet. Personvernkommissjonens arbeid vil forhåpentligvis gi oss et enda bedre grunnlag for å vurdere behov for tiltak som kan beskytte borgerne mot digital overvåkning og påvirkning.

SPØRSMÅL NR. 916**Innlevert 14. januar 2022 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde****Besvart 24. januar 2022 av forsvarsminister Odd Roger Enoksen****Spørsmål:**

Hva er lønnsnivået for ledende embedsmenn i Forsvarsdepartementet og offiserer i Forsvaret, inkludert tillegg, andre godtgjørelser og kompensasjoner, og er det mulig for offiserer og/eller departementsansatte å leie ut egen bolig under tjenestegjøring i utlandet?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med debatten om stortingsrepresentantenes godtgjørelse og tilleggsgoder vil det være av interesse å få en oversikt over gjeldende praksis i FDs embetsverk og offiserskorps. Det bes om at Forsvarsministeren i forbindelse med spørsmålet om lønnsnivå kort gjør rede for hvorvidt lønnen er gjenstand for personlige forhandlinger, og hvilke tilleggsgoder departementsansatte og forsvarsansatte normalt har i tillegg til fastlønnen.

Svar:

Spørsmålet fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde gir behov for en presisering innledningsvis. For ledende embetsmenn i Forsvarsdepartementet (FD) er svaret nedenfor basert på gjennomsnittslønnen for ansatte fra avdelingsdirektørnivå og høyere. For ledende offiserer i Forsvaret er gjennomsnittslønnen beregnet ut fra OF 5 (oberst/kommandør) til OF 9 (general/admiral).

For ledende embetsmenn i FD som avlønnes etter hovedtariffavtalene i staten (HTA) er gjennomsnittlig lønnsnivå kroner 1 040 995. I tillegg til grunnlønn har den enkelte også et individuelt fastsatt lederlønnstillegg. I FD er ekspedisjonssjefene og høyere omfattet av statens lederlønnsavtaler. Gjennomsnittlig lønnsnivå for disse er kroner 1 479 832.

For ledende offiserer i Forsvaret som avlønnes etter HTA i staten er gjennomsnittlig lønnsnivå på kroner 894 064. Disse offiserene har også et lederlønnstillegg fastsatt etter stillingens innhold og omfang. I Forsvaret er det også ti stillinger på nivå OF 7 (generalmajor/kontreadmiral) til OF 9 (general/admiral) som er omfattet av statens lederlønnssystem. For disse er gjennomsnittlig lønnsnivå kroner 1 343 569.

Personell som er tilsatt i ledende stilling i FD og Forsvaret er unntatt arbeidsmiljølovens bestemmelser om arbeidstid og har ikke overtidsbetaling.

Ledende offiserer i Forsvaret er heller ikke omfattet av Arbeidstidsavtale for Forsvaret, og får ikke aktivitetsba-

serte variable tillegg for forsvarsspesifikk unntaksaktivitet i form av for eksempel øving, seiling og vakt.

Samtlige ansatte i Forsvaret er omfattet av Kompensasjonsavtalen, som er en egen særavtale om merutgiftsdekning og ulempe- og risikokompensasjon. Kompensasjonsavtalen angir nærmere insentiver knyttet til flytting eller pendling, og kompensasjon for særskilt risiko i den konkrete tjenestestillingen. Det er særlig insentivene om flytting og pendling som treffer ledende offiserer.

For øvrig finnes det også flere særavtaler i Forsvaret av mindre omfang, der virkeområdet i hovedsak er begrenset til spesifikke arbeidsoppgaver eller stillingsgrupper i virksomheten. Ledende offiserer omfattes i liten grad av disse særavtalene.

Grunnlønnen for personell i både FD og Forsvaret defineres ut fra stillingens nivå og ansvar ved tilsetting, og er deretter gjenstand for forhandlinger i forbindelse med de årlige lønnsoppgjørene i staten.

Arbeid i både FD og Forsvaret innebærer også en mulighet for tjeneste i utlandet. I forbindelse med slike utenlandsopphold er personellet omfattet av egne særavtaler om tillegg, ytelser og godtgjørelser under tjenesten. De ulike utenlandstjenestene vil variere i tid. Det er ikke noe i veien for at den enkelte ansatte selv velger å leie ut privat bolig i Norge under utenlandsoppholdet. Eventuelle skattemessige konsekvenser av utleie av egen bolig i Norge, er et forhold mellom den enkelte selv og skattemyndighetene.

SPØRSMÅL NR. 917**Innlevert 14. januar 2022 av stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe****Besvart 22. januar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Vil regjeringen opprette et innovasjons- og testsenter for å fremme utviklingen av grønn og bærekraftig luftfart, og når vil det i så tilfelle bli tatt en beslutning om dette, og hva er begrunnelsen for at regjeringen i sin tilleggsproposisjon til statsbudsjettet for 2022 kuttet midlene Solberg-regjeringen hadde lagt inn til opprettelse av forskningssentre for bærekraftig transport?

BEGRUNNELSE:

I den forpliktende klimaplanen for 2021 til 2030 som ble lagt frem av Solberg-regjeringen i fjor står det at det skal legges til rette for innfasing av lav- og nullutslippsfly ved norske lufthavner, og at Norge skal bli en arena for testing og utvikling av slike fly.

Luftfartstilsynet, Avinor, Norsk Industri og SINTEF har gått sammen om å opprette et innovasjons- og testsenter som skal fremme utviklingen av bærekraftig og grønn luftfart, slik at utslippene fra norsk luftfart går ned. Men senteret kan også utvikle ny teknologi og innovasjon innen luftfart som vil skape flere arbeidsplasser og bidra til det grønne skiftet i Norge og i resten av verden.

I statsbudsjettet for 2022 la Solberg-regjeringen inn 25 millioner kroner til opprettelse av forskningssentre for bærekraftig transport. Dette ville satt fart på satsningen på grønn luftfart i Norge, men i tilleggsproposisjonen til statsbudsjettet kuttet regjeringen disse midlene.

Svar:

I Klimaplanen for 2021–2030, jf. Meld. St. 13 (2020–2021), legges det opp til at det skal være enkelt og attraktivt for innovatører å bruke Norge som en arena for testing av lav- og nullutslippsteknologi i luftfarten. Luftfartstilsynet og Avinor følger begge den teknologiske utviklingen tett, og skal bl.a. bidra til at bakkebasert infrastruktur og luftrom blir gjort tilgjengelige for testing.

Firepartssamarbeidet som Avinor, SINTEF, Norsk Industri og Luftfartstilsynet har inngått jobber med hvordan Norge kan bli en arena for innovasjon, utvikling og testing av nullutslippsluftfart. Partene har blant annet mulighet til å søke Enova om tilskudd til innfasing og utvikling av utslippsreducerende teknologi, i likhet med andre aktører i luftfartsnæringen.

I Hurdalsplattformen er regjeringen tydelig på at det må komme ytterligere statlige virkemidler som driver frem en mer miljøvennlig luftfart. Stortinget besluttet,

jf. Innst. 194 S (2020-2021), at regjeringen skal legge frem en stortingsmelding om en luftfartsstrategi, hvor ambisjonene er å trekke opp linjene for en helhetlig og bærekraftig utvikling i norsk luftfart. Arbeidet med luftfartsstrategien er et prioritert område for regjeringen, og klima- og miljømessig bærekraft vil være et sentralt tema i strategien.

Forskningssentrene for bærekraftig transport var planlagt opprettet etter samme modell som Forsknings-sentrene for miljøvennlig energi (FME). Forskningsrådet ville dermed fått ansvaret for å gjennomføre en bred utlysning av ett til to forskningssentre innenfor ulike forskningstemaer knyttet til bærekraftig transport. Utslippsfri luftfart var blant temaene som var aktuelle. Satsningen på forskningssentre for bærekraftig transport nådde ikke opp i 2022-budsjettet i konkurranse med andre satsinger, men i den planlagte luftfartsstrategien vil det helhetlig vurderes om det er behov for nye statlige luftfartsspesifikke virkemidler, herunder forskningsmidler til luftfarten.

SPØRSMÅL NR. 918**Innlevert 12. januar 2022 av stortingsrepresentant Lene Westgaard-Halle****Besvart 25. januar 2022 av landbruks- og matminister Sandra Borch****Spørsmål:**

Hvordan vil regjeringen sørge for at enkeltpersonsselskapene får samme investeringsmulighet som AS når de tenker å nekte aksjeselskap konsesjon på eiendommer med boplikt?

BEGRUNNELSE:

Dersom man ønsker å investere i en landbrukseiendom, utvide inntektsgrunnlaget eller starte med tilleggsnæringer trengs det egenkapital. Landbruket er i dag låst til den minst gunstige skattemessige eierformen i enkeltpersonsforetak (ENK). I et ENK skattlegges årets resultat fortløpende uten hensyn til om midlene skal investeres videre i eiendommen senere. Dermed tappes landbruket for sårt tiltrengte investeringsmidler i forhold til et aksjeselskap (AS).

Svar:

Formålet med konsesjonsloven er å regulere og kontrollere omsetningen av fast eiendom for å oppnå et effektivt vern om landbrukets produksjonsarealer og slike eier- og bruksforhold som er mest gagnlige for samfunnet. Kons-

esjonsloven regulerer kun eierforhold på eiendommen, og ikke hvordan eieren ønsker å organisere driften sin. For bønder som mener de skattemessig vil komme bedre ut med å etablere driftsselskapet som aksjeselskap (AS) er det full anledning til å gjøre det. Tilskuddsregelverket i jordbruket er også uavhengig av valg av foretaksform, og AS behandles helt likt som enkeltpersonsforetak.

I forarbeidene til konsesjonsloven er det vist til at det er et nasjonalt mål om at landbrukseiendommer i størst mulig grad eies av fysiske personer som i størst mulig grad selv bor på, og driver eiendommene selv. Jeg mener at familielandbruket med lokalt og personlig eierskap til eiendommen, vil bidra til livskraftige lokalsamfunn og mer livskraftige distrikter.

Når det gjelder punktet i Hurdalsplattformen om å nekte aksjeselskap konsesjon på eiendommer med boplikt er vi i startfasen av dette arbeidet nå. Før vi kan gjennomføre lovendringer må vi bruke tid på å bl.a. utrede hvilke tiltak som kan være relevante, samt positive og negative virkninger av de ulike tiltakene.

Jeg har besvart spørsmålet ditt opp mot regelverket jeg har ansvaret for. Skattetekniske spørsmål må jeg be representanten stille til Finansdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 919**Innlevert 14. januar 2022 av stortingsrepresentant Rauand Ismail****Besvart 24. januar 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen****Spørsmål:**

Vil regjeringen vurdere mer skalerbare publikumsgrenser på arrangementer, for eksempel ved å skille på størrelse eller ved å innføre en prosentgrense for andelen seter som kan fylles?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen besluttet 13. januar å videreføre en publikumsgrense på arrangementer, som innebærer at man kan være 200 innendørs med faste tilviste plasser. Maks-

grensen rammer skjevt, og skiller ikke mellom størrelse på lokaler, antall seter total, og mulighet for å ivareta smittevernet.

I et brev 13. januar ber Arbeidsgiverforeningen Spekter, Creo, Hovedorganisasjonen Virke, Norsk teater- og orkesterforening, Norske Konsertarrangører og Norske kulturhus regjeringen om å gå bort fra den rigide publikumsgrensen, og i stedet vurdere skalerbare antallsbegrensninger. Dette kan for eksempel innebære at størrelsen på kulturarenaenes publikumsarealer avgjør hvor mange som kan være til stede, i tråd med praksisen som

er etablert i varehandelen. En annen løsning kan være en prosentgrense som fastslår hvor stor andel av setene en arrangør kan fylle.

Konsekvensene av nedstengt kulturliv er enorme for oss som samfunn, for arrangører og for utøvere. Derfor bør regjeringen sørge for at kulturlivet ikke er stengt én dag lenger enn nødvendig, og i mellomtiden vise kulturlivet tillit ved å innføre publikumsgrenser som er langt mer fleksible og i tråd med kulturlivets behov, ønsker og evner til å ivareta smittevern.

Svar:

Kultursektoren er en av de sektorene som virkelig har kjent pandemien på kroppen. Derfor var noe av det første regjeringa igangsatte et stortilt arbeid med å forsterke sosiale rettigheter og å forbedre ordninger som sikrer lønn, stipender og kompensasjon til kulturfolk.

Regjeringa innførte forrige uke en midlertidig økning av antallsbegrensningene på arrangementer innendørs og utendørs med fast tilviste plasser. Endringene trådte i kraft 21. januar kl. 12. Nå kan det på innendørs arrangementer med faste tilviste plasser være inntil 1 500 person-

er. Der det er flere enn 200 personer til stede kan man ha maksimalt 50 prosent kapasitet, fordelt på kohorter på inntil 200 personer. Det skal hele tida være minst to meters avstand mellom kohortene. Ved utendørs arrangementer med faste tilviste plasser kan det være inntil 3 000 personer. Der det er flere enn 500 personer til stede kan man ha maksimalt 50 prosent kapasitet, fordelt på kohorter på inntil 500 personer. Det skal hele tida være minst to meters avstand mellom kohortene. Det stilles også andre krav knyttet til smittevernmessig forsvarlig gjennomføring, som er nærmere beskrevet i covid-19-forskriften kapittel 5.

De midlertidige økningene i antallsbegrensningene er et steg i riktig retning, og gjør at flere kan gå tilbake til jobben sin i kultursektoren og at flere publikummere kan oppleve teater, konserter og idrett.

Regjeringa har varslet at vi vil komme tilbake med en helhetlig vurdering av smitteverntiltakene tidlig i februar. I den forbindelse skal det gjøres en mer omfattende vurdering av tiltakene i form av antallsbegrensninger som kan tilpasses lokalers og arenaers utforming og størrelse og smitterisikoen ved det spesifikke arrangementet.

SPØRSMÅL NR. 920

Innlevert 14. januar 2022 av stortingsrepresentant Rauand Ismail

Besvart 27. januar 2022 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe

Spørsmål:

Når vil regjeringen fremme forslag om en krisepakke for landets studenter?

BEGRUNNELSE:

I et brev 14. januar krever Norsk studentorganisasjon (NSO), ANSA og Organisasjon for Norske Fagskolestudenter (ONF) en ny koronakrisepakke for landets studenter.

Situasjonen for studentene er prekær. I en sak hos NRK 13. januar kunne vi lese om den 24 år gamle Oslo-studenten Carina Tovmark Herrud som mista deltidsjobben som bartender da regjeringen stengte ned utelivsbransjen i desember. Herrud hadde ikke rett til dagpenger fordi hun er student, og måtte derfor pakke kofferten og flytte hjem til foreldrene i Mysen i Indre Østfold for å ha råd til å studere. Studenter som sliter med å betale de høye strømregningene har heller ikke fått strømstipendet reg-

jeringen lovet dem i fjor. Det setter studenter med dårlig råd i en umulig økonomisk situasjon.

Regjeringen varslet på sin siste pressekonferanse at smittevernstiltak også kommer til å prege våren 2022. På bakgrunn av dette har studentorganisasjonene samlet seg om noen felles krav, blant annet om rett til dagpenger, økt studiestøtte, flere tiltak for psykisk helse, og mer midler til studentfrivilligheten.

Svar:

Jeg er enig i at pandemien har vært veldig krevende for studentene, med mye digital undervisning og færre sosiale treffpunkter.

Regjeringen fremmet den 14. januar forslag om strømstøtte til studentene, ekstra penger for å opprettholde studieprogresjonen og penger til forebyggende sosiale og psykososiale tiltak for studenter. Dette er en del av en rekke økonomiske tiltak rettet mot bedrifter, arbeidstak-

ere, og studenter for å motvirke konsekvensene av pandemien.

Vi foreslår 100 millioner kroner ekstra til universiteter, høyskoler og fagskoler for å gi studentene ekstra faglig støtte og forhindre at de blir forsinket eller slutter på studiene som en følge av pandemien.

Videre foreslår vi 40 millioner kroner til sosiale og psykososiale tiltak for studenter gjennom studentsamskipnadene. Studentsamskipnadene skal i samarbeid med studentene vurdere hvilke lokale tiltak og aktiviteter som best kan bidra til god psykisk helse blant studentene ved fagskoler, høyskoler og universitetene.

For å avhjelpe den utfordrende strømsituasjonen for mange studenter har regjeringen foreslått å bruke om lag 200 millioner kroner i strømstøtte til studentene gjennom Lånekassen. Studenter ved høyskoler, universiteter, fagskoler og voksne elever i videregående opplæring som kan dokumentere strømutfordringene sine, vil få tilbud om et tilleggs lån på 3 000 kroner, hvorav 40 pst. av dette, eller 1 200 kroner, gjøres om til stipend i ettertid. Med rask be-

handling av tiltakspakken som regjeringen har oversendt Stortinget, vil Lånekassen kunne utbetale strømstøtten mot slutten av januar.

Tilleggs lånet i Lånekassen kommer i tillegg til regjeringens kompensasjonsordning for husholdninger. Studenter kan dermed både få støtte fra Lånekassen og kompensasjonsordningen til strømutfordringene sine, noe jeg mener er en god løsning for studentene.

For studentenes privatøkonomi vil det også ha en betydning at regjeringen har innført en lønnsstøtteordning som skal bidra til at bedrifter unngår å måtte permittere ansatte.

I tillegg til de ovennevnte tiltak foreslår vi utvidet rett til betalingsutsettelse i Lånekassen, og unntaket fra inntektsgrenser ved behovsprøving av stipend for enkelte studentgrupper skal gjelde ut 2022.

Regjeringen vil også fremover vurdere behovet for ekstraordinære tiltak som følge av de til enhver tid gjeldende smitteverntiltakene i dialog med studentorganisasjonene og studentsamskipnadene.

SPØRSMÅL NR. 921

Innlevert 14. januar 2022 av stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen

Besvart 27. januar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Fastlegeordningen knirker i sammenføyningene og disse reglene bidrar ikke til å rekruttere flere til fastlegeordningen. Hvem vil ha en jobb der du får 200 000 kr i bot for en liten feil samtidig som du får kjeft av pasientene fordi du ikke skriver ut på blå resept, og fordi du nekter å krysse av i feltet om at de ikke vil ha synonympreparat «fordi de alltid har brukt det de har nå».

Ser statsråden at disse nye reglene kan være til hinder for rekruttering av fastleger og at de rammer pasienten ved at de ikke får riktig behandling?

BEGRUNNELSE:

Undertegnede har fått henvendelser fra fastleger som er bekymret for de nye reglene som ble innført fra 1. januar. Med bakgrunn i de nye reglene kan en fastlege få en personlig bot på opp mot 200 000 kroner dersom legen skriver ut en blå resept på feil grunnlag.

Hva kan så en slik feil bestå av? Om en pasient har bjørkepollenallergi og trenger allergimedisin i 3 mnd. av året kan legen skrive ut allergimedisin på blå resept. Dersom

pasienten derimot har symptomer bare i to måneder og to uker, da skal pasienten ikke ha medisinen på blå resept. Fastlegen er altså nødt til å dokumentere at pasienten bruker medisinen minimum tre måneder, ellers blir det bot.

Et annet eksempel. Medisin mot halsbrann og reflux. Her må det gjøres gastroskopi før medisinen kan skrives på blå resept. Det hjelper ikke at symptomene forsvinner og pasienten blir bedre, det skal dokumenteres.

Astma og allergi må bevises med blodprøver og pustepøver. For de pasienter som er så uheldige at de har masse symptomer, men ikke utslag på prøver skal det ikke gis medisiner på blå resept.

Synonympreparater er et annet kapittel. Her må det dokumenteres medisinsk grunn til å ikke bruke synonympreparat.

Pasientene er den store taperen ved innføring av de nye reglene de kommer til å få medisiner på hvit resept fremover, fordi ingen fastleger kommer til å ta sjansen på en bot dersom det er den minste usikkerhet rundt om medisinen kan skrives på blått.

Svar:

Innføring av overtredelsesgebyr ble vedtatt av den forrige regjeringen, etter at Riksrevisjonen i 2015 påpekte at det var behov for flere sanksjonsmuligheter mot leger som overtrer blåreseptordningen. Riksrevisjonen mente bl.a. på at spenning fra informasjon og veiledning på den ene siden og til tap av retten til å praktisere for folketrygdens regning på den andre siden, var for stor. Videre pekte Riksrevisjonen på at Helsedirektoratet ikke bruker den sistnevnte sanksjonsmuligheten fordi de vurderer at den er uforholdsmessig streng.

Et forslag om overtredelsesgebyr som sanksjonsform og supplement til de eksisterende reaksjonsmidlene ved legers brudd på regelverket ved forskrivning ble fremlagt i Prop. 62 L (2018-2019) Endringer i apotekloven, legemiddeloven og folketrygdloven (overtredelsesgebyr). Lovforslaget ble enstemmig vedtatt i Stortinget, jf. Innstilling 330 L (2018-2019).

Forskrift om utmåling og betaling av overtredelsesgebyr ble vedtatt av den tidligere regjeringen, og regelverket trådte i kraft fra nyttår. Forslag til både lov- og forskriftsbestemmelser har vært sendt på offentlig høringsrunde. Legeforeningen har i tillegg også blitt invitert til å gi innspill til Helsedirektoratets retningslinje for illeggelse og utmåling av overtredelsesgebyr.

Innføring av overtredelsesgebyr endrer ikke ansvarsforholdet til den enkelte lege som forskriver legemidler, medisinsk forbruksmateriell eller næringsmidler på blåresept. Ansvaret for å forskrive blåresept i tråd med regelverket, herunder å sørge for at pasientens rettigheter er ivaretatt, er ikke endret ved innføringen av overtredelsesgebyr. Helfo har hele tiden hatt virkemidler ved feilforskrivning på blåresept. Formålet med gebyret er å øke etterlevelsen av regelverket og overtredelsesgebyr er ett av flere virkemidler som Helfo kan benytte dersom behandlere rekvirerer legemidler, næringsmidler eller medisinsk forbruksmateriell i strid med regelverket.

Det er ikke noe nytt at vi har sanksjoner mot leger som overtrer eller misbruker blåreseptordningen. Overtredelsesgebyr er innført som et supplement til allerede eksisterende sanksjoner, og kan i noen alvorlige tilfeller kunne benyttes som et alternativ til å frata leger retten til å praktisere for trygdens regning. Gebyret skal normalt ikke brukes som første reaksjon og i de tilfellene der det er tvil om en forskrivning kan være brudd på regelverket, er det ikke naturlig å reagere med gebyr. Det er viktig å understreke at det som hovedregel ikke vil være aktuelt å ilegge overtredelsesgebyr før andre mindre inngripende virkemidler har vært forsøkt. Eksempler på det er informasjon om hvordan regelverket skal forstås og pålegg om å endre praksis.

Helfo har ikke en plikt til å ilegge overtredelsesgebyr, men skal gjøre en skjønnsmessig vurdering av om overtredelsesgebyr skal ilegges, tilpasse reaksjonen til den

konkrete situasjonen og velge det reaksjonsmiddelet som fremstår som best egnet i det enkelte tilfellet. Det må foretas en vurdering av om dette er en forholdsmessig reaksjon, eller om det er andre reaksjonsmidler som er mer egnede.

Den øvre rammen for overtredelsesgebyr er forskriftsfestet, jf. forvaltningsloven § 44 annet ledd. Den øvre utmålingsrammen må være tilstrekkelig til å ramme de mest alvorlige overtredelsene, samtidig som det tas hensyn til varierende betalingsevne. Øvre utmålingsramme er satt til to ganger grunnbeløpet (G) for overtredelsesgebyr til behandleren etter folketrygdloven. Utmålingsrammen er basert på en vurdering av tilstøtende regelverk.

Helsedirektoratet har utarbeidet en veileder til forskriften hvor det er inntatt retningslinjer for illeggelse og utmåling av gebyret.

For meg er det viktig å understreke at å styrke fastlegeordningen er en av hovedprioriteringene til regjeringen. Vi skal bygge tillit, ikke skape vanskeligere arbeidsforhold for fastleger i Norge.

Regjeringen skal lojalt følge opp de lover som er vedtatt av Stortinget. Jeg er imidlertid opptatt av at denne ordningen ikke skal gi fastlegene ekstrabelastning, eller skape utrygghet for pasientene. Jeg vil derfor sette i gang en prosess for å endre forskriften og retningslinjene, slik at vi kan skape en trygghet for at ingen leger vil bli ilagt gebyr under normale omstendigheter.

Jeg mener at den øvre utmålingsrammen er for høy og vil foreslå at taket for denne rammen settes ned.

Det er Helfo som skal gjøre en skjønnsmessig vurdering av om overtredelsesgebyr skal ilegges og forholder seg til en «virkemiddelpyramide» som spenner fra informasjon og veiledning på den ene siden til tap av retten til å praktisere for folketrygdens regning og anmeldelse i siste instans. Vedtak om tap av retten til å praktisere for folketrygdens regning får også rettsvirkninger på alle lovens stønadsområder, som f.eks. retten til å skrive legeerklæringer knyttet til blant annet sykepenger, arbeidssavklaringspenger og uføretrygd. Jeg mener at det bør forskriftsfestes at Helfo ikke skal kunne hoppe over trinn i denne pyramiden med mindre det foreligger særlige grunner.

Jeg viser til at Helsedirektoratets retningslinje for utmåling og betaling av gebyret må revideres i tråd med forskriftsendringene.

Forslag til endringsforskrift og revidert retningslinje vil bli sendt på offentlig høring.

SPØRSMÅL NR. 922**Innlevert 14. januar 2022 av stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland****Besvart 25. januar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hvilke snarlige løsninger tenker statsråden å innføre, foruten å evaluere politireformen, for å sikre folk over hele landet et tilbud om pass og ID-kort?

BEGRUNNELSE:

Nærpolitireformen har fått helt konkrete konsekvenser for mange bosatt i distriktene. Noen av konsekvensene er at tilgjengeligheten til tjenesten for pass og ID-kort er dårligere. En omreisende passbuss har vært et plaster på såret, men kapasiteten er fortsatt for lav og bør økes.

Denne situasjonen fører til at mange må ta fri fra jobb og ta barn ut av skolen for å kjøre til nærmeste sted som kan utstede nye pass. Dette kan være minst en dag i kjøring for mange. Honningsvåg-Alta er for eksempel ca. 40 mil tur/retur med to utsatte fjelloverganger og flere rattsatte veistreknings. Hvis man i tillegg tar i betraktning uregelmessigheter på veiene, som ofte kan være stengt over lengre perioder på grunn av uvær, veiarbeid og ulykker, innebærer slike turer en økt risiko.

I Hurdalplattformen fremgår det at det skal igangsettes et pilotarbeid i form av nærtjenestesentre, for økt tilgang til statlige tjenester, eksempelvis utstedelse av pass og førerkort, og kort vei til tjenester som juridisk rådgivning gjennom etablering av lokale servicetorg. Dette er positivt, men det er behov for strakstiltak så raskt som

mulig for å sikre folk over hele landet et tilbud om pass og ID-kort.

Svar:

Utstedelse av pass og ID-kort er en av polititjenestene som den forrige regjeringen dessverre sentraliserte. I 2018 ble over 60 passkontor lagt ned, noe som har ført til at mange innbyggere i dag har lang reisevei til nærmeste passkontor.

Jeg er opptatt av polititjenester nær folk. I Hurdalplattformen har regjeringen slått fast at vi både vil styrke de eksisterende politistasjonene med blant annet personell og/eller tjenester som pass. I tillegg skal vi i 2022 starte opprettelsen av 20 nye tjenestesteder som skal bidra til at politiet kommer tettere på folk, blant annet i områder med store avstander til offentlige tjenester som politiet.

Jeg har tatt initiativ til å undersøke hvilke muligheter som finnes ved eksisterende tjenestesteder. Departementet vil vurdere om det på litt lengre sikt kan være mulig å åpne for passutstedelse ved flere av de nedlagte passkontorene, dersom det er nødvendig for å sikre at ikke avstander, reisebelastning og ventetid blir urimelig for folk både i by og bygd. Jeg er opptatt av at det fortsatt skal legges vekt på høy sikkerhet i de norske passene. Det er viktig i arbeidet med å bekjempe kriminalitet.

SPØRSMÅL NR. 923**Innlevert 14. januar 2022 av stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen****Besvart 25. januar 2022 av landbruks- og matminister Sandra Borch****Spørsmål:**

Vil statsråden ta initiativ til at det stilles tilstrekkelige ressurser tilgjengelig i Mattilsynet og forvaltningen og til at det gjøres et tydelig skille mellom rød og hvitfisk?

BEGRUNNELSE:

Oppdrettsnæringen har blitt en betydelig aktør langs kysten og fortsetter sin vekst.

En av de største bremseklossene for videre vekst er i forvaltningen. Lang behandlingstid hos Mattilsynet har over tid vært et problem, spesielt dersom det oppstår større luseangrep eller sykdommer.

En opplever da at ressursene settes inn mot gjeldende situasjon, og saker til behandling får lengre behandlingstid.

I den siste tid har oppdrett av torsk blitt mer i vinden og flere aktører er på banen og søker om lokaliteter. Problemene med lang behandlingstid har blitt enda mer tydelig og det oppleves som om laksenæringen har hovedfokus.

For å komme problemet til livs trengs det nok flere saksbehandlere i Mattilsynet, og det er også et behov for at det gjøres et tydelig skille i Mattilsynet slik at det blir egne saksbehandlere for laks og hvitfisk (torsk).

På denne måten vil en kunne holde saksbehandlingstiden nede, og en lik behandling av de forskjellige oppdretterne (rød og hvitfisk).

Svar:

Mattilsynet har et stort og viktig samfunnsoppdrag. Mattilsynet har ansvar for regelverk og tilsyn langs hele matproduksjonskjeden med mattrygghet, fiskehelse, dyrehelse og dyrevelferd som viktige oppgaver.

Regjeringen er opptatt av at veksten i havbruksnæringen skal være bærekraftig. En forutsetning for vekst er imidlertid at næringen har god kontroll på fiskehelse og velferd. Her spiller Mattilsynet en helt sentral rolle. Representantens situasjonsbeskrivelse av Mattilsynet som en bremsekloss for vekst i havbruksnæringen, bør nyanseres.

Vi har en svært god og konstruktiv dialog med Mattilsynet hva gjelder utvikling og vekst i havbruksnæringen. Det er heller ikke slik at Mattilsynet ikke evner å reagere når det oppstår større hendelser, tvert imot. Når algekatastrofen traff lakseoppdrettere i Nord Norge i 2019 fattet Mattilsynet svært raske vedtak for å avhjelpe situasjonen.

I motsetning til foregående regjeringsperiode, hvor Mattilsynets budsjett har blitt redusert, har sittende reg-

jering prioritert å styrke Mattilsynet. I statsbudsjettet for 2022 er Mattilsynets budsjett økt med 40 mill. kroner. Dette vil bedre ressurs situasjonen i Mattilsynet. De økte bevilgningene vil bidra til å styrke arbeidet med dyrevelferd for aktørene i hele matkjeden fra jord og fjord til bord, herunder økt tilsyn med dyrehold og bedre veiledning. Det er også økte bevilgninger til digitalisering og utvikling av digitale verktøy som vil bidra til mer effektive arbeidsprosesser gjennom bedre IKT-systemer som også vil komme havbruksnæringen til gode.

Mattilsynet har nylig gjennomgått en omfattende omorganisering av hovedkontoret og det jobbes målrettet mot en mer effektiv og enhetlig saksbehandling, også i klagesaksarbeidet. Det er blant annet opprettet en egen klagesaksenhet for å styrke dette arbeidet.

Dette sammenfaller med de overordnede styringssignalene fra matdepartementene til Mattilsynet. Her vektlegger vi også økt satsing på digitalisering, deling av data, modernisering av tilsynsverktøy og teknologiutvikling. Dette vil kunne styrke både det utøvende tilsynet, som har en viktig allmennpreventiv effekt, og det vil kunne gi bedre oversikt over risiko i ulike bransjer og tilstanden i de enkelte virksomhetene. Dette vil skape grunnlag for å styrket risikobasert offentlig kontroll basert på egnet tilsynsmetodikk.

Det er ikke min jobb som statsråd å bestemme hvordan en etatsleder fordeler sine saksbehandlere. Løpende prioriteringer må gjøres av Mattilsynet ut fra risikobildet, de mål som er satt for Mattilsynets arbeid og det regelverket Mattilsynet er satt til å forvalte. Det samlede risikobildet vil påvirke Mattilsynets prioriteringer, og prioriteringene vil derfor kunne være forskjellige fra ett år til neste.

Svaret er utarbeidet i samarbeid med Fiskeri- og havministeren.

SPØRSMÅL NR. 924

Innlevert 14. januar 2022 av stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen

Besvart 20. januar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hvorfor ønsker ikke statsråden å integrere Flytoget med annen persontrafikk på jernbanen på samme strekning for å styrke kapasiteten for pendlere, slik Jernbanedirektoratet tidligere har anbefalt?

BEGRUNNELSE:

Til bransjemediet Flysmart24.no uttalte statsråden forrige måned at det ikke var aktuelt for regjeringen å se på muligheten for en integrering av tilbudene til Flytoget og

Vy nå. Statsråden ønsket at de skulle kjøre i konkurranse med hverandre også i fremtiden.

Til Flysmart24.no sier statsråden blant annet: «Først og fremst ser jeg det likevel slik at de to tilbudene supplerer hverandre og betjener ulike grupper reisende og ulike geografiske områder».

I 2019 anbefalte Jernbanedirektoratet at Flytogets tilbud ble integrert med den øvrige togtrafikken i Oslo-området.

I 2020 bestilte regjeringspartiene Ap og Sp, sammen med SV, en alternativ jernbanerapport for å få en «second opinion» til eksisterende planer for jernbanen. Også denne rapporten anbefalte å integrere Flytogets tilbud i det øvrige tilbudet. Alle tre partier uttalte seg positive til rapporten.

Det er spesielt strekningen Drammen-Oslo S som er relevant her. Flytoget fyller i dag opp Oslostunnelen med tre avganger i timen i hver retning, med tog ikke alle reisende har lov til å bruke. Dermed er ikke Flytogets tilbud bare et supplement, slik statsråden hevder, men noe som går på bekostning av tilbudet til pendlere og andre reisende.

Normalsituasjonen når hjemmekontor ikke påbudt eller tilrådet av myndighetene, er at pendlere ofte må stå over halvfulle flytog og i stedet bruke helt fulle lokaltog.

I Nasjonal transportplan er et nytt løp i Oslostunnelen blitt skjøvet langt inn i fremtiden. Den vil også ta mange år å bygge. Da er det nødvendig å se på andre måter å styrke togtilbudet i Oslo-området. Å integrere Flytoget med øvrig togtilbud er tilsynelatende en av de enkleste og rimeligste måtene å gjøre dette på.

Svar:

Jeg er helt enig i at det er en utfordring med at kapasiteten i jernbanen på det sentrale Østlandet tidvis og strekningsvis er svært presset. Dette er en sentral problemstilling som vi arbeider med.

Jeg har ikke tatt endelig stilling til hvorvidt Flytoget AS skal integreres i det øvrige togtilbudet. Flytogets konsesjonsavtale med staten varer ut januar 2028. Som det kommer frem i artikkelen fra Flysmart24 mener jeg vi i et langsiktig perspektiv må se på hvordan man kan løse kapasitetsproblemene vi har på Østlandet. Samferdselsdepartementet arbeider nå med hvordan arbeidet med direktetildeling av togtilbudet som ikke konkurranseutsatt skal innrettes. Dette er spørsmål jeg vil vurdere i denne prosessen.

SPØRSMÅL NR. 925

Innlevert 12. januar 2022 av stortingsrepresentant Lene Westgaard-Halle

Besvart 24. januar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Vil statsråden bidra til å få etablert fossilfri energiforsyning på Isfjord Radio som ledd i utviklingen av et fossilfritt Arktis på sikt?

BEGRUNNELSE:

Isfjord Radio på Svalbard har i lengre tid jobbet med å redusere CO₂-utslipp fra virksomheten, og det er igangsatt flere prosjekt som har bidratt til å få dette på plass. Hovedenergikilden har frem til nå vært diesel, der energien har blitt produsert av dieselaggregat. Driftsoperatøren ser nå både på alternativ energiproduksjon og alternativ energilagring for å få ned forbruk av diesel. Det ligger svært godt til rette for bruk av solenergi, all den tid anlegget i hovedsak har et publikumstilbud i sommerhalvåret.

En overgang til fossilfrie energikilder med sol, knyttet opp mot termisk lagring i vann og batteribanker, gir svært mange fordeler: Det gir redusert CO₂ utslipp, det gir bortfall av støy fra dieselaggregatene, det eliminerer transport og håndtering av diesel som i seg selv utgjør en miljørisiko, det bidrar til grønne arbeidsplasser, og blir et utstillingsvindu for Norge for avsideliggende samfunn som kan produsere sin energi på fornybare kraftkilder. Vi må likevel påregne at en slik omlegging vil kreve tiltak av en annen karakter enn det påtrykket på natur og omgivelser som vi finner i dag. Her nevnes oppsett av solcellepanel, enten på bygninger eller som sideliggende konstruksjoner. Dette må likevel veies opp mot de fordeler et slikt tiltak vil gi i form av redusert CO₂ utslipp, støy, håndtering av farlige kjemikalier, og Norge som et foregangsland for det grønne skiftet.

Svar:

Rammene for etableringen ny energiforsyning i Longyearbyen er gitt i Prop. 1 S (2021-2022) Svalbardbudsjettet. Her fremgår det blant annet at det er Longyearbyen lokalstyre som har ansvaret for å etablere en ny energiforsyning med mål om at fornybar energi skal utgjøre hovedforsyningen. En ny, sikker og mest mulig fornybar energiforsyning i Longyearbyen vil trolig kunne ha overføringsverdi til andre isolerte kraftsystemer i Arktis, slik også prosjektet på Isfjord Radio kan ha. Jeg er positiv til at det arbeides med lokale fornybarprosjekter på Svalbard så lenge det er i tråd med svalbardpolitiske hensyn, svalbardmiljøloven og regelverket på Svalbard for øvrig.

Energiloven gjelder ikke på Svalbard, men Olje- og energidepartementet har gjennom flere år bidratt med utredninger av ny energiforsyning for Longyearbyen. Dette arbeidet har skjedd i dialog med Longyearbyen lokalstyre, samt Store Norske, som eier Isfjord Radio.

Statens primære virkemiddel for å støtte enkeltstående energiprojekter er Enova. Jeg registrerer at Store Norske har fått støtte til sitt prosjekt på Isfjord Radio, blant annet med begrunnelse i at prosjektet kan ha overføringsverdi til andre isolerte kraftsystemer i Arktis.

Mitt departement har for øvrig vært i kontakt med Nærings- og fiskeridepartementet som opplyser følgende:

Store Norske kjøpte Isfjord Radio av Telenor Svalbard i 2006, og forvalter i dag stasjonen. Staten gjennom NFD er eier av Store Norske. Rollefordelingen mellom staten som eier og selskapets ledelse følger av selskapslovgivningen og er beskrevet i eierskapsmeldingen, jf. Meld. St. 8 (2019-2020). Forvaltningen av selskapet er styrets ansvar. Ansvaret for forretningsmessige beslutninger og problemstillinger knyttet til driften av Isfjord Radio hører under styret og ledelsen i selskapet.

Store Norske har de siste par årene forberedt seg på en omstilling bort fra kull, og arbeider blant annet med energiomstilling. I forbindelse med overgangen fra kullkraftverk til dieselkraftverk i Longyearbyen, vil Store Norske legge ned kullproduksjonen på Svalbard.

Ifølge Store Norske startet selskapet i 2018 å utrede hvordan fornybar energiteknologi kan redusere kostnadene og klimautslippene knyttet til energiforsyningen ved Isfjord Radio.

Selskapet gir uttrykk for at en løsning kan være å kombinere ulike teknologier for energiproduksjon og energilagring. På sikt har selskapet uttalt at de har et mål om å erstatte dieselaggregatene som grunnlast med en nullutslippsløsning for et 100 pst. fornybart energisystem på Isfjord Radio.

SPØRSMÅL NR. 926

Innlevert 14. januar 2022 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 21. januar 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Har utenriksministeren informasjon om at Russland har utplassert atomvåpen utenfor egne grenser i Europa, mener utenriksministeren at USA ikke har utplassert atomvåpen utenfor egne landegrenser i Europa, hvordan og i hvilke fora vil regjeringen bidra til at forslaget om at USA og Russland avstår fra å utplassere atomvåpen utenfor egne landegrenser skal føre til atomnedrustning og avspenning, og hva mener regjeringen om forslaget om at Russland og USA skal avstå fra store militærøvelser nær hverandres grenser?

BEGRUNNELSE:

I programmet Politisk kvarter på NRK radio 13. januar svarte utenriksministeren følgende på spørsmål om hva

hun tenker om det russiske forslaget om å avtafeste at verken USA eller Russland skal ha atomvåpen utplassert utenfor egne grenser:

«Det er en viktig del av forhandlingene, hvis vi kan få til atomnedrustning, og nå er det utplassert russiske atomvåpen i Europa, det er ikke utplassert mellomdistanseraketter fra Natos side, men hvis vi kan få til atomnedrustning i forlengelse av disse diskusjonene så vil det være veldig nyttig».

Dersom det skulle det bryte ut krig mellom USA og Russland, vil den etter alt å dømme bli utkjempet i Europa, og et viktig mål for vestlige angrep kan være Russlands atomvåpenbase på Kolahalvøya, nær Norge. En krig mellom atommakter, som kan involverer bruk av atomvåpen og angrep mot atombaser i Norges nærrområder vil føre til enorme ødeleggelser og menneskelig lidelse, og det finnes ingen måte Norge kan komme seirende ut

av en slik konflikt. Spørsmålsstiller deler derfor utenriksministerens syn om at forslaget om at USA og Russland gjensidig avstår fra å utplassere atomvåpen utenfor egne landegrenser, er viktig.

Utenriksministerens svar etterlot imidlertid tvil om hva som er den faktiske situasjonen med tanke på stormaktenes utplassering av atomvåpen utenfor egne landegrenser og hvordan utenriksministeren forstår denne situasjonen. Blant annet er det uklart om utenriksministeren med svaret mente at USA ikke har atomvåpen utplassert i Europa, noe som i så fall vil stride med informasjon fra amerikanske Arms Control Association som anslår at USA har ca. 100 atomvåpen utplassert i Europa. Det var også uklart om utenriksministeren med utsagnet «...det er utplassert russiske atomvåpen i Europa» fastslo at Russland har utplassert atomvåpen utenfor egne landegrenser, som var det spørsmålet handlet om, eller om dette var en noe spesiell måte å beskrive russiske atomvåpen i Russland. Spørsmålsstiller er kjent med at både USA og Russland opererer med fly og fartøy utenfor egne landegrenser som kan føre atomvåpen, men spørsmålet her gjelder altså det konkrete forslaget om å avstå fra utplassering av atomvåpen utenfor egne grenser.

Svar:

Vi har ikke informasjon om at Russland har utplassert atomvåpen utenfor egne grenser i Europa. Det er imidlertid utplassert korttrekkende kjernevåpen i den europeiske delen av Russland, tett opp mot flere NATO-land.

USA har utplassert atomvåpen i Europa som en del av NATOs ordning for atomvåpendeling (Nuclear Sharing). Ordningen inngår i alliansens kjernefysiske avskrekking, og baserer seg på våpen under amerikansk kontroll, samt fly og nødvendige støttefunksjoner fra enkelte europeiske allierte. Ordningen strekker seg tilbake til før Ikkespredningsavtalen (NPT) ble fremforhandlet, og er i full overensstemmelse med avtalen.

Representanten Moxnes viser til mine uttalelser i NRKs Politisk kvarter 13. januar 2022. Mine uttalelser i radioprogrammet var knyttet til mellomdistanseraketter. Russland har utplassert slike raketter på eget territorium i Europa. Russlands utplassering ble gjort i strid med INF-avtalen fra 1987 om forbud mot mellomdistanseraketter og førte til at denne sentrale nedrustningsavtalen brøt sammen. USA har ikke mellomdistanseraketter i Europa.

Regjeringen har i Hurdal-plattformen forpliktet seg til å øke Norges innsats for kjernefysisk nedrustning. Regjeringen er derfor aktivt støttende til samtaler om kjernefysisk nedrustning. Det gjelder alle former for kjernevåpen, også korttrekkende. Spørsmål om slik nedrustning hører naturlig hjemme i den pågående strategiske stabilitetsdialogen mellom USA og Russland, samt i dialogen i NATO-Russland-rådet.

Nedrustning må være balansert, gjensidig, irreversibel og verifiserbar om den skal lykkes. Norge arbeider aktivt for å styrke og fremme nedrustning innen multilaterale arenaer som NPT, FN og Nedrustningskonferansen (CD). At USA og NATO skal godta ensidige russiske krav vil imidlertid ikke føre til økt sikkerhet.

Norge er generelt støttende til tillitsskapende og risikoreduserende tiltak, herunder økt åpenhet om øvelser. Det vil være positivt om dialogen som nå er innledet i Organisasjonen for sikkerhet og samarbeid i Europa (OSSE) og i NATO-Russland-rådet kan bidra til enighet om nye effektive tiltak for økt åpenhet, risikoreduksjon og forebygging av uønskede hendelser. Det er avgjørende at slike tiltak er gjensidige og verifiserbare.

Det er samtidig verdt å minne om at det allerede finnes flere avtaler som regulerer dette feltet. Potensialet i disse avtalene utnyttes i dag dessverre ikke fullt ut, noe Russland bærer et stor ansvar for. Dette knytter seg ikke minst til Russlands manglende vilje til å foreta en nødvendig modernisering av Wien-dokumentet vedtatt av OSSEs medlemsland i 1990, som blant annet regulerer åpenhet om militære aktiviteter.

SPØRSMÅL NR. 927**Innlevert 16. januar 2022 av stortingsrepresentant Bjørnar Laabak****Besvart 24. januar 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Hvilke konkrete tiltak har kommunene, Husbanken og NAV utført for å gi informasjon til lavtlønnede, uføretrygdede, unge uføre, minstepensjonister, aleneboere med lav inntekt, verger med flere for å sikre at disse får informasjon om muligheten til å søke den utvidede og rettighetsbaserte ordningen om bostøtte for januar, februar og mars, og vil ordningen ha tilbakevirkende kraft dersom innbyggere, som ikke har fått informasjon om ordningen, søker etter søknadsfristen?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen utvider bostøtten slik rundt 50 000 flere kan få bostøtte på grunn av de høye strømprisene. Utvidelsen er midlertidig, og gjelder for utbetalinger i januar, februar og mars 2022. Forutsetningen er at de søker, sier kommunal- og distriktsministeren.

Videre sier ministeren i Stortinget, under behandling av den utvidede ordningen at Husbanken arbeider intenst sammen med kommunene for å spre informasjon til potensielle søkere.

Mange har ikke verge, bistand fra NAV eller særskilt oppfølging fra kommunen de bor i. Det betyr at det er stor sannsynlighet for at mange går glipp av ekstrastøtten. Det er grunn til å stille spørsmål om hvordan det aktivt har blitt informert potensielle søkere.

Svar:

Husbanken har gjennomført en rekke tiltak for å nå potensielle søkere, blant annet via NAV og kommunene. Nedenfor følger en oppsummering av arbeidet Husbanken har gjort:

- Informasjon til NAVs kontaktsenter, som har bidratt til å spre informasjon i NAVs kanaler.

- Informasjon via nyhetsbrev til kommunene med oppfordring om å spre Husbankens informasjon til potensielle søkere.

- Informasjon rettet mot publikum øverst på forsiden av husbanken.no.

- Pressemelding via NTB uken før jul. Medieomtale via NTB i romjulen. Medieomtalen av ekstra strømsøtte til bostøttemottakere har vært omfattende både nasjonalt og lokalt.

- E-post til relevante interesseorganisasjoner (som Pensjonistforbundet, Funksjonshemmedes fellesorganisasjon, Norges Handikapforbund, Leieboerforeningen,

mv.) med oppfordring om å bidra til å spre informasjon til aktuelle søkere.

- Annonsering på Facebook, spredning via Twitter, med oppfordring om at folk skal dele med bekjente som kan ha krav på bostøtte.

Tiltakene har hatt målbare effekter på Husbankens hjemmesider. Siste uken i desember hadde Husbanken nær 80 000 besøkende, tilsvarende tall for en gjennomsnittsuke i november var 22 500. Videre ble bruken av bostøttekalkulatoren femdoblet fra november til desember. Husbanken vil videreføre informasjonsarbeidet i perioden ordningen er utvidet.

Husbanken fastsetter søknadsfristen for bostøtte etter forskrift om bostøtte § 9. Søknadsfristen er normalt den 25. i måneden. Søknadsfristen i desember og januar er i midlertidig utvidet til 31. som følge av de ekstraordinære tiltakene. Potensielle søkere som ikke har søkt i desember, kan søke for månedene etter. Husbanken har foreløpig ikke registrert konkrete henvendelser fra kommuner som tilsier at søknadsfristen har vært et problem, eller at det er mange som ønsker å søke etter søknadsfristen.

En søknad som er kommet inn for sent, vil normalt bli avvist, men kan behandles manuelt i Husbanken. Normalt må det foreligge særskilte grunner, som for eksempel sykdom, for at en søknad som kommer inn for sent, skal bli behandlet. Det er fordi disse søknadene må behandles manuelt. Jeg er imidlertid opptatt av at ingen skal gå glipp av bostøtte når strømprisene er såpass høye. Jeg kommer derfor til å be om at Husbanken etterbehandler søknader for perioden desember – februar som normalt blir utbetalt i januar – mars, med siste søknadsfrist 1. april 2022.

SPØRSMÅL NR. 928**Innlevert 16. januar 2022 av stortingsrepresentant Terje Halleland****Besvart 24. januar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Deler statsråden Oljedirektoratets syn på ønske om mer leting i umodne områder og kan statsråden forsikre oljedirektøren at 26. konsesjonsrunde utlyses i 2023?

BEGRUNNELSE:

I Stavanger Aftenblad den 14. januar etterlyser oljedirektør Ingrid Sølvberg i Oljedirektoratet mer leting i ukjente områder på norsk sokkel. Oljedirektoratet ønsker seg flere modige selskaper som vil prøve seg i ukjente farvann.

Som statsråden er godt kjent med bruker man nummererte runder for leting i umodne områder, i tillegg til årlige tildelinger i forhåndsdefinerte områder (TFO).

Det er sikkert mange grunner for at interessen er synkende i de nummererte rundene, mens interessen er økende i TFO rundene, men det fører til det motsatte av hva oljedirektøren og Oljedirektoratet ønsker.

Med en europeisk holdningsendring til spesielt gass og utsikter for bedre priser på olje og gass vil nok flere selskaper ha en økt risikovilje til å lete også i mer umodne områder.

I avtalen mellom regjeringen og SV står det at 26. konsesjonsrunde ikke blir utlyst i 2022.

Svar:

Petroleumssektoren er en høyproduktiv næring som bidrar med store inntekter, verdiskaping og arbeidsplass-

er til Norge. Regjeringen vil at olje- og gassnæringen skal videreutvikles. Vi vil legge til rette for fortsatt høyt aktivitetsnivå på norsk sokkel.

Norske bedrifter skal ha gode, forutsigbare og stabile rammevilkår som legger til rette for private investeringer og videre vekst. Som del av dette vil regjeringen legge vekt på forutsigbarhet i rammebetingelser for petroleumssektoren. Olje- og gassindustrien skal fortsatt stå overfor rammebetingelser som vil gi Norge inntekter, arbeidsplasser og ringvirkninger landet rundt.

Konsesjonssystemet ligger fast. Dette betyr blant annet at vi vil gjennomføre nye konsesjonsrunder og gi nye tillatelser til å lete etter olje og gass. Gjennom konsesjonsrundene tildeles oljeselskaper nye tillatelser til å lete etter olje og gass i de områdene som er åpnet og tilgjengelig for petroleumsvirksomhet. Olje- og energidepartementet tilbød tidligere denne måneden 53 nye utvinningstillatelser på norsk sokkel i konsesjonsrunden TFO 2021.

TFO-området omfatter i dag størstedelen av åpnet, tilgjengelig areal og det er i dette området letingen på norsk kontinentalsokkel hovedsakelig skjer. TFO-rundene – og gjennomføringen av disse – er derfor bærebjelken i konsesjonspolitikken og vil bli videreført både i 2022 og videre fremover.

Alle områder som er åpnet for petroleumsvirksomhet og er tilgjengelig for nye tildelinger, kan lyses ut i en konsesjonsrunde. Av budsjettavtalen med SV fremgår det at en ev. 26. konsesjonsrunde ikke vil bli utlyst i 2022.

SPØRSMÅL NR. 929**Innlevert 16. januar 2022 av stortingsrepresentant Terje Halleland****Besvart 24. januar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Når kan vi forvente at statsråden tar avgjørelsen for hvilke eksportløsning for naturgass som blir valgt i Barentshavet?

BEGRUNNELSE:

Energikrisen i Europa har vist at det enda er langt frem for stabile alternativer til naturgass som energikilde. Et Europa som ser grønnere på bruk av naturgass og som gjennom de siste månedene er blitt enda mer positiv til

å hente gassen fra sitt eget nærområde er positive signaler for Norge og norsk petroleumsnæring.

Ny teknologi med økt etterspørsel etter hydrogen og karbonfangst og lagring, kan sikre etterspørsel etter naturgass i mange tiår fremover. Det største potensialet for nye funn av naturgass på norsk sokkel er i Barentshavet. I dag er det mange mindre funn som ikke er drivverdige på grunn av manglende infrastruktur. Det har i lang tid foregått utredninger på alternative transportter for gassfunn i Barentshavet. En avgjørelse på hvordan en ønsker å tilrettelegge for eksport av gassen ut av området kan øke interessen for både økt leting og igangsetting av nye prosjekter i Barentshavet.

Svar:

Gasseksport fra Barentshavet skjer i dag via Hammerfest LNG. Det tilhørende Snøhvit-feltet har bruk for all kapasitet på dette anlegget i lang tid fremover. Uten økt eksportkapasitet har derfor gassressurser i Barentshavet utenom Snøhvit-feltet i dag lav verdi. Det betyr også at det er liten interesse i næringen til å lete etter gassressurser i dette havområdet. Investeringene i økt gasseksportkapasitet kan være betydelige, det kreves derfor et visst gassvolum for at investeringer i økt eksportkapasitet skal bli lønnsomme.

Gassco har en rolle som arkitekt for gasstransport-systemet, herunder å vurdere den samfunnsøkonomiske

lønnsomheten ved alternative eksportløsninger fra Barentshavet.

Selskapet har i lang tid arbeidet med dette spørsmålet og presenterte i januar 2020 en rapport om grunnlaget for økt gasstransport fra Barentshavet. I rapporten ble både økt gasseksportkapasitet gjennom utvidet LNG-kapasitet eller en ny gassrørledning til Norskehavet vurdert. Gassco oppsummerte i rapporten blant annet med at det kan være samfunnsøkonomisk lønnsomt å øke gasstransportkapasiteten fra havområdet, og at ulike alternativer kan være aktuelle. På bakgrunn av dette har mulige eksportløsninger vært studert videre i regi av Gassco.

I studieprosessen har det blitt lansert en ny, mulig måte å øke gasseksportkapasiteten ut fra Barentshavet på, i form av ammoniakk transportert på skip. Ved et slik alternativ produseres ammoniakk fra naturgass (såkalt "blå ammoniakk"). Som del av produksjonsprosessen blir CO₂ fanget og deretter lagret offshore. En slik løsning utredes nå av industrielle aktører i prosjektet Barents Blue. Disse utredningene deles med Gassco slik at dette alternativet kan bli vurdert og sammenlignet med LNG og rør.

Det foreligger ikke i dag et faktagrunnlag som gjør det mulig for meg å ta stilling til spørsmålet om en ev. ny gasseksportløsning fra Barentshavet. Det er heller ikke klart om det finnes aktører i næringen som finner det lønnsomt å investere i økt gasseksportkapasitet. Det som er viktig nå, er at de utredningene som pågår videreføres slik at et godt beslutningsgrunnlag blir etablert.

SPØRSMÅL NR. 930

Innlevert 16. januar 2022 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 24. januar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for hvor store inntekter staten har i gjennomsnitt hver dag, og totalt for perioden, på salg og eksport av olje og gass for desember og til per d.d. i januar i år, målt mot tilsvarende periode i fjor?

BEGRUNNELSE:

Gassprisene er skyhøye, og EU skriker etter Norsk gass.

Det er ønskelig å få avklart hvor mye mer AS Norge tjener på produksjon og salg av olje og gass inneværende og foregående måneden, samt brutt ned per dag, målt mot fjoråret.

Svar:

Statens inntekter fra olje- og gassvirksomheten består av skatter og avgifter fra oljeselskapene, netto kontantstrøm fra statens direkte økonomiske engasjement (SDØE) og utbytte fra Equinor. Skatt og netto kontantstrøm fra SDØE er de klart største inntektskildene.

Departementet sitter ikke på en løpende oversikt over statens inntekter fra petroleumsvirksomheten eller et grunnlag for å gjør nøyaktige beregninger av dette. Det skyldes blant annet at den prisen selskapene faktisk oppnår i markedet for sin løpende produksjon ikke er kjent. Endelige produksjonstall for desember 2021 og januar 2022 er heller ikke enda tilgjengelig.

For å belyse representantens spørsmål om hvor mye mer staten tjener på petroleumsproduksjonen med dagens priser på olje og gass, har departementet derfor laget et grovt anslag. Departementet har tatt utgangspunkt i SSBs statistikk om eksportverdier fra olje og gass. Det medfører at inntekter fra den andelen av petroleumsutvinningen som avsettes nasjonalt er ikke blir inkludert i beregningene. Det er derfor kun gjort beregninger basert på historiske tall – ikke for januar 2022. Det er i anslaget beregningsteknisk lagt til grunn at kortere endringer i petroleumsprisene slår direkte inn på inntektsiden, men at kostnadene ikke endres. En slik forutsetning gjør at én krone i økt eksportverdi tilsvarer én krone i økte nettoinntekter i petroleumsvirksomheten. Det er videre lagt til grunn at SDØE har samme andel av eksportverdiene for henholdsvis olje og gass i perioden. Utbytte fra Equinor er holdt utenfor beregningene. Disse forutsetningene betyr

samlet at anslaget for påløpte inntekter for staten forventes være konservativt.

Ifølge SSB var eksportverdien av råolje og naturgass 326 mrd. kroner i 2020 og 825 mrd. kroner i 2021.

For de månedene representanten spør om er tilsvarende tall 36 mrd. kroner i desember 2020, 44 mrd. kroner i januar 2021 og 130 mrd. kroner i desember 2021.

Eksportverdien for januar 2022 foreligger ikke, men olje- og gassprisene til nå i januar 2022 er vesentlig høyere enn gjennomsnittsprisene i januar 2021.

Et grovt anslag for økningen i statens påløpte inntekter fra petroleumsvirksomheten fra 2020 til 2021, som følge av de høyere prisene på olje og gass, blir da i størrelsesorden 420 mrd. kroner. Om lag en femtedel av dette er økte inntekter fra desember 2021 i forhold til desember 2020.

SPØRSMÅL NR. 931

Innlevert 17. januar 2022 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes

Besvart 24. januar 2022 av landbruks- og matminister Sandra Borch

Spørsmål:

Etter den kraftige stormen 19.11.21 ble det store skader på skogen, ikke minst i Hedalen i Sør-Aurdal kommune. I sitt svar til representanten Jønnes 8.12.21 sier statsråden bl.a.: «Nå jobber jeg med å få oversikt over situasjonen og vil vurdere behovet for eventuelle tiltak og virkemidler utover det forsikringsordningene i dag dekker».

Har statsråden kommet lenger i denne vurderingen nå og hva vil hun eventuelt gjøre for at de sterkt rammede skogeierne ikke skal få store inntektstap på kort og lang sikt?

BEGRUNNELSE:

Situasjonen preges av en rekke utfordringer, som hver for seg og samlet vil vanskeliggjøre både påkrevet opprydding av skadede arealer og reetablering av skog. For at man skal kunne unngå en rekke alvorlige og svært kostbare følgeskader, er det ifølge skogeierne viktig å få ryddet og reetablert de ødelagte skogområdene så raskt som mulig. Alternativkostnaden ved at dette ikke gjøres, vil bli langt større for samfunnet enn dersom det kan utføres raskt og effektivt. De normale virkemidlene er imidlertid ikke tilstrekkelige. Stormen har ødelagt enorme skogområder, rasert store verdier og skapt problemer som

den enkelte skogeier ikke vil kunne løse alene. Minimale overskudd ved oppryddingen (evt. rene underskudd), som skyldes kraftig redusert virkespris og ekstraordinært høye driftskostnader, fører til at midlene som ellers ville kunne avsettes ved normal drift (f.eks. skogfondsmidler) vil bli vesentlig redusert. Det fører igjen til at det nødvendige økonomiske handlingsrommet for opprydding og reetablering av skog i mange tilfeller vil bli så redusert at en forsvarlig opprydding ikke vil være mulig. Følgene av manglende opprydding vil potensielt være katastrofale, og omfatte bl.a. meget stor risiko for totalskade på grunn av omfangsrrike barkbilleangrep, også på stående frisk skog over ytterligere store områder.

Svar:

Jeg er enig med representanten Fylkesnes i at skadene etter stormen 19. november er omfattende, og det er ingen tvil om at det er mange skogeiere som er hardt rammet. Som jeg redegjorde for i Stortinget 8.12.21, finnes det forsikringsordninger for stormskader på skog i Norge. Disse skal dekke ekstra kostnader ved å få ryddet opp og drevet ut stormfelt tømmer. De skal også dekke skogeiers tap som følge av at tømmeret tas ut før trærne er hogstmodne. Et viktig prinsipp, som også den statlige natur-

skadeordningen bygger på, er at staten verken kan eller skal yte erstatning ved skade på objekter som dekkes av privat forsikring. Dette ville ha undergravd grunnlaget for å ha velfungerende forsikringsordninger.

Når det gjelder opprydding av skog som har blåst ned, er dette i utgangspunktet skogeiers ansvar. Dette sikres også ved at kommunen som skogbruksmyndighet kan pålegge skogeierne å sette i verk tiltak som er nødvendige for å rette opp skadene. Skogbruket har et godt apparat til å gjøre denne jobben. Dersom det er tale om opprydding av vindfall i skog som i utgangspunktet ikke er økonomisk drivverdig, kan imidlertid den statlige naturskadeordningen yte erstatning til skogeier for nødvendige utgifter til opprydding. Dette forutsetter at det er gitt pålegg om opprydding fra kommunen.

Det er, som representanten påpeker, en risiko for at manglende forsikring eller andre økonomiske utfordringer for den enkelte skogeier gjør at nødvendige oppryddingsarbeider ikke blir gjort i tide, og at tømmer blir liggende igjen i skogen. I noen områder kan dette gi risiko for oppblomstring av skadegjørere som bl.a. stor granbarkbille. Dette kan potensielt få konsekvenser også for skogressursene i omkringliggende områder, og jeg har derfor gått igjennom aktuelle virkemidler under mitt ansvarsområde som kan bidra til å understøtte oppryddingsarbeidet.

Gjennom skogfondsordningen har skogeier anledning til å bruke midler avsatt på skogfondskonto til ska-

deforebyggende tiltak. Underskudd ved opprydding av stormfelt skog kan dekkes med skogfond når det inngår som et skadeforebyggende tiltak, eksempelvis når tiltaket er anbefalt av myndighetene. Bruk av skogfondsmidler vil gi en skattefordel for skogeier som vil kunne kompensere for en stor del av eventuelle driftsunderskudd ved opprydding av stormfelt skog. Skogeiere som avvirket tømmer i 2021 har også anledning til å gjøre ekstra innbetalinger til sin skogfondskonto.

Kommunene forvalter tilskuddsmidler til nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK-midler). Landbruksdirektoratet fordeler disse midlene til statsforvalterne som igjen fordeler midlene til kommunene etter behov. Over denne ordningen kan det gis tilskudd til blant annet etablering av driftsveier og skogsdrift i vanskelig terreng. Jeg har bedt Landbruksdirektoratet om å vurdere å prioritere midler over denne ordningen slik at mer av midlene kan gå til de fylkene som er berørt, dersom det er behov for det. Landbruksdirektoratet holder også igjen midler på denne ordningen for å tildele midler til de fylker som har størst behov utover året. Dette gir mulighet for å tildele ekstra midler til de stormutsatte områdene, dersom det skulle bli behov for det.

Ut over dette vil jeg følge situasjonen tett, og fortløpende vurdere behovet for ytterligere tiltak og virkemidler på bakgrunn av fremdriften i oppryddingsarbeidet.

SPØRSMÅL NR. 932

Innlevert 17. januar 2022 av stortingsrepresentant Morten Stordalen

Besvart 27. januar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

FrP foreslo å fjerne MVA på strømprisene i høst pga. høye priser. Flere land i Europa reduserte eller fjernet MVA på strømmen i fjor.

Kan statsråden redegjøre for hvilke land som fjernet eller reduserte MVA på strømmen i 2021, og hva gjennomsnittlig, eller de forskjellige MVA-nivå på strøm er i EU?

BEGRUNNELSE:

Den spanske regjeringen reduserte mva for strøm fra 21 % til 10 % i juni i fjor, flere EU land har gjort tilsvarende grep. Diverse uttalelser om å gjøre tilsvarende i Norge har blitt påstått å være brudd på EUs konkurranseregler, selv om

EU landene selv har gjort det. Det virker å herske usikkerhet om hva som er EU nivået på MVA, og hvor mye den ble redusert med i fjor. Statsråden bes oppklare.

Svar:

Innledningsvis vil jeg fremheve at regjeringen både har gjennomført og er i prosess med flere målrettede tiltak for å redusere husholdningens strømregning. Regjeringen har blant annet sørget for å oppjustere sikringsordningen slik at husholdningene får mer støtte ved reduksjon av regningen for nettleie eller strøm, og nå sist fastsatt forskrift som sikrer at ordningen utvides til å omfatte bo-rettslag og sameier. Det er innført ordninger som sikrer

støtte til særskilte grupper, for eksempel ved økning av bostøtten og særskilt strømstøtte til studenter.

Ved behandlingen av Prop. 1 LS Tillegg 1 (2021–2022) Endring av Prop. 1 LS (2021–2022) Skatter, avgifter og toll 2022 er det også innført en lav elavgiftssats i vintermånedene, som er 8 øre per kWh lavere enn i 2021 (prisjustert). For april–desember er elavgiften redusert med 1,5 øre per kWh. Dette er en avgiftsreduksjon på henholdsvis 47 prosent i vintermånedene, og 9 prosent resten av året, sammenlignet med 2021 (prisjustert).

Fritak for merverdiavgift som Frp foreslo innebærer statsstøtte etter EØS-avtalen. Slik støtte kan som et utgangspunkt ikke tre i kraft før den er notifisert til og godkjent av EFTAs overvåkningsorgan (ESA). Også en eventuell redusert sats kan reise statsstøtterettslige problemstillinger.

Norge kan etter statsstøtteregelverket i EØS-avtalen ikke innføre svært lave satser på elektrisk kraft (under EUs minimum på 5 prosent) eller fritak (0-sats) uten en forutgående notifikasjonsprosess. Jeg viser til mitt svar 18. november 2021 på spørsmål 443 fra Finanskomiteen/FRPs fraksjon av 11. november 2021 forut for Frps forslag om å frita strøm fra merverdiavgift til tross for at dette i utgangspunktet er i strid med statsstøtteregelverket.

Fra svaret viser jeg videre til redegjørelsen for hvorfor en reduksjon av merverdiavgiftssatsen på elektrisk kraft er mindre målrettet enn de tiltak vi har gjennomført på budsjettets utgiftside:

«Merverdiavgiften er en fiskal avgift som bør utformes på en så nøytral måte som mulig. Fritak og særordninger kompliserer systemet og øker de administrative byrdene for de næringsdrivende. Generelt er det lite målrettet å gi støtte gjennom merverdiavgiftssystemet. Støtten bør i større grad målrettes gjennom direkte bevilgninger på budsjettets utgiftside.

Et merverdiavgiftsfritak eller en redusert sats for elektrisk kraft mv. er et lite effektivt og lite målrettet virkemiddel for å støtte husholdninger som har utfordringer med å betale strømregningen. Fritaket innebærer støtte til alle husholdninger, og det er husholdningene med størst strømforbruk som får mest støtte. Husholdningene som har utfordringer med å betale strømregningen, har gjerne et lavt strømforbruk. Størstedelen av støtten gjennom et fritak eller en redusert sats går dermed til husholdninger som ikke har problemer med å betale strømregningen. Det er heller ikke opplagt at et merverdiavgiftsfritak eller en redusert sats fullt ut vil bli veltet over i prisene overfor husholdningene. Det er selskapene som oppkrever merverdiavgiften som i utgangspunktet får støtten. I hvilken grad avgiftsreduksjonen veltes over i prisene overfor husholdningene, vil avhenge av de konkrete markedsforholdene.»

De aller fleste virksomheter (næringsdrivende) driver avgiftspliktig virksomhet, og er derfor registrert i Merverdiavgiftsregisteret. De vil ha rett til fradrag for inngående merverdiavgift på strøm til bruk i sin avgiftspliktige virksomhet. Redusert sats eller fritak for omsetning av elek-

trisk kraft vil dermed som regel ikke kunne bidra til å begrense strømkostnadene for næringslivet.

På bakgrunn av den korte tid som er til rådighet bygges opplysningene om EUs merverdiavgiftssatser på offentlig tilgjengelig informasjon på hjemmesiden til Europakommisjonen.

I EU er merverdiavgiften regulert i Rådets direktiv 2006/112/EF. Merverdiavgiftsdirektivet pålegger medlemslandene å ha et merverdiavgiftssystem. Direktivet setter krav til og rammer for medlemslandenes regelverk, men det er opp til landene å avgjøre hvordan innholdet i direktivet skal gjennomføres i nasjonal rett. Direktivet innebærer stor grad av harmonisering av merverdiavgiften innen EU, men gir også valgmuligheter på enkelte områder: Valgmulighetene gjelder særlig satser og i noen grad unntak. Fordi nasjonale skatte- og avgiftsregler ikke omfattes av EØS-avtalens direkte anvendelsesområde, er ikke Norge bundet av EUs sekundærlovgivning (forordninger og direktiver) på merverdiavgiftsområdet.

Merverdiavgiftsdirektivet fastsetter at medlemslandene må anvende en standard/alminnelig merverdiavgiftssats på minimum 15 prosent. Samtlige medlemsland har i dag en alminnelig sats som overstiger 15 prosent, med et gjennomsnitt på om lag 21,5 prosent. Som hovedregel omfatter denne satsen også levering av elektrisk kraft.

Merverdiavgiftsdirektivet åpner for at medlemslandene kan ha én eller to reduserte satser som ikke kan være lavere enn 5 prosent. Bruk av reduserte satser gjelder i utgangspunktet kun for varer og tjenester som er listet opp i bilag III til merverdiavgiftsdirektivet. Levering av elektrisk kraft er ikke omfattet av denne opplistingen.

Etter merverdiavgiftsdirektivet artikkel 102 kan medlemslandene innføre en redusert sats på levering av naturgass, elektrisk kraft og fjernvarme etter en bestemt prosedyre. Avgjørelse om bruk av nedsatt sats skal på forhånd varsles til VAT Committee.¹ Merverdiavgiftsdirektivet gir imidlertid ikke adgang til å sette den reduserte satsen lavere enn 5 prosent.

Slik jeg forstår det har flere medlemsland enten benyttet seg av mulighetene til å redusere satsene for naturgass, elektrisk kraft eller fjernvarme i samsvar med artikkel 102 i merverdiavgiftsdirektivet, eller vurderer å gjøre det. Andre land, som Norge, har i stedet benyttet seg av muligheten til å gi mer målrettet støtte på andre måter enn endringer i satsene for merverdiavgift.

Jeg er ikke kjent med en oppdatert, detaljert oversikt over hvilke medlemsland som har benyttet seg av mulighetene til å innføre en redusert sats for levering av elektrisk kraft. Ifølge opplysninger hentet fra Europakom-

1 Dette er et rådgivende organ, bestående av representanter fra medlemslandene og Europakommisjonen, opprettet etter egne regler i merverdiavgiftsdirektivet

misjonens hjemmeside² om saker som er varslet til VAT Committee i forbindelse med økningen i energiprisene den senere tid, reduserte Spania merverdiavgiftssatsen for levering av elektrisk kraft midlertidig i perioden 26. juni til 31. desember 2021 fra 21 prosent til 10 prosent. Senere er denne ordningen varslet videreført til 30. april 2022. Den reduserte satsen gjelder ikke generelt for all levering av elektrisk kraft. Ordningen er både begrenset ut fra mengden kraft som er avtalt levert («...contract holders under 10 kW»), og gjelder bare dersom prisen på levert kraft for en måned på et gitt tidspunkt overstiger en fastsatt pris («...exceeded the amount of 45 euros/MW.»). I tillegg gjelder ordningen for noen særlige grupper husholdninger (“severe vulnerable” or “severe vulnerable in risk of social exclusion”).

I tillegg har Polen varslet VAT Committee om at de vurderer å redusere satsen på elektrisk kraft og fjernvarme til både privatpersoner og næringsvirksomheter fra standard sats på 23 prosent til 5 eller 8 prosent. De varslet at den reduserte satsen i første omgang skulle gjelde i 3 måneder, men med mulighet for forlengelse i ytterligere 3 måneder. Jeg er ikke kjent med om dette er vedtatt gjennomført.

Enkelte medlemsland, blant annet Malta (5 prosent), Hellas (6 prosent), Irland (13,5 prosent) Italia (10 prosent) og Luxemburg (8 prosent), har allerede per 1. januar 2021 redusert sats på levering av elektrisk kraft³. Jeg er ikke kjent med at noen av de nordiske medlemslandene (Sverige, Finland og Danmark) har valgt å benytte muligheten som følger av merverdiavgiftsdirektivet, til å redusere merverdiavgiftssatsen på levering av elektrisk kraft.

SPØRSMÅL NR. 933

Innlevert 17. januar 2022 av stortingsrepresentant Morten Stordalen

Besvart 26. januar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Regjeringen ønsker omlegging til elektriske busser og lastebiler i Norge.

Kan statsråden redegjøre for hvor stort kraftbehov en slik kjøretøypark med elektriske busser og lastebiler vil kreve nasjonalt årlig, når hele kjøretøyparken er byttet ut, og kan statsråden avklare hvor store kostnader det vil medføre å erstatte hele kjøretøyparken av busser og lastebiler med mer kostbare elektriske busser og lastebiler?

BEGRUNNELSE:

Samferdselsminister Jon-Ivar Nygård sa i desember følgende:

Norge skal nå klimamålet vi har satt oss under Paris-avtalen. Da er vi nødt til å ta i bruk en rekke virkemidler. Det er nå mulig å gå over til nullutslippskjøretøy i stadig flere deler av transportsektoren, og det offentlige skal ligge foran i dette skiftet. Regjeringen innfører nå krav til nullutslipp i offentlige anskaffelser av personbiler fra 2022, lette varebiler fra 2023 og bybusser fra 2025. Ny forskrift om energi- og miljøkrav trer i kraft fra nyttår.

Svar:

Energiforbruk ved elektrifisering av tungtransporten

NVE har vurdert konsekvensene av elektrifiseringstiltak i Norge i rapporten Elektrifiseringstiltak i Norge - Hva er konsekvensene for kraftsystemet? (2020). Analysen var blant annet basert på Klimakur og inngikk i grunnlaget for Stortingsmeldingen Energi til arbeid (Meld. St. 2020-2021, 36) som ble lagt fram i juni 2021.

Kraftbehov

For elektrifiseringstiltakene innen transport tar Klimakur utgangspunkt i målformuleringene fra Nasjonal transportplan (NTP 2018-29). Selv om disse legger til grunn nullutslippskjøretøy, er kostnadsberegningene i Klimakur basert på batterielektriske kjøretøy.

Følgende tiltak er utredet:

- 100 prosent av nye personbiler er elektriske innen utgangen av 2025
- 100 prosent av nye lette varebiler er elektriske innen utgangen av 2025
- 100 prosent av nye bybusser er elektriske innen 2025

2 <https://circabc.europa.eu/ui/group/cb1eaff7-eedd-413d-ab88-94f761f9773b/library/5ee26af5-b7d7-4225-a51e-fc60363a4eb3>

3 https://ec.europa.eu/taxation_customs/system/files/2021-06/vat_rates_en.pdf

- 100 prosent av nye tyngre varebiler er elektriske innen utgangen av 2030
- 75 prosent av nye langdistansebusser er el- eller hydrogenkjøretøy i 2030
- 50 prosent av nye lastebiler er el- eller hydrogenkjøretøy i 2030

I tillegg utredet man muligheten for at 70 prosent av nye ikke-veigående kjøretøy er elektriske i 2030. For sjøfart ble det utredet tiltak innen elektrifisering av ferger og skip, landstrøm og bruk av mer strøm til havbruk.

NVE og Miljødirektoratet anslø at tiltakene i Klimakur, isolert sett, kunne øke kraftforbruket i Norge med 5,8 TWh i 2030. Av totalforbruket på 5,8 TWh kommer 5,2 TWh fra økt elektrifisering av transport. Resten av kraftforbruket kom fra konvertering fra fossil energi til strøm innen ikke-kvotepliktig industri.

I 2021 endte kraftforbruket i Norge på rundt 139 TWh. I NVEs langsiktige kraftmarkedsanalyse 2021 anslås det at kraftforbruket i Norge i 2030 og 2040 vil være på henholdsvis 159 og 174 TWh. NVE forventer vekst i kraftforbruket i alle sektorer, bortsett fra i boliger og yrkesbygg. Norge har i dag et kraftoverskudd på rundt 20 TWh i et år med gjennomsnittlige værforhold. Det er ventet at kraftoverskuddet mot 2030 reduseres til 7 TWh, men at det ender på rundt 12 TWh i 2040. Kraftproduksjonen og kraftforbruket vil imidlertid variere mye mellom år og gjennom året.

Nett

Elektrifiseringstiltakene vil utløse behov for nettinvesteringer. NVE anslår at investeringer i regional- og distribusjonsnettet utgjør om lag 4 til 5 milliarder kroner. Disse investeringene er nødvendige for elektrifisering av transport. En del av disse er framskyndede reinvesteringer. Det vil si investeringer som uansett bør gjennomføres, for eksempel på grunn av alder eller teknisk tilstand, men på et senere tidspunkt.

Produksjon

Som et av få land i verden har Norge en kraftproduksjon som i all hovedsak er utslippsfri og basert på fornybar energi, og som også i stor grad er regulerbar. Kraftforsyningen i Norge hadde ved inngangen av 2021 en samlet installert produksjonskapasitet på rundt 38 000 MW og en normalårsproduksjon på 153,2 TWh.

Vannkraften er den største bidragsyteren til fleksibilitet i den norske kraftforsyningen. I dag står 1 682 vannkraftverk om lag 87 pst. av den samlede norske normalårsproduksjonen. Ved inngangen til 2021 er vannkraftens produksjonsevne beregnet til 136,6 TWh og den installert kapasiteten i norske vannkraftverk er 33 011 MW. Vindkraft står for om lag 11 pst. av den norske produksjonskapasiteten.

Kostnader ved elektrifisering av tungtransporten

I Hurdalsplattformen har vi sagt at regjeringen vil kutte norske utslipp med 55 prosent mot 2030 sammenlignet med 1990, som et delmål på veien mot netto nul-

utslipp i 2050. Utslippsmålet gjelder hele økonomien, inklusive kvotepliktig sektor. Vi vil også redusere klimagassutslippene fra transportsektoren, og bidra til at vi når våre internasjonale klimaforpliktelser.

Innfasing av nullutslippsløsninger i transportsektoren er viktig for å få ned utslippene, og det er viktig for regjeringen å støtte opp under den utviklingen vi ser. Lastebiler og busser er sentrale deler av transportsektoren og utfører viktige oppgaver for samfunnet. Samtidig ser vi at tunge kjøretøy står for betydelige utslipp.

Klimakur 2030 viste at tunge busser og lastebiler koster mellom to og tre ganger så mye som et tilsvarende dieselskjøretøy, avhengig av om Enova-støtte inkluderes i regnestykket. Det er rimelig å anta at prisene vil falle for elektriske kjøretøy, mens prisene for dieselskjøretøy vil holde seg stabile eller øke som følge av skjerpede klima- og miljøkrav fra EU. Bruk av dieselskjøretøy har høye kostnader knyttet til drivstoff, mens elektriske kjøretøy har relativt sett lavere kostnader knyttet til lading.

TØI publiserte nylig en rapport om forventet utvikling for kostnader på lastebil, på oppdrag for Grønt Landtransportprogram. Denne rapporten viser et bilde som er sammenfallende med resultatene i Klimakur. TØI beregner at batterielektriske lastebiler per i dag har en total eierskapskostnad som ligger 34 % over tilsvarende kostnad for en diesellastebil. Denne merkostnaden minker til ca. 3 % i 2025. Rapporten til TØI omhandler lastebiler på 27 tonn.

For bydistribusjon, med blant annet begrenset batteribehov og god ladetilgang, kan elektriske lastebiler være lønnsomt allerede nå. Bedre rekkevidde og ladetilgang vil gjøre elektriske lastebiler konkurransedyktige på stadig flere anvendelsesområder. Den underliggende teknologit utviklingen og tilhørende kostnadsreduksjonen på batteriproduksjon vil ha betydning.

Vi ser rask utvikling av batterielektriske kjøretøy i alle deler av transportsektoren. Bybussene har gått foran blant de tunge kjøretøyene og har allerede vært på veiene i Norge i fem år. Utviklingen av disse bussene har gitt læring som er nyttig når denne teknologien benyttes på lastebiler. Lastebilene forventes derfor å utvikle seg raskt og vil kunne hente inn forspranget som bybusser har hatt.

Selv om vi forventer at elektriske lastebiler og busser blir konkurransedyktige, må vi erkjenne at det er mye som er usikkert når det kommer til nullutslippsløsninger. Det er usikkert akkurat hvor raskt utviklingen vil gå og om batterielektriske løsninger vil kunne dekke hele markedet. Derfor er det vanskelig å angi konkrete kostnadstall for en buss- og lastebilpark som 100 pst. elektrisk.

SPØRSMÅL NR. 934**Innlevert 17. januar 2022 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad****Besvart 25. januar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Hvordan skal koronatestene gjøres gratis tilgjengelig for befolkningen, nå når mange vil ha behov for opptil flere tester i uken?

BEGRUNNELSE:

Det har i lengre tid vært vanskelig å få tak i hurtigtester, og når man får tak i en/flere kan de være relativt dyre. I de nye tiltakene som ble presentert 13.01.22 legges det opp til at testing skal erstatte karantene ved at man tester seg på dag 3 og 5, og at jevnlig testing tas i bruk på skoler i områder med høyt smittetrykk. Dette vil medføre et høyt forbruk av tester for familier med skolebarn. Med dagens prisnivå på tester kan det bli en dyr vår for de som bor i områder med høyt smittetrykk. Nakstad uttaler til NRK 17.01 at det fort kan bli 10-15 tester i uken for de som skal teste seg fremfor karantene.

Svar:

Som representanten påpeker medfører innførte og planlagte endringer i karantenebestemmelsene at det blir et økt behov for selvtester. Vi jobber kontinuerlig med å sørge for at nok tester blir gjort tilgjengelig for innbyggerne i kommunene. De som trenger tester skal slippe å kjøpe inn disse selv. For å sørge for god tilgang på gratis selvtester, må både anskaffelser, leveranser og logistikk være på plass. Videre må kommunene ha gode systemer for både mottak og distribusjon ut til brukerne.

Jeg kan orientere representanten om at Helsedirektoratet den 17. januar sende et brev til statsforvaltere og kommuner der de ber dem om å gjøre følgende:

1. Bygger opp lagerkapasiteten slik at kommunen kan lagre et antall selvtester tilsvarende minst to ganger innbyggertallet i kommunen. Dersom kommunen har behov for større lagerfasiliteter, bør arbeidet med å få på plass dette starte. Det ble også minnet om at selvtester må lagres temperert i frostsikkert rom ved 2-30 °C.
2. Oppretter logistikk for utlevering av selvtester til innbyggere.
3. Informerer befolkningen om hvor de kan hente selvtester, og når og hvordan de skal benyttes.
4. Rapporterer til statsforvalterne når punkt 1 – 3 er utført.

5. Statsforvalterne ble bedt om å vurdere og eventuelt bidra til å øke kapasiteten i lagrene på knutepunktene som forsynes fra nasjonalt lager.

6. Statsforvalterne og kommunene må sikre at det er tilstrekkelig kapasitet til utkjøring av tester fra lager på knutepunktene.

Videre henstilles kommunene om å ha ovenstående klart så snart som mulig, og senest onsdag 26. januar 2022. Helsedirektoratet vil fortsette å sende ut tester hver uke til de etablerte knutepunktene. Den ukentlige utkjøringen vil øke fra uke 4. Fra uke 3 til uke 8 vil det bli levert 50 millioner tester til nasjonalt lager. I tillegg pågår ytterligere anskaffelser. Testene vil bli fordelt i samarbeid med statsforvalterne på grunnlag av folketall, lagerstatus og smittetrykk i den enkelte kommune.

Det er fortsatt noe usikkerhet om enkelte leveransetidspunkter, grunnet stor etterspørsel etter tester i det globale markedet. Det arbeides derfor med prioriteringskriterier som skal benyttes ved evt. knapphet på tester.

Jeg vil forsikre meg om at kommunene følger opp de punkter som er skissert i brevet fra Helsedirektoratet og har god tilgang på selvtester, før vi iverksetter ytterligere endringer i TISK-strategien.

SPØRSMÅL NR. 935**Innlevert 17. januar 2022 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug****Besvart 20. januar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Vurderer ministeren å innføre makspris på fjernvarme, unntatt de ustabile og høye prisene på strømmarkedet?

BEGRUNNELSE:

I november leverte Norges vassdrag- og energidirektorat (NVE) at de ønsker å vurdere en ny reguleringsmodell for bruk av fjernvarme. I stedet for å knytte denne stabile, billige kraften til den ustabile, høye markedsprisen vil NVE vurdere en makspris på den miljøvennlige fjernvarmen.

Dette er ikke minst aktuelt i en tid der borettslag, sameier og aksjeleiligheter faller mellom to stoler. Det er nemlig vanlig at bygg med fellesmåler bruker fjernvarme. For denne gruppen lar strømtøtten vente på seg, på grunn av kompliserte EØS-regler og politisk handling-

slammelse. Initiativet om å innføre makspris vil være en offensiv og miljøvennlig måte å møte strømpriskrisen på.

Svar:

Fjernvarmeprisene følger i hovedsak sluttbrukerprisen for strøm. Bakgrunnen for dette er at energiloven inneholder bestemmelser om at prisen for fjernvarme ikke skal overstige prisen for elektrisk oppvarming. I strømtøtnadsloven ble det presisert at det skal gjøres fratrukk tilsvarende stønad i beregningen av maksprisen på fjernvarme til husholdninger. I Prop. 50 L (2021-2022) har departementet også foreslått en hjemmel for å kunne gi forskrift med nærmere bestemmelser om prisregulering av fjernvarme etter strømtøtnadsloven, uavhengig av om fjernvarmekundene har tilknytningsplikt eller ikke.

SPØRSMÅL NR. 936**Innlevert 17. januar 2022 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad****Besvart 20. januar 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik****Spørsmål:**

Jeg har blitt gjort kjent med at få av de minste kommunene har fått spørsmål om å bosette flyktninger i 2022.

Hva er begrunnelsen for dette?

BEGRUNNELSE:

I november ble IMDIs oversikt over hvilke kommuner som bes om å bosette flyktninger i 2022 offentlig. Her kommer fram at det er få av landets små kommuner som anses som gode nok til å bosette flyktninger. En opptelling viser at ingen av de 50 minste kommunene har blitt bedt om bosette flyktninger. Dette på tross av at det av kriteriene for fordelingen er «Busetting av flyktningar skal vera styrt og spreidd. Det skal busettast flyktningar i alle landsdelar og i kommunar av ulik storleik.» Underteignede er kjent med at flere av de mindre kommunene ønsker å bosette flyktninger og har lykkas med å for eksempel ta imot barnefamilier som nå er godt integrert i lokalsam-

funnet. Et eksempel Kvitsøy Kommune i Rogaland som også ble brukt som eksempel i en sak ang dette i Stavanger Aftenblad (<https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/EaBgxl/kvitsoey-faar-ingen-flyktninger-mener-smaa-kommuner-nedprioriteres>).

Svar:

Kva kommunar som blir oppmoda om å busette flyktningar, vert avgjort utifrå eit sett kriterium for korleis busettingsbehovet skal fordelast mellom kommunane. Eitt av desse kriteria er at busettinga skal vere styrt og spreidd. Kor mange kommunar som vert oppmoda om å busette flyktningar, avheng av kor mange flyktningar det er behov for å busette. For eksempel vart alle kommunane oppmoda om å busette flyktningar i 2016, og meir enn 15 000 flyktningar vart busett. Dei siste åra har det vore færre flyktningar å busette, og færre enn 5 000 flyktningar vart busett i 2021. Difor vart også færre kommunar oppmoda

om å busette. I 2022 er 212 kommunar oppmoda om å busette flyktningar. Dette er kommunar i alle landsdelar og i kommunar av ulik storleik. Mellom anna er 43 kommunar med eit innbyggartal lågare enn 5 000 oppmoda om å busette flyktningar i år.

Eg meiner at styrt og spreidd busetting er blant årsakene til at me har lykkast betre med busetting og integrering i Noreg samanlikna med fleire andre land. Det er eit viktig mål for integreringspolitikken at fleire skal i utdanning eller arbeid. Me veit blant anna at arbeidsmarknaden der ein vert busett har mykje å seie for om ein kjem raskt i arbeid. Det er fleire omsyn som må takast når ein vurderer

kva kommunar som skal oppmodast om å busette flyktningar.

Det er Integrerings- og mangfaldsdirektoratet (IMDi) i samråd med KS og med anbefalingar frå fylkeskommunane, som avgjer kva kommunar som skal oppmodast om å busette flyktningar på bakgrunn av kriteria. I tildelingsbrev til IMDi for 2022 blir dei bedt om å gjennomgå kriteria og foreslå eventuelle endringar og prioriteringar. På bakgrunn av dette, samt anbefalingar frå Nasjonalt utval for mottak og busetting av flyktningar, vil eg ta stilling til kva kriterium som skal gjelde for oppmoding om busetting av flyktningar for 2023.

SPØRSMÅL NR. 937

Innlevert 17. januar 2022 av stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt

Besvart 25. januar 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik

Spørsmål:

Mener statsråden det er bedre at studenter slutter på studiene slik at de har krav på dagpenger, fremfor å gi studenter med deltidsarbeid rett på dagpenger slik at de kan fullføre studiene og komme ut i arbeidslivet?

BEGRUNNELSE:

Studiestøtten utgjør i dag under 50 pst. av studentenes inntekter. Det er flertallet på Stortinget som legger rammene og dermed avgjør at studenter er avhengig av å være arbeidstakere, og ha deltidsjobb for å klare seg økonomisk.

Norsk studentorganisasjon (NSO) er bekymret for at mange studenter ser seg nødt til å slutte på studiene for å kvalifisere til å få dagpenger. NRK (13.01.22) kunne nylig fortelle om Carina Torvmark Herrud som måtte flytte bort fra studiestedet og hjem til foreldrene da hun ble permittert av deltidsjobben. Hun er avhengig av å ha en deltidsjobb ved siden av studiene for å kunne ha penger å leve av. Studentene som nå blir permitterte har ikke krav på dagpenger.

I NRK-saken uttaler statssekretær Maria Schumacher Walberg at studenter må være villige til å avbryte utdanningen ved jobbtillbud. I samme sak opplyser regjeringen om at det er mulig å kombinere studier med dagpenger, dersom man tar maksimalt 15 studiepoeng per semester, men unnlater å opplyse om at dette kun gjelder permitterte arbeidstakere over 30 år som begynner på studier samtidig som de mottar dagpenger mens de venter på å

komme tilbake i jobb. Dette gjelder altså ikke studenter som Carina, som primært er student, og jobber ved siden av for å få endene til å møtes.

Svar:

Hovudregelen i folketrygdloven er at ein person som tek opplæring eller utdanning, ikkje har krav på dagpenger, men i dagpengeforskrifta er det gjeve fleire unntak frå dette utgangspunktet. Reglane for dagpenger under utdanning vart endra og på fleire felt utvida med verknad frå 1. oktober 2021.

Ein student som fyller vilkåra for rett til dagpengar, kan fremje søknad til Arbeids- og velferdsetaten om å behalde dagpengane under utdanninga. Vilka for å få dagpengar er at dagpengesøkjaren har opptent ei viss minsteinntekt og har fått arbeidsinntekta og arbeidstida si redusert (40 pst av vanleg arbeidstid under pandemien, etter dei ordinære dagpengereglane 50 pst). Dessutan må ein som dagpengemottakar vere reell arbeidssøklar, dvs. villig og i stand til å ta arbeid lønna etter tariff eller sedvane kor som helst i landet, og til å delta på arbeidsmarknadstiltak.

For å kunne ta høgre utdanning med dagpengar må dagpengemottakaren vere heilt ledig eller heilt permittert, ha fylt 30 år og ha gjennomført ein arbeidssøklarperiode på tolv veker før utdanninga kan ta til. Korkje alderskravet eller kravet om innleiande arbeidssøklarperiode gjeld der dagpengesøkjaren har starta opp utdanninga minst tolv veker før den datoen dagpengar vart innvilga

frå. Svært mange studentar vil ha starta på utdanninga for lengre tid tilbake enn tolv veker før dei fekk innvilga dagpenge, og i så fall vil krav til alder og arbeidssøklarperiode ikkje gjelde for dei.

Som dagpengemottakar kan ein ta maksimalt 15 studiepoeng, tilsvarende halv studieprogresjon, per halvår i inntil tolv månader i dagpengeperioden. Ein fulltidsstudent må altså ikkje avbryte studiet for å få dagpenge, men må trappe ned studieprogresjonen i samband med vilkåra i dagpengeregulverket om han eller ho ønsker å fortsette utdanninga med dagpenge. Ved tilbod om arbeid må ein som dagpengemottakar jamvel alltid vere villig til å avbryte utdanninga for å takke ja til arbeidet.

Årsaka til at ein ikkje tillèt høgere utdanning på fulltid i dagpengeperioden, er at slik utdanning fordrar så stor innsats i form av tid til og fokus på sjølvstudium og undervisning, at det fortrengr hovudaktiviteten som arbeidssøklar. Studentar har insentiv til å bli verande lengje

i dagpengeordninga. Livsopphald for studentar skal difor framfor alt finansierast gjennom Lånekassa. Det ville også verke urimeleg dersom nokre studentar fekk utdanninga finansiert med dagpenge, når dei fleste må finansiere utdanninga si med studielån eller egne middel.

Eg vil understreke at for studentar må det vere særskilte krav og ei øvre grense for talet på studiepoeng ein kan ta med dagpenge. Dette er og lagt til grunn av både Etter- og videreutdanningsutvalget (NOU 2019: 12) og Selssettingsutvalgets ekspertgruppe (NOU 2019: 7). Utvala peika på at regelverket for dagpenge under utdanning må utformast slik at dagpenge ikkje vert ei alternativ kjelde til studiefinansiering. Dei peika og på at utdanning i dagpengeperioden kan fortrenge jobbsøklaraktiviteten og leggje hindringar i vegen for overgangen til arbeid. For å motverke dette fremja utvala forslag om mellom anna krav om innleiande arbeidssøklarperiode, ei øvre grense for talet på studiepoeng og krav til alder.

SPØRSMÅL NR. 938

Innlevert 17. januar 2022 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 25. januar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Mener statsråden at ideelle aktører skal fortsette å være en del av et variert og bredt helsetjenestetilbud i Norge?

BEGRUNNELSE:

Blå Kors Lade Behandlingssenter har i over 40 år levert polikliniske og ambulante tjenester til pasienter med rus- og avhengighetslidelser og deres pårørende. Til tross for dette tok Helse Midt-Norge poliklinikk som egen tjeneste ut av anbudet sitt, med en kort begrunnelse om at allmenpoliklinikk fremover forventes å leveres kun av de lokale helseforetakene.

Spørsmålsstiller har blitt gjort kjent med at poliklinikken ved Blå Kors Lade Behandlingssenter gjennom sitt fagmiljø har tilbudt polikliniske og ambulante konsultasjoner til om lag 300 pasienter per år, herunder individuelle samtaler, gruppesamtaler, familiebehandling og poliklinisk trening.

Ideell sektor er en viktig bidragsyter i det totale helsetjenestetilbudet, og Stortinget har vedtatt at ideelle aktører på sikt skal stå for 10 prosent av aktiviteten i spesialisthelsetjenesten. Da må ikke helseregionene stikke kjepper i hjulene for ideelle aktører.

Det at verken Helseministeren eller regjeringen hun sitter i ønsker private aktører kommer ikke som en overraskelse på noen, men at ideelle aktører også skal kastes ut av helsetjenestene overrasker nok mange. Spørsmålsstiller håper derfor at statsråden vil kunne bekrefte viktigheten av å fortsatt ha et variert behandlingstilbud i årene som kommer.

Svar:

Som representanten Hoksrud viser til i sitt spørsmål, representerer ideell sektor en viktig bidragsyter i det totale helsetjenestetilbudet. Ideelle aktører er en viktig støtte for mange mennesker som har ulike livsutfordringer. Derfor står det tydelig i Hurdalsplattformen at regjeringen vil støtte opp om ideell sektor og ideelle tilbydere i helse- og omsorgssektoren, og at frivillige og ideelle tilbydere innen helse- og omsorgsfeltet skal sikres gode rammevilkår og forutsigbar drift.

Det er spesialisthelsetjenestens ansvar å sørge for helsehjelp innenfor tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB). De private ideelle aktørene skal være et supplement til helseforetakene og tilby gode helsetjenester.

I den siste anskaffelsen innen TSB foretok Helse Midt-Norge RHF en behovskartlegging av polikliniske tjenester, herunder allmennpoliklinikk i regionen, med konklusjon om at helseforetakene hadde tilstrekkelig kapasitet i egne allmennpoliklinikker for å dekke behovet til befolkningen i helseregionen. Dette lå til grunn for at allmennpoliklinikk ikke ble etterspurt i denne anskaffelsen, men det var samtidig ideelle aktører som ble valgt som leverandører på andre områder innen TSB.

Jeg er klar over at den forrige regjeringen slo fast et mål om at ideelle aktører på sikt skal stå for 10 prosent av aktiviteten i spesialisthelsetjenesten, på bakgrunn av Stortingets anmodningsvedtak om å fastslå et mål om vekst i andelen av den samlede helse- og omsorgssektoren som skal være organisert og drevet som ideell virksomhet. Jeg er enig i at ideell sektor er en viktig bidragsyter i det totale helsetjenestetilbudet og er opptatt av at de ideelle TSB-leverandørene fortsatt skal kunne bidra til et mer variert behandlingstilbud fremover.

SPØRSMÅL NR. 939

Innlevert 17. januar 2022 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 25. januar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Var statsråden i 2017 og 2018 kjent med den alminnelige opplysningsplikten i skatteforvaltningsloven § 8-1, og hvordan tolket hun eventuelt bestemmelsen?

BEGRUNNELSE:

Skatteforvaltningsloven § 8-1 lyder:

«Den som skal levere skattemelding mv. etter dette kapitlet, skal gi riktige og fullstendige opplysninger. Vedkommende skal opptre aktsomt og lojalt slik at skatteplikten i rett tid blir klarlagt og oppfylt, og varsle skattemyndighetene om eventuelle feil.»

Den klare hovedregelen for arbeidsfordelingen i skatteforvaltningen – som reflekteres i bestemmelsen – er at den skattemeldingspliktige skal gi skattemyndighetene relevante og korrekte opplysninger, deretter skal skattemyndighetene vurdere spørsmålet om skatteplikt og eventuelt beregne omfanget av denne.

Det vises til statsråden skattesak som ble omtalt av Aftenposten den 21.12.21 og de uttalelser statsråden der gir:

<https://www.aftenposten.no/norge/i/dnbJko/justisministeren-faar-baksmell-paa-skatten-skattet-ikke-av-pendlerbolig>

Av statsrådens uttalelser fremheves særlig følgende:

«Jeg var åpen om min bosituasjon da jeg ble valgt inn på Stortinget i 2017. Basert på den informasjonen jeg fikk, var jeg ikke klar over at dette kunne være skattepliktig.»

Av det siterte fremstår det som om statsråden er av den oppfatning at det kun er de omstendigheter den skattemeldingspliktige selv mener utløser skatteplikt som

vedkommende plikter å rapportere til skattemyndighetene gjennom skattemeldingen. Det er på den bakgrunn ønskelig å vite om statsråden i 2017 og 2018 kjente til skatteforvaltningsloven § 8-1, og hvilken fortolkning som eventuelt ble lagt til grunn om hvilke opplysninger man plikter å oppgi i skattemeldingen.

Svar:

Spørsmålet representanten stiller, faller ikke inn under mitt konstitusjonelle ansvar som justis- og beredskapsminister. Jeg ønsker likevel å betrygge representanten med at justis- og beredskapsministeren er kjent med opplysningsplikten i skatteforvaltningsloven.

SPØRSMÅL NR. 940**Innlevert 17. januar 2022 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 25. januar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

På hvilket tidspunkt og i medhold av hvilken lovbestemmelse ble beslutningen om utlevering av navnene til over 3 000 politiansatte som er medlemmer av Norsk Narkotikapolitiforening tatt av justisdepartementet, og hvordan stiller statsråden seg til denne beslutningen?

BEGRUNNELSE:

Forrige uke ble det kjent via media, at justisdepartementet har utlevert en oversikt over de over 3 000 politiansatte som er medlemmer av Norsk Narkotikapolitiforening. Dette ble gjort etter klagebehandling over politidirektoratets avslag på begjæring om innsyn i disse opplysningene, som dels ble gjort med følgende begrunnelse:

«hvilke personer som jobbet mot organisert og alvorlig kriminalitet, herunder narkotikakriminalitet, og at det ville kunne medføre at kriminelle kan iverksette tiltak både generelt og mot enkeltpersoner i politiet som gjør politiets arbeid mot slik kriminalitet mindre effektivt».

Spørsmålsstiller mener utleveringen av disse opplysningene er problematisk, både i et personvernsperspektiv men ikke minst i et sikkerhetsperspektiv. Det siste er også noe det siterte illustrerer at ble vektlagt av politidirektoratet ved deres beslutning om å nekte innsyn i disse opplysningene.

Det ønskes derfor å få vite tidspunktet og lovhjemmelen for justisdepartementets avgjørelse om å utlevere disse opplysningene, og hvordan statsråden stiller seg til de vurderinger som er gjort og den beslutningen som er tatt.

Svar:

Jeg vil innledningsvis bemerke at en opplysning om at noen er ansatt i politiet, i utgangspunktet ikke taushetsbelagt eller hemmelig på annen måte.

Justis- og beredskapsdepartementet har etter klage omgjort fire avslag fra Politidirektoratet på begjæringer om innsyn i oversikter over lønnsutbetalinger til politiansatte som det ved lønnsutbetalinger er trukket medlemskontingent til Norsk Narkotikapolitiforening (NNPF) for. Ved departementets avgjørelse er det gitt innsyn i en sammenstilling med navn på politiansatte som får trukket kontingent som nevnt. Det er videre gitt ut en liste over bruttolønninger for denne gruppen politiansatte, uten at listen er koblet til navn. Vurderingen og begrunnelsen i de fire sakene er sammenfallende, og svaret på

klagene ble sendt ut 10. januar i år til to journalister og det som ser ut til å være to privatpersoner.

Klagen over direktoratets avslag på innsyn er behandlet i departementet i tråd med ordinære saksbehandlingsrutiner og vurdert faglig. Innsynssaker vil normalt ikke bli politisk vurdert. Jeg har tillit til at embetsverket har behandlet saken grundig og vurdert klagen opp mot gjeldende innsynsregler i offentleglova og relevante regler om taushetsplikt. Departementets vurderinger fremgår av avgjørelsene i klagesakene, som er på fire sider.

Jeg vil i det følgende gjengi noen hovedpunkter.

Hovedregelen etter offentleglova § 3 er at alle dokumenter og registre i offentlig virksomhet er åpne for innsyn dersom ikke noe annet følger av lov eller med hjemmel i lov. Etter offentleglova § 25 tredje ledd kan det gjøres unntak for skriftlige oppgaver over utregnet lønn og trekk i dette, mens opplysninger om bruttolønn og andre bruttoutbetalinger, ikke kan unntas etter denne bestemmelsen. Opplysninger om bruttolønn kan gis ved oppstilling av opplysningene i et annet dokument.

Departementet har vurdert det slik at hensynene som ligger til grunn for muligheten for å unnta fra innsyn opplysninger om lønnstrekk, ikke gjør seg gjeldende for trekk for kontingent til NNPF. Departementet har lagt til grunn at det da ikke er grunnlag for å benytte unntaksmuligheten som følger av § 25 første ledd.

Departementet har videre vurdert om listen med navn over politiansatte som er trukket i lønn for sitt medlemskap i NNPF, er taushetsbelagte etter politiregisterloven § 23 annet ledd fordi det er opplysninger som det «ut fra hensynet til politiets operative virksomhet og organiseringen av denne er nødvendig å holde hemmelig». Det er i avgjørelsene bl.a. vist til at ettersom listen ikke inneholder annet enn navn, kan den ikke si noe om organisering, den enkeltes funksjon, spanings- og etterretningsvirksomhet eller annet som det er nødvendig å holde hemmelig.

Departementet har som nevnt også vurdert om medlemskap i NNPF er en taushetsbelagt opplysning om et «personlig forhold», jf. offentleglova § 13 og forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 1. Begrepet «noens personlige forhold» omfatter personlige opplysninger som det er vanlig å ville holde for seg selv. I Rettleiar til offentleglova er det lagt til grunn at opplysninger om politiske holdninger som hovedregel vil være underlagt taushetsplikt, selv om disse ikke avdekker medlemskap i et konkret politisk parti.

I vedtakene er det vist til at det ut fra foreningens formål og vilkårene for hvem som kan bli medlemmer,

er vanskelig å utlede at medlemskap i foreningen kan si noe om medlemmenes politiske holdning. Det er bemerket at foreningens motstand - i høringsuttalelser og på andre måter – mot forslagene som ble presentert i NOU 2019: 26 «Rusreform» og senere forslag fremmet i Prop. 92 L (2020–2021), ikke kan sies å gi uttrykk for bestemte politiske holdninger utover denne konkrete saken.

Spørsmålet om i hvilke tilfeller og på hvilken måte politiansattes identitet skal være skjermet er komplekst, og ulike hensyn må her veies mot hverandre. Stortinget har i vedtak 682 25. februar 2021 anmodet om at regjeringen i forbindelse med forslag til ny straffeprosesslov sikrer full identitetsskjerming for politiansatte. Dette vedtaket vil departementet følge opp på vanlig måte.

SPØRSMÅL NR. 941

Innlevert 18. januar 2022 av stortingsrepresentant Tage Pettersen

Besvart 24. januar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Hvorfor er det slik at det er hva bygningen er registrert som i matrikkelen som avgjør om man får strømstøtte, og ikke om bygget er din primærbolig/der man er folkeregistret?

BEGRUNNELSE:

Moss Avis omtaler i dag at i Larkollen i Moss kommune så brukes 25 fritidsboliger som helårsboliger. Eierne her må klare seg uten statlig strømstøtte. Derimot er det full strømstøtte å hente for eierne av de rundt 130 helårsboligene i Larkollen som brukes som fritidsboliger.

Dette viser at dagens system for hvem som tilkommer strømstøtte treffer feil.

Det er hva bygningen er registrert som i matrikkelen, som avgjør om man får strømstøtte. Ikke om det er den enkeltes primærbolig.

Bygninger registrert som fritidsboliger gir ikke strømstøtte. Bygninger registrert som helårsboliger får automatisk strømstøtte. Én person som eier flere helårsboliger vil få strømstøtte for alle boligene. Også for den eller de av boligene som i praksis kun brukes som fritidsbolig. Dette viser oss at ordningen slik den er innrettet i dag ikke nødvendigvis treffer dem som trenger det mest.

Svar:

Nettselskapene administrerer den vedtatte strømstønadsordningen for husholdninger, og beregner stønad til kundene basert på nettselskapenes eksisterende kundesystemer. I henhold til strømstønadsloven har nettkunde med egen strømmåler, som er rettmessig registrert som husholdningskunde hos nettselskapet, rett til stønad.

Nettselskapene er fra før av pålagt å plassere kundene sine i riktig sluttbrukergruppe, jf. leveringskvalitetsforskriften.

For regjeringen har det vært viktig å få på plass en strømstønadsordning som kan gjennomføres raskt, slik at husholdningene i vinter kunne motta støtte ved ekstraordinært høye strømregninger. Ordningen er i stor grad basert på at nettselskapene bruker eksisterende kundesystemer.

Hvis en nettkunde mener registreringen hos nettselskapet er feil, bør vedkommende i første rekke kontakte nettselskapet med sikte på å korrigere opplysningene. Ved uenighet mellom nettselskap og nettkunde om rett til å bli omfattet av ordningen, kan saken bringes inn for avgjørelse hos Reguleringsmyndigheten for energi (RME).

I Prop. 44 L (2021-2022) fremgår det at RME skal legge avgjørende vekt på informasjon i offentlige registre (matrikkelen). For å sikre effektiv behandling av slike saker, er det viktig at kriteriene så langt som mulig er objektive og raskt etterprøvbare. Opplysninger i matrikkelen ivaretar dette på en god måte.

Fritidsboliger er i utgangspunktet ikke omfattet av stønadsordningen. RME opplyser at de i sin praksis har åpnet for at husholdninger som har fått dispensasjon fra kommunen til å bo i fritidsboligen permanent vil ha rett til støtte. Kunden må dokumentere at de har fått dispensasjon fra kommunen. De konkrete vurderingene av dette må gjøres hos nettselskapet og eventuelt hos RME som avgjør uenighetssaker.

SPØRSMÅL NR. 942**Innlevert 18. januar 2022 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati****Besvart 25. januar 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen****Spørsmål:**

Hva tenker statsråden om at den statseide monopolisten Norsk Tipping valgte å trekke seg fra et nordisk forskningsprosjekt i regi av Universitetet i Bergen fordi aktører utenfor det norske spillmonopolet (som har tillatelse i andre nordiske land og kun skulle bidra med data derfra) skulle være en del av forskningen, og tenker forskningsministeren det bidrar til mer uavhengig forskning at statseide monopolister iverksetter egen oppdragsforskning istedenfor å delta i forskning i regi av norske utd.institusjoners kompetansemiljøer?

BEGRUNNELSE:

Et forskningsprosjekt som opprinnelig ble etablert ved Nasjonalt kompetansesenter for spillforskning (Spillforsk) ved Universitetet i Bergen (UiB), er flyttet til Helsingfors universitet i Finland.

Forskningsprosjektet ved UiB skulle samle både forskere og data (om nordiske borgeres spilladferd under COVID19-pandemien) fra hele Norden.

De norske spillmonopolistene Norsk Tipping og Norsk Rikstoto valgte å trekke seg fra forskningen og nektet å dele data om nordmenns spilladferd med det nordiske forskningsprosjektet ved et av landets ledende høyere utdanningsinstitusjoner, selv om de som monopolister sitter med særskilt kunnskap om den norske befolkningens spillmønstre.

Grunnen for dette er at aktører som ikke er en del av det norske spillmonopolet, men som har tillatelse og regulering til å drive i andre nordiske land (og kun skulle bidra med data fra spillere i disse landene) skulle være en del av den nordiske forskningen.

Dette vekker noen betimelige spørsmål om hva slags forskningsprosjekter norske statseide monopolister må forventes å dele sin data med (spesielt når de besittes som følge av et statlig tildelt monopol), hva som er legitime grunner for ikke å delta i internasjonal eller annen nyttig samfunnsforskning i regi av norske eller andre lands ledende høyere utdanningsinstitusjoner eller kompetansemiljøer, og hva slags plikt og samfunnsansvar norske statseide monopolister (i liket med mange andre) bør ha til å bidra til samfunnsnyttig og uavhengig forskning.

Svar:

Som jeg viste til i mitt svar datert 17. januar 2022 på et spørsmål om samme tema fra representanten Silje Hjem-

dal, har Norsk Tipping oppgitt flere grunner for at de ikke ønsket å delta i denne studien.

For det første ønsker ikke Norsk Tipping å bidra til å legitimere uregulerte selskapers virksomhet ved å delta i felles prosjekter. Dette er ikke nytt. Norsk Tipping har de siste årene avslått flere forespørsler om samarbeid fra selskaper i tilsvarende posisjon. Slike selskaper stenges også ute fra leverandørkontrakter med Norsk Tipping.

For det andre må Norsk Tipping ta hensyn til risikoen for at forretningskritisk informasjon tilflytter spillselskapene som opererer ulovlig i Norge. Studien la opp til flere samarbeidsmøter mellom forskerne og deltakerselskapene for å vurdere relevante data. Norsk Tipping ønsker ikke å delta i møter hvor det deles informasjon som kan brukes til å forsterke uregulerte aktørers ulovlige kommersielle aktivitet i Norge.

Kunnskap om pengespill er viktig, slik at vi kan rette inn tiltakene våre på best mulig måte for å beskytte de sårbare spillerne. Jeg er positiv til at Norsk Tipping på annen måte vil hente inn informasjon om hvilke konsekvenser pandemien kan ha hatt på spilleadferd. Jeg vil videre trekke fram at Norsk Tipping i årevis har vært støttespiller til ulike forskningsmiljøer, inkludert Universitetet i Bergen, og har bidratt med data til og finansiert en rekke forskningsprosjekter på pengespillfeltet.

SPØRSMÅL NR. 943**Innlevert 18. januar 2022 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 31. januar 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik****Spørsmål:**

Mener statsråden det er akseptabelt at ALS-rammende og andre alvorlig syke mennesker må vente i månedsvis for å få hjelpemidler for å leve så normale liv som mulig?

BEGRUNNELSE:

Spørsmålsstiller har blitt gjort oppmerksom på at alvorlig syke og døende mennesker i noen tilfeller må vente i månedsvis før nødvendig utstyr for å leve så normalt som mulig er på plass.

Et eksempel er en ALS-rammet pasient som har fått utlevert en rullestol som ikke kan brukes i bil. Dette hindrer den rammedes bevegelsesfrihet og hverdag. Beskjeden fra ergoterapeut er at det vil ta månedsvis før en ny stol er på plass.

Ved en annen anledning har en annen ALS-pasient som hurtig mister evnen til å spise, og vedkommendes pårørende forsøkt å få grunnstøtte til næringsdrikker. Saksbehandler gjorde dem da oppmerksom på at saksbehandlingstiden var 8 måneder. 8 måneder kan bety liv og død for ALS-rammede.

Hvis det er en ting ALS-rammede ikke har, så er det tid. Gjennomsnittlig levetid fra diagnosen er stilt, er 2-3 år. Da burde det ikke være slik at rammede må vente i flere måneder på helt nødvendig utstyr. Når utstyret først kommer på plass, kan det være for sent.

Svar:

Representanten viser til to ALS-ramma pasientar: den eine pasienten treng ein rullestol som kan nyttast i bil og den andre pasienten mistar raskt evna til å ete og difor treng næringsdrikke. Dei har fått opplyst at det vil ta lang tid å få dette på plass.

Funksjonsnivået for personar med ALS kan variere mykje, frå dei som kan gå til rullestolbrukarar som ikkje kan bevege kroppen og som treng respirator for å fungere i dagleglivet. Ofte vil det måtte bestillast særskilt utstyr og/eller vere naudsynt med større individuell tilpassing av utstyr for denne brukargruppa. Arbeids- og velferdsdirektoratet har opplyst meg om at personar med ALS og andre sjukdomar som utviklar seg raskt, har høgste prioritet hos NAV Hjelpemiddelsentral. Dette er ei prioritering som eg støttar, nettopp av dei grunnane som representanten viser til.

Næringsdrikker blir dekte på blå resept. Eg har vore i kontakt med Helse- og omsorgsdepartementet, som har opplyst følgjande: Mange næringsmiddel kan bli dekt på blå resept ved tilstandar der sjukelege prosessar eller svekkingar gjer at ein ikkje kan ete vanleg mat eller at næringsstilskot er naudsynt. Søknaden blir sendt frå legen til Helfo. I dei fleste tilfelle får ein straks svar på om søknaden er innvilga, avslått eller sendt til manuell handsaming hos Helfo. Nærmare 90 pst. av søknadane blir automatisk handsama, og gjennomsnittleg tid for manuelt handsama søknadar er no under 9 dagar.

SPØRSMÅL NR. 944**Innlevert 18. januar 2022 av stortingsrepresentant Erlend Larsen****Besvart 25. januar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hvilken kjørelengdeavstand i tid fra Drammen mener statsråden bør legges til grunn som akseptabel når nedleggelsen av Drammen fengsel skal erstattes med ny varetektkapasitet et annet sted?

BEGRUNNELSE:

Drammen fengsel skal nedlegges. Det antydes nå at det kan skje allerede tidlig i 2023. Dette kan få alvorlige og negative konsekvenser for kriminalomsorgen, politiet og domstolene. Ingen av etatene er tjent med en løsning som medfører unødvendig mye tid til transport. De negative

konsekvensene vil derfor bli merkbare dersom frafallet av fengselskapasitet i Drammen ikke erstattes med ny erstatningskapasitet innenfor en akseptabel kjørelengdeavstand i tid.

En utbygging av Telemark fengsel, Skien avdeling og Ringerike fengsel for å møte erstatningsbehovet, innfrir ikke kravet om 30-45 minutter kjøretid. Det vil heller ikke en løsning nord eller sørøst for Oslo kunne innfri.

Det haster med å finne en løsning. Også av hensynet til de ansatte i Drammen fengsel og for ansatte på KTT basen i Drammen fengsel. Vestfold har to regulerte tomter som kan løse lokaliseringsbehovet. Tomtene er foreløpig

tilgjengelige, men det er bare et tidsspørsmål før eierne tilbyr tomtene til andre formål. Så langt har det vært liten sentral interesse for å sikre seg en av disse tomtene som ligger sentralt til lang E-18 i Vestfold.

Svar:

Jeg viser til tidligere svar på spørsmål nr. 765. Erstatning for fengselsplassene i Drammen, herunder kjøreavstand fra Drammen, vil bli vurdert i den videre prosessen. Jeg vil komme tilbake til eventuelle tiltak på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 945

Innlevert 18. januar 2022 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland

Besvart 26. januar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan jeg be om oversikt over dei 57 ferje-sambanda som har under 100 000 reisande pr. år, og korleis statsråden vil regulere effekten av at gratis ferje vil gje aukande trafikk?

GRUNNGJEVING:

Statsråden har i svar til finansfraksjonen i forbindelse med budsjettet opplyst om at det vil vera i underkant av 60 ferjesamband som kan vente å bli gratis i løpet av 2022. Det er sjølvst av interesse å få ei oversikt over kva samband dette er. Det ville også vera av interesse å vite kor mange reisande det enkelte sambandet har, og om det er samband som ligg like over det magiske talet, og som med det ikkje får ta del i ei slik ordning. Vidare er det grunn til å tru at om eit samband vert gratis, vil ein oppleve ein auke i trafikken, og dei reisande må då få føreseielege rammer for kva som skjer med sambandet dersom ein overstig 100 000 passasjerar. Dette kan påverke korleis bedrifter på slike øy samfunn kan kalkulere sine kostnader for varer, tenester og anbod dei skal gje. Til sist er det på fleire samband lagt til rette for autopass som ikkje teller passasjerar men køyretøy, og det er sjølvst av interesse å vite korleis passasjertalet historisk vert vurdert for desse sambanda når tal passasjerar ikkje er å finne.

Svar:

Regjeringa ønskjer å fase inn gratis ferje på trafikksvake samband i 2022, og i Prop. 1 S Tillegg 1 (2021-2022) er det

sett av 30 mill. kr til å gjere dette frå andre halvår 2022. Per i dag har Samferdselsdepartementet ikkje grunnlag til å detaljere tiltaket, men departementet vil kome med forslag til korleis tiltaket skal innrettast i tilknytning til revisjon av nasjonalbudsjett 2022 til våren.

I spørsmålet frå representanten blir det trekt fram fleire moment som vil bli vurderte i arbeidet med å lage dette forslaget, som mellom anna kva for samband som er tenkt å inngå i tiltaket. Grove overslag viser at det vil kunna vere mellom 50 og 60 samband med under 100 000 passasjerar. Statistikken må likevel kvalitetssikrast nærare før det vert presentert ei liste over kva for samband som vil kunna vere aktuelle til å falle inn under ordninga med gratis ferje.

SPØRSMÅL NR. 946**Innlevert 18. januar 2022 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland****Besvart 26. januar 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen****Spørsmål:**

Kan departementet kome med ein plan for når idrettsmeldinga vert lagt fram for Stortinget?

GRUNNGJEVING:

Idrettsmeldinga har i lengre tid vore varsla frå departementet, med basis i idrettsstrategien som vart lagt fram av førre regjering. Det er mange anlegg som er avhengige av meldinga for å kome vidare med sine prosessar, og idretten har lagt ned mykje arbeid i høyringar og innspel for å lage eit så godt grunnlag som mogleg for departementet.

Ishallen på Stord er eitt av dei anlegga som no ventar på ei avklaring gjennom meldinga, eit anlegg som vil bety svært mykje for regionen, og som vil skape mykje aktivitet både under bygging men også gjennom drifta av anlegget. No er arbeidet stoppa opp i påvente av meldinga, og ein treng difor ein indikasjon på kva tid ein kan vente meldinga handsama i Stortinget.

Svar:

Regjeringen Solberg planla å legge fram en melding til Stortinget om idrettspolitikken i 2021. Et manglende kunnskapsgrunnlag om hvilke effekter pandemien vil ha for idrett på sikt gjorde at de i stedet valgte å legge fram en idrettsstrategi.

Regjeringen Støre har klare ambisjoner på idrettsområdet. I Hurdalsplattformen inngår det flere konkrete prioriteringer for videreutvikling av idrettspolitikken. Dette gjelder blant annet utvikling av anleggspolitikken, gode rammebetingelser gjennom full og regelstyrt momskompensasjon og tilrettelegging for idrett for alle.

En idrettspolitikk som legger til rette for mangfold og inkluderende deltakelse vil være en sentral prioritering for meg som kultur- og likestillingsminister. Departementet vil i tiden framover prioritere innhenting av forskningsbasert kunnskap om pandemiens konsekvenser for deltakelse i idrett og andre fritidsaktiviteter samt prioritere å iverksette tiltak som styrker idretten og øker deltakelsen.

SPØRSMÅL NR. 947**Innlevert 18. januar 2022 av stortingsrepresentant Ove Trellevik****Besvart 24. januar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Kollsnes treng mer kraft raskt.

Er statsråden tilfreds med framdriftsplanen for spenningsoppgradering til Kollsnes som Statnett presenterte i KVU med behovsvurdering og ekstern kvalitetssikring for Bergen og omland, jfr. Høringsbrev ref.: 20/1588, og meiner statsråden at sjøkabel fra enten Samnanger eller Modalen nå bør vurderes i tillegg til luftspennalternativa Statnett har skissert i KVUen?

GRUNNGJEVING:

Statnett sin nettutviklingsplan for 2021 peker på en rekke utfordringer med Kraftforsyningen i Bergensregionen. Der Kollsnes i Øygarden kommune blir pekt på som et

punkt som trenger betydelig med kraft i årene som kommer.

Svar:

Statnett er ansvarlig for å drifte og utvikle transmisjonsnett i Norge. Både Statnett og jeg er godt kjent med at det er begrenset kapasitet i kraftnettet langs kysten av bergensregionen. Statnett har satt i gang planleggingen av flere prosjekter for å bedre nettkapasiteten i bergensområdet både på kort og lang sikt. Tiltakene på kort sikt inkluderer blant annet spenningsheving av eksisterende forbindelse mellom Modalen og Kollsnes og økt kapasitet på kabelstrekningen mellom Kollsnes og Lilla Sotra (Øygardskabelen). Statnett søkte i desember 2021 Norges

vassdrags- og energidirektorat (NVE) om å øke kapasiteten på Øygardskabelen.

I Statnetts konseptvalgutredning (KVU) for Bergen og omland konkluderer Statnett med å anbefale en ny forbindelse til Kollsnes som et tiltak for å øke kapasiteten på lengre sikt.

Statnett peker i KVUen på at de aldri har sett en så stor og rask vekst i planleggingen av nett tidligere, som det de ser i Bergen og omland nå. Min forståelse er at dette har høy prioritet hos Statnett.

Olje- og energidepartementet skal avggi en offentlig uttalelse om behov og konseptvalg basert på KVUen og den eksterne kvalitetssikringen. Departementet har hatt KVUen for Bergen og omland på høring, og arbeider nå med å ferdigstille en prosessledende uttalelse. Denne skal avgis før Statnett kan melde og konsesjonssøke tiltak. De enkelte prosjektene og detaljene i disse avgjøres ikke gjennom konseptvalg, men i nettselskapets etterfølgende prosjektutvikling og i energimyndighetenes konsesjonsbehandling.

SPØRSMÅL NR. 948

Innlevert 18. januar 2022 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 27. januar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Finansministeren anslo i desember i skriftlig svar til meg at strømutgifter i offentlig sektor samlet gikk fra 1,1 milliarder kroner i 2020 til 5,7 milliarder kroner i 2021. En økning på 418 %. Ministeren visste da at de skyhøye strømprisene ville ramme offentlig sektor hardt, og da selvfølgelig næringslivet også.

Kan statsråden redegjøre for når det kommer støttetiltak for de høye strømprisene for hele næringslivet, og hvilke støttetiltak som kommer?

BEGRUNNELSE:

Statsråden besvarte 13. desember mitt skriftlige spørsmål om hvor mye hvor mye mer inntekter staten har fått inn på olje og gass og energifeltet, i forhold til budsjettet for 2021. Staten henter inn 21,7 milliarder mer via grunnrenteskatt og utbytte fra statkraft, men øker også utgiftene på dyr strøm fra 1,1 til 5,7 milliarder kr, på strømutgifter i offentlig sektor samlet. Flere bedrifter melder om mange-doblede strømregninger, og finansielle utfordringer. Ingen strømstøtteordning virker å være i emningen for næringslivet, statsråden bes redegjøre for om det er tilfellet, eller om det er ordninger på gang for næringslivet.

Svar:

Situasjonen i kraftmarkedet er ekstraordinær, både i Norge og i våre naboland. I fjor høst og i vinter har strømprisene i Sør-Norge steget til svært høye nivåer. Regjeringen har lagt frem en midlertidig strømstøttestøtteordning som skal hjelpe husholdningene i møte med ekstraor-

dinære strømpriser. Regjeringen har tatt initiativ til at den midlertidige støtteordningen for husholdninger økes for månedene januar til mars 2022. I denne perioden vil staten dekke 80 prosent av gjennomsnittlig spotpris i en måned som overstiger 70 øre per kWt.

Prisen på strøm varierer betydelig. I 2020 var eksempelvis strømprisen rekordlav. Jeg har forståelse for at de høye strømprisene vi har nå kan være utfordrende.

I tillegg til den midlertidige strømstøttestøtteordningen for husholdninger har regjeringen varslet eller lagt frem flere tiltak for å skjerme husholdninger og næringsliv mot høye strømpriser. I det følgende gir jeg en oversikt over tiltak og ordninger som er rettet mot næringslivet. Virksomheter som ikke allerede er omfattet av redusert sats eller fritak i elavgiften, får redusert el-avgift, særlig i månedene januar–mars. Av lettelsen på til sammen 2,6 mrd. kroner bokført og 2,9 mrd. kroner påløpt kan det anslås at om lag 1/3 vil komme næringslivet til gode. Regjeringen arbeider med å inkludere landbruket i strømstøttestøtteordningen, men hvor kompensasjon utbetales av Landbruksdirektoratet. Regjeringen vil komme tilbake til innretning av og kompensasjon til landbruket.

Kraftintensiv industri får betydelig støtte til strømutgifter gjennom CO₂-kompensasjonsordningen for industrien (2,8 mrd. kroner i 2022, anslått til 5,6 mrd. kroner i 2023) og fritak og redusert sats i elavgiften for industrien (anslått til 8,2 mrd. kroner for 2021). For bedrifter som er påvirket av strenge smitteverntiltak, vil dessuten kompensasjonsordningen for næringslivet dekke deler av et foretaks faste kostnader, herunder kostnader til strøm og varme, og med dette indirekte deler av strømregningen for foretak som er påvirket av covid-19.

I Hurdalsplattformen slår regjeringen fast at den vil “utrede hvilke konkrete tiltak som kan bidra til å sikre at norsk fornybar kraft forblir et konkurransefortrinn for norsk industri.” Jeg viser videre til at regjeringen har varslet at den vil sette ned en energikommisjon for å kartlegge energibehovene og foreslå økt energiproduksjon, med mål om at Norge fortsatt skal ha overskuddsproduksjon av kraft.

For øvrig er det verdt å merke seg at det går godt i store deler av næringslivet. For mange bedrifter innen f.eks. reiseliv, overnatting og servering og passasjertransport er sit-

uasjonen fremdeles vanskelig, men usikkerheten for disse næringene er særlig knyttet til koronapandemien.

Enkeltvedtak i energipolitikken kan slå kraftfullt inn i markedene først mange år etter at de er fattet. Et eksempel på det er de vedtakene som ble gjort om utenlandskabler i 2014 som først nå virkelig påvirker deler av det norske strømmarkedet. Regjeringen vil bort fra en tenkning der tidligere olje- og energiminister Tord Lien fra FrP uttrykte ønske om høyere strømpris, til en politikk der målet er å gjøre tiltak for å få prisene ned.

SPØRSMÅL NR. 949

Innlevert 18. januar 2022 av stortingsrepresentant Morten Wold

Besvart 27. januar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Vil statsråden, slik hun selv etterlyste som stortingsrepresentant i juni 2021 ved skriftlig spørsmål til daværende statsråd, sørge for rask fremdrift for at landets kommuner kan ta i bruk spyttprøver slik som Trondheim kommune har gjort?

BEGRUNNELSE:

Gjennom pandemien har det vært gjennomført en rekke pilotforsøk med bruk av spytttester for påvisning av Sars-CoV-2, mange av disse med meget gode resultater. I Trondheim og ved St. Olavs hospital er dette nå langt forbi pilotstadiet, og Trondheim kommune opplyser nå selv ifølge oppslag i Adresseavisen 13. januar 2022 at 97 prosent av deres PCR-tester er gjort ved spytttester. Erfaringene, både fra kommunen og fra laboratoriet ved St. Olavs hospital, meldes å være utelukkende positive. St. Olavs hospital uttaler at spytttestene er like pålitelige som nese-/halsprøvene. Kommunen melder også om at de sparer store ressurser og kan bruke 1/3 av helsepersonellet som de måtte ha brukt ved tradisjonell nese-/halsprøve. Laboratoriet ved St. Olavs hospital uttaler at spytttester kan analyseres med eksakt samme rutine som nese-/halsprøver uten innføring av nye metoder.

Det meldes til stadighet om lange testkøer og ventetid i både Oslo, Bergen og andre byer, mens Trondheim melder om en nærmest ubegrenset testkapasitet på grunn av spytttestene. Spytttester er i tillegg helt frie for ubehag for testpersonene selv, noe som alene er en god grunn til å innføre testene.

Det ville derfor vært en stor fordel både for øvrige kommuner samt befolkningen å kunne benytte denne testmetoden. Det finnes i tillegg norskutviklet validert utstyr til selve testingen, og produsenten melder om nok kapasitet til hele landets testbehov for PCR-tester.

Svar:

Det er etablert en nasjonal kapasitet som innebærer at prøver fra inntil 5 pst. av befolkningen skal kunne analyseres ukentlig ved de mikrobiologiske laboratoriene i sykehusene. Denne kapasiteten er avhengig av prøveutstyr, personell, reagenser mv. Spyttprøver er en validert metode for analyse av koronavirus og kan bl.a. representere mindre personellbruk ved prøvetakingen. Det ble gjennomført piloter på bruk av spytt som testmateriale andre halvår 2020, og erfaringene fra pilotene var blandete. Det viste seg bl.a. vanskelig å få tak i utstyr som passet til laboratoriemaskinene og det var utfordringer med forurensning av utstyr dersom det kom spytt utenfor prøvetakingsutstyret. Som følge av lokale initiativ er det enkelte steder likevel etablert en prøvetakingslogistikk som baserer seg på spyttprøver.

De regionale helseforetakene er fra myndighetenes side bedt om å ha kapasitet til å analysere prøver fra inntil 5 pst. av befolkningen hver uke. Beslutninger om hvordan denne kapasiteten fremkommer, herunder om prøvene skal tas fra nesen, hals eller fra spytt, må tas regionalt og lokalt, der man kjenner detaljene om hvilket utstyr som er tilgjengelig mv.

SPØRSMÅL NR. 950**Innlevert 18. januar 2022 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund****Besvart 26. januar 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Kan statsråden garantere at han så raskt det lar seg gjøre vil se på løsninger som sikrer at mottakere av arbeidsavklaringspenger ikke mister muligheten til å søke om bostøtte i de månedene de mottar tre utbetalinger av AAP?

BEGRUNNELSE:

NRK 7. januar rettet fokuset mot et hull i trygdesystemet som rammer rundt 6 000 mennesker hver gang det inntrer. NAV utbetaler AAP hver 14. dag. I måneder med tre mandager, som i november 2021 men også i januar 2022, vil man få utbetalt AAP tre ganger på én måned. Dette gjør at man i disse månedene passerer inntektsgrensa for å søke om bostøtte. Dette gjør mange mennesker svært fortvilte, ettersom at de mister muligheten til å søke om bostøtte. Særlig nå i en svært vanskelig tid med ekstraordinært høye strømregninger for folk. I Stortinget 11. januar ble et forslag fra Rødt og FrP nedstemt som ba regjeringen «sørge for at mottakere av uføretrygd, arbeidsavklaringspenger og lignende stønader som har lav inntekt og høye boutgifter, får mulighet til å søke om bostøtte». Likevel, kan det tenkes at inntektsgrensa i bostøtteordninga kan endres slik at den baserer seg på årsinntekt heller enn månedsinntekt. Det kan også tenkes at det er mulig å gjøre en form for unntak for de som sender meldekort og får problemet med tre utbetalinger i en måned. Det vil være interessant

å høre om statsråden er villig til å forplikte seg til å gjøre noe med denne velkjente problematikken.

Svar:

Selv om bostøtte er et enkelt og effektivt virkemiddel for å utbetale midler til husstander med lave inntekter, er det ikke helt uten utfordringer. Som representanten påpeker, kan bostøttemottakere som har hele eller deler av inntekten fra arbeidsavklaringspenger eller dagpenger, miste bostøtten to ganger i året. Det er fordi det to måneder i året vil være tre 14-dagers utbetalinger av arbeidsavklaringspenger eller dagpenger i samme kalendermåned. Da kan inntekten utbetalt i den måneden bli så høy at bostøtten uteblir. Normalt jevner dette seg ut over året, men når det noen få måneder er knyttet en ekstra utbetaling til bostøtten, kan det falle særlig uheldig ut.

Dette lar seg dessverre ikke endre på kort sikt. Det som avhjelper situasjonen nå, er at ekstra utbetalinger går over flere måneder gjennom vinteren, og inntektsgrensene er økt. Det blir i alt fem ekstra utbetalinger fra november til mars, og ingen vil miste bostøtten mer enn én av dem på grunn av tre AAP-utbetalinger samme måned.

Det er beklagelig at noen rammes av dette. Jeg ønsker å få gjort noe med denne situasjonen, og vil sørge for at mulige løsninger blir utredet og vurdert.

SPØRSMÅL NR. 951**Innlevert 18. januar 2022 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad****Besvart 27. januar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Er finansministeren enig i prinsippet om at verdier bør beskattes der verdiene skapes, og hvilket handlingsrom ser statsråden at vi har for å sikre at også utenlandske operatørselskap i Norge betaler selskapskatt til Norge?

BEGRUNNELSE:

I følge Dagsrevyen/NRK 17. januar finnes det flere utenlandske operatørselskap som driver hvalsafari i norske fjorder og norske havområder, uten at de må betale selskapskatt til Norge.

I følge skatteekspertene er dette mulig fordi blant annet fordi operatørselskapene ikke har fast driftssted i Norge.

Det er på det rene at dette gjelder et regelverk som er svært komplisert. Professor emeritus i skatterett, Ole Gjems-Onstad, sier blant annet til NRK at under visse omstendigheter kan de utenlandske aktørene ha skatteplikt til Norge. Det gjelder for eksempel hvis de oppretter et fast kontor i Norge eller har faste konstruksjoner på kaia. Han viser også til at om aktørene er i Norge i mer enn seks måneder, og har sin aktivitet i et veldig fast definert område, kan det få betydning for om det skal betales selskapsskatt til Norge. Som eksempel viser Gjems-Onstad til utenlandsregistrerte båter som driver på kanaler i Europa, og som har blitt definert som skattepliktige.

Operatørselskapene, registrert i utlandet, opererer med båter registrert i utlandet, gjerne skatteparadis. Dette gjør at konkurransen mellom norske aktører og de utenlandske blir til dels svært skjev. Mens norske aktører må betale mye skatt, som selskapsskatt, eiendomsskatt og formuesskatt, er det grunn til å tro at de utenlandsregistrerte operatørene slipper unna med mye mindre skatt til sine hjemland.

Skal vi bygge videre på den norske turist- og opplevelsesbaserte næringen er vi som nasjon, og selskapene selv, avhengige av lik konkurranse for like produkt.

Svar:

Jeg er enig i at verdier bør beskattes der verdier skapes og jeg deler fullt ut synspunktene til representanten. Spørsmålet er hvordan vi kan oppnå det mest mulig effektivt. Skattesystemet bygger også på prinsippet at verdier som skapes her skal beskattes her. Derfor er utenlandske aktører som driver virksomhet i Norge i sin alminnelighet skattepliktig hit for denne inntekten.

Skatteplikten kan være begrenset av skatteavtale Norge har inngått med landet hvor den utenlandske aktøren er hjemmehørende. Skatteavtalene bygger på omforente internasjonale prinsipper for fordeling av beskatningsrett til inntekter med tilknytning til flere land. Skatteavtalene er viktige for å hindre dobbeltbeskatning av slike inntekter og bidrar til å fremme internasjonal virksomhet og handel.

Dersom det foreligger skatteavtale som fordeler beskatningsretten mellom kildestaten (der aktiviteten skjer) og aktørens hjemstat, kreves det normalt et såkalt fast driftssted i kildestaten for at denne skal kunne skatlegge virksomhetsinntekt. Et slikt fast driftssted krever en viss tilknytning til kildestaten både gjennom stedet der virksomheten utføres og virksomhetens varighet. Som beskrevet i begrunnelsen for spørsmålet, kreves som hovedregel at virksomheten utføres ved et fast sted, men etter omstendighetene kan et avgrenset geografisk område utgjøre et slikt fast sted. Virksomheten i kildestaten må som nevnt ha en viss varighet, som hovedregel rundt seks måneder, men dette vil kunne variere med virksomhetens art. Dette må avgjøres konkret i det enkelte tilfellet etter den skatteavtalen som gjelder mellom Norge og det aktuelle landet. Som nevnt bygger disse bestemmelsene i skatteavtalene på internasjonalt omforente prinsipper som bl.a. er nedfelt i OECDs og FNs mønster for skatteavtaler. En eventuell endring av disse prinsippene må skje gjennom prosesser i relevante organer i OECD og FN.

Dersom det foreligger skatteplikt for virksomheten etter skattelovgivningen, har den utenlandske aktøren plikt til å levere skattemelding til skattemyndighetene, slik at de kan føre nødvendig kontroll. Skattemeldingsplikten gjelder selv om Norges beskatningsrett til virksomhetsinntekten er begrenset av skatteavtale.

SPØRSMÅL NR. 952

Innlevert 18. januar 2022 av stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim

Besvart 27. januar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Har Norge gitt innspill til EU om sitt syn på utformingen av karbontoll-mekanismen CBAM som ivaretar interessene til norsk industri, og er innspillet gjort tilgjengelig for offentligheten og Stortinget?

BEGRUNNELSE:

En av de viktigste rammevilkårene for norsk industri fremover er utformingen av EUs Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM). Uavhengig av Norges eventuelle tilslutning til mekanismen vil norsk industri bli vesentlig påvirket.

Det legges til grunn at regjeringen i fjor høst aktivt har fulgt opp prosesser i EU omkring CBAM og frontet norsk industris interesser. EUs medlemsland er allerede i gang med å diskutere innretningen av mekanismen. For å ha mulighet til å påvirke innretning av ny lovgivning er det viktig å være tydelig og tidlig på banen.

Dersom Norge lykkes med å påvirke utformingen av CBAM ut fra norsk industris interesser, kan CBAM bli et effektivt instrument for å redusere CO₂-utslipp fra andre deler av verden, og samtidig styrke norsk og europeisk industri sin konkurransekraft.

Svar:

2. juli 2021 ble det sendt et brev fra daværende finansminister, klima- og miljøminister og nærings- og fiskeriminister til visepresident Timmermanns i EU-kommisjonen med foreløpige norske posisjoner til et lekket utkast til forslag til CBAM-forordning. Brevet ble publisert på Regjeringens hjemmesider. 14. juli la kommisjonen frem sitt forslag til CBAM-forordning, og Finansdepartementet sendte kommisjonens forslag på høring med frist 15. sep-

tember. Flere statsråder har senere deltatt på ulike møter med EU der forslaget til CBAM har vært ett av flere tema. CBAM har blant annet vært et tema på det uformelle møtet mellom EFTAs finansministre og ECOFIN 9. november 2021, der statssekretær Erlend Grimstad deltok, på EØS-rådets møte 24. november 2021, der utenriksministeren deltok, og på klima- og miljøministerens reise til Brussel rett før jul.

Regjeringen har ved disse anledningene uttrykt sin forståelse for EUs ønske om å innføre effektive virkemidler for å unngå at ambisjonene i klimapolitikken medfører at utslippintensiv virksomhet flyttes til land med mindre ambisiøs klimapolitikk og virkemiddelbruk. Regjeringen har samtidig vært tydelig på at mekanismen må være i tråd med regelverket i WTO, slik at en eventuell innføring av mekanismen ikke fører til mottiltak fra land utenfor EU som vil skade verdenshandelen og norsk næringsliv.

Regjeringen følger arbeidet med forslag til CBAM tett og vurderer nå konsekvensene av den foreslåtte innretningen på mekanismen nærmere, med sikte på å utarbeide norske posisjoner til kommisjonens forslag.

SPØRSMÅL NR. 953

Innlevert 19. januar 2022 av stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth

Besvart 24. januar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil samferdselsministeren avklare om MS Vetlefjord skal regnes som et samband hvor passasjerene skal få gratis ferge?

BEGRUNNELSE:

I Hurdalsplattformen loves det halv pris på ferjebilletter, og gratis ferje på strekninger med under 100 000 passasjerer årlig. Det loves også gratis ferge for øyer uten vei-forbindelse til fastlandet. Det samme løftet gis ikke om hurtigbåtsambandene.

I Frøya kommune i Trøndelag finnes det eksempel på båtsamband som både opereres av ferje og av hurtigbåt/hurtigferge (kombikatamaran). Sambandet Dyrøy-Øyrekka betjenes av både kombikatamaranen MS Vetlefjord og av fergen MF Frøyaferja. Det er følgende fordeling mellom de to skipene:

- MF Frøyaferja betjener Dyrøy-Mausundvær-Bogøyvær-Sula.

- MS Vetlefjord betjener Dyrøy-Mausundvær-Bogøyvær-Sula-Gjæsingen-Sørburøy-Halten.

Trøndelag fylkeskommune har foretatt en vurdering av om MS Vetlefjord faller innenfor regjeringens løfte om gratis ferge, og konkludert med skipet ikke gjør det. Dermed er konklusjonen av reisende til Øyrekka noen ganger vil få gratis transport, mens andre ganger ikke. Det vil også medføre at innbyggere på noen av øyene har tilgang på gratis transport, mens andre ikke har det. Dette til tross for at behovet for transport er like stort.

Denne politikken vil bety at båten fra Dyrøy til Mausundvær og Sula onsdag morgen klokken 07.00 skal være gratis, mens båten som går samme strekning klokken 11.25 skal ha full pris.

Svar:

Stortinget gjorde i 23. februar 2021 et anmodningsvedtak (vedtak nr. 661) der regjeringen blei bedt om å komme tilbake i revidert statsbudsjett 2021 med forslag til reduserte

ferjetakster og en forpliktende plan for halvering av ferjepriser på riksveg- og fylkesvegferjesamband. Ved revisjonen av statsbudsjettet for 2021, jf. Prop. 195 S (2020- 2021) foreslo Solberg-regjeringen å redusere takstene med 10 pst. i andre halvår 2021. Stortinget bevilget midler til en takstreduksjon på 25 % for andre halvår 2021, jf. Innst. 600 S (2020 – 2021).

Av Hurdals-plattformen går det fram at regjeringen vil halvere prisene på riksvegferjer og fylkesvegferjer i løpet av fireårsperioden. Det går videre fram at regjeringen ønsker å innføre gratis ferje i trafikksvake samband og til øyer og samfunn uten annen vegforbindelse.

I tilleggsnummeret til statsbudsjettet for 2021, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2020 – 2021) foreslo Støre-regjeringen å sette av midler som gjør at ferjetakstene for trafikantene fra 1. januar i år kunne reduseres med 30 pst. jamført med takstene 1. januar 2021. Stortinget sluttet seg til forslaget. Videre er det satt av 30 mill. kr til gratis ferje i trafikksvake samband (samband med under 100 000 passasjerer). Reg-

jeringen har varslet Stortinget om at det vil bli forelagt et opplegg for innretting om bruk av disse midlene, for andre halvår 2022.

Både anmodningsvedtak nr. 661 og Hurdalsplattformen gjelder ferjetakster. Heller ikke Solberg-regjeringa tok opp spørsmål om takster på hurtigbåt i oppfølgingen av anmodningsvedtaket.

I de fleste ferjesamband benyttes AutoPASS for ferje i dag. Ved AutoPASS for ferje billetteres ikke passasjerer, bare kjøretøy. Dette påvirkes ikke av tiltak med reduserte ferjetakster.

Den aktuelle ruta er av Trøndelag fylkeskommune vurdert som ei båtrute. Fylkeskommunen har rapportert inn ruta som ei båtrute i kriteriedata som blir brukt til å regne ut rammetilskott gjennom inntektssystemet, og den faller derfor utenfor når overføringer knyttet til reduserte ferjetakster fastsettes. For øvrig har fylkeskommunen ansvar for å fastsette takster både på fylkeskommunale båt- og ferjeruter.

SPØRSMÅL NR. 954

Innlevert 19. januar 2022 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 25. januar 2022 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Vil regjeringen instruere ENOVA til å gjenoppta støtteordningen for etablering av fyllestasjoner for biogass, eller erstatte den bortfallende støtteordningen med andre virkemidler for kommuner og fylkeskommuner som er avhengig av å bygge ut infrastruktur for biogass?

BEGRUNNELSE:

For sitt budsjett i 2022 vedtok Vestfold og Telemark fylkeskommune å utvikle infrastruktur for biogass langs E134, og å gjøre hele bussparken fossilfri i løpet av 2026. For denne fylkeskommunen vil en fossilfri busspark forutsette tilgang til biogass, og fyllestasjon for biogass forutsetter betydelig offentlig innsats. Teknologien er moden, det er derfor biogass er et godt alternativ til fossil energi. Men markedet er ikke modent, og derfor må det offentlige virkemiddelapparatet fortsatt bistå bransjeaktører, kommuner og fylkeskommuner som ønsker å gå etablere fornybart drivstoff som fullgodt alternativ innen både lett transport, så vel som tung- og langtransport. Enova opplyser derimot at de avvikler støtteordningen for etablering av fyllestasjoner for biogass fra 15. februar 2022.

Dette vil ramme prosjekter som er i oppstartsfasen, men som er avhengig av støtte for å realiseres. Uten fyllestasjoner er det heller ingen bransjeaktører som vil investere i kjøretøy som benytter biogass framfor annet drivstoff med større tilgjengelighet og forutsigbarhet i leveransen.

Svar:

Gjennom Enova skal staten være med og hjelpe innovative aktører som er villige til å ta risiko for å utvikle en mer klimavennlig næring. Enova er et viktig virkemiddel for å bidra til teknologiutvikling slik at løsninger blir bedre og billigere og i neste omgang kan tas i bruk uten støtte.

Støtte fra Enova skal ikke være en vedvarende subsidie, men heller sørge for varige markedsendringer slik at klimavennlige løsninger blir foretrukket uten støtte. En viktig del av Enovas arbeid er å vurdere når det er på tide å redusere eller avslutte støtte til en teknologi eller markedssegment. Når Enova trekker seg ut av et segment, blir det frigjort midler som anvendes i andre segmenter hvor behovet for støtte er større. Når private aktører klarer seg uten støtte, står vi bedre rustet til å lykkes med varig klimaomstilling.

Etter at Enova i 12 år har støttet flere ledd i verdikjeden for biogass med betydelige midler, vurderer Enova nå teknologi knyttet til distribusjon og infrastruktur for biogass som moden. Enovas vurdering er at en bærekraftig infrastruktur fordrer tilstrekkelig kjøretøysvolum. For å bidra til enda flere kjøretøy som går på biogass, forenkler Enova nå sitt støtteprogram for slike kjøretøy. Enova kommer også til å legge større vekt på innovasjon som reduserer ressursbruk og kostnader i prosjekter de støtter for produksjon av biogass. Samlet vil dette stimulere til økt andel kjøretøy som benytter biogass og dermed gi et godt markedsgrunnlag for fyllestasjoner.

Frem til 15. februar i år er det fortsatt mulig å søke om støtte til fyllestasjoner, her forventer Enova flere søknader.

Enova opplyser dessuten om at de allerede har søknader til behandling.

Regjeringen vil fremdeles satse på at biogass og biodrivstoff kan bli en industrimulighet for Norge i det grønne skiftet. Vi skal legge fram en plan for en helhetlig og industriell verdikjede for bruk av norske bioressurser. Vi følger utviklingen i markedet tett. Enova er heller ikke det eneste virkemiddelet som fremmer biogass. Den varslede økningen i CO₂-avgiften til om lag 2000 kroner i 2030 vil raskere gjøre biogass konkurransedyktig sammenlignet med fossile drivstoff. Klimasats kan dessuten blant annet støtte biogassinfrastruktur til kollektivtrafikk, samt forstudier og utredninger om lokalt biogasspotensial og merkostnader for tjenester levert med biogasskjøretøy eller -maskiner.

SPØRSMÅL NR. 955

Innlevert 19. januar 2022 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 25. januar 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik

Spørsmål:

Vil statsråden ta initiativ til en grundig konsekvensutredning av innføring av innleieforbud i byggebransjen?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har varslet at de ønsker å forby bruk av innleid arbeidskraft i byggebransjen, noe som et er veldig inngripende forslag. Store aktører i bransjen mener at konsekvensen vil bli at flere bedrifter vil måtte si nei til planlagte prosjekter, noe som også kan gå ut over de fast ansatte. NHO har også pekt på at Norge har for få håndverkere. Vi har ikke tilstrekkelig med håndverkere for å møte den generelle etterspørselen for bygging av sykehus, næringsbygg, skoler og boliger. I tillegg har vi perioder med ekstremt høy produksjon, og det er i praksis umulig å opprettholde en stabil bemanning til å ta unna toppene, og et forbud mot innleie vil derfor sette mange byggeprosjekter i fare.

Svar:

Arbeids- og inkluderingsdepartementet sende 19. januar ut høyringsnotat med framlegg til endringar i regelverket for inn- og utleige av arbeidstakarar frå bemanningsføretak. Utgangspunktet for regjeringa er å leggje til rette for eit arbeidsliv med heile og faste stillingar der arbeidstakarane kan oppleve tryggleik og gode høve til med-

verknad på arbeidsplassen. Eit arbeidsliv med faste og direkte tilsetjingar kan også bidra til meir produktive, omstillings- og konkurransedyktige verksemdar, mellom anna som følgje av at det blir investert meir i tilsette sin kompetanse.

Regjeringa ønsker derfor eit arbeidsliv som byggjer opp under topartsforholdet mellom ein arbeidstakar og ein arbeidsgjevar. Trepartsrelasjonar, som ved innleige frå bemanningsføretak, kan bidra til å undergrave sentrale element ved den norske arbeidslivsmodellen. Me veit mellom anna at innleigde arbeidstakarar er mindre nøgde med sin jobbsituasjon, færre er medlem i arbeidstakarorganisasjonar og omfatta av tariffavtalar. Innleige er ofte prege av kortvarige kontraktar med usikkert inntektsgrunnlag, og det kan vere vanskeleg å byggje gode relasjonar med kollegaer og arbeidsgjevar. Det er mange utanlandske arbeidstakarar som arbeider som innleigde, særleg til byggenæringa. Ifølgje Arbeidstilsynet har denne gruppa arbeidstakarar høgare risiko for skadar og ulykker. I deler av arbeidslivet, særleg i byggenæringa i Oslo-området, har bruken av innleige frå bemanningsføretak vore omfattande i lengre tid og er blitt ein permanent del av korleis verksemdene organiserer bruken av arbeidskraft. Over tid er rekrutteringa til næringa gjennom lærlingordninga blitt svekka.

Regjeringa meiner det er naudsynt med grunnleggjande endringar for å snu denne uheldige utviklinga. I høyringsnotatet er det gjort greie for korleis departemen-

tet ser for seg at tiltak for å redusere bruken av innleige kan gjennomførast. Eitt slikt tiltak er å innføre forbod mot bruk av innleige i byggenæringa i Oslo-området. Dette vil sjølvsagt ha konsekvensar. Målet er at det skal leggje til rette for ei anna utvikling i næringa med aukande bruk av faste tilsetjingar og auka rekruttering av faglært arbeidskraft gjennom mellom anna lærlingordninga. På kort sikt kan det føre til utfordringar for verksemdene, særleg for dei som har valt å nytte seg av innleige i stort omfang. Departementet omtalar slike konsekvensar fleire stader i høyringsnotatet. Me ber også høyringsinstansane om å

leggje fram sitt syn på moglege følgjer av tiltaka og korleis ein best kan kome desse i møte og handtere slike konsekvensar. Det kan vere behov for ein overgangsregel før regelendringar trer i kraft. Høyringsinstansane blir spurt om å uttale seg om kva som må til i ein overgangsfase for å unngå for store følgjer for verksemdene. Departementet ber også om å få innspel til alternative tiltak, dersom høyringsinstansane har slike, som samstundes kan bidra til å nå dei overordna måla som ligg til grunn for arbeidslivspolitikken.

SPØRSMÅL NR. 956

Innlevert 19. januar 2022 av stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim

Besvart 24. januar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Regjeringen har lenge varslet at de ønsker å sette ned en energikommisjon som skal bidra til å få strømprisene ned på sikt og sikre kraftoverskudd i fremtiden.

Når vil kommisjonen nedsettes og når skal kommisjonens arbeid være ferdigstilt?

BEGRUNNELSE:

Strømprisene fortsetter å holde seg høyt. Det utgjør en stor belastning for husstander, sivilsamfunn, bedrifter og på sikt også norsk industri. I Hurdalsplattformen varslet regjeringen at de vil nedsette en energikommisjon for å gi råd om hvordan Norge kan øke energiproduksjonen og sikre kraftoverskudd i fremtiden. Vinterens høye strømpriser viser at det haster med å få bygget ut mer fornybar kraft. Likeledes haster det at kommisjonen kommer i gang med sitt arbeid. Nå må regjeringen vise handlekraft og vise at de tar situasjonen i kraftmarkedet på alvor.

Svar:

I Hurdalsplattformen varslet regjeringen at vi vil sette ned en energikommisjon for å kartlegge energibehovene og foreslå økt energiproduksjon, med mål om at Norge fortsatt skal ha overskuddsproduksjon av kraft. Dette er arbeid vi nå er i gang med.

Dagens situasjon med ekstraordinært høye strømpriser, særlig i sørlige deler av landet, aktualiserer behovet for en energikommisjon. Jeg sikter på at vi om kort tid vil ha på plass en kommisjon og rammer for dens arbeid.

SPØRSMÅL NR. 957**Innlevert 19. januar 2022 av stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein****Besvart 27. januar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Var finansdepartementet kjent med at var risiko for at de ureturnerbare asylsøkerne som var skattytere uten medlemskap i folketrygden uriktig var blitt trukket for trygdeavgift i skatteoppgjørene, da beslutningen om å inndra skattekortene fra dem ble tatt omkring 2010?

Svar:

Det er bare personer som er medlemmer i folketrygden, som skal betale trygdeavgift. Personer uten lovlig opphold i Norge er ikke medlemmer i folketrygden og skal ikke betale trygdeavgift. For øvrig har personer uten oppholdstillatelse i Norge skatteplikt etter de alminnelige reglene.

Finansdepartementet er kjent med at enkelte personer som har jobbet i Norge etter endelig avslag på asylsøknaden, uriktig har blitt ilagt trygdeavgift. Årsaken er at Skatteetaten ut fra skattemeldingen ikke har hatt tilstrekkelige opplysninger til å frita dem for trygdeavgift.

Personer som jobber i Norge, er som utgangspunkt medlemmer i folketrygden. Skatteetaten legger dette til grunn ved skatteberegningen. Skattepliktige som ikke har rettigheter i folketrygden, og som dermed ikke skal betale trygdeavgift, må kreve fritak for trygdeavgift i skattemeldingen. Feilaktig ilagt og betalt trygdeavgift kan påklages til skatteklagenemnda og vil bli rettet.

At det uriktig er ilagt trygdeavgift i disse tilfellene, har ikke sammenheng med at rutineene for utstedelse av skattekort ble endret i 2011. Endringen innebar krav om identitets- og legitimasjonskontroll ved personlig oppmøte for å få utstedt skattekort.

Dersom skattepliktig ikke har skattekort, skal arbeidsgiver foreta et forskuddstrekk på 50 prosent. Det gjelder for alle arbeidsgivere og skattepliktige.

Uavhengig av hvilken sats som er trukket på forskuddsstadiet, vil eventuelt for mye innbetalt skatt og trygdeavgift bli tilbakebetalt ved skatteoppgjøret, forutsatt at skattepliktig gir alle relevante opplysninger ved innlevering av skattemeldingen.

SPØRSMÅL NR. 958**Innlevert 19. januar 2022 av stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein****Besvart 25. januar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Justisministeren oppgir 26.11.21, i et svar på spørsmål fra undertegnede, at ureturnerbare asylsøkere ikke fikk lov til å arbeide verken før eller etter 2011. Det er kjent at det i 2011 ble opprettet minst 95 saker i Rogaland, men vi kan ikke se at det var noen slike saker før 2011.

Hvilken straffesak er den første, eventuelt hvilket år er det første, der påtalemyndigheten anvender dagens lovfortolkning om at utlendingsloven er til hinder for at ureturnerbare asylsøkere arbeider hvitt mens de lever i Norge i påvente av retur?

Svar:

Jeg vil innledningsvis presisere, som jeg også gjorde i svar på spørsmål nr. 443, at reelt ureturnerbare personer kan få oppholdstillatelse etter utlendingsforskriften § 8-7 og dermed rett til å arbeide. De aller fleste asylsøkere med endelig avslag kan imidlertid returneres, om de medvirker til dette. Jeg legger til grunn at representanten med «ureturnerbare» mener tidligere asylsøkere som har fått endelig avslag og ikke har oppholdstillatelse, men som ikke har forlatt Norge slik de har plikt til, og det av ulike grunner er vanskelig å returnere med tvang.

Tidligere asylsøkere uten oppholdstillatelse har verken før eller etter 2011 hatt lov til å arbeide. Dette fremgår i klartekst av både dagens utlendingslov § 55 og utlending-

sloven av 1988 § 6. Jeg viser ellers til utdypende merknader i svaret på spørsmål nr. 443.

I hvilken grad bruk av ulovlig arbeidskraft rent faktisk resulterer i påtale og straff, er et annet spørsmål. At det ikke nødvendigvis opprettes straffesak mot en arbeidsgiver som har brukt arbeidstakere uten nødvendig tillatelse, betyr ikke at arbeidet var lovlig. Som jeg pekte på i svaret på spørsmål nr. 443, kan skjerpede rutiner for utstedelse av skattekort ha utløst en mer aktiv påtalepraksis rundt 2011. Påtalebeslutninger tas av påtalemyndigheten.

Det finnes imidlertid eksempler på straffesaker også før 2011. Saken Rt. 2008 s. 668 ble avgjort av Høyesterett i 2008 og endte med at Sandefjord kommune ble ilagt straff

for bruk av ulovlig arbeidskraft. Den aktuelle arbeidstakeren hadde søkt asyl i 2002 og fått endelig avslag i 2004. Det ulovlige arbeidet fant sted i perioden november 2004 til februar 2006 (tidligere arbeid var lovlig, da vedkommende hadde fått midlertidig arbeidstillatelse under asylsaksbehandlingen).

Det sentrale spørsmålet i saken var om kommunen hadde opptrådt grovt uaktsomt. Det var ingen tvil om at arbeidet var ulovlig:

«Arbeidsforholdet med kommunen ble opprettholdt etter at A ikke lenger hadde gyldig arbeidstillatelse i Norge, og det er ikke tvilsomt, slik også kommunen er enig i, at de objektive vilkårene for straff etter bestemmelsen er oppfylt.»

SPØRSMÅL NR. 959

Innlevert 19. januar 2022 av stortingsrepresentant Tina Bru

Besvart 27. januar 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Kan finansministeren oppklare hva i EØS-regelverket som ikke tillater Norge å gi strømstøtte til små- og mellomstore bedrifter, om de har vurdert alternative måter å kompensere på, og om dette er noe regjeringen har vært i dialog med ESA om?

BEGRUNNELSE:

I Nationen 18. januar kan vi lese at landbruksminister Sandra Borch sier:

«Nå vil debatten komme på hvorfor ikke annet næringsliv får støtte, og det er på grunn av EØS. Så ærlig må man være, og jeg er veldig glad for at landbruket ikke er omfattet av EØS. Det er EØS som gjør at annet næringsliv ikke kan få støtte.»

Svar:

Som Landbruks- og matministeren viser til faller landbrukssektoren utenfor EØS-avtalens virkeområde. Det kan dermed gis "strømstøtte" til denne sektoren uten at EØS-regelverket om offentlig støtte legger begrensninger eller føringer. Støtte til bedrifter i sektorer som ligger innenfor EØS-avtalens virkeområde reguleres derimot av EØS-reglene om støtte. En eventuell strømstøtte til disse sektorene må dermed utformes slik at den ikke kommer i strid med dette regelverket.

EØS-retten er ikke prinsipielt til hinder for å etablere insentivordninger som også dekker bedrifters strømkostnader, men den legger føringer som blant annet skal ivareta konkurranseforholdene i det indre marked. EU-kommisjonen har gitt ut en meddelelse om håndtering av strømkrisen, hvor de beskriver hvilke muligheter som ligger i det eksisterende støtteregelverket, i tillegg til å blant annet se på mer langsiktige løsninger for å sikre grønn omstilling og et stabilt strømnettverk på sikt.

Mange bedrifter har allerede økonomiske utfordringer på grunn av koronapandemien, og blir derfor ekstra hardt rammet av å også bli truffet av en strømkrise. Bedrifter med minst 30 % omsetningsfall vil kunne få en del av strømutgiftene dekket gjennom kompensasjonordningen for næringslivet. Gjennom denne ordningen vil bedriftene, avhengig av omsetningsfall, kunne få opptil 85 pst. av sine strømkostnader, samt andre faste kostnader, dekket. Det er bare noen dager siden Stortinget sluttet seg til ordninger på over 20 milliarder kroner som skal hjelpe næringslivet ut av pandemien denne vinteren.

Vi må hele tiden vurdere grensene mellom bedriftenes og statens ansvar. Det handler om hvordan vi bruker fellesskapets midler. Bedrifter er vant til at priser i ulike markeder går opp og ned, blant annet for råvarer, strøm og frakt. Spørsmålet blir da om staten skal kompensere for slike svingninger eller ikke. Nå har vi en helt spesiell situasjon med ekstraordinært høye strømpriser og derfor følger vi utviklingen nøye. Regjeringen avviser ikke at det

kan bli aktuelt å vurdere nye grep. Vi har i den forbindelse

også vært i kontakt med ESA for å diskutere hvilket handlingsrom EØS-reglene gir.

SPØRSMÅL NR. 960

Innlevert 19. januar 2022 av stortingsrepresentant Geir Jørgensen

Besvart 31. januar 2022 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Kan statsråden gi en oversikt over antall klagesaker over nye snøscooterløyper som de ulike Statsforvalterne har behandlet siden liberaliseringen i 2015, samt hvor mange av klagesakene Statsforvalterne avsto og ga medhold i?

BEGRUNNELSE:

I 2015 ble Motorferdselloven endret. Kommunene fikk økt mulighet til å selv bestemme hvor det er forsvarlig med snøscooterløyper.

Siden har pilene pekt én vei. I årene etterpå har totalt 34 kommuner etablert nye løyper, ifølge NRK Nordland. Totalt er det snakk om 2500 nye kilometer:

<https://www.nrk.no/nordland/familier-ble-splittet-da-skuterloypa-kom-til-bygda-skaiti-i-nordland-1.15805372>

I fjor høst ble Motorferdsellovutvalget satt ned av daværende regjering, etter et vedtak i Stortinget i mai samme år. Det skal gjennomgå loven, men med et mandat fra Stortinget hvor målet er "økt lokalt selvstyre og redusert byråkrati".

Da er det interessant å få belyst i hvilken grad Statsforvalter i dag avslår søknader av hensyn til natur og friluftsliv, før denne muligheten kanskje innskrenkes ytterligere.

Svar:

Miljødirektoratet har innhentet oversikt over klagesaker fra statsforvalterne. Oversikten viser at statsforvalterne har behandlet 27 klager. Mange av klagenes gjelder flere løyper. Klagenes er tatt til følge i 4 saker, delvis tatt til følge i 11 saker og ikke tatt til følge i 12 saker.

Flere statsforvaltere har opplyst at de har klager under behandling. De er ikke tatt med i oversikten.

Tabell med oversikt over klagenes følger vedlagt.

Snøscooterløyper – oversikt over avgjorte klagesaker pr. 25. januar 2022

I tabellen er betegnelsen statsforvalter (og ikke fylkesmann) brukt uansett tidspunkt for vedtakene.

Saker der klager(ne) har fått medhold er merket med rødt. Saker der vedtaket er opprettholdt er merket med grønt. Saker der klager(ne) har fått delvis medhold er merket med gult.

	Avgjort av (statsforvalter)	Klage på løype i (kommune)	År	Klagen begrunnet i	Avslag/medhold
1	Troms og Finnmark	Alta	2021	Naturmangfold, rastegrensene, økonomi	Kommunens vedtak stadfestet – klage ikke tatt til følge
2	Troms og Finnmark (settestatsforvalter for Nordland)	Rana	2020	Naturmangfold, friluftsliv, reindrift, støy, forurensning, landskap	Kommunens vedtak stadfestet – klage ikke tatt til følge
3	Troms og Finnmark (settestatsforvalter for Trøndelag)	Grong	2020	Naturmangfold, vassdrag, manglende vurderinger, skjønn	Kommunens vedtak stadfestet – klage tatt delvis til følge
4	Troms og Finnmark	Vadsø	2020	Støy, sikkerhet	Kommunens vedtak stadfestet – klage ikke tatt til følge
5	Troms og Finnmark	Målselv	2020	Støy, friluftsliv, naturmangfold	Kommunens vedtak stadfestet – klage ikke tatt til følge

6	Troms og Finnmark (settestatsforvalter for Trøndelag)	Røyrvik	2019	Naturmangfold	Kommunens vedtak stadfestet – klage tatt delvis til følge.
7	Troms og Finnmark (settestatsforvalter for Trøndelag)	Tydal	2018	Reindrift, naturmangfold, friluftsliv, saksbehandlingsfeil	Kommunens vedtak delvis opphevet – klage tatt delvis til følge
8	Troms og Finnmark (Finnmark settestatsforvalter for Troms)	Bardu	2017	Naturmangfold, friluftsliv, kulturminner/kulturmiljø, støy, sikkerhet mm.	Kommunens vedtak opphevet
9	Troms og Finnmark (Finnmark settestatsforvalter for Troms)	Vadsø	2017	Friluftsliv, naturmangfold, saksbehandlingsfeil	Kommunens vedtak opphevet
10	Nordland (settestatsforvalter Trøndelag)	Selbu	2020	Reindrift, friluftsliv, naturmangfold	Klager på noen løyper tatt til følge (reindrift, fril. liv, naturmangfold). Klager på noen løyper tatt delvis til følge (åpningstid, reindrift, fril. liv, naturmangfold). Klager på andre løyper ikke tatt til følge.
11	Nordland (settestatsforvalter Troms og Finnmark)	Bardu	2019	Friluftsliv, naturmangfold	Klager ikke gitt medhold
12	Nordland (settestatsforvalter Troms og Finnmark)	Bardu	2018	Friluftsliv, naturmangfold, saksbehandlingsfeil	Klage fra boligeier ikke tatt til følge – kommunen hadde tatt tilstrekkelig hensyn. Klager på annen løype tatt til følge – stort villmarkspreget område med store naturmangfold- og friluftsin-teresser.
13	Nordland (settestatsforvalter Troms og Finnmark)	Vadsø	2018	Friluftsliv, naturmangfold, hyttebebyggelse	Klager ikke gitt medhold
14	Trøndelag	Tydal	2018	Reindrift, naturmangfold, friluftsliv, vernehensyn	Delvis opphevet
15	Trøndelag	Holtålen	2018	Friluftsliv, naturmangfold	Opphevet grunnet habilitet og mangelfulle kartlegginger av rovfugl
16	Trøndelag	Grong	2017	Løype gikk 85 m. langs vei i verneområde	Medhold
17	Trøndelag	Snåsa	2017	Friluftsliv, verneområde	Delvis medhold friluftsliv
18	Trøndelag	Lierne	2017	Prosess, reindrift	Avslag
19	Trøndelag (settestatsforvalter for Nordland)	Grane	2020	Prosess, friluftsliv, støy	Avslag
20	Trøndelag (settestatsforvalter for Nordland)	Rana	2018	Naturmangfold, friluftsliv, drikkevann	Delvis medhold
21	Trøndelag (settestatsforvalter for Nordland)	Fauske	2018	Støy/trivsel/fart, åpnings- tid, hensyn til fritidsbebyg- gelse, beslutningsgrunnlag	Klagene ikke tatt til følge

22	Trøndelag (settestatsforvalter for Nordland)	Hemnes	2017	Friluftsliv, drikkevann	Avvist da ny forskrift var på plass
23	Innlandet	Engerdal	2020	Friluftsliv, naturmangfold	Vedtak om nye løyper opphevet
24	Innlandet	Engerdal	2016	Friluftsliv, naturmangfold	Noen løyper opphevet
25	Vestfold og Telemark	Vinje	2016	Støy og ulovlig kjøring, omfanget av guida turer	Klage avslått etter endring av fartsgrense
26	Vestfold og Telemark	Vinje	2016	Støy	Klage avslått etter endring av fartsgrense
27	Møre og Romsdal (settestatsforvalter for Trøndelag)	Åfjord	2018	Friluftsliv, naturmangfold, urørte fjellområder	Klagene tatt delvis til følge. Kommunens vedtak oppheves for del av løypa som går inn i et svært viktig friluftsområde.

SPØRSMÅL NR. 961

Innlevert 19. januar 2022 av stortingsrepresentant Helge Orten

Besvart 28. januar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

I en artikkel i Romsdal Budstikke 19. januar i år fremkommer det at oppgaven med å overføre dokumenter og planer fra Statens vegvesen til Nye Veier AS for strekningen E136 Dombås-Vestnes ble stoppet i november 2021.

Kan samferdselsministeren opplyse om hvorfor dette ble stoppet, og hvilke vurderinger som ligger bak?

BEGRUNNELSE:

I en artikkel i Romsdals Budstikke 19. januar i år uttaler prosjektleder i Statens vegvesen, Rolf Arne Hamre, følgende: "Oppgaven med å overføre dokumenter og planer til Nye Veier ble stoppet i november i fjor. Grunnen var at det ikke var avklart hvem som skal ha ansvaret for å drifte E136, vedlikeholde vegen og forvalte den. Skal Nye Veier bygge ut delstrekningene, men ikke ha ansvaret for drift og vedlikehold hele vegstrekningen fra Vestnes til Innland grense? Statens vegvesen har etterlyst avklaringer, uten at de har kommet."

Det ble inngått en avtale mellom Statens vegvesen og Nye Veier AS om overføring av de strekningene Nye Veier AS har fått oppdrag å bygge allerede i september 2021. Dersom Nye Veier hadde fått overført nødvendig dokumentasjon tidligere, kunne fremdriften på strekningen E136 Dombås-Vestnes vært bedre og delstrekninger

kunne vært aktuell for prioritering og utlysning i den runden som Nye Veier nå er i gang med. Diskusjoner om ansvaret for drift, vedlikehold og forvaltning er vel heller ikke til hinder for at nødvendig dokumentasjon kunne vært sendt over tidligere.

Jeg har merket meg at fremtredende representanter fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet var uenig i at E136 Dombås-Vestnes skulle overføres til Nye Veier AS. Dersom det er gjort nye vurderinger i samferdselsdepartementet av om strekningen burde overføres til Nye Veier AS, og heller tilbakeføres til Statens vegvesen, og det er grunnlaget for at prosessen med overføring av dokumenter og planer stoppet opp, er det fint om samferdselsministeren kan bekrefte eller avkrefte det.

Svar:

Utbyggingsansvaret for strekningen E136 Dombås – Vestnes ble av regjeringen Solberg foreslått overført fra Statens vegvesen til Nye veier AS i forbindelse med Stortingsmelding nr. 20 (2020-2021)/NTP fremlagt mars 2021 og behandlet i Stortinget juni 2021.

Samferdselsdepartementet inngikk avtale med Nye Veier AS 21. september om utvidelse av selskapets portefølje med de aktuelle strekningene i Nasjonal transportplan 2022-2033. I denne avtalen legges det til grunn at det

skal gjennomføres en formell overtakelse av strekningene, blant annet E136 Dombås – Vestnes, fra Statens vegvesen til Nye Veier.

Strekningen E136 Dombås – Vestnes har store utfordringer med smal og svingete vei, randbebyggelse, skredfare og trafikksikkerhetsmessige utfordringer. Det er utarbeidet og vedtatt reguleringsplan for strekningen Stuguflåten – Raudstøl, ca. 5 km, våren 2018. Denne strekningen er klar for å kunne starte grunnerverv og utarbeidelse av konkurransegrunnlag.

For strekningen Flatmark – Monge – Marstein har Statens vegvesen utarbeidet planforslag som ble oversendt Rauma kommune for politisk behandling 30. juni 2021. Planforslaget har ikke blitt behandlet og planvedtak foreligger ikke. For Veblungsnes ble planarbeidet startet og ulike alternativ er utredet, men planarbeidet stoppet da det ble bestemt at Nye Veier AS skulle overta strekningen. Ut over dette foreligger det ingen planer for utbygging på strekningen Dombås – Vestnes.

I oktober 2021 ble det opprettet kontakt mellom Nye Veier og Statens vegvesen på de enkelte strekningene og arbeidet med å overføre dokumentasjon startet på flere strekninger. I første omgang ble det etterspurt digital veimodell og kostnadsoverslag for Stuguflåten – Raudstøl og Flatmark – Monge – Marstein, slik at Nye Veier AS kunne gjennomføre verdianalyser av disse prosjektene. Nye Veier har i tillegg hatt flere møter og befaringer med lokale myndigheter. Nye Veier ble etter hvert gitt beskjed om at videre oppfølging og dialog skulle skje med Vegdirektoratet. Det ble også bedt om en prioritert liste over prosjekter for tilgang til informasjon.

Overføringen av informasjon om alle nye strekninger ble i november midlertidig stanset av Statens vegvesen

på grunn av at det ikke forelå avtale mellom Nye Veier AS om hva som skulle overføres og hvilke ytelser Statens vegvesen skulle bidra med i den forbindelse til Nye Veier AS. Det ble videre vurdert at det er behov for å revurdere overbygningsavtalen mellom Statens vegvesen og Nye Veier AS som blant annet omtaler ansvarsforhold knyttet til forvaltning, drift og vedlikehold.

I dialog mellom Nye Veier AS og Statens vegvesen i november/desember, ble det avklart hvilke strekninger Nye Veier AS prioriterer høyest for overføring av informasjon, og arbeidet med overføring er på grunnlag av dette gjenopptatt. Den 17. januar fikk Nye Veier beskjed om at selskapet kunne ta direkte kontakt med lederne for de ulike utbyggingsområdene og arbeidet med formell overtakelse på de enkelte strekningene kunne fortsette. Det er avtalt nytt møte med Nye Veier AS for overføring av dokumentasjon om E136 denne uke.

Statens vegvesen og Nye Veier vil parallelt med at overføringen av informasjon gjennomføres, jobbe videre med oppdatering av overbygningsavtalen mellom partene.

Med unntak av digitale veimodeller og kostnadsoverslag ligger dokumentene som ble etterspurt i oktober 2021 fullt ut tilgjengelig på Statens vegvesen sine nettsider.

Samferdselsdepartementet er kjent med at Nye Veier AS og Statens vegvesen har god erfaring med overtakelse av strekninger i forbindelse med selskapets oppstartsportefølge, og legger til grunn at Statens vegvesen og Nye Veier vil jobbe godt sammen også for overtakelse av de nye strekningene til selskapet.

SPØRSMÅL NR. 962

Innlevert 19. januar 2022 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 28. januar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

18.1 ble det kjent at Olje- og energidepartementet tilbyr 53 nye utvinningstillatelser på norsk sokkel i konsesjonsrunden TFO 2021. Samtidig har FN slått fast at klimagasutslippene i verden må halveres innen 2030. Innen 2050 må verden bli karbonnøytral.

Når anslår statsråden at produksjonen kan starte på eventuelle funn som gjøres i TFO 2021, og hvor lenge

anslår statsråden at produksjonen fra eventuelle funn vil pågå?

BEGRUNNELSE:

Det er bred enighet om Parisavtalens ambisjon om å begrense den globale oppvarmingen til maksimalt 1,5 grader. Det innebærer at mesteparten av allerede påviste olje- og gassreserver bli liggende i bakken. Verdens klima-

forskere, IEA og FNs generalsekretær mener dette betyr at verdens land må slutte å lete etter fossil energi. Når regjeringen velger å handle i strid med disse rådene bør det foreligge en god begrunnelse. Et avgjørende spørsmål er når oljen i og gassen i eventuelle nye funn vil bli utvunnet.

På kort sikt vil Norge uansett produsere mye olje og gass. Produksjonen på sokkelen er økende og det kan gå mot et nytt toppnivå i den samlede norske produksjonen av olje og gass, selv uten nye oljefunn gjennom denne TFO-runden. (NTB 18.11.21). Men hvis verdens utslipp skal halveres må produksjonen av fossil energi falle raskt i løpet av kort tid. En karbonnøytral verden i 2050 innebærer at det ikke kan slippes ut mer CO₂ eller andre klimagasser enn det som samles opp. Det betyr i praksis at verden, i hovedsak, må avvikle bruk av fossil energi i løpet av de neste 28 årene.

Norge har allerede i dag felt som er ventet å produsere olje forbi 2070. For eksempel skal det på Johan Sverdrup-feltet utvinnes 2,7 milliarder fat med olje og gass - altså mer enn 600 000 fat hver eneste dag. Ifølge en beregning fra Naturvernforbundet, vil petroleum fra Johan Sverdrup-feltet gi et samlet utslipp på 1,3 milliarder tonn CO₂. Det er 25 ganger Norges årlige utslipp.

I følge BPs beregninger, som ofte er utgangspunkt i beregninger av karbonbudsjetter, utgjorde Norges olje- og gassreserver ved utgangen av 2019 ca. 8,5 milliarder fat olje og 1,5 trillioner kubikkmeter gass. Dette tilsvarer til sammen utslipp av omtrent 6 Gt CO₂. Hvis man i tillegg inkluderer uoppdagede ressurser av olje og gass, tilsvarer dette utslipp av 20 Gt CO₂. Sett i forhold til at den norske befolkningen kun utgjør 0,069 prosent av verdens befolkning, utgjør disse indirekte utslippene en svært høy andel per person, og en betydelig andel av verdens samlede utslipp.

Svar:

Klimakrisen er vår tids største utfordring. Det følger av regjeringens tiltredelseserklæring at Norges mål om utslippskutt skal økes til 55 prosent innen 2030. Regjeringen vil føre en rettferdig klimapolitikk som kutter utslipp og skaper jobber.

Dette innebærer at vi også fører en ansvarlig og forutsigbar petroleumpolitikk i møte med verdens bærekrafts- og klimautfordringer. Verdens befolkning vokser og det er behov for økt velstandsnivå for størstedelen av befolkningen. Dette trekker i retning av økt etterspørsel etter energi. Samtidig skal de globale klimagassutslippene ned. Disse utfordringene må løses parallelt, og FNs klimakonvensjon og Parisavtalen står helt sentralt i dette.

Omstillingen av verdens energisystemer tar tid. Vi beveger oss i en retning der fornybar energi vil spille en stadig viktigere rolle, men alt tilsier at det vil være et stort behov også for olje og gass i lang tid framover for å at de

grunnleggende behovene til verdens befolkning skal bli dekket.

Produksjonen fra eksisterende olje- og gassfelt vil over tid falle som følge av at ressursene hentes ut. Uten nye investeringer i brønner, utbygginger og økt utvinningstiltak vil produksjonen falle raskt. Ved å føre en aktiv petroleumpolitikk på vår modne kontinentalsokkel er det mulig å delvis erstatte lavere produksjon fra de eldre, store feltene med produksjon fra nye funn og utbygginger samt økt utvinningstiltak. Eksempelvis var væskeproduksjonen fra norske felt 70 pst. høyere i 2001 enn i 2021. Økt gassproduksjon det første tiåret etter årtusenskiftet har gjort at totalproduksjonen i perioden ikke er redusert mer enn 10 pst. Norge dekker i dag 2-3 pst. av verdens behov for olje og gass, en andel som ikke forventes øke fremover. Olje og gass fra norsk sokkel vil derfor ikke kunne spille en hovedrolle i å dekke verdens energibehov, men kan bidra til å dekke noe av den samlede etterspørselen etter olje og gass. For Europas importbehov for både olje og gass er vår produksjon en viktig del av forsyningskjeden. Samtidig som det gir oss gode, lønnsomme arbeidsplasser, verdiskaping og statlige inntekter til å finansiere velferdsstaten.

I tillegg bidrar våre felt til lavere utslipp fra den globale produksjonen av olje og gass enn om behovet ble dekket fra andre produsentland. Petroleumsvirkomheten i Norge er allerede underlagt streng virkemiddelbruk for å begrense utslippene til luft fra produksjonsaktiviteten. Derfor har vi lave gjennomsnittsutslipp fra produksjonen og utslippene er på vei ned.

TFO-rundene er i dag bærebjelken i konsesjonssystemet og gjennomføring av disse ligger fast. Nye funn er avgjørende for å unngå et for raskt fall i sysselsetting, verdiskaping og statlige inntekter fra våre felles olje- og gassressurser fremover. De utbyggingsplanene som er godkjent de siste årene er lønnsomme selv med mye lavere olje- og gasspriser enn i dag. De er tilbakebetalt noen få år etter oppstart, selv store felt med store investeringer. De langsiktige prisene og produksjonen er derfor ikke viktig for om de blir lønnsomme, men påvirker hvor lønnsomme de blir.

Til hver enkelt utvinningstillatelse følger det et arbeidsprogram med milepælsbeslutninger for selskapene. På hvert beslutningspunkt kan rettighetshaverne velge å gå videre i arbeidsprogrammet eller tilbakelevere arealet. Hvor lang tid det tar å starte produksjonen fra utvinningstillatelser tildelt i TFO 2021 vil variere avhengig av de enkelte arealene, hva utfallet av leteaktiviteten blir og hvilken utbyggingsløsning som er aktuell. En forutsetning for utbygging og produksjon er at det gjøres funn av lønnsomme ressurser som kan modnes frem til investeringsbeslutning og innlevering av utbyggingsplan. Med vellykket leting i denne porteføljen av tillatelser kan første produksjon forventes i løpet av inneværende tiår.

Hvor lenge felt og infrastruktur på norsk sokkel er i drift avhenger av hvor lenge produksjonen er lønnsom.

Det er skapt store verdier fra våre olje- og gassressurs-er de siste 50 årene. Regjeringen vil at olje- og gassnærin-

gen skal videreutvikles. Vi vil legge til rette for fortsatt høyt aktivitetsnivå på norsk sokkel.

SPØRSMÅL NR. 963

Innlevert 19. januar 2022 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo

Besvart 26. januar 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Kan utenriksministeren gi ei oversikt over kva ekspertgrupper og komitear under EU-kommisjonen Noreg har høve til å delta i, og kva grupper Noreg faktisk deltek i pr. januar 2022?

GRUNNGJEVING:

Noregs viktigaste og mest effektive måte å påverke utviklinga av EU-regelverk på som ikkje-medlemsland i EU, er forvaltninga si deltaking i ekspertgrupper og komitear under EU-kommisjonen. Desse bistår Kommisjonen i utarbeidinga av nye framlegg til regelverk og lover.

Noreg si deltaking er ein viktig formell rett under EØS-avtalen som gjev høve til påverking i tidlege faser av ny regelverksutforming. Etter EØS-avtalen artikkel 99 (1) skal Kommisjonen i førebuinga av EØS-relevante rettsakter søkje råd frå EFTA-statane sine ekspertar på same måte som kommisjonen innhentar synspunkt frå sakkyndige i EU sine medlemsstatar.

Både for norske innbyggjarar og bedrifter er det viktig at dei høva dette gir, vert utnytta fullt ut. Samtidig har ålmenta og norske politikarar lite kunnskap om Noreg si deltaking i EU sine ekspertgrupper og komitear. Allereie i "NOU 2012:2 – utenfor og innenfor" vart det påpeikt at det ikkje blir ført noko systematisk oversikt over norsk deltaking i dei ulike komiteane, og at det heller ikkje er nokon oversikt over kven som representerer Noreg eller norske organ i dei ulike kanalane.

Eit godt kunnskapsgrunnlag er ein føresetnad for ein aktiv europapolitikk. Særleg i samband med EUs grøne giv er det akkurat no høgt tempo i Kommisjonens utarbeiding av nytt regelverk som er relevant for Noreg. Aktiv deltaking i komiteane og arbeidsgruppene gjer det mulig for oss å fange opp viktige framlegg tidlig. Samtidig er det i ei tidleg fase det er lettast å påverke innhaldet dersom deltakarane er godt førebudde og har fagleg tunge innspel.

Høvet til tidleg påverking utgjer eit viktig politisk handlingsrom for Noreg, og vi bør etter Venstre sitt syn aktivt nytte oss av alle påverknadskanalar EØS-avtalen gjev oss.

Svar:

Vår rett til å delta fullt ut i EUs komitear og ekspertgrupper er viktig. Aktiv deltaking av erfarne og kompetente norske ekspertar i den tidlege fasen av regelverksutviklinga i EU er kanskje det mest effektive verkemiddelet vi har for å ta vare på norske interesser.

EØS-avtalen gjev grunnlag for norsk deltaking i ulike komitear og ekspertgrupper. Når Kommisjonen utarbeider nytt regelverk på eit område som EØS-avtalen omfattar, skal Kommisjonen uformelt søkje råd frå EØS/EFTA-ekspertar på same måte som han søkjer råd frå ekspertar frå EU sine medlemsstatar. Norske ekspertar har dermed rett til å vere involverte i førearbeida som fører til utvikling av EØS-relevant regelverk. Dette er — som representanten Bjørlo sjølv påpeikar — nedfelt i artikkel 99 i EØS-avtalen. I tillegg sikrar artikkel 100 at norske ekspertar kan delta i komitear som utarbeider EØS-relevante gjennomføringsrettsakter.

Vidare er det i artikkel 81 i EØS-avtalen teke inn at norske ekspertar kan delta i komitear og arbeids-/ekspertgrupper under EU-program som Noreg deltek i, til dømes Horisont Europa. I tillegg gjev artikkel 101 i EØS-avtalen høve til deltaking i andre komitear enn dei som er omfatta av artiklane 81 og 100, i den grad dette er nødvendig for å sikre verkemåten til EØS-avtalen.

EØS-avtalen gjev såleis rett til norsk deltaking i svært mange av EUs komitear og ekspertgrupper. Ei liste over EØS-relevante komitear er tilgjengeleg på nettstaden europalov.no. Lista, som omfattar 224 slike komitear, inneheld mellom anna lenker til rettsaktene der komiteane vert oppretta, og dessutan ei oversikt over kva departement som er ansvarleg for saksfeltet.

Det vert heile tida gjort endringar i oppsettet av EUs ekspertgrupper. Nye blir etablerte, og gamle blir avvikla. Kommisjonen har oppretta eit register over ekspertgruppene. Registeret, som er tilgjengeleg på EUs heimeside, omfattar ekspertgrupper på alle politikkområde, også område som ikkje er omfatta av EØS-avtalen. Derfor vil ikkje alle gruppene i registeret vere relevante for norsk deltaking.

Konstruktiv norsk deltaking i komitear og ekspertgrupper er viktig. Og det er nyttig med ei oversikt over moglegheitene vi har til å delta. Men viktigast er trass alt det faglege arbeidet som vert gjort i komiteane og ekspertgruppene. Dette arbeidet, irekna prioritering av ressursbruk, er det dei enkelte departementa som har hovudansvaret for, saman med dei underliggjande etatane deira.

SPØRSMÅL NR. 964

Innlevert 19. januar 2022 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo

Besvart 27. januar 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Landbruksministeren uttaler til Nationen 19.01 at det er EØS som hindrar at anna næringsliv enn landbruk kan få støtte frå Regjeringa for å avhjelpe vinterens høge straumprisar.

Stiller finansministeren seg bak denne påstanden, og kan ministeren gjere greie for kva dialog regjeringa har hatt med ESA for å avklare det nasjonale handlingsrommet for å få på plass virkemiddel som kan hjelpe bedrifter som slit med høge straumprisar?

BEGRUNNELSE:

Landbruksministeren er sitert på følgjande i Nationen 19.01, i samband med framlegginga av dei gledelege nyhenda om ei straumstøtteavtale for landbruket:

«Nå vil debatten komme på hvorfor ikke annet næringsliv får støtte, og det er på grunn av EØS. Så ærlig må man være (...) Det er EØS som gjør at annet næringsliv ikke kan få støtte.»

Senterparti-statsrådar har i det siste ved fleire høve blitt nøydd til å moderere i ettertid påstander om at EØS-avtalen hindrar innføring av nasjonal politikk i Noreg. Eg syner her mellom anna til diskusjonen knytt til lønnsstøtteordninga før jul, og til Landbruksministeren sine påstandar i brev til Stortinget i desember om at EØS-avtalen står i vegen for innføring av skjerpa krav til dyrevelferd i landbruket.

Når det gjeld straumstøtte til norske bedrifter i ei akut straumkrise, er det på bakgrunn av Landbruksministeren sin kategoriske påstand om at dette er umulig, viktig for Stortinget å vite kva initiativ regjeringa har tatt for å utforske handlingsrommet innanfor EØS-avtalen for å hjelpe norske bedrifter som slit med høge straumprisar.

Eg syner her særskilt til at EU-kommisjonen i oktober 2021 la fram ei «verktøykasse» med tiltak medlemslanda kan nytte for å gje ulike former for straumstøtte både til hushaldningar og næringsliv. Det blir i denne verktøykassa peikt på at ei rekkje medlemsland allereie har sett inn tiltak for å avhjelpe dei høge straumprisane med økonomiske støtteordningar – og at småbedrifter i mange land er omfatta av slike tiltak. Det blir også peikt på at statsstøttereglene innanfor gitte rammer gjev fleksibilitet til å avhjelpe situasjonen.

Frå min og Venstre sin ståstad er det ein merkeleg kontrast mellom EU-kommisjonen si offensive verktøykasse for å hjelpe næringslivet i ei akutt straumkrise, og den norske Landbruksministeren sitt forsøk på å skubbe skulda for at den norske regjeringa ikkje vil gjere det same over på EU og EØS.

Eg ser fram til å få informasjon om kva faktagrunnlag Landbruksministeren har for sine sterke påstander, og kva innsats regjeringa har lagt ned for å utforske handlingsrommet for straumstøtte til norsk næringsliv innanfor EØS-avtalen.

Svar:

Som Landbruks- og matministeren har uttale, er landbrukssektoren utanfor EØS-avtalens verkeområde. Det kan dermed gis "straumstøtte" til denne sektoren utan at EØS-regelverket om offentleg støtte legg avgrensingar eller føringar. Støtte til bedrifter i sektorar som liggjer til EØS-avtalens virkeområde reguleres derimot av EØS-reglane om støtte. Ei eventuell straumstøtte til desse sektorane må dermed lagast slik at den ikkje kjem i strid med dette regelverket.

EØS-retten er ikkje prinsipielt til hinder for å etablere insentivordningar som også dekkjer bedrifters straumkostnader, men den legg føringar som mellom anna skal ivareta konkurranseforholda i den indre marknaden.

EU-kommisjonen har komme med ei kunngjering om handtering av straumkrisa, der dei beskriv kva moglegheiter som ligg i det eksisterande støtteregelverket, i tillegg til å mellom anna sjå på meir langsiktige løysingar for å sikre grøn omstilling og eit stabilt straumnettverk på sikt. Kunngjeringa omhandlar i stor grad langsiktige, strukturelle tiltak og omhandlar også tiltak for å avhjelpe situasjonen for forbrukarar. Vidare vises det til fordelane av langsiktige kraftavtaler og moglegheita for å leggje til rette for denne typen avtalar. Kommisjonen peiker også på moglegheita til å gi offentleg støtte til bedrifter for å avhjelpe høge straumprisar, innanfor rammene av støtteregelverket, men utan å konkretisere handlingsrommet i særleg grad.

Mange bedrifter har allereie økonomiske utfordringar på grunn av koronapandemien, og blir derfor ekstra

hardt ramma av å også bli truffne av ei straumkrise. Bedrifter med minst 30 % omsetjingsfall vil kunne få ein del av straumutgiftene dekt gjennom kompensasjonsordninga for næringslivet. Gjennom denne ordninga vil bedriftene, avhengig av omsetjingsfall, kunne få opptil 85 % av sine straumkostnader, samt andre faste kostnader, dekt. Det er berre nokre dagar sidan Stortinget slutta seg til ordningar på over 20 milliardar kroner som skal hjelpe næringslivet ut av pandemien denne vinteren.

Vi må heile tida vurdere grensene mellom bedriftene og staten sitt ansvar. Det handler om korleis vi bruker midler frå fellesskapet. Bedrifter er vand til at priser i ulike markeder går opp og ned, mellom anna for råvarer, strøm og frakt. Spørsmålet blir da om staten skal kompensere for slike svingningar eller ikkje. No har vi ein helt spesiell situasjon med ekstraordinært høge strømprisar og difor følgjer vi utviklinga nøye. Regjeringa avviser ikkje at det kan bli aktuelt å vurdere nye grep. Vi har i den forbindelse også vore i kontakt med ESA for å diskutere kva handlingsrom EØS-reglane gir.

SPØRSMÅL NR. 965

Innlevert 20. januar 2022 av stortingsrepresentant Abid Raja

Besvart 27. januar 2022 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe

Spørsmål:

Hvilke signaler har statsråden gitt i sitt møte med sektoren hva gjelder å gjennomføre Stortingets vedtak, og hvordan planlegger statsråden å følge opp Stortingets vedtak om tosensorordning?

BEGRUNNELSE:

Studenter har ikke bare en rett til god undervisning og mulig fysisk tilstedeværelse på universitetsområdet de har også klare rettigheter når det kommer til eksamen og en god gjennomføring av dette.

I mai sist år vedtok et samlet Storting å innføre en tosensorordning i den nye justeringen av lov for universiteter og høyskoler - Prop. 111 L (2020-2021). Vedtaket var enstemmig. Vedtaket ble gjort for ivareta rettssikkerheten og den faglige sikkerheten for studentene i en eksamenssituasjon.

Nå hører vi på Stortinget gjennom media at Statsråden har informert rektorer i sektoren om at han og regjeringen ikke har tenkt å gå videre med en slik ordning som Stortinget vedtok bare sist mai.

Svar:

Jeg viser til at representanten Abid Raja ber om svar på hvilke signaler jeg har formidlet til høyere utdanning- og forskningssektoren om utsettelse av Stortingets vedtak om å lovfeste en regel om at det skal være to sensorer ved alle eksamener i høyere utdanning der det benyttes karakteren A til F, og om hvordan jeg tenker at jeg skal følge opp Stortingets vedtak.

Jeg har siden jeg tilrådte høsten 2021 registrert innspill fra sektoren om utfordringer med implementering av denne regelen. Det er utfordringer knyttet til å skaffe nok sensorer og at det vil bli en økning i arbeidsmengde for de vitenskapelige ansatte som igjen kan føre til utsettelse av frister for sensur. Det er uheldig hvis institusjonene for å omgå formålet med bestemmelsen, dreier eksamener mot flervalgseksamener, velger å avholde flere eksamener der karakteren bestått/ikke bestått benyttes, at frister for sensur oversettes kraftig og at det blir en reduksjon i seminarer og gruppeundervisning. Det har også kommet tilbakemeldinger fra Tekna student og ledere ved flere studentparlament om at ordningen må revurderes for å se på

helheten i vurderingsformer og unngå utilsiktede konsekvenser som til syvende og sist kan føre til tap i læringsutbytte, studentenes motivasjon og progresjon.

Jeg har vurdert det slik at å innføre dette forslaget nå kan medføre en stor belastning for sektoren, som igjen på kort sikt kan gå utover tilbudet institusjonene har til undervisning og eksamen. Jeg har derfor informert sektoren om at jeg i fremleggelsen av en lovproposisjon for

Stortinget våren 2022 om blant annet studentrettigheter vil orientere Stortinget om at jeg ønsker at regelen om to sensorer utsettes inntil videre for å gi institusjonene bedre tid. Jeg foreslår ikke å oppheve regelen, men jeg ønsker å se på utformingen av bestemmelsen på nytt i sammenheng med den varslede helhetlige gjennomgangen av hele universitets- og høyskoleloven i 2023.

SPØRSMÅL NR. 966

Innlevert 20. januar 2022 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug

Besvart 25. januar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Benyttet statsministeren møtet med den tyske forbundskansleren til å diskutere kravene fra fagbevegelsen og løftene fra regjeringspartiet Sp om å reforhandle avtaler med Tyskland med mål om å begrense krafteksporten, bedre forsyningsikkerheten og sikre lave, stabile strømpriser her hjemme?

BEGRUNNELSE:

Onsdag 19. januar møtte statsminister Jonas Gahr Støre Tysklands forbundskansler Olaf Scholz for å diskutere energisamarbeid. Dette var dagen før fagbevegelsen skulle samles foran Stortinget for å kreve demokratisk, politisk regulering av kraften. Kravene dreier seg blant annet om å stanse i krafteksport ved lav fyllingsgrad, og å gå ut av Acer og EUs energiunion – og heller satse på fortsatt kraftsamarbeid med nabolandene våre. Fagbevegelsen er med rette bekymret for at deregulering og sterkere tilknytning til nye, europeiske prisområder vil føre til industridød på sikt; at den klimavennlige industrien som i dag benytter seg av billig, rein vannkraft risikerer å bli flagget ut og lagt ned om vinterens strømpriskrise fortsetter år etter år.

Ledende politikere fra regjeringspartiet Sp har tatt til orde for å reforhandle konsesjonsavtalene for de siste utenlandskablene. NordLink er blant disse, og konsesjonsavtalen åpner for at denne kan reforhandles av allmenne hensyn. I tillegg har norske myndigheter signert en avtale med blant andre Tyskland i 2015 om å ikke gripe inn i strømmarkedet, selv når prisene er høye. Det er med andre ord flere avtaler mellom Tyskland og Norge som står i veien for demokratisk kontroll over energipolitikken.

Svar:

Energisamarbeid mellom Norge og Tyskland stod sentralt i statsministerens møte med forbundskansler Scholz. Jeg er gjort kjent med at man fra tysk side var opptatt av den omfattende eksporten av norsk gass til Tyskland, svarende til om lag en tredjedel av Tysklands forbruk. Denne gassen blir viktig frem mot overgangen til fornybar energi. På noe sikt kan den norske gassen gjøres utslippfri gjennom fangst og lagring av CO₂. Dette vil kunne passe inn i et voksende marked for hydrogen. Tyskland har mål om 80 prosent fornybar innen 2030.

I samtalene redegjorde statsministeren for diskusjonen omkring utenlandskabler for strøm og betydning av disse for prisdannelsen i Norge. Han orienterte også om tiltakene regjeringen har satt i verk for å kompensere norske husholdninger som er rammet av høye strømpriser. Fra tysk side ble det uttrykt forståelse for at høye og varierende strømpriser er en belastning for mange husholdninger og virksomheter og et politisk krevende spørsmål.

Spørsmålet om reforhandling av vilkårene som regulerer kraftutvekslingen gjennom NordLink kablet var ikke et tema i samtalene.

Krafthandelen mellom Norge og Tyskland reguleres av internasjonale avtaler som EØS-avtalen, herunder energiregelverket som er del av denne, og egne avtaler mellom Statnett og deres partnere på Nordlink-forbindelsen. Avtalene legger til rette for fri krafthandel, uten hindringer mellom landene.

Norge er del av det nordiske kraftmarkedet, som igjen er en del av det europeiske kraftmarkedet. Hovedgrepene i EUs regulering av kraftmarkedene og krafthandel mellom land er langt på vei sammenfallende med prinsippene i det norske og nordiske kraftmarkedet. Som det også kom

frem av samtalen mellom den tyske forbundskansleren og statsministeren, er omstillingen til fornybar energi og reduserte klimagassutslipp helt sentrale forutsetninger for måten landene i EU nå regulerer energimarkedene.

Som det fremgår av Hurdalsplattformen vil vi utrede hvordan norsk krafteksport påvirker norsk forsyningssik-

kerhet og norske strømpriser, og hvilke konkrete tiltak som kan bidra til å sikre at norsk fornybar kraft forblir et konkurransefortrinn for norsk industri. Konklusjoner fra dette arbeidet må jeg komme tilbake til. Regjeringen har slått fast at nye mellomlandsforbindelser til utlandet ikke skal godkjennes i denne stortingsperioden.

SPØRSMÅL NR. 967

Innlevert 20. januar 2022 av stortingsrepresentant Seher Aydar

Besvart 31. januar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Private klinikker som bruker helsepersonell med etterspurt kompetanse til å utføre prosedyrer og kosmetiske inngrep som ikke har medisinsk betydning, utgjør en mulig ressurs som kan styrke sykehusene og kommunehelsetjenesten i en helsekrise.

Vil regjeringen vurdere å benytte helseberedskapsloven til å hente inn helsepersonell fra private tjenester for å sikre forsvarlig drift av de offentlige helsetjenestene?

BEGRUNNELSE:

Helsedirektoratet vurderer nå at verken kommunehelsetjenesten eller sykehusene vil klare å håndtere den forventede omikronbølgen uten at det har negative konsekvenser for i tilbudet til for innbyggerne og anbefaler nå at man er forberedt på å ta i bruk helseberedskapsloven dersom det er nødvendig. Så langt i pandemien har denne loven stort sett blitt brukt til å omdisponere og utvide arbeidstiden til de som allerede jobber i tjenestene. Vi vet at det er stor slitasje hos helsepersonell som har stått i dette i snart to år. Å pålegge disse enda en runde med merarbeid, inndratt ferie og omdisponeringer kan medføre risiko for økt sykefravær og frafall.

Helseberedskapsloven åpner også for å hente inn personell som jobber i private helsetjenester. Så langt vi erfarer er ikke dette blitt tatt i bruk. I Norge finnes det over åtti plastisk-kirurgiske privatklinikker som sysselsetter spesialiserte sykepleiere og leger til inngrep og prosedyrer av hovedsakelig kosmetisk karakter. Dette er anestesisykepleiere, operasjonssykepleiere med tilsvarende kompetanse som dem som har blitt omdisponert internt til å arbeide i intensivavdelingene i helseforetakene. I tillegg finnes det flere hundre klinikker der leger og sykepleiere utfører behandlinger og oppgaver som ikke er medisinsk nødvendige, men av kosmetisk art.

Argumentene for de nasjonale smittevernstiltakene som er innført nå er at kapasiteten i helsevesenet er på strekk og må skjermes. Private klinikker som bruker helsepersonell med etterspurt kompetanse til å utføre prosedyrer og inngrep som ikke har medisinsk betydning, utgjør en mulig ressurs som kan styrke sykehusene og kommunehelsetjenesten i en helsekrise. Dette er aktivitet som kan tas ned uten at det får helsemessige konsekvenser for befolkningen.

Svar:

Frivillighet har vært, og er, et grunnleggende prinsipp når det gjelder mobilisering av personell under pandemien. Beordring av helsepersonell er et meget inngripende tiltak og alle øvrige og frivillige løsninger for tilgang til helsepersonell bør være uttømt før beordring eventuelt vurderes iverksatt. Det legges også til grunn at partene i arbeidslivet skal involveres i forkant av en eventuell iverksettelse av beordring, og at dialogen med dem skal ivaretas så lenge en eventuell beordringssituasjonen vedvarer.

Helseberedskapsloven er en spesialregulering av behov som kan oppstå ved kriser eller katastrofer. Situasjonen som kan utløse behov for beordring skal være av ekstraordinær karakter der det akutte hjelpebehovet ikke kan dekkes av tilgjengelige ressurser, der ordinære ansvarsforhold og kommandoforhold ikke strekker til, og omlegging eller ekstra tilførsel av ressurser således er nødvendig. De ekstraordinære behovene vil da kreve omdisponering i tråd med helseberedskapsloven, nettopp fordi den ordinære lovgivningen ikke vil strekke til i en slik situasjon.

Dersom departementet skulle finne det nødvendig og forholdsmessig å beordre personell bort fra virksomheter for å hjelpe andre virksomheter, vil ansvaret for beordringen ligge til departementet. Det fordrer at situasjonen er

tilstrekkelig alvorlig, at tiltaket er nødvendig for å ivareta liv og helse, og er et forholdsmessig tiltak. Det krever blant annet at nytten forventes å oppveie ulempene.

Gitt utviklingen i pandemien er det ikke noe som tilsier at forutsetningene for å iverksette beordring er til stede

nå, og dermed er det heller ikke aktuelt å iverksette beordring av helsepersonell slik situasjonen synes å utvikle seg framover.

SPØRSMÅL NR. 968

Innlevert 20. januar 2022 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug

Besvart 27. januar 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Kan utenriksministeren redegjøre for Norges stemmegiving i saken, og hva vil hun gjøre for å sikre at granskningskommisjonen får en balansert tilnærming, slik at også palestinske aktører som Hamas granskes?

BEGRUNNELSE:

Lille julaften stemte FN for å finansiere opprettelsen av en permanent internasjonal kommisjon som skal granske alle antatte brudd på folkeretten og menneskerettighetene i Vestbredden, Gaza og i Israel. Fra resolusjonsteksten og reaksjonene i etterkant er det grunn til å tro at det kun vil bli fokusert på Israel, og ikke på andre aktører i konflikten. Beslutningen om å opprette en slik kommisjon ble tatt i det beryktede FNs menneskerettighetsråd i mai 2021 (jf. resolusjon S-30/1). Norge deltok ikke i avstemningen om å opprette granskningskommisjonen, fordi vi ikke sitter i rådet. Men land som vi vanligvis sammenligner oss med – slik som Tyskland, Storbritannia, Danmark og Nederland – stemte mot resolusjonen eller avsto fra å stemme. Land som Kina, Cuba, Venezuela og Libya – som alle ironisk nok sitter i rådet som skal fremme menneskerettighetene – stemte for. Dette burde gjøre oss skeptiske.

Kostnadene forbundet med granskningen blir anslått til 5,5 millioner dollar, eller om lag 48 millioner kroner, per år. Dette er en betydelig pengesum. Da FNs Generalforsamlings femte komité stemte over bevilgningen, stemte åtte land mot (herunder Israel og USA) og 34 land avsto. I sin stemmeforklaring pekte Israels representant på at kommisjonens granskning kun vil rettes mot Israel, og Hamas slipper unna. Både USA, Canada og Australia mente at resolusjonen om granskningskommisjonen var både ensidig i Israels disfavør, og mandatet for omfattende. Canadas representant mente at mandatets omfang var «uten sidestykke». Norges stemmegiving i saken er ikke kjent.

FN har en lang historie med ensidig negativ fokusering på Israel. I en av sine siste taler som FNs Generalsekretær uttalte Ban Ki-moon: «Tiår med politisk manøvrering har ført til en disproporsjonal mengde med resolusjoner, rapporter og konferanser som kritiserer Israel.» I følge NGOen UN Watch fikk Israel 14 resolusjoner mot seg i 2021, mens andre land fikk 5 til sammen. Det er god grunn til å frykte at den nye granskningskommisjonen vil bidra til å videreføre den disproporsjonale og ubalanserte kritikken av Israel.

Svar:

Avstemningen representanten viser til, knytter seg til vedtak om finansieringen av FNs mandater på menneskerettighetsområdet, som fant sted i FNs budsjettkomité 23. desember 2021. Ett av mandatene som ble vedtatt finansiert er for FNs uavhengige, internasjonale granskningskommisjon om det okkuperte palestinske territoriet, inkludert Øst-Jerusalem, og Israel, som ble besluttet etablert av FNs menneskerettighetsråd 27. mai 2021, i etterkant av elleve dager med intens voldsutøvelse mellom Israel og væpnede grupper i Gaza, især luft- og raketangrep. I forbindelse med avstemningen 23. desember, foreslo Israel å kutte finansieringen spesifikt for denne kommisjonen. I likhet med 124 andre land stemte Norge mot Israels forslag.

Bærekraftig finansiering av menneskerettighetsarbeidet til FN er en viktig prioritering for Norge. Dette arbeidet blir systematisk underfinansiert, blant annet ved at tiltak som er vedtatt i FNs menneskerettighetsråd ikke mottar finansiering fra FNs ordinære budsjett. Dette gir utfordringer for gjennomføringen av de ulike mandatene som vedtas av FNs menneskerettighetsråd. Norge legger stor vekt på å støtte opp om menneskerettighetsrådet og andre deler av FNs menneskerettighetssystem i sin fulle bredde. Fra norsk side er det derfor ikke aktuelt å støtte

forslag som setter menneskerettighetsarbeidet i FN under ytterligere press. Norge valgte dermed - på samme måte som samtlige andre nordiske land - å stemme nei til forslaget om å kutte finansiering av dette mandatet.

Granskningskommisjonen skal i henhold til resolusjon A/HRC/S-30/1 undersøke påståtte brudd på den internasjonale humanitærretten og menneskerettighetsbrudd- og overgrep utført på okkupert palestinsk område, inkludert Øst-Jerusalem, og Israel. Kommisjonen skal blant annet samle inn, verifisere, analysere og bevare informasjon, dokumentasjon og bevis i tråd med internasjonale standarder. Kontoret for FNs høykommissær for menneskerettigheter (OHCHR) har utarbeidet et mandat for kommisjonen, der det presiseres at kommisjonen skal undersøke slike folkerettsbrudd og overgrep begått av

alle parter, både statsparter og ikke-statlige aktører, samt individer. Kommisjonen vil rapportere til Menneskerettighetsrådet i juni 2022 og til FNs generalforsamlings 77. sesjon i september 2022. Enkeltindivider, grupper og organisasjoner inviteres i den anledning til å rapportere direkte til kommisjonen, på enten arabisk, engelsk eller hebraisk.

Det fremkommer altså tydelig både i resolusjonen som etablerte kommisjonen og i kommisjonens mandat, at det ikke bare er Israel som skal granskes, men også palestinske aktører som for eksempel Hamas.

Norge er ikke medlem av Menneskerettighetsrådet, og tok derfor ikke del i avstemningen over resolusjonen som opprettet granskningskommisjonen i mai 2021. Norge var heller ikke medforslagsstiller til resolusjonen.

SPØRSMÅL NR. 969

Innlevert 20. januar 2022 av stortingsrepresentant Seher Aydar

Besvart 27. januar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Er statsråden kjent med at det er gjort eller planlagt noen evaluering av nasjonalt helsepersonellregister og foreligger det planer om å gjøre forbedringer av dette registeret slik at det blir mer anvendelig for kommuner og helseforetak?

BEGRUNNELSE:

Tidlig i pandemien ble det opprettet et nasjonalt helsepersonellregister der helsepersonell som var ledig for oppdrag i helsetjenesten kunne melde seg. På det meste var 10 000 registrert her. Av disse har bare et åtti-talls blitt kvalitetssikret og innlemmet i et innsatsteam som kan leies inn ved akutt behov. Utover dette innsatsteamet er registeret bare i liten grad tatt i bruk. Etter hva vi erfarer blir informasjonen der blir ikke oppdatert om ikke de som selv har registrert seg oppdaterer og informasjonen de har lagt inn blir ikke kontrollert eller kvalitetssikret.

I koronakommisjonens rapport kan vi lese at Helsedirektoratet fikk tilbakemeldinger fra kommunene om at registeret var vanskelig å bruke. I midten av februar 2021 opplyste kun 135 av de som var registrert at de hadde hatt ett eller flere oppdrag. 323 opplyste at de hadde blitt kontaktet av en mulig arbeidsgiver. I rapporten konkluderes det med at registeret ikke har fungert og det etterspørres en evaluering.

Helsedirektoratet vurderer nå at verken kommunehelsetjenesten eller sykehusene ikke vil kunne håndtere den forventede omikronbølgen uten å redusere i tilbudet til sine pasienter. Dersom det faktisk er 10 000 mennesker med ulike former for helsekompetanse i dette registeret ville det kunne være til stor nytte for sykehus og kommunehelsetjeneste om det var evaluert og gjort forbedringer som gjorde det lettere å ta i bruk.

Svar:

Jeg vil i tildelingsbrevet for 2022 gi Helsedirektoratet i oppdrag å følge opp Koronakommisjonens anbefaling om å evaluere bruken av midlertidige registre over helsepersonell i beredskapssituasjoner. Det legges også opp til at erfaringene fra pandemien skal brukes til å vurdere om det kan utvikles mer permanente ordninger som kan bidra til å mobilisere personellressurser raskt til helse- og omsorgstjenesten i beredskapssituasjoner.

Registeret nasjonalthelsepersonell.no har per uke 1 i 2022 nærmere 9 000 registrerte personer. Av disse er 4 855 helsepersonell og 48 % oppgir å være tilgjengelig. Helsedirektoratet sjekker registeret jevnlig opp mot Helsepersonellregisteret, men for øvrig er kvalifikasjonene til kandidatene i registeret ikke kvalitetssikret. Kommunen må selv vurdere kandidatene ved rekruttering fra registeret.

Nasjonalt innsatspersonell ble opprettet i november 2020. Det er en gruppe på 124 personer som er rekruttert fra nasjonalthelsepersonell.no og som er opplært og kvalitetssikret i TISK-arbeid. Disse kan bidra over hele landet.

Unntaksregelen som gjør det mulig for pensjonert personell å bistå helse- og omsorgstjenesten uten at pensjonen blir avkortet er forlenget frem til 1. juli 2022, jf. Forskrift om endring i forskrift om kombinasjon av avtalefestet pensjon for medlemmer av Statens pensjonskasse og arbeidsinntekt (pensjonsgivende inntekt). Tilsvarende forlengelse er gjennomført for offentlig AFP gjennom en forskriftsendring. For å bidra til nok arbeidskraft i skoler, barnehager og i helse- og omsorgssektoren har regjeringen videre foreslått at det i hele 2022 skal gis unntak fra inntektsgrenser i Lånecassen for studenter som jobber i disse sektorene. Det innebærer at studentene ikke vil miste stipendandelen sin, selv om de havner over inntektsgrensene i Lånecassen, dersom de kan dokumen-

tere at de i 2022 har arbeidet i skole- og barnehagesektoren eller helse- og omsorgssektoren under pandemien.

Det har også blitt opprettet midlertidige ordninger hvor helsefagstudenter, forsvaret og apoteker bidrar i vaksinerings av befolkningen. I tillegg er det opprettet interkommunale samarbeid om utveksling av personell i kommuner og de regionale helseforetakene har også hatt ordninger for utveksling av personell.

Samlet er det opparbeidet en betydelig erfaring i registrering og tilgjengeliggjøring av personell. I sum er alle erfaringene verdifulle, og de vil inngå i arbeidet hvor ordninger for å mobilisere personell i beredskapssituasjoner skal gjennomgås. Denne gjennomgangen og erfaringene som er opparbeidet under pandemien vil kunne gi grunnlag for å identifisere varige og mer treffsikre og robuste ordninger som kan benyttes for mobilisering av personell i fremtidige beredskapssituasjoner.

SPØRSMÅL NR. 970

Innlevert 20. januar 2022 av stortingsrepresentant Mona Fagerås

Besvart 24. januar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan det bes om en redegjørelse for prosessen om å gi bompengefritak for biogasskjøretøy, hvor står saken nå og når forventer statsråden å komme tilbake til Stortinget?

BEGRUNNELSE:

Et bredt stortingsflertall har gått inn for å at kjøretøy som bruker biogass som drivstoff, skal likestilles med elektriske og hydrogendrevne kjøretøy i bomringene, altså gis fritak i bomringen. I budsjettavtalen mellom regjeringen og SV ligger det også inn et verbalforslag om at:

«Stortinget ber regjeringen utrede og legge frem forslag om hvordan man kan likestille GA kjøretøy som kjører på biogass, med el- og hydrogendrevne biler i bomringene snarest mulig og i løpet av 2022».

Departementet har tidligere kommet med en innvending om at stikkprøvekontroll av biogass ikke vil være mulig, men vi lurer på om det ikke finnes andre kontrollmekanismer for å unngå å gi fritak i bomringen til kjøretøy på naturgass. Bransjen viser for eksempel til dokumentkontroll som en mulig løsning. En kartlegging av Energigass Norge viser også at det i 2021 kun ble levert

biogass som drivstoff til kjøretøy, og ingen naturgass. Vi håper derfor at departementet har kommet videre i arbeidet med å utrede fritak for biogasskjøretøy.

Svar:

Jeg viser til at Stortinget den 27. mai 2021 vedtok anmodningsvedtak nr. 1008. Dette er omtalt i Prop. 1 S (2021–2022). Som det fremgår av omtalen, er det innenfor det bompengetekniske systemet, AutoPASS, ikke mulig å gi fritak til kun biogasskjøretøy. Det ble heller åpnet for at ev. fritak for biogasskjøretøy kan håndteres gjennom lokale refusjonsordninger.

Stortinget fattet ved behandlingen av Innst. 2 S (2021–2022) den 2. desember 2021 et nytt anmodningsvedtak om saken (vedtak 35 nr. 8) der regjeringen bes om å utrede og legge frem forslag om hvordan man kan likestille GA-kjøretøy som kjører på biogass, med el- og hydrogendrevne biler i bomringene snarest mulig og i løpet av 2022. Vedtaket er for tiden under behandling i Samferdselsdepartementet. Jeg vil komme tilbake til Stortinget om denne saken så raskt det er mulig.

SPØRSMÅL NR. 971**Innlevert 20. januar 2022 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund****Besvart 28. januar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Er ministeren klar over hvilke konsekvenser det kan ha for barn å bli skilt fra foreldrene sine når foreldrene blir sendt ut av landet, og er det regjeringens syn at innvandringsregulerende hensyn er viktigere enn å ivareta norske barns behov for trygge oppvekstvilkår?

BEGRUNNELSE:

I Vårt Land 20 januar kan vi lese at daglig leder for Klinikk for krisepsykologi er bekymret for barna til mødre som opplever at en av foreldrene sendes ut av landet og at Norsk Psykologforenings menneskerettsutvalg er samstemte i at praksis må endres. Utvalget mener at politisk praksis ikke er i samsvar med faglig kunnskap om barns behov og utvikling.

Psykologenes bekymring eksemplifiseres i saken med to mødre som begge har blitt utvist med innreiseforbud på to år til tross for at de har norske barn med norske fedre.

Utlendingsmyndighetene viser til at mødrene har gitt feil opplysninger da de søkte opphold, og unnlatt å forlate landet etter avslag. Ifølge UNE kan alvoret i dette gå foran hensynet til barna.

Svar:

Som jeg også ga uttrykk for i mitt svar av 7. januar d.å. til representantens spørsmål nr. 799, (samt i mine tidligere svar til skriftlig spørsmål nr. 350 og nr. 806,) er utvisningsaker som berører barn svært krevende saker.

Det er likevel fortsatt slik at selv om barnekonvensjonen fastslår at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn, kan andre hensyn få avgjørende betydning i den enkelte sak. Dette vil typisk være innvandringsregulerende og allmennpreventive hensyn.

Når noen bryter utlendingsloven gjennom å oppholde seg her ulovlig, oppgi falsk identitet eller for øvrig gir falske opplysninger til utlendingsmyndighetene, er dette svært alvorlig. Det har vært bred oppslutning i Stortinget om at grove brudd på utlendingsloven som utgangspunkt skal kunne føre til utvisning. Men, i saker om utvisning av foreldre til barn med sterk tilknytning til Norge, kan det oppstå vanskelige dilemmaer, selv om det vil kunne variere hvor tungtveiende hensyn som gjør seg gjeldende.

Det har i de senere år blitt lagt stor vekt på å styrke den barnefaglige kompetansen i utlendingsforvaltningen. Utlendingsnemnda (UNE) har bl.a. sammen med rådgiv-

ende barnepsykolog gjennomgått ulike tilfeller som er typiske for utvisningssaker som berører barn og hvor det er mulighet for familiesplittelse. Med bistand fra barnepsykologen er det beskrevet noen veiledende vurderingstemaer som kan være relevante i de aktuelle typesakene. Samtidig er det høy bevissthet om at alle saker må vurderes og håndteres konkret og individuelt. På sine nettsider har UNE en beskrivelse av hvordan de vurderer og foretar avveininger i de utvisningssakene som berører barn.

Saker som gjelder barn skal prioriteres høyt. Det er også viktig at rettighetene som Stortinget har vedtatt og som allerede ligger i dagens regelverk, faktisk etterlevs. For å sikre at det gjøres konkrete og individuelle vurderinger i hver enkelt sak, har jeg derfor bedt UDI om å lyse ut et oppdrag om gjennomgang av praksis når det gjelder vurderinger av barnets beste. Videre har jeg i tildelingsbrevene for 2022 bedt UDI og UNE om å rapportere på hvordan etatene gjennom sin behandling sikrer at barnets beste er et grunnleggende hensyn i alle asylsaker som berører barn. Etatene skal også gi en beskrivelse av arbeidet med å prioritere enslige, mindreårige asylsøkere.

Når det gjelder saker om utvisning som berører barn viser jeg til mitt tidligere svar om det arbeidet som er igangsatt for å få et grunnlag for å vurdere eventuelle tiltak på dette saksområdet.

SPØRSMÅL NR. 972**Innlevert 20. januar 2022 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn****Besvart 31. januar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Skattedirektoratet har nylig avgitt to prinsipputtalelser knyttet til beskatning av ansattes erverv av aksjer i eget arbeidsgiverselskap som enten er i strid med vedtak i Skatteklagenemnda i 2019 eller avgjørelse i Høyesterett i 2000.

Støtter finansministerens Skattedirektoratets syn i disse sakene?

BEGRUNNELSE:

Skattedirektoratet har i løpet av kort tid avgitt to prinsipputtalelser som gjelder beskatning av ansattes erverv av aksjer. Den ene gjelder prinsippene for fastsettelse av skattepliktig fordel og om det foreligger underpris og den andre gjelder SKDs syn på den såkalte Kruse Smith-modellen knyttet til aksjeincentiver. Felles for de to uttalelsene er at de er i motstrid til avgjørelse i Skatteklagenemnda i november 2019 og i motstrid til avgjørelse i Høyesterett i 2000 (Kruse Smith-modellen). Dessuten er Skattedirektoratets tolkning i sistnevnte sak i motstrid til prinsippene som Stortinget nylig har sluttet seg til når det gjelder beskatning av opsjoner i arbeidsforhold (ny ordning med virkning fra 1.1.2022).

Selv om regjeringen, dessverre, nylig har utviklet ordningen med skattefri fordel for kjøp av aksjer til underkurs i arbeidsgiverselskap, betyr ikke det at Skattedirektoratet uten videre kan legge nye tolkninger av regelverket knyttet til andre elementer av ordninger med skatteincentiver i egne arbeidsgiverselskap til grunn.

På samme måte som i intensjonene bak opsjonsskatteordningen kan det å tilby ansatte aksjer i arbeidsgiverselskapet være et godt incitament for å rekruttere nødvendig arbeidskraft og en større grad av lojalitet fra den enkelte arbeidstaker. Gjennom eierskap får den ansatte også mulighet for økonomisk avkastning i form av utbytte og potensielt del i gevinst ved et eventuelt oppkjøp av arbeidsgiverselskapet.

Dersom prinsipputtalelsene fra Skattedirektoratet skal bli stående vil dels bety at avgjørelser i Skatteklagenemnda tilsidesettes og dels at opsjonsordningen trolig bli langt mer brukt enn det som regjeringen har lagt til grunn. Det siste har i og for seg undertegnede lite mot, men jeg mener at det har en stor verdi at ansatte har mulighet til å erverve aksjer i egen bedrift uten å få en uforholdsmessig stor skatteregning basert på en tenkt avkastning slik tilfellet er i den første saken, eller en tilsvarende stor skatteregning basert på en tolkning av hva som er kjøpesum kontra

salgssum i en ordning med klarer paralleller til opsjonsskatteordningen.

I en tid med stor konkurranse mellom bedrifter i ulike land for å rekruttere kompetent arbeidskraft er virker slike tolkninger kontraproduktivt.

Svar:

Skattedirektoratet har i sine prinsipputtalelser gitt uttrykk for sitt syn på gjeldende rett for de tilfellene de beskriver i uttalelsene. Slike prinsipputtalelser er et ordinært middel for å klargjøre hvilken fortolkning Skatteetaten skal legge til grunn ved behandlingen av konkrete saker når det har oppstått usikkerhet om rettsstilstanden. Slike uttalelser bidrar til forutberegnelighet og likebehandling.

Disse uttalelsene gjelder ikke de skattemessige særreglene for ansatteaksjer og opsjoner som ble endret ved behandlingen av statsbudsjettet for 2022, men fortolkning av generelle regler for beskatning av fordeler vunnet ved arbeid i noen spesielle, nærmere angitte typetilfeller. Det er Skatteetaten, og i siste instans domstolene, som har ansvaret for å tolke gjeldende regler. I spørsmål der det kommer en endelig avgjørelse fra domstolene mv., må Skatteetaten vurdere rekkevidden av denne og om dette tilsier en endring av etatens fortolkning. Jeg legger til grunn at dette er gjort før ovennevnte uttalelser ble avgitt, og ser ikke grunn til å reise noen innvendinger mot disse.

Jeg vil for øvrig bemerke at den nye opsjonsskatteordningen representerer et særskilt unntak fra de generelle reglene for beskatning av opsjoner i arbeidsforhold. Jeg kan ikke se at det er grunnlag for å hevde at uttalelsene, som gjelder de alminnelige reglene for beskatning av aksjeincentivmodeller og ansatteaksjer til underkurs, står i noen motstrid til disse særreglene.

SPØRSMÅL NR. 973**Innlevert 20. januar 2022 av stortingsrepresentant Margret Hagerup****Besvart 27. januar 2022 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

Vil statsråden gå i dialog med OsloMet - storbyuniversitetet for å undersøke mulighetene for å utvide eller etablere tilbud på kort sikt for å løse tilgangen på tungbillærere, og hva vil statsråden gjøre for at det å ta en videreutdanning til å bli tungbillærer blir attraktivt og tilgjengelig for flere, slik at både den eksisterende kapasiteten kan fylles, og bygges på når tungbillærer blir en egen grunnutdanning?

BEGRUNNELSE:

I tillegg til Nord universitet har OsloMet trafikklærerutdanning, og de har ytret et ønske om å bidra til å finne en løsning på behovet for å utdanne flere lærere til tungbilsjåfører, både på kort og på lang sikt. For å gjøre dette studiet tilgjengelig for flere, rekruttere bredere og spille på de gode kreftene som finnes i sektoren, kan et forsterket tilbud ved OsloMet bidra til å supplere Nord universitet på en god måte.

En av utfordringene knyttet til utdanningen av nok trafikklærere for tyngre kjøretøy har vært å få rekruttert nok studenter. Nord universitet har de siste årene bare fått fylt opp under halvparten av de planlagte plassene på videreutdanningen til trafikklærere for tungbilsjåfører. Det er veldig bra at regjeringen bidrar til kapasitetsøkning på trafikklærerutdanningens grunnutdanning, men det løser ikke umiddelbart behovet for tungbillærere.

Det legges til grunn at statsråden ser nødvendigheten av at det å ta en videreutdanning for å bli tungbillærer må bli et attraktivt studie som blir tilgjengelig for flere, slik at både den eksisterende kapasiteten kan fylles og bygges på,

parallelt med at en vurderer at tungbillærer blir en egen grunnutdanning.

Svar:

Regjeringen er svært opptatt av å sikre kompetansebehovene til transportbransjen. Uten lastebilen stopper Norge – bokstavelig talt. Det krever at det er nok sjåførlærere for tungbil både i offentlige og private utdanningsinstitusjoner i årene framover.

Jeg takker for at representanten har lagt merke til at regjeringen som et strakstiltak vil finansiere 25 ekstra plasser til trafikklærerutdanningens grunnutdanning på Nord universitet allerede fra kommende opptak for 2022. Samtidig endrer Nord universitet i år kravene til opptak på bakgrunn av realkompetanse til dette studieprogrammet i favør av personer med bakgrunn fra yrket.

Dette er et første steg i arbeidet med å sikre nok tungbillærere i Norge. I dette arbeidet har Kunnskapsdepartementet i det siste vært i løpende kontakt med OsloMet – storbyuniversitetet og Nord universitet. Begge universitetene har selv signalisert at de vil vurdere mulighetene for å opprette en egen grunnutdanning for tungbillærer.

En slik utdanning vil kreve forskriftsendringer i regi av Samferdselsdepartementet og Statens vegvesen. Kunnskapsdepartementet vil fortsette dialogen med OsloMet og Nord universitet om problemstillinger knyttet til opptakskrav og rekruttering. Departementet vil samtidig gå i dialog med Samferdselsdepartementet for å diskutere eventuelle forskriftsendringer.

SPØRSMÅL NR. 974**Innlevert 20. januar 2022 av stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen****Besvart 28. januar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Nordlands viktigste flyplassprosjekt har ikke høyeste prioritet når Avinor velger å skyve dette ut i tid. Statsråden

må nå ta grep å sørge for at selskapets ledelse for klare beskjeder.

Vil Statsråden involvere seg i prosessen slik at en sikrer at riktige prioriteringer blir gjort, og om nødvendig sørge for at Avinor tilføres kapital for å gjennomføre prosjektet?

BEGRUNNELSE:

Avinor besluttet torsdag å utsette utbyggingsvedtaket for ny lufthavn i Bodø med 12 måneder noe som betyr at en ny lufthavn kan stå ferdig først i siste halvdel av 2029.

«Avinor sier det er et sterkt ønske om å gjennomføre prosjektet, men de har underveis opplevd endrede premisser for Avinors deltakelse. Etter snart to år med pandemi står Avinor i en alvorlig økonomisk situasjon, og det er fortsatt stor økonomisk usikkerhet om fremtiden. Derfor er det ikke forsvarlig å påta seg risikoen det vil innebære å ta en beslutning om gjennomføring av prosjektet nå.

Avinor-styret legger opp til å diskutere ny flyplassprosjektet på nytt i desember i år.

Ny lufthavn i Bodø er svært viktig for hele Nordland, Bodø lufthavn er navet for all flygning i Nordland.

Fungerer ikke navet så vil det gå ut over tilbudet til hele befolkningen i Nordland, og derfor har også vært brei politisk enighet om at dette er det viktigste flyplassprosjektet i Nordland.

Det kan ikke aksepteres at dette viktige prosjektet skyves ut i usikkerheten grunnet økonomi, det må sikres at de riktige prioriteringer blir gjort og at det tilføres nødvendige bevilgninger slik at Stortingets vedtak og vilje blir gjennomført.

Svar:

En flytting av Bodø lufthavn vil frigjøre areal til byutvikling. Målet med prosjektet er å bidra til en positiv byutvikling og styrke den regionale utviklingen. Nyten i prosjektet oppstår i hovedsak gjennom reduserte transportkostnader for befolkning og næringsliv sammenliknet med et alternativ der byutviklingen skjer lenger unna sentrum.

Den nye lufthavna skal finansieres av Avinor AS (Avinor), staten og et lokalt bidrag. I stortingsmeldingen om Nasjonal transportplan 2022–2033 (NTP), jf. Meld St. 20 (2020–2021) og Innst. 653 S (2020–2021), er det prioritert 3,1 mrd. kr i statlig bidrag til prosjektet, inkludert statlige følgekostnader.

I statsbudsjettet for 2022 er det bevilget 200 mill. kr til Avinor til videre planlegging og vedtatt en kostnadsramme for den nye lufthavna på 6,293 mrd. kr. Kostnadsramma inkluderer ikke tomtekostnader for den nye lufthavna. I Prop. 1 S (2021–2022) er det også presentert en finansieringsplan og fordeling av kostnadsrisikoen for den nye lufthavna. Kostnadsramma, finansieringsplanen og risikodelingen bygger på en ekstern kvalitetssikring (KS2) utført på oppdrag av Finansdepartementet og Samferdselsdepartementet.

KS2 tok utgangspunkt i føringene fra NTP om at Avinors bidrag til den nye lufthavna skal legge til grunn de investeringskostnadene som ville vært nødvendige for å videreføre dagens lufthavn de nærmeste årene, samt de fordelene Avinor oppnår med den nye lufthavna. Med dette som utgangspunkt beregnet KS2 Avinors bidrag til den nye lufthavna til 2,2 mrd. kr. Avinor har selv satt et tak på selskapets bidrag på 1,8 mrd. kr ut fra selskapets økonomiske situasjon.

I Prop. 1 S (2021–2022) er det redegjort for Avinors økonomiske situasjon som følge av pandemien, og det er vist til at det er Avinor som skal fatte et endelig utbyggingsvedtak for den nye lufthavna. Avinor kunngjorde 20. januar 2022 at beslutningen om et utbyggingsvedtak er utsatt med 12 måneder. Avinor viste til selskapets økonomiske situasjon og framtidig usikkerhet som følge av pandemien som grunnlag for beslutningen. Avinor fant det derfor ikke forsvarlig å påta seg risikoen ved å fatte en investeringsbeslutning nå.

Avinor er organisert som et aksjeselskap, og det er styret som er ansvarlig for forvaltningen av selskapet, herunder hvor mye og hvor det skal investeres. Som følge av pandemien har Avinor effektivisert driften og redusert og utsatt investeringsprosjekter i hele landet. Situasjonen er krevende, og det har ikke vært mulig for Avinor å oppfylle kravet i vedtektene om 40 pst. egenkapitalandel. Samferdselsdepartementet har akseptert at Avinor kan underskride egenkapitalkravet i vedtektene til og med 31. mars 2022.

Det er behov for investeringer på dagens lufthavn de nærmeste årene, blant annet i rullebanen. Avinor har informert meg om at selskapet fortløpende vurderer tiltak som må gjøres for kunne drive Bodø lufthavn sikkert og stabilt. En utsettelse på 12 måneder kan ifølge Avinor medføre behov for økt vedlikehold av dagens rullebane, men omfanget må vurderes ut ifra tilstanden til rullebanen år for år.

I Hurdalsplattformen har regjeringen vist til at den vil videreføre og styrke Avinor-modellen for å drifte og videreutvikle flyplasser i hele landet. I Prop. 1 S (2020–2021) er det vist til at Samferdselsdepartementet vil vurdere ytterligere tiltak overfor Avinor. Det er tett dialog mellom Samferdselsdepartementet og Avinor om den økonomiske situasjonen i selskapet, medregnet saken om flyttingen av Bodø lufthavn. Regjeringen har fortsatt mål om at Stortingets vedtak om bygging av flyplass skal følges opp og at ny flyplass skal realiseres. Jeg følger situasjonen nøye og vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 975**Innlevert 21. januar 2022 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 28. januar 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen****Spørsmål:**

Vil statsråden ta bekymringen fra bl.a. Bymuseet i Bergen på alvor og sørge for at strømprisene ikke blir en fare for norsk kulturhistorie?

BEGRUNNELSE:

Undertegnede mottar i disse tider en rekke henvendelser fra kultur, idrett og frivillighet som er svært bekymret for hva strømprisene vil bety for deres fremtid. Senest i dag henvendte Bymuseet i Bergen seg angående deres strømreregningen for desember. Denne er en god illustrasjon på hvor ekstrem situasjonen er. Museet forventet at denne ville ligge høyere enn i fjor, men jeg skjønner godt at de fikk sjokk når de så fakturaen på nærmere 1 million kr.

Differansen utgjør kr 748 501, dvs. over 300 % økning fra desemberregningen de fikk året før. Museet er i utgangspunktet underfinansiert, har mistet store deler av sine inntekter og besøkende gjennom pandemien og får nå en enorm strømreregning på toppen.

Bymuseet i Bergen har ansvar for 112 museumsbygninger, hvor av 105 av dem er av høy kulturhistorisk verdi. De høye strømreregningene vil være kritisk for driften og er absolutt noe som bør bekymre kulturministeren.

Det har imidlertid vært svært stille fra ministeren ovenfor museene, akkurat slik det også var ovenfor idretten i lang tid.

Det er mange aktører i ulike deler av samfunn- og næringsliv som kjenner på disse utfordringene. Mange opplever at regjeringen sleper bena etter seg og vil komme med almisser fremfor hurtige, gode og forutsigbare løsninger, som f.eks. fastpris på strøm som FrP har foreslått.

Svar:

Frustrasjonen over høye strømpriser er fullt forståelig. Regjeringen har iverksatt ordninger for nesten 15 milliarder for å avhjelpe situasjonen. Så er kulturlivet ulikt, og har ulike behov avhengig av hvordan man er organisert, om man har langsiktige fastprisavtaler – og hvem som finansierer driften av hver enkelt institusjon. Mange av de største statlige institusjonene vil måtte håndtere ekstraordinære driftsutgifter i sammenheng med det løpende budsjettarbeidet, og reguleres i påfølgende budsjettår, da dette gjelder alle statlige aktører langt utover kulturfeltet. De fleste offentlig støttede museene har en offentlig tilskuddsandel på mellom 60 og 90 %, og vil slik sett være i tilsvarende situasjon.

Dette er en ekstraordinær situasjon, og det er svært uheldig at den kommer på toppen av en allerede krevende pandemi. Regjeringen vil fortsette å følge situasjonen nøye.

SPØRSMÅL NR. 976**Innlevert 21. januar 2022 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 27. januar 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Finansminister Trygve Slagsvold Vedum sa på Lokalsamfunnsforeningens konferanse 17. januar at kommunene skal få bestemme mer i arealpolitikken, deriblant i strandsonen. For at ikke kommunene kun skal oppfatte dette som festtale, men oppleve reell forskjell må det gjennomføres tiltak.

Kan statsråden redegjøre for hvilke lovendringer regjeringen vil foreslå for å sikre kommunene mer makt i arealpolitikken?

Svar:

Kommunene er lokal planmyndighet, og har allerede stor grad av frihet i arealpolitikken innenfor rammene av

nasjonale mål. Plan- og bygningsloven forutsetter at kommunene har oppdaterte kommuneplaner. Det er først og fremst gjennom samarbeid og dialog i disse planprosessene at kommunene sikrer sine interesser. Nasjonale og regionale myndigheter må også vektlegge hensynet til kommunalt selvstyre i sitt arbeid. Dette framgår av de ulike nasjonale føringene som er gitt for nasjonale og regionale myndigheters rolle i kommunale planprosesser.

Departementet har flere prosesser på gang som vil kunne styrke kommunenes stilling i arealpolitikken. Vi ønsker å se nærmere på hvordan regjeringen bedre kan legge til rette for bosetting og verdiskaping i hele landet. Av denne grunn setter jeg nå i gang en evaluering av praktiseringen av statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transport-planlegging, blant annet for å se om det er grunnlag for i større grad å differensiere praktiseringen mellom tettbygde og spredtbygde strøk.

I strandsonen vil regjeringen sikre allemannsretten. I områder med stort utbyggingspress skal det derfor være en streng håndheving av forbudet mot bygging i strandsonen. I spredt bebygde områder med lite utbyggingspress ønsker regjeringen å åpne for større fleksibilitet og smidighet, med økt handlefrihet og større muligheter for næringsutvikling og bosetting. Regjeringen vil sikre at praksis er i tråd med dette.

Jeg arbeider nå med å følge opp Stortingets vedtak om å innlemme planlegging og bygging av vindkraftanlegg i plan- og bygningsloven. Det er viktig at kommunene i fremtiden får økt ansvar for planlegging på energiområdet, og dette arbeidet er et viktig bidrag i så måte.

Arbeidet som pågår med å digitalisere og automatisere planprosessene, vil bidra til at prosessene går raskere og mer effektivt i samspillet mellom de ulike offentlige og private aktørene.

SPØRSMÅL NR. 977

Innlevert 21. januar 2022 av stortingsrepresentant Tage Pettersen

Besvart 28. januar 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen

Spørsmål:

Hvorfor har ikke kulturministeren på et tidligere tidspunkt gitt FHI i oppdrag å utrede mulighetsrommet for å endre antallsbegrensningene på arrangementer og hvorfor har ikke «sommergruppen», som har nedlagt et stort arbeid med denne problemstillingen, blitt spurt om råd?

BEGRUNNELSE:

En tilnærmet samlet idrettsbevegelse og kulturbransje har siden medio desember etterspurt et regelverk knyttet til antallsbegrensninger som hensyntar størrelse på arena, antall sitteplasser etc. På regjeringens pressekonferanse torsdag 13. januar opplyste kulturministeren at regjeringen jobber med løsninger for å tilpasse antallsbegrensninger til størrelsen på lokalet, for å kunne slippe inn flere på store konsertarenaer.

I følge Aftenposten som 20. januar har en sak knyttet til dette så svarer Line Wold i FHI at de først fikk i oppdrag å se på dette «med svært kort tidsfrist i helgen». Denne forespørselen burde vel blitt oversendt for flere uker siden all den tid dette spørsmålet har blitt reist av mange aktører og svaret har vært at dette er noe regjeringen vurderer.

Aftenposten forteller også at fjorårets ekspertgruppe på området ikke er spurt om råd i denne prosessen. – Jeg aner ikke hvorfor arbeidet ikke er relevant lengre, men det er noe spesielt å registrere at så tydeligvis er tilfelle, sier Frank Nes, som ledet sommergruppen til avisen.

Svar:

Det var et solid stykke ryddejobb som måtte til i Kulturdepartementet for å etablere ordninger som var treffsikre for norsk kulturliv og kulturfolk. Da regjeringa besluttet å innføre en rekke nasjonale smitteverntiltak 7. desember 2021, inkludert antallsbegrensninger på arrangementer, meldte kultursektoren tydelig fra om hva de ville trenge mest av alt: En langt bedre kompensasjonsordning og gjeninnføring av stimuleringsordningen. I tillegg var bransjen helt tydelig på at det var behov for mer effektiv saksbehandling.

Dette var viktige prioriteringer for regjeringa, og vi igangsatte arbeidet umiddelbart. Vi gjeninnførte stimuleringsordningen, forbedret kompensasjonsordningen, oppbemannet Kulturrådet og satte av penger til eksisterende virkemiddelapparat. Regjeringa stiller opp for kulturlivet, og vi vurderer derfor kontinuerlig hvordan ord-

ningene kan forbedres i tett og god dialog med bransjen selv.

Som representanten kjenner godt til, så har regjeringa løpende mottatt helsemyndighetenes vurderinger, og disse ligger til grunn for regjeringas beslutninger om smitteverntiltak. Helseetatene har siden desember vært tydelige på stor usikkerhet rundt hvordan omikronvarianten vil spre seg og hvilken sykdomsbyrde den vil gi. De varslet en smittespredning som langt overskrider det vi hadde sett tidligere i pandemien.

Den 14. desember besluttet regjeringa å lette på viktige smitteverntiltak slik at barn og unge i større grad skulle kunne delta på kultur- idretts- og andre fritidsaktiviteter samt økning i antallsbegrensninger for arrangementer. Den 20. januar ble dette fulgt opp med ytterligere

økning i antall man kunne være til stede på arrangementer med faste tilviste plasser. Regjeringa har varslet at vi kommer tilbake med en helhetlig vurdering av smitteverntiltakene tidlig i februar, inkludert en mer omfattende vurdering av tiltakene i form av antallsbegrensninger som kan tilpasses lokalers og arenaers utforming og størrelse.

Regjeringa har vært, og er, i løpende dialog med en rekke bransje- og interesseorganisasjoner samt enkeltaktører på feltet. Hovedutfordringen som meldes til oss er at man de siste åtte årene først og fremst har sett på kulturnæringen kun som underholdning for voksne. Jeg er stolt av å tilhøre en regjering som erkjenner at kulturbransjen er en viktig næring for Norge, og at kulturfolk er arbeidsfolk med de samme regninger og behov som alle andre arbeidstakere.

SPØRSMÅL NR. 978

Innlevert 21. januar 2022 av stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt

Besvart 28. januar 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Mener statsråden dagens situasjon av tilgang på fysiske læremidler er holdbar, og hvordan vil statsråden sikre at skolene har god nok tilgang på både fysiske og digitale læremidler?

BEGRUNNELSE:

I en undersøkelse som Utdanningsforbundet gjennomførte i alle landets fylker i november 2021, viser tilbakemeldingene at svært mange kommuner og skoler ikke kjøper inn lærebøker. Mange kommuner og skoler satser først og fremst på nettbrett og digitale læremidler. Elever, foreldre og lærere melder at de ønsker seg trykte, fysiske læremidler, i tillegg til digitale læremidler.

Undersøkelsen viser at 76 pst. av tillitsvalgte lærere i oppgir at deres skole i liten grad hadde økonomiske midler til å fornye læremidlene etter innføringen av Fagfornyelsen i august 2020. Kun 8 pst. av lærere i grunnskolen svarer at skolene har fornyet læremidlene til fagfornyelsen i stor eller svært stor grad. Kun 6 pst. i grunnskolen svarer at de primært planlegger innkjøp av papirbøker i fremtiden, 40 pst. sier de primært vil kjøpe digitale læremidler. I videregående kjøpes det inn noe mer, men også her kjøpes det, og planlegges å kjøpe inn, langt færre lærebøker enn ved tidligere reformer.

Svar:

Læremidlene har betydning for hvordan lærerne organiserer undervisningen og tilgang til gode og varierte læremidler er viktig for elevenes læring. Det er skoleeier som har ansvar for at elevene har tilgang til de læremidlene de trenger og det er kommunene og skolene som tar avgjørelser om innkjøp av læremidler.

Læremiddelinnkjøp er i hovedsak finansiert gjennom kommunenes rammebevilgning, og jeg vil vise til at kommunesektoren får en økning i inntekter på 4,5 milliarder kroner i 2022. I tillegg blir kommunene i forbindelse med innføringen av fagfornyelsen kompensert for å skifte ut læremidlene raskere enn normalt. Denne kompensasjonen går til alle kommuner gjennom øremerkede tilskudd til innkjøp av læremidler og delvis til enkeltkommuner gjennom søknadsbaserte tilskudd til innkjøp av digitale læremidler.

Kunnskapsdepartementet følger nøye med på læremiddelsituasjonen etter fagfornyelsen, og har jevnlig kontakt med både forlagene og organisasjonene på arbeidsgiver- og arbeidstakersiden.

Jeg er kjent med Utdanningsforbundets undersøkelse som representanten viser til.

Høsten 2021 gjennomførte vi en egen undersøkelse om læremidler i skolen, Spørsmål til Skole-Norge høsten 2021, som vi nylig har mottatt og publisert. I undersøkelses-

en, som er gjennomført av NIFU, ble det spurt om det var blitt kjøpt inn nye læremidler til fagfornyelsen. 67 prosent av skolelederne i grunnskolen og 73 prosent av skolelederne i videregående svarte at de hadde kjøpt inn læremidler i noen fag, mens 17 og 22 prosent svarte at de hadde kjøpt inn læremidler i alle fag. De som svarte at de hadde kjøpt inn læremidler i noen eller alle fag, ble spurt hva slags læremidler som var kjøpt inn. De fleste oppgir at de har kjøpt inn en kombinasjon av digitale og trykte læremidler. Andelen som oppgir at de har kjøpt bare trykte læremidler er lav, omkring 2 til 3 prosent blant alle skoletypene. 16 prosent av skolene totalt sett svarer at de bare har kjøpt inn digitale læremidler. Her er andelen høyere i ungdomsskolen enn i de andre skoletypene på grunnskolenivå og i videregående skole. Blant skolelederne i videregående skole svarer 64 prosent at de har kjøpt inn noe digitalt, men mest trykte læremidler.

Blant de som ikke hadde kjøpt inn nye læremidler til fagfornyelsen svarte 58 prosent av skolelederne i grunnskolen at økonomi er en av årsakene, 53 prosent svarer at de ønsker å bruke god tid på å vurdere læremidlene, mens 47 prosent svarer at læremidler tilpasset læreplanverket for kunnskapsløftet 2020 ikke var tilgjengelig. Omtrent halvparten av disse skolelederne i grunnskolen svarte at de ville kjøpe inn nye læremidler tilpasset det nye læreplanverket i løpet av skoleåret 2021/22, og 93 prosent av dem svarer at de ønsker å gjøre innkjøp av både digitale og trykte læremidler.

Undersøkelsen viser også at alle skolene som svarte brukte et vidt spekter av ressurser og verktøy, og alle

brukte både trykte og digitale læremidler utviklet for bruk i opplæring. I de aller fleste kommuner og fylkeskommuner blir avgjørelser om innkjøp av læremidler tatt på skoleeier- eller skoleledernivå, med involvering av henholdsvis skolene eller lærerne. I all hovedsak er dette kollektive prosesser, der lærernes innspill er viktige og pedagogiske valg er sentrale.

Undersøkelsen ble gjennomført i starten av skoleåret 2021-22, og gir først og fremst et bilde av hva som var kjøpt inn det foregående skoleåret. Dette var et år som var sterkt preget av pandemien og lange perioder med hjemmeskole for mange. Jeg er ikke overrasket over at det både har vært en usikker økonomisk situasjon for skolene og at det har vært krevende å gjennomføre innkjøp av læremidler i denne situasjonen. Gode prosesser for valg av læremidler krever godt samarbeid på skolene, og læremiddelinnkjøp er store investeringer. Skolene har ønsket å bruke noe tid på å vurdere læremidlene før de kjøpte dem.

Når det er sagt deler jeg representantens bekymring for læremiddelsituasjonen, og jeg vil understreke viktigheten av å unngå at dette blir en varig situasjon. Jeg mener for øvrig at trykte og digitale læremidler fyller ulike funksjoner og fungerer best når de supplerer hverandre. Det er ikke noe politisk ønske fra denne regjeringen om at skolene skal erstatte fysiske læremidler med digitale. Selv om jeg både forventer og har tillit til at skoleeierne og skolene kjøper inn oppdaterte læremidler, vil jeg følge situasjonen nøye og vurdere behovet flere nasjonale tiltak. Dette må jeg komme tilbake til i de prosessene der det er naturlig.

SPØRSMÅL NR. 979

Innlevert 21. januar 2022 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi

Besvart 1. februar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

I svar på skriftlig spørsmål 608 fremkommer det at engangsavgiften for 2022 økes med 1 340 mill. kr påløpt.

Hvilke konsekvenser mener statsråden at denne økningen i engangsavgiften vil ha for nysalg av personbiler i 2022 og i særlig grad for ladbare biler der avgiftsøkningene er størst?

Svar:

Inntektene til staten fra engangsavgiften er beregnet til 8,7 mrd i 2022 sammenlignet med 10,2 mrd i 2020 som var det året FrP hadde fått vedtatt sitt forslag til budsjett.

Solberg-regjeringen foreslo en pakke med endringer i bilavgiftene og en kraftig økning i avgiftene på drivstoff. Pakken omfattet en økning av satsene i CO₂-komponenten i engangsavgiften for personbiler og innstramming av særfordelen for ladbare hybridbiler i engangsavgiften. Videre ble det foreslått å avvikle fritaket for elbiler i omregistreringsavgiften og innføre full sats for elbiler i

trafikkforsikringsavgiften. Forslagene om endringer i bilavgiftene ble videreført i regjeringens justerte forslag til statsbudsjett, jf. Prop. 1 LS Tillegg 1 (2021–2022). Stortinget vedtok pakken med én justering, at det innføres reduserte satser i omregistreringsavgiften for elbiler i stedet for full sats.

Denne regjeringen avlyste den kraftige avgiftsøkningen som Solberg-regjeringen foreslo for drivstoff, og valgte i stedet å skjerme bilistene i stor grad.

Regjeringspartiene og Sosialistisk Venstreparti ble i avtalen om statsbudsjettet for 2022 enige om å kompensere bilistene for halvparten av økningen i CO₂-avgiften på bensin gjennom å redusere veibruksavgiften på bioetanol med 0,46 kroner per liter og veibruksavgiften på bensin med 0,13 kroner per liter, sammenliknet med forslaget til regjeringen Solberg. Pumpeprisen på bensin blir dermed 0,22 kroner per liter lavere enn dersom Solberg-regjeringens forslag hadde blitt vedtatt, gitt full overvelting av avgiftene.

Bilistene får i 2022 også redusert trafikkforsikringsavgift og økt reisefradrag. Økt reisefradrag kommer særlig de med lang reisevei mellom hjem og arbeid til gode. Dessuten har vi redusert ferjetakstene. Totalt sett gjør dette at de som er avhengige av å reise i hverdagen får en litt enklere hverdag med de grepene denne regjeringen har gjort.

Personbilmarkedet er i rask endring. Salget av nye elbiler steg fra 2012 til 2015, fra en andel på 3 pst. til 17

pst. I 2016 gikk andelen nye elbiler noe ned, men den har deretter økt betydelig til 54 pst. i 2020 og videre til 65 pst. i 2021. Med stadig nye elbilmodeller som lanseres, forventes økningen i elbilandelen å fortsette. Det er en utvikling som trolig ville fortsatt også uten avgiftsendringene i 2022, men avgiftsøkningene samlet vil fremskynde overgangen til nullutslippsbiler. Størstedelen av nybilsalget får ikke økt engangsavgift, og avgiftsendringen antas dermed å ha begrenset betydning for antall solgte nye biler i 2022.

Den raske endringen i personbilmarkedet gjør det vanskelig å anslå endelige etterspørselsvirkninger av endringer i engangsavgiften. Avgiftsendringen for ladbare hybridbiler utgjør i underkant av 10 pst. av bilprisen. I provenyberegningene til budsjettet for 2022 er det lagt til grunn en direkte priselastisitet på -1 for personbiler; dvs. at en økning i bilprisen på 1 pst. reduserer etterspørselen etter biler på 1 pst. Med en slik forutsetning om priselastisiteten vil avgiftsøkningen isolert sett redusere etterspørselen etter nye ladbare hybridbiler med i underkant av 10 pst. I beregningene er det ikke tatt hensyn til eventuelle endringer i valg mellom ulike typer kjøretøy som følge av endringer i satsene.

Inntektene fra engangsavgiften de siste årene har vist en betydelig nedgang, jf. tabell 1, og det er ikke anslått noen økning i inntekten fra engangsavgiften fra 2021 til 2022.

Tabell 1. Samlet proveny fra engangsavgiften 2020–2022. Endelig regnskap (2020) og anslag (2021 og 2022). Mrd. 2022-kroner.

År	Proveny
2020	10,2
2021	8,7
2022	8,7

SPØRSMÅL NR. 980

Innlevert 21. januar 2022 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård

Besvart 27. januar 2022 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe

Spørsmål:

Vil regjeringen komme til Stortinget med en stortingsmelding om en fagskolereform, og i så fall når tar regjeringen sikte på dette?

Svar:

Høyere yrkesfaglig utdanning kan på ein god måte møte den enskilde sitt behov for kortare og arbeidslivsretta tilbud godt tilpassa den livssituasjonen dei er i. Regjeringa vil prioritere ei utvikling av kvaliteten og tilbudet i høyere

yrkesfaglig utdanning for å møte fremtidens kompetansebehov. Regjeringa vil at høyere yrkesfaglig utdanning skal ha ei stor rolle i arbeidet med livslang læring og utbygging av utdanning i hele landet.

I tråd med Stortingets behandling av Meld. St. 9 (2016–2017) Fagfolk for fremtiden – Fagskoleutdanning gjennomføres det nå en evaluering av de kvalitetshev-

ende tiltakene i meldingen. Evalueringsrapporten (delrapport 3) legges fram vinteren 2023, og denne vil danne grunnlag for regjeringens videre arbeid med utvikling av fagskolesektoren.

Regjeringa vil komme tilbake til hvilke meldinger som er aktuelle å legge fram for Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 981

Innlevert 21. januar 2022 av stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde

Besvart 28. januar 2022 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Vil regjeringen utrede en produsentansvarsordning for tekstiler?

BEGRUNNELSE:

Norge har produsentansvarsordninger på en rekke områder, hjemlet i avfallsforskriften. Ordningene er utviklet over tid og i flere faser siden 1990-årene. Det er i tråd med forurenser-betaler-prinsippet at produsentene må ta sin del av kostnadene produktene påfører samfunnet, også når produktene er lite ressurseffektive eller er produsent for et lineært bruk-og-kast forbruksmønster. I strategien for sirkulær økonomi som Solberg-regjeringen la frem ble det varslet et arbeid på å gjennomgå alle de norske produsentansvarsordningene med mål om at de skal være best mulig innrettet for en mer sirkulær økonomi. Det er imidlertid uklart hvor langt dette arbeidet har kommet etter regjeringsskifte, og om Klima- og miljødepartementet som en del av gjennomgangen også vurderer å innføre nye produsentansvarsordninger, herunder for tekstil.

Svar:

Produsentansvar gir produsentene ansvar for produktene også når de har blitt avfall. Dette virkemiddelet har vært i bruk på en rekke områder siden 1990-tallet, primært som et avfallspolitisk virkemiddel for å fremme materialgjenvinning og forsvarlig avfallshåndtering.

Som stortingsrepresentant Tybring-Gjedde viser til, ga Klima- og miljødepartementet i november 2020 Miljødirektoratet i oppdrag å gjennomgå og foreslå forbedringer av produsentansvar i Norge. Miljødirektoratet har levert del 1 av 3, hvor de gikk gjennom dagens etablerte produsentansvar opp mot eksisterende målsetting-

er, og gjorde en samlet vurdering av behov for endringer og videreutvikling av ordningene. Del 2 skal leveres i løpet av våren, hvor Miljødirektoratet ser på generelle endringer av utvidet produsentansvar, hvordan de eksisterende produsentansvarsordningene kan bli mer effektive, mer robuste og støtte opp under en sirkulær økonomi. Del 3 vil omfatte å utarbeide konkrete forskriftsforslag og konsekvensutrede disse. Målet er å sikre forbedring av de eksisterende ordningene, overholdelse av nye EU-krav og innføre nye produsentansvarsordninger for bestemte plastprodukter.

Vi har et høyt forbruk av tekstiler i Norge. Det norske forbruket av tekstiler har ligget stabilt på 15 kg per person det siste tiåret. Det antas at mer enn 50% av brukte tekstiler i Norge havner i restavfallet og dermed går til forbrenning. I EUs rammedirektiv om avfall er det krav til separat innsamling av tekstilavfall fra 2025. Miljødirektoratet vurderer hvordan dette kravet skal gjennomføres i Norge.

Produsentansvar kan være et effektivt instrument for å finansiere og forbedre separat innsamling av tekstilavfall. Frankrike har innført produsentansvar for tekstiler, og Sverige har hatt forslag om produsentansvar på høring. EU-kommisjonen skal samtidig legge frem sin strategi for bærekraftige tekstiler 30. mars 2022. Det vil være av særlig stor interesse å se hvilke initiativer og forslag til krav som denne strategien vil inneholde. I veikartet for denne strategien står det at det vil bli vurdert hvilken rolle produsentansvar kan ha for å fremme bærekraftige tekstiler og behandling av tekstilavfall i tråd med avfallshierarkiet, og for å støtte medlemslandenes gjennomføring av separat innsamling av tekstilavfall.

Produsentansvar kan være et interessant virkemiddel for å sikre økt innsamling av tekstiler for ombruk, samt å legge til rette for at mer av tekstilavfallet blir materialgjenvunnet. Videre vil et produsentansvar for tekstiler

plassere ansvaret for å håndtere tekstilavfall på produsentene, i tråd med forurenser betaler-prinsippet. I tillegg er det viktig at et produsentansvar for tekstiler støtter opp om en sirkulær økonomi ved å fremme bærekraftige tekstiler med høy kvalitet og holdbarhet, og som er reparerbare og egner seg for ombruk. Samtidig er det ikke enkelt å innramme en produsentansvarsordning gitt det store antallet mulige pliktsubjekt og de mange ulike produktene som kan bli omfattet.

Jeg er enig i forrige regjeringens oppdrag som ovenfor nevnt til Miljødirektoratet, med en bred gjennomgang av eksisterende produsentansvarsordninger og forbedringer av disse. Nå avventer vi Miljødirektoratets andre rapport og EU-kommisjonens strategi for bærekraftige tekstiler.

Når dette er på plass vil regjeringen vurdere utredning av produsentansvarsordningen for tekstiler.

En styrket avfallshåndtering kan redusere miljøbelastningen noe, men det største problemet knyttet til tekstiler, og særlig klær, er at vi har et overforbruk i Norge. Vi må alle etterspørre og velge kvalitet, plagg som varer lenge, og som kan repareres og brukes om igjen. Miljømerking av klær kan gjøre det lettere for forbrukerne å ta bærekraftige valg. Endringer i personlig forbruk er i stor grad personlige valg som vi ikke kan regulere oss til. Ikke minst må vi kjøpe færre klær og bruke dem lenger - et mer bærekraftig klesforbruk med mindre fotavtrykk er et ansvar for oss alle.

SPØRSMÅL NR. 982

Innlevert 21. januar 2022 av stortingsrepresentant Geir Jørgensen

Besvart 31. januar 2022 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Hva gjør klima- og miljøministeren for å bedre forholdene for bakkehekkende arter i jordbrukslandskapet, der enkelte arter nå er kritisk eller sterkt truet?

BEGRUNNELSE:

Siden årtusenskiftet har vi mistet godt over en tredjedel av alle fugler i kulturlandskapet i Norge. Bakkehekkende arter, som vipe, storspove og sanglerke, er blant de som sliter mest. På den nye rødlista for arter er de to vanlige artene vipe og storspove plassert i hhv. kategoriene kritisk truet og sterkt truet. Artene står i fare for å dø ut i Norge dersom de negative påvirkningsfaktorene ikke adresseres.

Over halvparten, eller hele 57 %, av alle fugler i jordbrukslandskapet i Europa har forsvunnet siden 1980. I Norge viser hekkfuglovervåking gjennomført av BirdLife Norge og NINA at så mye som 40 % av alle fugler tilknyttet det norske kulturlandskapet har forsvunnet bare siden årtusenskiftet. For å forsøke å snu denne utviklingen, ba Klima- og miljødepartementet Miljødirektoratet om å få utredet aktuelle påvirkningsfaktorer og mulige tiltak for å bedre situasjonen nettopp for bakkehekkende fugler i jordbrukslandskapet. Den faglige vurderingen ble gjennomført av BirdLife, og rapporten «Tiltak for bakkehekkende fugler i jordbrukslandskapet» er levert Klima- og miljødepartementet.

Rapporten inneholder en rekke konkrete tiltak som kan gjøres for å bedre forholdene for fugler og naturmangfold i jordbrukslandskapet. Noen av tiltakene er gunstig for flere arter samtidig, og naturmangfold (inkl. insekter) generelt, og kan samles i en handlingsplan for fugler i jordbrukslandskapet.

Den vitenskapelige litteraturen levner liten tvil om hva som er de viktigste årsakene til jordbruksfuglenes tilbakegang, og kort fortalt handler dette både om nedleggelse og intensivering av jordbruksdrift. Norge har vi hatt en kraftig nedgang i antall jordbruksbedrifter, men samtidig et stabilt jordbruksareal de siste 20 årene, noe som gjenspeiler en utvikling mot større gårder og et til dels høyt nivå av nydyrking i perioden. Utviklingen har gitt stadig større avlinger og kostnadseffektivitet i jordbruket, men på bekostning av biodiversitet og fugleliv.

Viktige årsaker er et mindre variert jordbruk, tap av restarealer, omfattende drenering, endringer i grasproduksjon og dyrkingsformer, større og mer effektive maskiner, bruk av sprøytemidler og kunstgjødsel og redusert brakklegging.

Svar:

Representanten viser til situasjonen for bakkehekkende fugl i kulturlandskapet i Norge som omtales i rapporten «Tiltak for bakkehekkende fugler i jordbrukslandskapet». Klima- og miljødepartementet mottok rapporten i 2020.

Rapporten peker på svært negative utviklingstrekk samtidig som den identifiserer påvirkningsfaktorer og foreslår tiltak.

Bakkehekkende fugl er avhengige av tilgang til mat, trygge hekkeplasser, redusert trykk fra predatorer og at jordbruksdriften tar hensyn til reir. Arealbruksendringer påvirker fuglenes leveområder negativt gjennom blant annet nedbygging, nydyrking, fremmede arter og gjengroing. Nedgangen i bakkehekkende fugl er en indikator som gjenspeiles i Naturindeks for Norge som viser svakt nedadgående trend i kulturlandskap (indeksen omfatter ikke dyrket mark). Mange av våre bakkehekkende fugler er trekkfugler, og det finnes påvirkningsfaktorer av betydning også utenfor Norges grenser.

Norge har mål om at ingen arter og naturtyper skal utryddes, og at utviklingen til truede og nær truede arter og naturtyper skal bedres. Det er også fastsatt en oppfølgingsplan for truet natur med mål om bedre utviklingen for trua arter og naturtyper i Norge. Flere statlige etater samarbeider om å gjennomføre planen. Det gjennomføres en rekke tiltak, i et samarbeid mellom miljø- og landbruksforvaltningen, for bakkehekkende fugl.

Miljøforvaltningen gir tilskudd til ivaretagelse av truede naturtyper, som for eksempel til brenning av kystlynghei og slått av artsrike enger som fugler er avhengige av for hekking, matkilder og rasteplasser. Det gis også midler til restaurering av våtmarker og myr som er spesielt viktig for vadefugl, og til utsatt slått og tilpasset drift i hekkeperioden hos åkerrikse og svarthalespove. Gjennom handlingsplan for åkerrikse er det etablert et norsk kontaktnettverk gjennom Birdlife, som overvåker arten. Ved antatt eller sikkert hekkefunn varsler de statsforvalteren som kan inngå en avtale med bonden for å kompensere for tapt slått og føreheter. I tillegg kan det inngås avtaler som bl.a. forplikter grunneier til å avvente slått til vipa har fått frem flyvedyktige unger.

SPØRSMÅL NR. 983

Innlevert 21. januar 2022 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 1. februar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Sametinget og reindrifta på Fosen har gitt uttrykk for at de ikke ser at de kan delta i en saksbehandlingsprosess, i etterkant av Høyesterettsdommen, de ikke finner legitim.

Gjennom jordbrukets regionale miljøprogram kan det gis tilskudd til tilrettelegging for bakkehekkende fugl, eksempelvis utsatt slått, endret kjøremønster og tilrettelegging av "vipestriper". Det er en rekke tiltak i jordbrukets miljøordninger for å skjøtte og istandsette beite- og slåttemark. Bønder kan også søke midler til istandsetting og skjøtsel av naturverdier gjennom ordningene som forvaltes lokalt, herunder spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) og ordningen Utvalgte kulturlandskap i jordbruket (UKL).

Miljøforvaltningen gir tilskudd til fjerning av fremmede skadelige arter for å redusere gjengroing og spredning av fremmede planter som kan redusere leveområder for fugl, eller fortrenge stedegen vegetasjon og insekter. Mink er en trussel mot bakkehekkende fugl og uttak gjennomføres i samarbeid med Norges Jeger- og Fiskerforbund. Slike tiltak er i tråd med "Tiltaksplan om bekjempelse av fremmede organismer".

Tilgang på insekter er viktig som matkilde for fugl. Det er utarbeidet en "Tiltaksplan for ville pollinerende insekter" som har som målsetting å sikre levedyktige bestander av villbier og andre pollinerende insekter for å opprettholde pollinering i matproduksjon og naturlige økosystem. Tiltak i jordbrukslandskapet som pollinatorsoner kan også gi le og næring til bakkehekkende arter.

Internasjonalt deltar Norge aktivt i de kommende forhandlingene om en ny global naturavtale under Konvensjonen for biologisk mangfold. Norge deltar også i arbeidet under Bonnkonvensjonen om bevaring av trekende ville dyr, inkludert trekkfugler.

Representanten påpeker at det har vært store struktur- og driftsendringer i det norske landbruket de siste tiårene. Disse utviklingstrendene er gjenstand for diskusjoner med jordbruksavtalens parter i de årlige jordbruksforhandlingene.

Hvordan ser statsråden muligheten for å få til en forsvarlig løsning i saken, som står seg over tid når hun legger opp til en saksbehandling reindrifta på Fosen og Sametinget ikke har tillit til, fordi de mener den er uriktig og er med på å forlenge og forsterke folkerettsbruddet, og

hva vil statsråden gjøre for å sikre en prosess hvor de involveres?

Svar:

Jeg har stor forståelse for at de involverte reindrifts-utøverne opplever videre saksbehandling som en belastning. Samtidig er det slik at Fosen-saken ikke fikk sin endelige avslutning ved Høyesteretts avgjørelse i ekspropriasjonssaken. Jeg må forholde meg til den saksbehandlingen forvaltningsretten krever. Det innebærer at

partene må forhåndsvarsles, og behandlingen må følge alminnelige forvaltningsrettslige krav til saksbehandling, kontradiksjon og utredning.

Partene på Fosen er bedt om å gi innspill til den videre saksgangen innen utgangen av januar, og vindkraftselskapene skal i den forbindelse legge fram forslag til utredningsprogram. Etter dette vil Olje- og energidepartementet konsultere reindriften og Sametinget om den videre prosessen, og gjennom dette legge til rette for god involvering, slik representanten etterlyser.

SPØRSMÅL NR. 984

Innlevert 21. januar 2022 av stortingsrepresentant Sara Bell

Besvart 31. januar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å få slutt på den uverdige praksisen hvor omsorgstjenestene overfor enkeltpersoner med store bistandsbehov legges ut på anbud til private omsorgsfirma?

BEGRUNNELSE:

Mange med store bistandsbehov er avhengig av stabilitet og forutsigbarhet. Tidsbegrensede anbudsoppdrag representerer det motsatte. En vet aldri hvem som vinner neste anbudsrunde, hvilke tjenesteytere som kommer. En kan til og med risikere å måtte flytte fordi en ny omsorgsbedrift har fått anbudet. Ordningen synes å være i strid med helse- og omsorgstjenestelovens målsetning om å «fremme sosial trygghet, bedre levevilkårene for vanskeligstilte, bidra til likeverd og likestilling og forebygge sosiale problemer».

Kostnadene i omsorgstjenesten er først og fremst knyttet til lønn og pensjonsforhold. Kostnadene kan bli lave ved å benytte arbeidere uten formell kompetanse, uorganiserte arbeidstakere, underbemanning, dårlige pensjonsordninger og ved å bryte arbeidstidsbestemmelsene.

Det er lite kontroll og tilsyn med feltet. Arbeidstilsynet er sjelden på feltet. På Helsetilsynets nettsider, vil en samlet sett overfor tjenestene til mennesker med utviklingshemning, se at det er 20 til 30 tilsynsrapporter per år. Tilsynsfrekvensen er såpass lav at den kan betraktes som ikke eksisterende.

Det er etisk betenkelig når anbudsordningene anvendes overfor de innbyggerne som i størst grad er

avhengig av velferdsstaten og som i minst grad er i stand til å fremme sine interesser. Anbud på omsorgstjenester skaper vilkår som er i strid med målet om et seriøst og organisert arbeidsliv.

Svar:

Som det fremkommer av Hurdalsplattformen så vil regjeringen støtte opp om ideell sektor og ideelle tilbydere i helse- og omsorgssektoren. Frivillige og ideelle tilbydere på helse- og omsorgsfeltet må sikres gode rammevilkår og forutsigbar drift. Vi ønsker å videreutvikle det gode samarbeidet med ideelle aktører innenfor sektoren.

Som representanten er kjent med ønsker jeg som helse- og omsorgsminister å satse på vår felles helsetjeneste. Noe av det første jeg gjorde som statsråd var derfor å starte prosessen med å oppheve bestemmelsene i helse- og omsorgstjenesteloven om fritt brukervalgsordning. Sett i lys av dette er jeg derfor tilfreds med at kommunene for det alt vesentligste yter tjenestene selv. Når kommunene finner det hensiktsmessig å kjøpe tjenester av andre tjenestetilbydere, bør de etter min vurdering utnytte handlingsrommet i anskaffelsesregelverket slik at ideelle tjenesteytere og langsiktige avtaler basert på kvalitet, kan prioriteres.

Av helse- og omsorgstjenesteloven § 3-1, første ledd fremkommer at kommunen skal sørge for at personer som oppholder seg i kommunen tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester. Av samme lovs § 3-1, femte ledd fremkommer at slike tjenester kan ytes av kommunen selv eller ved at kommunen inngår avtale med andre of-

fentlige eller private tjenesteytere. Det er altså den enkelte kommune som ut fra lokale forhold og behov selv avgjør hvorvidt den ønsker å kjøpe tjenester av private tjenesteytere.

Agenda Kaupang har i rapport nummer 1020640 (2019) på oppdrag fra Helsedirektoratet foretatt en kartlegging av kommunenes kjøp av pleie- og omsorgstjenester fra kommersielle og ideelle aktører. I tillegg har Agenda Kaupang foretatt en gjennomgang av kommunenes praksis med hensyn til kjøp av tjenester. Rapporten viser at kommunene for det alt overveiende selv yter kommunale omsorgstjenester. Det fremkommer av rapporten at kommunene selv står for tjenesteytingen i opp mot 92 prosent både når det gjelder aktiviserings- og servicetjenester til eldre og funksjonshemmede, og helse- og omsorgstjenester i hjemmet. De kommunale omsorgstjenestene ytes altså for det alt vesentligste av kommunene selv.

Når det gjelder kommunalt kjøp av tjenester fra private/ideelle tjenesteytere framkommer det av Agenda Kaupangs rapport at den vanligste begrunnelsen blant kommunene for kjøp av tjenester er knyttet til at kommunene selv mangler kompetanse og kapasitet både med hensyn til personell, men i enkelte tilfeller mangler kommunen lokaler til å håndtere krevende brukere med

et sammensatt sykdomsbilde. Kommunene kjøper i disse tilfeller tjenester fordi de selv mangler kompetanse og ressurser i kommunen, og kjøp av tjenester er derfor den mest effektive måten å yte forsvarlige og adekvate tjenester. Dette er en praksis loven åpner for. Bestemmelsen er gitt for å gi kommunene mulighet til å organisere sine tjenester slik det er mest hensiktsmessig ut fra lokale forhold og behov.

Uavhengig av om kommunen yter tjenestene selv eller velger å kjøpe disse av en privat eller ideell tjenesteyter, har kommunen etter helse- og omsorgstjenesteloven et selvstendig ansvar for at tjenestene som ytes er forsvarlige og adekvate. Kommunen kan altså ikke frasi seg noe ansvar ved å kjøpe tjenestene av private eller ideelle aktører.

Private og ideelle aktører som yter tjenester etter avtale med kommunen, er også underlagt de samme bestemmelser i helselovgivningen som kommunene selv er forpliktet til å følge. Disse tjenestene er også underlagt tilsyn i samsvar med bestemmelsene i helsetilsynsloven.

Det fremgår av denne loven at Statsforvalteren skal føre tilsyn med helse- og omsorgstjenesten og med alt helsepersonell og annet personell i fylket som yter helse- og omsorgstjenester, samt at Statsforvalteren skal føre tilsyn med om tjenestene er i samsvar med det som er bestemt i lover og forskrifter.

SPØRSMÅL NR. 985

Innlevert 21. januar 2022 av stortingsrepresentant Guri Melby

Besvart 31. januar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Er statsråden villig til å gå bort fra kravet om PCR-test ved positivt resultat på hurtigtest, og hvor raskt kan man eventuelt få på plass et selvregistreringssystem slik at vi opprettholder oversikten over nye smittede?

BEGRUNNELSE:

Vi kunne lese i flere medier i går og i dag at det nå er en ny del av helsetjenesten som holder på å kneble: Testkapasiteten. Statsrådens partikolleger i Oslo roper om at vi kanskje er dager unna en kollaps. Helseforetakene, frivillige og kommunene melder om store utfordringer fordi de nå må bruke enorme ressurser og kapasitet på å bekrefte at folk som allerede vet at de er positive, faktisk er det. Vi ser at omikron smitter mye mer enn andre varianter, men fører til mindre alvorlig sykdom og færre innleggelses på

sykehus, og det blir derfor en stor utfordring hvis alle som blir positive må få det bekreftet av en PCR-test som krever mer tid og ressurser å bruke.

Jeg registrerer at assisterende helsedirektør i Helsedirektoratet ikke er avvisende til tanken, så lenge man får på plass et system for selvregistrering. Det er etter min oppfatning viktig i denne fasen av pandemien at regjeringen prioriterer å få dette raskt på plass, slik at testkapasiteten kan opprettholdes, samtidig som vi vet hvor mange som blir smittet av viruset.

Svar:

Som representanten påpeker, har det oppstått en utfordrende situasjon for flere når det kommer til testkapasitet. Smittetrykket i Norge øker og det er stor belastning på kommuner og laboratorier for å få en bekreftende PCR-

test etter positiv selvtest. Vi har fulgt dette nøye og hatt tett dialog med berørte parter og etater. Som representanten selv påpeker haster det å gjøre noe med situasjonen. Med den bakgrunn så vi det som nødvendig å gjøre endringer i rutiner for testing for covid-19 allerede fredag 21. januar. Da åpnet vi for at personer som har tatt tre doser vaksine eller har tatt to doser og gjennomgått koronainfeksjon siste tre måneder, kan slippe å måtte ta en bekreftende PCR-test. Dette betyr altså at når disse personene tester positivt på selvtest, trenger de ikke å oppsøke en teststasjon. Dette vil frigjøre noe kapasitet i helse- og omsorgstjenesten.

Jeg kan videre orientere representanten om at Helse- og omsorgsdepartementet søndag 23. januar sendte ut et brev til landets kommuner, hvor det ble gitt informasjon om endringen i rutiner for bekreftende PCR-test og om løsninger for selvregistrering av positiv selvtest for covid-19.

Som representanten påpeker, er det viktig at testkapasiteten opprettholdes. Vi vil fortsatt følge situasjonen tett og jobbe for å ivareta alle ledd i helsetjenesten, samtidig som vi bevarer en tilstrekkelig og hensiktsmessig grad av oversikt over smitteutviklingen.

SPØRSMÅL NR. 986

Innlevert 21. januar 2022 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 28. januar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hva er status på regjeringens arbeid med evalueringen av offentlighetsloven og når kan Stortinget forvente at regjeringen følger opp evalueringen?

BEGRUNNELSE:

Da den nye offentlighetsloven trådte i kraft i 2009, ble det forutsatt at loven skulle evalueres etter få år, for å se om den virket etter intensjonene. I 2016 kom evalueringen, som ifølge Pressens offentlighetsutvalg avdekker at loven ikke fungerer godt nok når det gjelder å sikre åpenhet og innsyn.

I september 2020 sa daværende justisminister Monica Mæland (H) at Solberg-regjeringen ikke ville følge opp evalueringen av offentlighetsloven i den stortingsperioden.

En undersøkelse fra Journalisten og Norpublica gjennomførte i fjor viste at nesten hver fjerde redaktør mente at manglende innsyn hos det offentlige, og problemer med tilgang til informasjon, er en trussel mot pressefriheten i Norge.

Offentlighetsloven er et av de viktigste redskapene for åpenhet, kontroll og ytringsfrihet i det norske demokratiet. Spørsmålsstilleren mener det er urovekkende at skiftende regjeringer ikke har fulgt opp evalueringen av offentlighetsloven og forventer at denne regjeringen følger opp evalueringen og prioriterer innsyn og åpenhet.

Svar:

Selve evalueringen av offentlighetsloven ble gjennomført fra november 2014 til januar 2016. Det førte til rapporten fra 2016, som representanten Moxnes viser til.

Innsyn og åpenhet er svært viktig for denne regjeringen. Det er slått fast i Hurdalsplattformen at regjeringen vil sikre at offentlighetsloven og prinsippet om meroffentlighet praktiseres i alle offentlige virksomheter.

Oppfølgingen av evalueringsrapporten vil inngå i dette arbeidet. Det har imidlertid nå gått noen år siden rapporten forelå, og noen av spørsmålene som omtales der, har allerede vært tatt opp i andre sammenhenger.

Det har i etterkant av evalueringen også kommet andre rapporter om etterlevelsen av offentlighetsloven og beslektede spørsmål, der det til dels pekes på noen av de samme problemstillingene. Jeg nevner i denne sammenheng Riksrevisjonens rapport fra desember 2021 om oppfølging av undersøkelse om arkivering og åpenhet i statlig forvaltning. Regjeringens videre arbeid med innsyn og åpenhet vil derfor ikke begrense seg til evalueringen og oppfølgingen av evalueringsrapporten fra 2016, men denne rapporten inngår som et sentralt grunnlag for arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 987**Innlevert 18. januar 2022 av stortingsrepresentant Lene Westgaard-Halle****Besvart 28. januar 2022 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Deler statsråden den forrige regjeringens holdning til kreosot, vil han stå på samme standpunkt overfor EU og vil han, dersom EU fornyer godkjenningen, sørge for tiltak som vil redusere bruken av kreosot i Norge?

BEGRUNNELSE:

Den forrige regjeringen la frem en handlingsplan for en giftfri hverdag, og jobbet for å få på plass flere strenge internasjonale reguleringer av miljøgifter og andre helse- og miljøfarlige stoffer. Tjærestoffet kreosot inneholder stoffer som er helse- og miljøskadelige. Når kreosotimpregnert tre blir utsatt for sol, vil noe kreosotolje «svette ut» av treverket. Når treverket blir utsatt for vær og vind, skjer det en viss avdamping og utvasking av kreosot.

Kreosot ble brukt som impregneringsmiddel i trevirke i mange år, først og fremst i utendørskonstruksjoner som jernbanesviller, broer, stolper og lignende. Det står i regelverket at kreosot i utgangspunktet er forbudt, men at det finnes visse unntak, som for eksempel til yrkesmessig og industriell bruk, i havner og vannveier. Det gjør at for eksempel Tønsberg kommune, bruker kreosotstolper nær badeområder.

Ifølge Miljødirektoratet skal kreosot kun godkjennes for bruksområder det det ikke finnes alternativer. I dag har vi derimot flere selskaper som produserer kreosotfrie alternativer, slik som Wopas. Hallingdal-bedriften har utviklet giftfrie, 100 prosent resirkulerbare stolpeprodukter. Dette er ny, grønn industrivirksomhet i praksis.

Ved at regelverket i dag fortsatt tillater bruk av kreosot i tilfeller som impregnering av trevirke til brygger, fører blant annet med seg at innfasingen av miljøriktige produkter forsinkes. Regjeringen Solberg var tydelig på at bruken av giftstoffet kreosot burde minimeres så mye som mulig, ikke bare på grunn av de åpenbare negative helse- og miljøfarlige konsekvensene, men også for å legge til rette for grønn og miljøriktig industri i Norge.

I forbindelse med EUs vurdering av fornyet godkjenning av kreosot til impregnering, har Norges standpunkt vært at vi ikke støtter videre godkjenning. Begrunnelsen for dette var at Solberg-regjeringen mente det var tilstrekkelig med alternative produkter/materialer til bruk i Norge, og at flere slike alternativer vil være tilgjengelige innen rimelig tid. Gjennom tidligere prosesser i ulike EU-komiteer har Norge foreslått å stramme inn håndteringen av kreosotimpregnert trevirke.

Dersom resultatet likevel skulle bli fornyet godkjenning i EU, er det fortsatt mulighet for å redusere bruken i Norge gjennom en videre prosess knyttet til produktgodkjenninger nasjonalt.

Svar:

I Norge har vi hatt bred politisk enighet om målene i kjemikaliepolitikken i flere tiår. Mye er allerede gjort for å redusere risikoen for mennesker og miljøet fra de farligste kjemiske stoffene, men innsatsen må fortsette for å oppnå en giftfri framtid. Oppfølging av handlingsplanen om kjemikalier for perioden 2021-2024 er sentralt. Dette er også viktig i det grønne skiftet. De norske miljømålene på kjemikalieområdet er sammenfallende med målene i den europeiske kjemikaliestrategien og relevante FN bærekraftsmål.

Kreosot inneholder kreftfremkallende stoffer og stoffer som er sterkt irriterende for huden. Undersøkelser har vist at personer som har blitt utsatt for kreosot gjennom jobben oftere fikk hudkreft enn andre. Videre er noen av stoffene i kreosot sterkt fettløselige og vanskelig nedbrytbare og kan derfor hope seg opp i næringskjeden. Bruken er allerede strengt regulert både i industrivirksomhet og eksempelvis i materiale som kan komme i langvarig kontakt med hud. Forsking og utprøving for å finne alternative stoffer og materialer pågår. I felleseuropeisk regelverk for biocider stilles det krav til godkjenning av kreosot før bruk, og bruken av det impregnerte treverket reguleres også i kjemikalierregelverket REACH. Disse EU-regelverkene gjelder i Norge gjennom EØS-avtalen.

Nåværende godkjenningsperiode for kreosot utløper 31. oktober 2022. Norges standpunkt er fortsatt at kreosot ikke bør få fornyet godkjenning, og at det ikke er behov for kreosotbehandlede materialer i Norge. Mange land støtter fortsatt bruk av kreosot til jernbanesviller og til stolper for strøm og telekommunikasjon, mens annen bruk har liten eller ingen støtte. Kreosot vil derfor trolig få fornyet godkjenning i EU, men med betydelige strengere rammer enn i dag. Det er blant annet foreslått at det enkelte lands myndigheter skal kunne nekte bruk av kreosotbehandlede materialer. Norske miljømyndigheter jobber for en slik løsning, slik at det vil være mulig å nekte bruk av kreosotbehandlede materialer i Norge, uavhengig av status i andre land.

Det er viktig for meg at norske myndigheter fortsetter å jobbe for at kreosot fases ut i Europa, gjennom arbeidet med innstramming i regelverkene. Jeg er samtidig opptatt

av at bransjen finner bærekraftige alternativer, noe som også bidrar til at utfasingen av kreosot går raskere.

SPØRSMÅL NR. 988

Innlevert 20. januar 2022 av stortingsrepresentant Terje Halleland

Besvart 1. februar 2022 av landbruks- og matminister Sandra Borch

Spørsmål:

Vil statsråden endre gebyrene ved grensekontrollstasjonene slik at disse blir konkurransedyktige og mer gjenspeiler kostnaden på den utførte kontrollen?

BEGRUNNELSE:

Ved Karmsund havn åpner snart ny grensekontrollstasjon og i den forbindelse er en blitt gjort oppmerksomme på størrelsen på gebyrer ved kontroll av animalske varer som for eksempel fôr til fisk. En last med fiskefôr i storekk på totalt 1 500 tonn og bestående av ti partier vil kunne gi et gebyr på til sammen over 176 000.- kr. Dette kan ikke stå i forhold til kostnader som påløper ved kontrollen. Det heter i rundskriv R-112/15, «Betaling skal ikke overstige kostnaden ved å produsere og levere tjenesten».

Mattilsynet har kun utgifter til lønn og reise for de ansatte, da Karmsund havn dekker annen kostnad som utgifter knyttet til lokaler og utstyr som mattilsynet bruker i sitt arbeid.

Dette vil være svært konkurransevridende da kostnadene er langt høyere enn hva kostnadene er i andre EU/EØS land.

Svar:

Norge er forpliktet gjennom EØS-avtalen til å gjennomføre kontroll av alle animalske produkter og levende dyr som importeres fra land utenfor EU/EØS-området. Dette omfatter også fiskefôr hvis det er basert på animalske produkter. Slike forsendelser skal kontrolleres ved utpekte grensekontrollstasjoner (GKS), hvor de kontrolleres før de godkjennes for fri omsetning i EU/EØS-markedet.

Etter Brexit er ikke Storbritannia lenger del av EU, og regnes som tredjeland. Det innebærer at samtlige animalske produkter og levende dyr som skal importeres til Norge og EU-land fra Storbritannia, må fremstilles for grensekontroll ved grensepassering til Norge. Dette grensekontrollsystemet har Norge vært en del av siden utvidelsen av EØS-avtalen i 1999.

Grensekontrollstasjonene er underlagt et harmonisert regelverk både når det gjelder beliggenhet, bygningssmessige krav, godkjenningskategorier og gjennomføring av kontroll. Og alle GKS gjennomgår en godkjenningssjess hos ESA, før de kan tas i bruk nasjonalt. Varer der det er krav om grensekontroll, skal alltid tas inn i EØS-området via grensekontrollstasjoner for å sikre at tredjelandsvarer har gjennomgått kontroll før de transporteres og omsettes i det indre marked.

Alle animalske varer og levende dyr er listet i regelverket som grensekontrollpliktig. Dette er gjort fordi slike varer som ankommer EØS fra land utenfor det indre marked er definert som potensielt smittefarlig for dyr og mennesker. De skal kontrolleres før de slippes inn, og når de godkjennes, gjelder det for hele EØS-området. I grensekontrollsystemet godkjenner man ikke varen til nasjonal omsetning, men den godkjennes på vegne av hele EU/EØS og varen kan flytte fritt i hele det indre marked. Nettopp derfor er dette systemet strengt regelverkstyrt og rigid og åpner ikke for nasjonale vurderinger.

Mattilsynet opplyser at Karmsund havn har søkt om godkjennelse som grensekontrollstasjon for enkelte produkter, men bygging av denne kontrollstasjonen er ikke klar og dermed heller ikke godkjenningen av denne.

I bakgrunnen for spørsmålet fra representanten vises det til et tenkt eksempel hvor en last med fiskefôr i storekk på totalt 1 500 tonn og bestående av ti partier vil kunne gi et gebyr på til sammen over 176 000 kr. Gebyrets størrelse er hjemlet i forskrift av 3. mars 2010 nr. 307 om betaling av gebyr for veterinær grensekontroll, § 3 første ledd bokstav a og b. Satsene justeres årlig i forbindelse med budsjettvedtakene i Stortinget, og nedenfor gjengis satser fra 2021:

§ 3. Gebyr for næringsmidler og produkter For import av alle animalske næringsmidler, andre produkter av animalsk opprinnelse og høy og halm skal det betales

a. kr 2 915 per vareparti eller forsendelse og

b. kr 97,99 per tonn for fisk og fiskevarer, fullfôr til fisk, animalske produkter som ikke er næringsmidler, samt høy og halm, eller.....

I følge informasjon fra Mattilsynet, er gebyret i dette eksemplet beregnet ut fra satser for 2021 og ut fra det de mener er en riktig forståelse av gjeldende regelverk blir størrelsen på gebyret som anført i forklaringen til spørsmålet korrekt, 176 135 kroner.

Gebyret skal ikke overstige Mattilsynets faktiske utgifter til å utføre kontrollen. Disse utgiftene omfatter også andre kostnader enn de direkte kostnadene knyttet til kontrollen.

Gebyrregelverket er til vurdering som en del av et større arbeid for å effektivisere og forbedre gebyrforvaltningen i Mattilsynet. Vurderingen av gebyrregelverket vil også omfatte en vurdering av størrelsen på gebyrene.

Det er ingen grensekontrollstasjoner i Norge pr i dag som er godkjent for denne type produkter, dvs. fiskefôr i storesekk, noe som har skapt problemer ved import fra Storbritannia. Brexit har medført noen utfordringer som vi har måttet finne løsninger på, og jeg vil også se på om gebyrregelverket er tilpasset denne nye situasjonen.

SPØRSMÅL NR. 989

Innlevert 20. januar 2022 av stortingsrepresentant Terje Halleland

Besvart 31. januar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hvem er de som fremover skal avgjøre forespørsler om endrede frekvenser på fergesamband som staten nå vil overta finansieringen av?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen vil innføre gratis ferje på trafikksvake samband i 2022 og har satt av 30 millioner til ordningen. I Hurdalsplattformen skrives det at ordningen skal gjelde øyer og andre samfunn uten veiforbindelse til fastlandet og alle fergesamband under 100 000 passasjerer.

Som statsråden sikkert er godt kjent med har det nærmest vært en årlig kamp om frekvensen på disse båtene, hvor mindre samfunn ønsker et så godt og tilpasset tilbud som mulig. Svært ofte er det snakk om ekstra av- og påkøring i helger og på kveldstid.

Svar:

I Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) heter det blant annet:

For å legge til rette for innføring av gratis ferje på trafikksvake samband i 2022, økes forslaget til bevilgning på posten med 30 mill. kroner. Den konkrete innretningen av tilskudd til trafikksvake samband må vurderes nærmere før tiltaket kan settes i gang. Regjeringen legger derfor opp til å komme tilbake til Stortinget i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2022 med forslag til innretning på bruken av midlene. Tiltakene innføres først i andre halvår 2022.

Som opplyst vil regjeringen komme tilbake til Stortinget til våren med et opplegg for hvordan bruken av

30 mill. kr til gratis ferje i trafikksvake samband skal innrettes. Ferjesamband som er fylkeskommunale vil også være det i framtida, uavhengig av om de vil bli omfattet av ordning med gratis ferje eller ikke. Fylkeskommunene vil også i framtida ha ansvar for å fastsette rutetilbud og takster på fylkeskommunale ferjeruter.

SPØRSMÅL NR. 990**Innlevert 21. januar 2022 av stortingsrepresentant Morten Stordalen****Besvart 28. januar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan statsråden forsikre om at utprøving av nye typer fartsdumper er trafikksikre for alle trafikantgrupper?

BEGRUNNELSE:

Det har i Sognsveien i Oslo blitt etablert en ny type fartsdump for utprøving. Saken omtales i Dagbladet torsdag 20.01 d.å.

Den nye typen fartsdump beskrives som at den består av to «gummipølser». Den er etablert av Bymiljøetaten sammen med Statens Vegvesen og Ruter. En slik type fartsdump kan helt åpenbart være trafikkløst for de som ferdes på to hjul. Hvis en trafikant på to hjul kommer litt skjevt inn i en slik anretning, er det stor fare for velt og skade.

Det er usikkert om brukerorganisasjoner, slik som for eksempel Norsk Motorsykkelunion (NMCU), Norsk Motorsykkelimportørers forening (MCF), Syklistenes landsforening og andre har blitt tatt med på råd.

Svar:

Oslo kommune Bymiljøetaten tester nye fartsdempere i Sognsveien. Tiltaket ble etablert i slutten av desember 2021, og testperioden vil etter planen pågå ut mai 2022.

Testen inngår i et arbeid for å øke trafikksikkerheten for gående og syklende. Dette vil en gjøre ved å dempe farten til biler, samtidig som det sikres god fremkommelighet for kollektivtransport og brann- og redningsetater. Fartshumpen virker ved at vanlige biler kjører over en forhøyning av gummelementer, mens disse elementene svikter under vekten av tynge kjøretøy. Tilsvarende fartsdempere er tidligere etablert i Sverige med gode erfaringer.

Testen utføres i et samarbeidsprosjekt mellom Bymiljøetaten, Statens vegvesen og Ruter, STOR (Smartere Transport i Oslo-regionen). Prosjektet prøver ut nye mobilitetstjenester og optimaliserer eksisterende tjenester i tett samarbeid med næringslivet og innbyggere. Smart fartsdemping er ett av pilotprosjektene Bymiljøetaten har ansvar for å gjennomføre flere del-oppgaver hvor blant annet testen i Sognsveien inngår.

Tradisjonelle fartshumper har noen ulemper. Store kjøretøy som busser og utrykningskjøretøy må bremse ned langt under fartsgrensen for å unngå skade på kjøretøy og ivareta komfort om bord. Det er spesielt utfordrende i vintersesongen på grunn av kjøreforhold som

is og snø i oppoverbakker. Tradisjonelle fartshumper fører videre til at utrykningskjøretøy mister verdifull tid ved utrykning, og at busser må sette ned farten. Formålet med uttestingen har vært å øke fremkommeligheten for utrykningskjøretøy og kollektivtrafikken i byens viktigste utryknings- og kollektivtraséer, der anlegg av tradisjonelle fartshumper anses som en ulempe på grunn av nedbremsing.

De viktigste utryknings- og kollektivtraséene er ofte på strekninger som også inngår som en del av sykkelveinettet. Det har derfor ikke vært mulig å finne en plassering av fartsdempere hvor syklistene og andre tohjulinger ikke ferdes.

Fartsdempere er utformet slik at motorsykler skal kunne kjøre på midten mellom gummidelene eller på siden. Sognsveien har også sykkelfelt, slik at sykler og elsparkesykler har et eget felt på siden av den nye fartsdempere. I sykkelfeltet er det etablert en forhøyning i asfalt slik at den fartsdempende effekten er ivaretatt over hele veibanens bredde.

Alle trafikantgruppene opplevelse ved disse fartsdempere er en viktig del av det man skal se på i testperioden. Evalueringer av testen frem til sommeren vil gi en indikasjon på hvordan trafikanter påvirkes av installasjonen, og hvorvidt dette er et egnet tiltak i Oslos veinett der mange trafikanter møtes og deler arealet. All samlet erfaring er verdifull kunnskap som tas med videre i den endelige rapporten om hvor disse fartsdempere er egnet og ikke.

Det har foreløpig ikke vært dialog med brukerorganisasjoner for motorsyklister. Motorsyklister er likevel en trafikantgruppe man ønsker å være mer i kontakt med for å innhente deres brukererfaring. Det planlegges også å innhente erfaringer fra naboer i området, ambulansetjenesten og fra de som drifter og vedlikeholder Oslos kommunale veinett.

SPØRSMÅL NR. 991**Innlevert 21. januar 2022 av stortingsrepresentant Roy Steffensen****Besvart 31. januar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Kan statsråden fremskaffe oversikt over bonusutbetalinger i fylkeskommunale og kommunale kraftselskaper for 2021 og 2020?

Svar:

Norske kommuner, fylkeskommuner og staten eier store deler av produksjonskapasiteten for kraft i landet. Flere

kraftselskaper har flere eiere og det er stor grad av krysseierskap. Kommunale og fylkeskommunale kraftselskaper er organisert som selvstendige rettssubjekter. Olje- og energidepartementet har ikke oversikt over bonusutbetalinger i disse selskapene. Denne informasjonen gjøres tilgjengelig av hvert enkelt selskap i deres respektive årsrapporter. Årsrapportene for 2021 vil publiseres i løpet av første halvår i 2022.

SPØRSMÅL NR. 992**Innlevert 21. januar 2022 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson****Besvart 31. januar 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik****Spørsmål:**

Vil regjeringen støtte opp om nettverket av (særlig kvinnelige) afghanske menneskerettighetsaktivister som har fått asyl i Norge og legge til rette for at disse skal kunne fortsette sitt arbeid herfra, for eksempel ved å ta hensyn til ønsker om bosetting i østlandsområdet?

BEGRUNNELSE:

Etter at Taliban tok makten i Afghanistan har Norge tatt imot flere fremtredende menneskerettighetsaktivister som så seg nødt til å flykte. I oktober sa avtroppende statsminister Erna Solberg at det ville være viktig å støtte opp om nettverket av disse aktivistene for at de kunne fortsette å arbeide for bedre forhold i Afghanistan fra sitt eksil i Norge. Men siden den tid har flere av disse personene opplevd å bli bosatt på steder i Norge som gjør det krevende for dem å virke som aktivister, og som ikke legger opp til at det kan dannes et felles nettverk mellom disse. For eksempel har kvinnesaksforkjemper og tidligere olje-, gruve- og industriminister Nargis Nehan blitt bosatt i Mo i Rana, og kvinnesaksforkjemper og menneskerettighetsaktivist Jamila Afghani har blitt bosatt i Alta.

Representanten er klar over at det er IMDi som er ansvarlig for å fordele bosettingsklare flyktninger til kommuner med bosettingskapasitet. Men dersom IMDi ikke

har fått som del av sitt oppdrag å bidra til at menneskerettighetsaktivister skal bosettes med særlige hensyn, så vil de naturlig nok bli bosatt uten at disse personenes særlige ressurser og behov vektlegges. MDG mener det er viktig å legge best mulig til rette for at personer som kjemper for menneskerettigheter fra en eksilposisjon i Norge får gode vilkår for sitt virke, og at dersom disse personene anmoder om bosetting i sentrale beliggenheter som Oslo eller østlandsområdet bør disse anmodningene som regel ivaretas. Med tanke på hvor få personer det i dette tilfellet dreier seg om burde det ikke utgjøre noen fare for bosettingskapasiteten til bosettingskommuner i østlandsområdet, og ordfører i Oslo har tidligere vært tydelig på at de er åpne for å ta imot flere enn det staten har bedt om frem til nå.

I tillegg spørsmålet om bosetting bør staten aktivt legge til rette for at menneskerettighetsaktivister som har fått asyl i Norge får gode vilkår for å fortsette sitt arbeid. Flere norske byer har gode erfaringer som fribyer for forfulgte forfattere, og representanten mener staten burde støtte opp om opprettelsen av flere slike ordninger for menneskerettighetsaktivister generelt.

Svar:

Eg viser til spørsmål frå representanten Rasmus Hansson til statsministeren som han har bedt meg svare på.

Regjeringa vil at flyktningar som får vern i Noreg skal få bruke sin kompetanse og ressursar. Det er viktig både for individa det gjeld, og for samfunnet. Menneskerettsforkjemparar gjer ein verdifull innsats for at fleire skal få innfridd sine grunnleggande rettar. Alle som ønsker å halde fram med dette viktige arbeidet i Noreg, skal ha høve til å gjere det, uansett kva kommune dei bur i.

Evakuering og busetting av flyktningar frå Afghanistan skjedde under krevjande omstende. Alle som blei evakuert frå Afghanistan fekk tilbod om offentleg hjelp til busetjing og andre tenester på lik linje med andre

overføringsflyktningar som kjem til Noreg. Integrerings- og mangfaldsdirektoratet (IMDi) busett flyktningar i samsvar med føringar frå Stortinget om at busettinga skal skje raskt, treffsikkert, styrt og spreidd over heile landet. Det er fleire omsyn som IMDi må vurdera når dei spør kommunar om å busette flyktningar. Mellom anna er prinsippet om likebehandling viktig.

Eg har møtt representantar frå menneskerettsorganisasjonar som er i kontakt med fleire menneskerettsforkjemparar som ble evakuert frå Afghanistan. Eg er glad for initiativet til dialog. Regjeringa har fått fleire innspel til korleis staten kan legge til rette for at menneskerettsforkjemparar kan fortsette arbeidet i eksil. Desse kjem me til å vurdere nøye.

SPØRSMÅL NR. 993

Innlevert 21. januar 2022 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 31. januar 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen

Spørsmål:

Kan statsråden fremskaffe oversikt over hva de 50 største kulturinstitusjonene i Norge har fått i koronatilskudd, samt hvor stort underskudd/overskudd de har hatt i samme periode.

Svar:

Kulturdepartementet tildelte koronatilskudd til kulturinstitusjoner, herunder museer, musikk- og scenekunstinstitusjoner, både i 2020 og 2021. Siden regnskapstallene for 2021 ikke foreligger, viser tabellen koronatilskuddene

til institusjonene i 2020, samt institusjonenes årsresultat i 2020. Da det er ulike måter å definere de største institusjonene på, er disse i tabellen definert ut i fra størrelsen på driftstilskudd i 2020 tildelt fra Kulturdepartementet.

Koronatilskuddene i 2020 ble tildelt institusjoner med mer enn 60 pst. offentlig finansiering¹ med bakgrunn i Prop. 127 S (2019-2020) og Innst. 360 S (2019-2020). Institusjoner med mindre enn 60 pst. offentlig finansiering mottok ikke koronatilskudd i 2020 og inngår derfor ikke i tabellen. Institusjonenes årsresultat i 2020 er hentet inn fra institusjonenes rapportering til departementet for 2020 gjennom Altinn-portalen.

Navn på institusjon	(i 1000 kroner)	
	Koronastøtte 2020	Årsresultat 2020
Den Norske Opera & Ballett	18 430	45 681
Nationaltheatret	10 550	-4 272
Det Norske Teatret	12 310	-4 422
Oslo-Filharmonien	3 140	-11 851
Musikkselskapet Harmonien	1 770	-4 133
Museene i Sør-Trøndelag (MiST)	12 050	17 046
Den Nationale Scene	4 660	9 850
Kilden teater og konserthus	4 680	4 855
Trondheim Symfoniorkester & Opera	1 310	5 364
Stavanger Symfoniorkester	1 850	13 379
Trøndelag Teater	4 030	-1 773

¹ Nasjonalmuseet ble ikke tildelt koronamidler i 2020 og er ikke med i tabellen.

Lillehammer Museum	6 830	1 506
Anno museum	5 770	4 295
Arktisk Filharmoni	660	9 231
Rogaland Teater	3 030	7 498
Hålogaland Teater	1 070	-2 755
Dansens Hus	820	4 503
Vestfoldmuseene IKS	3 210	11 840
Musea i Sogn og Fjordane	1 840	3 181
Norsk Teknisk Museum	9 200	2 880
Teatret Vårt - Regionteateret i Møre og Romsdal	980	3 384
Østfoldmuseene	850	166
KODE Kunstmuseer og komponisthjem	12 030	20 968
MiA - Museene i Akershus	2 760	2 713
Carte Blanche	60	51
Nordland Teater	390	2 161
Vest-Agder-museet	2 440	0
Teater Ibsen - Telemark og Vestfold Regionteater	460	1 887
Stiklestad Nasjonale Kultursenter	3 270	8 565
Teater Innlandet	420	718
Det Norske Blåseensemble anno 1734	190	859
Viti	2 580	385
Nordnorsk Kunstmuseum	540	317
Buskerudmuseet	2 730	3 508
Aust-Agder museum og arkiv	700	0
Nynorsk kultursentrum	1 210	1 686
Landsdelsmusikerordningen i Nord-Norge	180	643
Bergen Nasjonale Opera	210	135
Teater Vestland	270	1 826
Museum Stavanger	3 660	9 844
Jærmuseet	3 490	4 772
Riksscene for nasjonal og internasjonal folkemusikk, joik og folkedans	560	1 731
Norsk Industrierbeidermuseum	2 540	3 004
Museum Vest	4 200	5 337
Bymuseet i Bergen	3 230	1 366
Helgeland museum	1 200	404
Nordlandsmuseet	3 740	4 695
Teater Manu	300	960
Norsk Bergverksmuseum	2 430	697
Operaen i Kristiansund	560	300

Av årsresultatet fremkommer ikke avsetninger til bundne forpliktelser, slik som pensjonsforpliktelser, framtidige investeringer og annen gjeld. Selskapets årsresultat må eventuelt vurderes i lys av dette. Kulturdepartementet har ingen samlet oversikt over slike utgiftsforpliktelser i selskapenes regnskaper. I tillegg vil det være faseforskyvninger mellom regnskapsårene både på utgifts- og inntektssiden som gjør at årsresultatet ikke nødvendigvis gir et korrekt bilde av forholdene. Dette omfatter også periodiseringen av koronatilskudd og anvendelsen av disse midlene.

For å forstå ordningene for kulturlivet, må man ønske å forstå kultursektoren. Eksempelvis at svært mange lever på overskuddene fra jul eller juli resten av året, eller at det

er like viktig for kulturen å bygge en scene, som å stå på en scene. Vi er daglig i kontakt med fortvilte kulturaktører som aller, aller mest ønsker å jobbe.

Kultursektoren har, når det har vært mulig, gitt oss et godt kulturtilbud gjennom hele pandemien, og mye av begrunnelsen for dette er kulturkompensasjonsordningene. Uten disse ville det i svært mange tilfeller ikke vært økonomisk mulig å sette opp teaterforestillinger, spille konserter, vise kinofilm m.v.

Kultur er næring med arbeidstakere som har behov for løsninger som alle andre arbeidstakere, men det er også så veldig mye mer. I fjor spurte NRK folk om hva de gleder seg til etter korona? Det desidert flest gledet seg til, var to ting: Det var å klemme – og det var å gå på festivaler

og konserter. Kultur er viktig for folk. Kultur er viktig for

felleskap og samhold. Og regjeringen leverer og skal fortsette å levere på kultur, også i pandemi-tid.

SPØRSMÅL NR. 994

Innlevert 21. januar 2022 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 7. februar 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik

Spørsmål:

Flere av landets folkehøgskoler kommer skjevt ut i forbindelse med pensjonsreformen. Folkehøgskolene er pålagt å drive non profit og har ikke hatt anledning til å legge opp penger, og mangler midler til å betale endring-premie for ansatte som går av med AFP i perioden 2023–2027. Flere av skolene kommer nå i en vanskelig situasjon.

Vil kunnskapsministeren gjøre noe med dette?

BEGRUNNELSE:

Viser til oppslag i Tvedestrandsposten 18. januar der det vises til at Risøya folkehøgskole får en stor ekstraregning.

Svar:

Alle arbeidsgivere, inkludert folkehøgskoler, er pålagt å ha tjenestepensjon for sine ansatte, og virksomhetenes pensjonskostnader vil reflektere de pensjonsordningene man er omfattet av. Folkehøgskolene betaler også i dag premie for pensjonsordningene i Statens pensjonskasse (SPK) og for uttak av AFP. I dagens premiesystem betales det en forenklet premie basert på ett års uttak (fra 66 år), beregnet på bakgrunn av erfaringstall, og uavhengig av hva uttaket faktisk blir.

Fra 2023 blir det ifølge Arbeids- og inkluderingsdepartementet innført en ny premiemodell for folkehøgskolene og en god del andre virksomheter, der premien i større grad enn tidligere baseres på faktiske forhold i den enkelte virksomhet. For den enkelte virksomhet betyr det blant annet at for ansatte født i 1962 eller tidligere, vil høyere uttak av AFP bidra til høyere pensjonspremie, mens lavere uttak av AFP vil bidra til lavere pensjonspremie.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet viser for øvrig til at ansatte født i 1963 eller senere omfattes av regelverket for ny offentlig tjenestepensjon, noe som også påvirker den samlede pensjonspremien. Prognoser fra SPK viser at pensjonspremien for 2022 for folkehøgskolene samlet sett vil bli om lag 20 pst. lavere i 2022 enn

om pensjonspremien hadde blitt beregnet ut fra samme regelverk som tidligere år. Tilsvarende forventes det at også pensjonspremien for folkehøgskolene samlet sett vil være på et lavere nivå i årene fremover, men det forventes større variasjon i de årlige premiebeløpene per virksomhet, blant annet ut fra faktisk AFP-uttak.

Den nye premiemodellen i SPK er allerede innført for de aller fleste virksomheter med medlemskap i SPK, herunder statlige virksomheter inkludert universitets- og høgskolesektoren samt grunnskoler og videregående skoler. De gjenværende medlemsvirksomhetene, som folkehøgskoler, private grunn- og videregående skoler og stiftelser, vil fra 2023 få beregnet premien etter en ny premiemodell, jf. omtale i Prop. 1 S (2021–2022) side 215 for Arbeids- og sosialdepartementet.

Omleggingen av pensjonsordningene for offentlig ansatte født i 1963 eller senere, og innføringen av ny premiemodell fra 2023, vil altså på ulike måter kunne påvirke folkehøgskolenes samlede pensjonskostnader.

Kunnskapsdepartementet har forståelse for at variasjon i pensjonspremier fra år til år vil kunne oppleves krevende for enkelte folkehøgskoler, og departementet vil følge med på hvordan situasjonen utvikler seg for sektoren.

SPØRSMÅL NR. 995**Innlevert 21. januar 2022 av stortingsrepresentant Sandra Bruflot****Besvart 2. februar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Vil det komme nye vurderinger av smitteverntiltak for svangerskap, fødsel og barsel, og vil statsråden sørge for at helseforetakene ikke innfører begrensninger i partners adgang til å delta i forberedelsene til fødsel, under fødsel og i barseltiden?

Svar:

Det har vært en innarbeidet praksis i flere tiår at partner eller en annen ledsager har fått være med på fødsel når den fødende ønsker det. Det også vært vanlig med besøk i barselavdelingen, både av partner/støtteperson og ofte også av familie eller venner. De fysiske forholdene ved enkelte fødeinstitusjoner har imidlertid gjort det vanskelig å tilby partner å være tilstede under hele føde- og barseloppholdet.

I pasient- og brukerrettighetsloven § 3-1 fjerde ledd går det frem at: "Ønsker pasient eller bruker at andre personer skal være til stede når helse- og omsorgstjenester skal gis, skal dette som hovedregel imøtekommes."

Dette er en generell regel. I rundskriv fra Helsedirektoratet til pasient- og brukerrettighetsloven § 3-1 er fars eller medmor (eventuelt en annen person som står mor nær) deltakelse under fødsel nevnt som et eksempel.

Pandemien har dessverre medført at helseforetakene har måttet innføre noen restriksjoner på deltakelse og besøk i føde-/barselavdelingene av hensyn til smittevern. Dette var særlig nødvendig i perioden før flertallet av helsepersonell og befolkningen var vaksinert.

Partner/støtteperson har allikevel som hovedregel fått være med på hele eller den aktive delen av fødselen, selv om det har vært unntak.

Kvinner skal slippe å føde alene. I dagens situasjon forutsetter jeg derfor at tidligere praksis vedrørende tilstedeværelse enten er eller vil bli gjeninnført nå. Det er også viktig å lære av erfaringene med smitteverntiltak på fødeavdelingene under pandemien, og om disse kan ha vært praktisert for strengt. Jeg vil også se på regelverket og vurdere om det er behov for å tydeliggjøre at ledsager skal kunne delta under fødsel.

SPØRSMÅL NR. 996**Innlevert 21. januar 2022 av stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland****Besvart 1. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Mener statsråden det er behov for en ny lederutdanning i brann- og redningstjenesten, og vil regjeringen gi DSB i oppdrag å starte arbeidet med etableringen?

BEGRUNNELSE:

Det er påbegynt en utdanningsreform for brann- og redningstjenesten som vil gi ansatte i heltidsbrannvesen en 2-årig fagskoleutdanning og ansatte i deltidsbrannvesen en ny og mer moderne kursopplæring. Enn så lenge inneholder ikke utdanningsreformen noe løft for lederutdanningen for brann og redning.

NOU 2012:8 Ny utdanning for nye utfordringer - Helhetlig utdanningsmodell for fremtidig personell i brannvesenet anbefalte en utdanningsreform for hele brann- og redningstjenesten. I tillegg til forslaget om fagskoleutdanning og ny deltidsopplæring innebar dette å etablere en lederutdanning på høyskolenivå.

Begrunnelsen for forslaget var at dagens kursmodell gir for store variasjoner i kvalitet og ikke tilstrekkelig kompetanse i forhold til den generelle utviklingen i tjenesten. Brann- og redningstjenesten gjennomgår en omfattende omstilling med flere og mer komplekse oppgaver enn før. Denne utvikling har fortsatt siden 2012. Dessuten vil kravene til analyse og dokumentasjon øke med den

nye brann- og redningsvesensforskriften som er gjeldene fra 1. mars 2022.

Anbefalingen om å etablere en ny lederutdanning på høyskolenivå er til nå ikke blitt fulgt opp av Justis- og beredskapsdepartementet. DSB har uttalt at de ikke arbeider med utvikling av en ny lederutdanning, ettersom direktoratet ikke har mottatt noe formelt oppdrag om dette. I fagmiljøet har en ny lederutdanning på høyskolenivå lenge vært etterspurt av både arbeidstaker- og arbeidsgiversiden.

Svar:

Regjeringen er opptatt av at vi skal god beredskap i hele landet. Dette krever blant annet godt utdannet brann- og

redningspersonell. Som representanten nevner i sin begrunnelse for spørsmålet arbeides det nå med å etablere en ny fagskole i Tjeldsund for heltidspersonell og ny opplæring for deltidspersonell. Dette vil bli et stort løft for brannutdanningen i Norge, hvor vi er helt avhengig av både et heltids- og deltidspersonell. Samtidig er det viktig at vi også har en god utdanning for ledere i brann- og redningsvesenet, både for deltidspersonell og heltidspersonell. Jeg vil derfor se nærmere på lederutdanningen.

En etablering av ny lederutdanning vil blant annet kunne ha budsjettmessige konsekvenser, og jeg vil komme tilbake til saken på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 997

Innlevert 21. januar 2022 av stortingsrepresentant Grete Wold

Besvart 28. januar 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Antall utenriksstasjoner som folk må bruke for å søke familiegjenforening er redusert under Solberg-regjeringen. Borgere fra Etiopia og Eritrea må reise helt til Sudan – bare som et eksempel.

Har utenriksministeren planer om å øke utenriksstasjoner tilbake til nivået det lå på, eller innføre andre tiltak for å gjøre det enklere for de som søker om familiegjenforening?

BEGRUNNELSE:

Vi ser det er stadig mer krevende å søke familiegjenforening, og også fremskaffelse av tilstrekkelige dokumentasjon i mange land. En forsvarlig dekning av utenriksstasjoner vil kunne avhjelpe en allerede vanskelig situasjon, og bedre muligheten for familier å gjenforenes og med det skape seg et godt liv i Norge.

Svar:

Utenriksdepartementet arbeider kontinuerlig for å sikre god tilgjengelighet for personer som ønsker å søke om visum eller oppholdstillatelse i Norge. Som ledd i dette inngikk Utenriksdepartementet i 2015 en globale avtale med en ekstern tjenesteyter (VFS Global) om mottak av visum- og oppholdssøknader. Som hovedregel må derfor

ikke de som skal søke om familiegjenforening møte ved en norsk utenriksstasjon, men leverer i stedet søknaden ved et søknadssenter drevet av VFS Global. I tillegg mottar danske utenriksstasjoner noen steder oppholdssøknader for Norge, som ledd i vårt representasjonssamarbeid.

Dette har sikret et bedre servicetilbud for søkerne, blant annet ved at antall steder søknader kan leveres det siste tiåret har økt fra 121 steder til 143 steder i 2022. 17 av søknadmottakene ligger i land der Norge ikke har utenriksstasjon.

Parallelt med at søknadmottaket er tjenesteutsatt har Utenriksdepartementet organisert arbeidet med visum- og oppholdssaker gjennom knutepunkt. Det har ført til at det i dag kun er 22 utenriksstasjoner som arbeider med disse sakene. Siden Utenriksdepartementet samarbeider med ekstern tjenesteyter har imidlertid ikke denne omorganiseringen påvirket tilgjengeligheten for søkere. Søknader som leveres ved søknadssentrene som drives av VFS Global sendes til knutepunktene for behandling.

Det er samtidig slik at Norge ikke har en utenriksstasjon eller et søknadssenter i alle land i verden. Eritrea, som representanten påpeker, er ett eksempel. Etter at Norge la ned ambassaden i Asmara i 2013 har det ikke vært mulig å etablere et søknadssenter i Eritrea gjennom ekstern tjenesteyter. Eritreere må derfor reise til et annet land i regionen for å fremme søknad om familiegjenforening. De kan i dag velge mellom å søke i Sudan, Etiopia, Kenya eller

Uganda. Årlig gjelder dette mellom 3-400 søkere. Person-

er som er bosatt i Etiopia vil kunne levere søknad om familiejenforening ved søknadssenteret i Addis Abeba.

SPØRSMÅL NR. 998

Innlevert 21. januar 2022 av stortingsrepresentant Erlend Larsen

Besvart 1. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil statsråden ta initiativ til å utrede hvordan elektrifisering av luftfarten vil påvirke bruken av private småfly som allmenn transportform?

BEGRUNNELSE:

Småflysegmentet er spesielt godt egnet til elektrifisering, der utviklingen kan gå raskere og dessuten bidra som innovasjonsarena til nytte for introduksjon av elektriske fly i kommersiell luftfart. I tillegg til å være utslippsfrie og rimeligere i drift vil slike fly bidra til reduserte støyulemper og kan derved åpne for et høyere aktivitetsnivå.

Det er en høy gjennomsnittsalder på småflyparken i Norge. Småflyene har motorer som forbruker relativt mye bensin og opererer ofte ut fra befolkningstette steder hvor det noen ganger oppstår konflikter med innbyggere pga. støy. En fornyelse av flyparken vil med andre ord være et kinderegg.

For å få fortgang på fornyelse av flyparken bør det vurderes å innføre stimulerende tiltak, slik det er gjort med elbiler.

Statsråden svarer på mitt spørsmål fra 10. desember 2021 at tidspunktet for realisering av elektriske fly i stor skala innen småflytrafikken er omdiskutert. Det er i dag allerede stor aktivitet og mange aktører innen dette markedet. Eksempelvis finnes det en EASA-sertifisert modell i markedet (Pipistrel Velis Electro) som er på vingene i Norge. I USA er Bye Aerospace sin eFlyer 2 i en sertifiseringsprosess hos det amerikanske luftfartstilsynet (FAA). Fremover er det forventet et økt tilbud av ferdigutviklede småfly med elektrisk motor.

I juni 2021 vedtok Stortinget at inntil en plan for en permanent løsning for småflytrafikken i Oslo-området foreligger og er realisert, må regjeringen medvirke til at dagens småflyaktivitet kan fortsette ved Kjeller flyplass. Når samferdselsmyndighetene skal etablere en permanent løsning for småflytrafikken i Oslo-området bør konsekvensene av den ventede utviklingen innen elektrisk luftfart være en del av beslutningsgrunnlaget. Særlig rele-

vant er dette hvis det for eksempel stilles krav om bruk av elektrifiserte småfly gjennom konsesjonsvilkårene.

Jeg er kjent med at Norges Luftsportforbund (NLF) har oppfordret departementet til å utrede temaet, blant annet ved å fremlegge et konkret forslag fra Transportøkonomisk Institutt (TØI). Også andre utredningsmiljøer vil kunne bistå departementet med en slik utredning. Spesielt relevant vil dette være i forbindelse med permanent løsning for småflytrafikken i Oslo-området, men også som del av departementets arbeid med luftfartsstrategien.

Svar:

Samferdselsdepartementet har i arbeidet med den kommende stortingsmeldingen om en nasjonal luftfartsstrategi bedt Norges Luftsportforbund (NLF) om en vurdering av hva elektrifisering vil si for bruken av småfly som allmenn transportform. Departementet er videre kjent med det spesifikke forslaget til utredning som NLF har initiert. Departementet støtter en langsiktig kunnskapsoppbygging om el-fly i Norge, for eksempel i regi av NLF i samarbeid med Norges Forskningsråd, slik som Transportøkonomisk institutt har skissert som et mulig alternativ i sin dialog med NLF.

Videre fikk Avinor i 2021 i oppdrag fra Samferdselsdepartementet å utrede en permanent løsning for småflytrafikken i Oslo-området. Departementet har mottatt utredningen, og den er planlagt publisert i nær fremtid. I tråd med mandatet for utredningen er det dagens behov som er lagt til grunn for vurderingene, men utredningen peker også på utviklingen med elektrifisering av fly og forhold som bør vurderes i den forbindelse. Departementet vil fremover vurdere hvordan utredningen skal følges opp.

SPØRSMÅL NR. 999**Innlevert 21. januar 2022 av stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen****Besvart 1. februar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Det må allerede i letefasen legges inn krav om ringvirkninger i form av arbeidsplasser og lokalverdiskapning. Dette kan legges inn som et krav i letelisensene. Det vil da være kjent for alle aktørene og noe de må innrette seg etter.

Vil statsråden ta initiativ til å få på plass regler og krav som gir ringvirkninger og verdiskapning i nord, når aktiviteten forgår i nord?

BEGRUNNELSE:

I desember 2021 kom nyheten om at ConocoPhillips dropper basene på Helgeland for de kommende boringene på oljefunnet «Slagugle» og letebrønnen «Peder», begge vest av Vega. ConocoPhillips gjorde høsten 2020 det som var årets to største funn av olje og gass, vest av Vega, i brønnene «Slagugle» og «Warka».

Oljeselskapet Wintershall har gjorde vår 2021 et omfattende full av olje og gass på Dvalin Nord, årets største funn på norsk sokkel – også dette vest av Vega. Men ingen av de to aktørene har til hensikt å benytte basene i Sandnessjøen og Brønnøysund.

Arbeiderpartiet og Senterpartiet skriver i Hurdalplattformen om sine krav til offshore-aktørene:

«Stille strengere krav til oljeselskapene slik at mer av verdiskapningen blir igjen lokalt, og arbeide for ringvirkninger på land. Dette er særlig viktig i nord».

Ut fra uttalelser i media fra politisk ledelse i departementet kan det se ut som om Hurdalplattformen får lite gjennomslag i de politiske vurderinger som skal legges til grunn i departementet.

Politisk ledelse i departementet redegjør ovenfor media om hvordan de forholder seg til basevalg for ConocoPhillips.

Ved nye utbygginger skal selskapene utrede ringvirkninger som del av arbeidet med utbyggingsplanene. Det er ikke de samme krav om utredninger knyttet til enkelte leteboringer eller letekampanjer som gjennomføres. Ender slik boringer opp i funn som bygges ut, for eksempel i Norskehavet, vil de nevnte kravene om utredninger av ringvirkninger gjelde på vanlig måte.

Det må nok også legges inn krav til ringvirkninger i letefasen også, for å sørge for en tidligst mulig lokal verdiskapning.

Skal vi ha legitimitet i nord for å videreutvikle Norges viktigste næring må det gi ringvirkninger i form av

arbeidsplasser og verdiskapning i lokalsamfunnene. I forbindelse med aktiviteten sør og vest Norge har det vært en uskrevet regel og en stilltiende aksept for at dette skulle gi arbeidsplasser, verdiskapning, utdanning langs kysten i sør og vest Norge.

Når næringen nå har beveget seg nordover opplever en at næringen finner alle unnskyldninger for å ikke legge det samme til grunn.

Svar:

Hovedmålet i petroleumpolitikken er å legge til rette for lønnsom produksjon av olje og gass i et langsiktig perspektiv. Ringvirkninger på land skapes gjennom lønnsom virksomhet til havs. Om lag 200 000 personer er i dag sysselsatt direkte og indirekte i petroleumsnæringen, om lag 160 000 av disse kan knyttes til aktiviteten på kontinentalsokkelen.

Staten eier olje- og gassressursene på kontinentalsokkelen. Gjennom konsesjonsrunder tildeles utvinningstillatelser til en gruppe selskaper basert på innsendte søknader. Alle utvinningstillatelser gis med et konkret arbeidsprogram. Det tildeles ikke letelisenser etter olje- og gass i Norge; både leting, utbygging og drift skjer under utvinningstillatelser.

En gitt leteaktivitet er relativt begrenset og foregår over et kortere tidsrom. Muligheten for store, langvarige ringvirkninger oppstår først når et kommersielt funn er påvist og blir bygd ut og satt i drift. Det er derfor det ved nye, større utbygginger gjennomføres bredere utredninger og prosesser knyttet til blant annet vurderinger av ringvirkninger. Konsekvensutredningsprosessen som gjennomføres er en viktig del av dette og omfatter også høringer, slik at alle interesserte kan komme med innspill. En slik prosess er ikke hensiktsmessig for en kortvarig leteaktivitet.

For å legge til rette for størst mulig ringvirkninger over tid er det derfor viktig å gjøre nye, kommersielle funn. Det er kun på denne måten man kan få påvist ressurser som igjen gir grunnlag for betydelige ringvirkninger i en utbyggings- og driftsfase. Min viktigste oppgave for å legge til rette for en slik utvikling er å fortsatt gjøre prospektivt areal tilgjengelig gjennom konsesjonsrundene.

Oljeselskapene har ansvaret for å drive leting, utbygging og drift både sikkert og forsvarlig og uten unødvendige kostnader slik at flest mulig nye, lønnsomme funn blir gjort. Samtidig er det viktig at næringen har gode prosesser knyttet til kontraktstildeling også ved leteaktivitet.

Både ved borekampanjer og enkeltboring er det viktig at lokalt og regionalt næringsliv melder seg på og deltar i konkurransen om oppdrag de kan levere på. Det er viktig at oljeselskapene planlegger og gjennomfører sin leteaktivitet slik at lokale og regionale aktører gis mulighet til å delta i konkurranse om sentrale oppdrag.

Jeg vil legge til rette for at norsk petroleumsindustri skal utvikles, til å opprettholde et stabilt og høyt aktivitetsnivå og dermed også store, positive ringvirkninger og arbeidsplasser over hele landet. Med vårt system blir det verdiskaping, ringvirkninger og arbeidsplasser igjen lokalt, det er en retning jeg ønsker å forsterke og som jeg opplever at næringen ønsker å bidra til.

SPØRSMÅL NR. 1000

Innlevert 21. januar 2022 av stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa

Besvart 28. januar 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Har regjeringa gitt nye mandat til dei norske forhandlarane som representerer Noreg i forhandlingane om eit regelverk for e-handel i Verdas handelsorganisasjon, og er regjeringa einig i at forhandlingane er ein viktig arena for å sikra demokratisk kontroll over digitaliseringa?

GRUNNGJEVING:

14. desember vart det sendt ut ein ministeruttale som viser til kva for område det no er einigheit om og kva som gjenstår for dei plurilaterale forhandlingane om e-handel i WTO. Mykje av det som gjenstår er dei store linjene som har fått mykje kritikk frå sivilsamfunn både internasjonalt og nasjonalt, mellom anna forbod mot lokaliseringskrav, fri flyt av data, toll på elektroniske overføringar og innsyn i kjeldekodar. Mykje av kritikken er grunna i potensialet for å mista demokratisk kontroll over data, digital infrastruktur og industri.

Høgreregjeringa har forhandla om reglar som gir «fri flyt av data». Dette står i direkte motsetning til å sikra at norske data gir verdiskaping i Noreg. Vidare gjer eit forbod mot lokaliseringskrav, som Solberg-regjeringa var positiv til, det vanskeleg å sikra demokratisk kontroll over digitaliseringa av samfunnet. Det er fordi data skapt av det offentlege i bruk av digital infrastruktur vert lagra i andre land med dårlegare personvernlovgiving, eller av teknologigigantane for deira eiga vinning. Med forbod mot lokaliseringskrav vil det også vera vanskeleg å sikra ei statleg skyløysing for lagring av offentlege data.

Dersom det mellombelse moratoriet på toll på elektroniske overføringar vert permanent, vil det fråta låginntektsland i det globale Sør viktige inntektskjelder. For å sikra effektiv skattlegging av plattformsselskapa må

den nye regjeringa gå imot opprettholdinga av moratoriet.

Svar:

Mandatet som Solberg-regjeringa gav i februar 2019, er etter måten generelt og inneheld utgangspunkt som det har vore brei semje om i Noreg. Regjeringa har ikkje gjeve nye mandat i forhandlingane om elektronisk handel. Det har ikkje vore så stor framgang i forhandlingane som ein venta då dei starta i 2019. Eg er samd i at mykje står att å einast om, særleg gjeld dette vanskelege tema som til dømes dataflyt, lokaliseringskrav og personvern. Fråvær av fysiske forhandlingsmøte og andre komplikasjonar som følgje av pandemien har vist seg å gjere det krevjande å halde god framdrift.

Regjeringa meiner at e-handelsforhandlingane er viktige, fordi verda verkeleg treng eit internasjonalt regelverk for den digitaliserte handelen, eit regelverk der ein finn løysingar på dei særskilde utfordringane som følgjer den digitaliserte økonomien. Både næringane og styresmaktene i verdas land treng gode løysingar som vil gje grunnlag for føreseielege ordningar. For å få dette til er det avgjerande at ein vurderer alle relevante omsyn som ligg føre når løysingane vert skapte – og ikkje minst at ein tek omsyn til at det er store skilnader mellom verdas land i kor langt digitaliseringa har kome.

Det er òg store skilnader på i kor stor mon WTO-medlemmene har sett i verk nasjonale reguleringar som femner dei problema som kjem med digitalisering. Dette gjeld på viktige politikkområde som konkurranse, forbrukarvern, skatt og personvern. Her ligg Noreg og EU framme i utviklinga samanlikna med mange andre medlemmer. Eit regelverk for å gjere vilkåra for handel meir føreseielege er viktig, anten ein medlem har mykje eller lite nasjonal

regulering. Regjeringa meiner det nye regelverket for elektronisk handel må tilpassast slik at kvar medlem får høve til å regulere dei politikkområda som er naudsynte og viktige for dei. Her vil ein byggje på dei WTO-avtalene som gjeld i dag.

Dataflyt er av dei viktigaste og vanskelegaste av spørsmåla som står att, og heng nært saman med

lokaliseringskrav og personvern. Her er fokuset på data som vert genererte når produkta som det blir handla med, er digitaliserte. Data som offentlege verksemdar genererer som del av eiga verksemd i Noreg, vil ikkje vere i fokus, då dei ikkje driv kommersiell verksemd. Det inneber at verksemdene sine avgjerder om kor dei vil lagre eller prosessere eigne data ikkje vert rekna som digitalisert handel.

SPØRSMÅL NR. 1001

Innlevert 21. januar 2022 av stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim

Besvart 2. februar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Hvilken dialog og oppfølging har statsråden med oljeselskapene som opererer utenfor Helgelandskysten med mål om at mer verdiskaping blir igjen lokalt og ringvirkninger merkes på land i nord, som beskrevet i Hurdalsplattformen?

BEGRUNNELSE:

Det gjøres store nye olje- og gassfunn på norsk sokkel utenfor Helgelandskysten. Likevel benytter selskaper som Conoco Philips og Whitehall ikke helikopterbasert og servicetilbud i Brønnøysund og Sandnessjøen for sin virksomhet, på tross av at tilbudet er minst like godt som andre steder. Det legges til grunn at statsråden har en dialog med selskapene og ser på måter å bidra til at mer av lokalt næringsliv langs Helgelandskysten benyttes, slik at det kan gi større ringvirkninger for lokalsamfunnene i området hvor naturressursene utvinnes.

Svar:

Norsk petroleumsindustri skal utvikles videre. Petroleumssektoren er en høyproduktiv næring som bidrar med store inntekter, verdiskaping og arbeidsplasser i Norge. Det følger av Hurdalsplattformen at vi vil legge til rette for fortsatt høyt aktivitetsnivå på norsk sokkel. Ringvirkninger på land skal komme hele landet til gode. I Hurdalsplattformen fremgår det videre at regjeringen vil stille strengere krav til oljeselskapene slik at mer av verdiskapingen blir igjen lokalt og arbeide for ringvirkninger på land. Dette er særlig viktig i nord.

En forutsetning for lønnsomme arbeidsplasser på land er lønnsom aktivitet til havs. Derfor er det viktig at oljeselskapene driver leting, utbygging og drift både

sikkert og forsvarlig og uten unødvendige kostnader. Jeg legger til grunn at selskapene også fremover bruker konkurransedyktige lokale og regionale leverandører i sin virksomhet.

Aktiviteten på norsk sokkel gir store muligheter for norsk leverandørindustri. Det er rundt 200 000 personer, over hele landet, som er direkte sysselsatt eller knyttet til etterspørselen fra petroleumsnæringen. Næringen er kompetansetung og teknologisk avansert. Norsk leverandørindustri er svært konkurransedyktig, nasjonalt og internasjonalt. I driftsfasen er geografisk nærhet ofte et fortrinn, og aktiviteten til leverandører som har sin virksomhet rettet mot felt i drift henger derfor tett sammen med fremtidig aktivitetsnivå i hjemmemarkedet på norsk sokkel.

Næringslivet på Helgeland har store muligheter til å sikre seg oppdrag knyttet til virksomheten ved at vi viderefører en stabil, langsiktig petroleumspolitik som legger til rette for fortsatt høyt aktivitetsnivå. Som representanten, er også jeg svært opptatt av at vi ser lokale ringvirkninger på land som følge av aktiviteten til havs i petroleumsnæringen. Det gjelder ikke bare på Helgeland, men også i alle deler av landet. Dette er signaler som jeg opplever næringen har hørt og forstått.

For regjeringen er det derfor viktig at det letes aktivt på kontinentalsokkelen slik at nye lønnsomme funn gjøres. Gjør operatørene funn i letefasen, som selskapene som representanten viser til har gjort, vil de jobbe med å vurdere drivverdigheten av disse frem til en eventuell investeringsbeslutning. Da vil de måtte utarbeide en plan for utbygging og drift, herunder en konsekvensutredning. Som en del av utbyggingsplanen skal det blant annet redegjøres for de næringsmessige forholdene av utbyggingen. Det inkluderer en beskrivelse av de regionale og lokale ringvirkningene som utbygging og drift antas å ville

gi, herunder hvordan det er tilrettelagt for kvalifisering av relevante lokale leverandører i utbyggings- og driftsfasen. Rettighetshaverne skal synliggjøre hvilken kontakt de har hatt med lokalt næringsliv og relevante myndigheter.

Slike utbyggingsplaner trenger godkjenning fra myndighetene der departementet vil behandle disse innenfor rammene av det regelverket som er etablert.

SPØRSMÅL NR. 1002

Innlevert 23. januar 2022 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug

Besvart 31. januar 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Hva koster planlegging, reise, sikkerhetsoppbud, opphold og andre utgifter knyttet til besøket fra den ekstreme islamistiske terrororganisasjonen Taliban og andre inviterte til dette møtet norske skattebetalere?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen Støre har invitert den ekstreme islamistiske terrororganisasjonen Taliban til Norge. Det er allerede kjent at Norge betaler for privatfly, men det er ikke oppgitt hvor mye dette og resten av oppholdet koster norske skattebetalere.

Svar:

Møtene i Oslo foregikk over fire dager og dekket sivilsamfunnsdialog, multilaterale og bilaterale møter. Arrange-

mentet omfattet 54 internasjonale deltakere. Norske myndigheter dekket utgifter knyttet til deltakelsen på arrangementet for de 30 afghanske deltakerne, øvrige internasjonale deltakere dekket reise og transport selv.

Estimerte kostnader knyttet til besøket er satt til 7 millioner kroner. Kostnaden for anvendelse av et separat fly utgjorde 3,5 millioner kroner av dette. Det ble besluttet å anvende et eget fly for Taliban-delegasjonen ut fra sikkerhetsmessige og praktiske grunner.

Øvrige utgifter omfatter sikkerhetstiltak, transport, hotell- og møteutgifter. Sikring utgjør en betydelig del av disse. I tillegg har stiftelsen NOREF bidratt til sivilt samfunnsarrangementet. Deres kostnader er estimert til 900 000 kroner.

Jeg understreker at dette er budsjetterte kostnader. Utgiftene vil antakelig stige noe, blant annet på grunn av økte sikkerhetsutgifter.

SPØRSMÅL NR. 1003

Innlevert 23. januar 2022 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi

Besvart 31. januar 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Har noen av partiene på Stortinget fått informasjon om besøket fra den ekstreme terrororganisasjonen Taliban før det ble kjent i offentligheten?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen Støre har invitert den ekstreme terrororganisasjonen Taliban til Norge. Dette slo ned som en stor overraskelse i Norge og også for oss i FrP.

Svar:

Afghanistan opplever en helt prekær humanitær situasjon. Samtidig ser vi en forverring av situasjonen på flere områder, ikke minst kvinners vilkår. Da må vi utfordre dem som reelt styrer i Afghanistan. Det er Taliban, enten vi liker det eller ikke.

Norge har hatt dialog med Taliban siden 2007. Denne dialogen har vært offentlig kjent. Det har også vært offentlig kjent at norske myndigheter har opprettholdt denne

kontakten også etter at Taliban overtok kontrollen over Afghanistan.

Taliban har også tidligere vært i Norge på invitasjon fra norske myndigheter, også da FrP satt i regjering. Det ble ikke gitt særskilt forhåndsinformasjon til Stortinget da, og heller ikke ved andre anledninger da den forrige regjeringen inviterte lignede bevegelser til Norge.

Denne gangen ble det heller ikke konsultert med noen av Stortingets partier i forkant av beslutningen om møtene i Oslo. Imidlertid ble det gitt et uformelt varsel til lederen for DUUFK kort tid før offentliggjøringen.

SPØRSMÅL NR. 1004

Innlevert 23. januar 2022 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 31. januar 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Mener utenriksministeren at dialog og forhandlinger med Taliban vil føre til reelle forbedringer for kvinner og andre utsatte grupper i Afghanistan, og hva konkret tror utenriksministeren vil bli endret?

BEGRUNNELSE:

I følge BBC (30. august 2021) har Taliban sagt at de vil ha med kvinner i regjeringen. Til den australske avisen The Sydney Morning Herald (14. desember 2021) sa Talibans utenriksminister, som kommer til Norge for å forhandle, at Taliban ønsker «i prinsippet at jenter og kvinner skal få utdanning og få jobbe». Samtidig har afghanske kvinner og jenter i løpet av den korte tiden Taliban kom til makten blitt underlagt noen av verdens strengeste restriksjoner. Uttalelsene fra Taliban stemmer ikke overens med realitetene på bakken. Dette viser at Taliban ikke er til å stole på.

Svar:

Afghanistan opplever en helt prekær humanitær situasjon. Samtidig ser vi en forverring av situasjonen på flere områder, ikke minst kvinners vilkår. Da må vi utfordre dem som reelt styrer i Afghanistan. Det er Taliban, enten vi liker det eller ikke.

I Oslo har Taliban for første gang siden de tok makten i fjor møtt afghanske kvinneaktivister, menneskerettighetsforsvarere og journalister, ansikt til ansikt på et trygt sted. Det er viktig. Mange av disse organisasjonen har bedt det internasjonale samfunn om å legge til rette

for kontakt med Taliban. De afghanske deltagerne er takknemlige for at vi organiserte møtene med Taliban. Vi har planlagt møtene grundig og konsultert tett med de afghanske deltagerne og med nære allierte.

Dette er prosesser som vil ta tid, og forandringene vil i beste fall være skrittvis. Men det haster å komme i gang. Her i Oslo har Taliban blant annet vært klare på at de skal åpne skoler for alle jenter i Afghanistan når det afghanske skoleåret begynner i mars. Det er en viktig lovnad til hundretusener av jenter og kvinner i Afghanistan. Da de satt ved makten tidligere holdt de ikke løfter om dette, og vi vil følge nøye med på at de faktisk gjennomfører.

Jeg mener vi skal lytte til de som har deltatt i samtalene i Oslo, blant annet Mahbouba Seraj, en av Afghanistans fremste kvinneaktivister. Hun sier at samtalene med Taliban er en start og at kvinneaktivister som henne har etterspurt slike samtaler lenge. Mulighet for samtaler gir håp. Det er det dette handler om.

SPØRSMÅL NR. 1005**Innlevert 23. januar 2022 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug****Besvart 31. januar 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Hvorfor ble ikke DUUFK informert om det forestående besøket fra den ekstreme islamistiske organisasjonen Taliban i møtet som var 14. januar, hvor lenge har Taliban-besøket vært planlagt i UD, og når ble avgjørelsen om at møtet skulle finne sted tatt?

BEGRUNNELSE:

Den Utvidede Utenriks og Forsvarskomite hadde møte fredag 14. januar i Stortinget. DUUFK har til oppgave å drøfte med regjeringen viktige spørsmål vedrørende utenrikspolitikk, handelspolitikk, sikkerhetspolitikk og beredskap, herunder terrorberedskap. Slik konsultasjon bør finne sted før viktige beslutninger fattes av regjeringen. Etter undertegnedes syn hadde det vært svært naturlig at regjeringen benyttet dette møtet til også å informere Stortinget ved DUUFK om Taliban-besøket.

Svar:

Afghanistan opplever en helt prekær humanitær situasjon. Samtidig ser vi en forverring av situasjonen på flere områder, ikke minst kvinners vilkår. Da må vi utfordre

dem som reelt styrer i Afghanistan. Det er Taliban, enten vi liker det eller ikke.

Norge har hatt dialog med Taliban siden 2007. Denne dialogen har vært offentlig kjent. Det har også vært offentlig kjent at norske myndigheter har opprettholdt denne kontakten også etter at Taliban overtok kontrollen over Afghanistan.

Taliban har også tidligere vært i Norge på invitasjon fra norske myndigheter, også da FrP satt i regjering. Det ble ikke gitt særskilt forhåndsinformasjon til Stortinget da, og heller ikke ved andre anledninger da den forrige regjeringen inviterte lignede bevegelser til Norge.

Denne gangen ble det heller ikke konsultert med noen av Stortingets partier i forkant av beslutningen om møtene i Oslo.

Da DUUFK-møtet ble avholdt 14. januar pågikk fortsatt arbeidet med planleggingen av Afghanistan-samtalene i Oslo. Utenriksdepartementet har jobbet med planene for slike samtaler siden midten av november. Den endelige beslutningen om at en skulle invitere til møtene ble fattet 21. desember, men gjennomføringen var også forbundet med usikkerhet etter det, ikke minst på grunn av smittesituasjonen.

SPØRSMÅL NR. 1006**Innlevert 23. januar 2022 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati****Besvart 4. februar 2022 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

Har forskningsministeren noen tanker om hvorvidt det bidrar til mer uavhengig forskning at statseide selskaper eller monopolaktører iverksetter egen oppdragsforskning fremfor å delta (og dele den samme data/statistikken) i tverrnasjonale forskningsprosjekter i regi av kompetansmiljøer ved norske høyere utdanningsinstitusjoner?

BEGRUNNELSE:

Mitt forrige skiftelige spørsmål til statsråden, dokument nr. 15:942 (2021-2022), ble oversendt kulturministeren til besvarelse.

Jeg velger nå å stille kun deler av spørsmålet, som er av generell karakter og utelukkende angår betraktninger om forskning og dens uavhengighet, og jeg vil tro at dette er en problemstilling som det er naturlig for statsråden å ha en oppfatning om.

Svar:

I behandlingen av Meld St. 22 (2020–2021) Data som ressurs – Datadrevet økonomi og innovasjon (dataøkonomimeldingen), sluttet Stortinget seg til følgende nasjonale prinsipper for deling av data, jf. Innst. 568 S (2020–2021):

1. Data skal åpnes når de kan, og skjermes når de må.
2. Data bør være tilgjengelige, gjenfinnbare, mulige å bruke, og kunne sammenstilles med andre data.
3. Data skal deles og brukes på en måte som gir verdi for næringslivet, offentlig sektor og samfunnet.
4. Data skal deles og brukes slik at grunnleggende rettigheter og friheter respekteres, og norske samfunnsverdier bevares.

Sett fra forskningens ståsted er det ønskelig at så mye som mulig av data både fra offentlige og private selskaper blir gjort tilgjengelige. Men det må gjøres innenfor rammen av godt personvern og hensyn til sikkerhet, immaterielle rettigheter og forretningshemmeligheter. Prinsippene for deling av data innebærer altså ingen plikt for offentlige selskaper til å dele alle sine data. Statseide selskaper må selv, med utgangspunkt i prinsippene nevnt over, vurdere om de skal dele sine data med forskere.

Kulturministeren har i sitt svar 25. januar 2022 på et spørsmål om samme tema fra representanten Gulati forklart hvorfor Norsk Tipping ikke fant det mulig å dele sine data med et nordisk forskningsprosjekt i regi av Universitetet i Bergen. I stedet har Norsk Tipping valgt å selv sette i gang studier som kan belyse problemstillingene som forskningsprosjektet skulle undersøke (pandemiens konsekvenser på spilleadferd).

Som forskningsminister ønsker jeg mer forskning, og også mer oppdragsforskning. Jeg mener derfor det er positivt at et statseid selskap selv setter i gang studier for å innhente kunnskap som samfunnet trenger når de etter grundige vurderinger ikke ønsker å dele sine data med et prosjekt ved en av våre forskningsinstitusjoner. Jeg legger til grunn at dette blir gjort i tråd med anerkjente vitenskapelige og etiske prinsipper som sikrer uavhengig oppdragsforskning med høy legitimitet. Grunnlaget for offentlige beslutninger må være utarbeidet på en faglig god måte, og ikke minst med åpenhet. Bare slik kan allmennhetens tillit til forskning og utredninger generelt, og til kunnskapsbasert politikk spesielt, opprettholdes.

SPØRSMÅL NR. 1007

Innlevert 23. januar 2022 av stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad

Besvart 31. januar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Ved nokre vindkraftverk oppstår støyfenomenet UAM (unaturlig amplitudemodulasjon) som er svært generende.

Korleis vil regjeringa sørge for at utgreiingssinstruksjonen med retningslinjer bli brukt for å unngå at naboer til vindkraftverk blir utsette for slike støyplager?

GRUNNGJEVING:

Siste åra har det blitt bygd fleire store vindkraftverk i Norge. Turbinane vert stadig større, medan gjeldande støyveileder og regelverk bygg på kunnskap knytt til mindre turbintyper. Å planlegge seg bort frå helseplager knytt til støy er eit overordna mål i all arealplanlegging, og ein får stadig ny kunnskap om korleis støy kan påverke helsa til folk negativt. Turbinprodusentane har arbeidd mykje for å prøve å redusere støy frå vindturbiner, men det syner seg at i komplekst terreng og under spesielle mete-

orologiske tilhøve, kan det oppstå unaturlig amplitudemodulasjon, ein type støy som bransjen karakteriserer som svært plagsam. I november 2021 arrangerte Norwea ein teknisk konferanse der mellom anna støyfenomenet unaturleg amplitudemodulasjon var tema. I referatet frå møtet står det at representantar med lang erfaring frå bransjen, snakka om at dette lydfenomenet, UAM, kan vise seg å vere ekstremt plagsamt for folk.

Sintef sin representant på konferansen uttalte at:

«Nye utfordringer som amplitude modulasjon vil ha stor påvirkning på vilkårene i henhold til regelverket for konsesjonsprosessen.»

Etter oppstart av Vardafjell og Tysvær vindkraftverk i Rogaland har naboer klagt på svært mykje støy i perioder. Ved Vardafjell vindkraftverk har konsesjonær gjort målinger og vurderinger og kome til at det kan vere fenomenet UAM som plagar naboane. Konsesjonæren seier det er første gong dette fenomenet, som er kjent frå andre land, er konstatert i Norge. Både i Hervik i Tysvær

og i området rundt Vardafjell i Sandnes, har fleire klaga på at turbinstøyen har teke ifrå dei livskvalitet og ro. Det går på helsa laus for somme fordi støyen høyrst både ute og inne. I ein klage skriv naboane til eitt av vindkraftverka:

«Opplever økende støy fra vindturbinene. Nå er støyen blitt mye verre. I enkelte soverom hører vi lyd fra vindturbinene inn i huset. Det er nå blitt så mye støy at det er umulig å sove med soveromsvinduet oppe. Vi opplever å aldri oppleve stillhet/ro på eiendommen vår lenger. På de verste vindretningene når turbinene svinger reagerer hundene våre også på støyen, blir utrygge og skjelver og vil inn i huset. Støyen fra vindturbinene høres ut som et fly som kommer og aldri forsvinner, eller som torden.»

Svar:

Det er bygget ut mye vindkraft de siste årene og det er viktig at vi tar læring av dette og utnytter ny kunnskap til å redusere uønskede konsekvenser og dempe konflikt. For enkeltsaker og oppfølging av konsesjonsvedtak med vilkår, gjelder ikke utrednings-instruksen, men de alminnelige forvaltningsrettslige kravene til saksbehandling og utredninger.

NVE arbeider nå med en oppdatering av kunnskapsgrunnlaget for støy fra vindkraftverk. Dette er et samarbeidsprosjekt med blant annet Miljødirektoratet som i dag er ansvarlig for oppdateringer av veilederen til den

norske støyretningslinjen. Et oppdatert kunnskapsgrunnlag vil legges til grunn for fremtidig behandling av vindkraft.

Når det gjelder etablerte anlegg, fører NVE tilsyn og følger opp at vilkår og forutsetninger fastsatt i og i medhold av energiloven følges. NVE fører både rutinemessig tilsyn og følger opp bekymringsmeldinger og klager på støy fra vindkraftverk. NVE kan i den forbindelse pålegge konsesjonær å fremlegge skriftlig dokumentasjon på at vindkraftverket drives i henhold til fastsatte støykrav.

I den forbindelse kan det være aktuelt å kreve at konsesjonær utfører måling av hvilket støynivå vindturbinene avgir. I enkelte saker hvor konsesjonær forplikter seg til å operere vindturbinene i redusert støymodus, kan det også være aktuelt å be om dokumentasjon på at vindturbinene drives i tråd med godkjent driftsregime.

Dersom det fremstår sannsynlig at tiltaket medfører spesielle lydsituasjoner, kan det også være aktuelt å kreve at det gjennomføres supplerende måling av støy ved støymottaker for å avdekke omfang av spesielle lydsituasjoner.

NVEs tilsyn og oppfølging av støy skjer i dialog med kommunen som forurensnings-myndighet. Miljødirektoratets veiledning legges til grunn for dette arbeidet.

De konkrete prosjektene det vises til i begrunnelsen for spørsmålet, følges opp av NVE.

SPØRSMÅL NR. 1008

Innlevert 23. januar 2022 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 31. januar 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Hva er årsaken til at utenriksministeren mener at man ikke ville fått til et møte med Taliban i et annet land enn Norge, og hva ligger etter hennes vurdering bak reaksjonen til den danske utenriksministeren?

BEGRUNNELSE:

I intervju med Utenriksministeren på NRK Dagsrevyen 23. januar kommer det frem at den danske utenriksministeren sier at han aldri ville hatt et møte med Taliban på den måten Norge har tatt initiativ til. Utenriksministeren svarte at Norge gjør dette for det internasjonale samfunnet, og at møtet ikke hadde vært mulig å få til i andre land enn Norge.

Svar:

Norge har en lang tradisjon, som strekker seg over ti år tilbake, med dialog med Taliban. Derfor var det naturlig for oss å tilby å påta oss en vertskapsrolle. Norge er del av en uformell Afghanistan-gruppe bestående av spesialrepresentanter fra en rekke sentrale vestlige land. Foruten Norge, deltar USA, Storbritannia, Tyskland, Italia, Frankrike og EU. Danmark inngår ikke i denne kretsen. Besøket har vært behørig drøftet i gruppen på forhånd, og det er disse spesialrepresentantene som har ledet sine delegasjoner i Oslo.

Gruppen står samlet om at møtene hverken er, eller innebærer skritt i retning av, anerkjennelse. Oslo-møtene har ikke handlet om anerkjennelse – det vet Taliban,

selv om de antakelig ønsket å fremstille det annerledes. Det er heller motsatt. Ingen andre reiser som Taliban har hatt utenlands har sett ut som dette: For første gang etter maktovertakelsen godtok Taliban å ha en grundig politisk diskusjon med kvinneaktivister og andre meningsbærere i de afghanske samfunn. Ansikt til ansikt, på et trygt sted. Taliban møtte også Norge og en gruppe av våre nære alli-

erte til grundige samtaler. Samlet har vi fremmet våre forventninger og vår uro overfor de afghanske makthaverne. Dette gjelder Talibans ansvar for å forhindre menneskerettighetsbrudd. Særlig å fremme og beskytte kvinners og jenters rettigheter, utvikle et mer inkluderende styresett og stå ved sine anti-terror forpliktelser.

SPØRSMÅL NR. 1009

Innlevert 23. januar 2022 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 31. januar 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Kan utenriksministeren gi en vurdering av signaleffekten internasjonalt av at terrorsiktede personer får fritt leide til Norge, og gjorde norske myndigheter en bakgrunnssjekk av de 15 mennene Taliban sendte til Norge?

BEGRUNNELSE:

I et intervju på Dagsrevyen 23. januar sier Utenriksministeren at Norge ikke har stilt krav om hvem fra Taliban som fikk komme til Norge, men at dette har vært opp til Taliban selv. Dette til tross for at regjeringen visste at endel av medlemmene i Talibans Norgesdelegasjon er ettersøkt for terrorvirksomhet internasjonalt.

Svar:

Spørsmålet er viktig og reiser et tema som var del av avgjørelsesgrunnlaget for besøket.

Jeg ønsker først å avklare en mulig misforståelse. Ingen av personene som besøkte Oslo er ettersøkt for terrorvirksomhet internasjonalt. Av de personene er bare delegasjonens leder Amir Khan Muttaqi sanksjonert av FN, men han er unntatt reiserestriksjoner for å kunne delta i møter relatert til fred og stabilitet. Det ble senest vedtatt i sanksjonskomiteen i FNs sikkerhetsråd 22. desember 2021. Haqqani-nettverket er for øvrig listeført som enhet, men Anas Haqqani er ikke underlagt individuelle reiserestriksjoner. Dette var del av bakgrunnssjekken som ble gjort av de 15 delegatene. At FNs sikkerhetsråd har gjort unntaket for delegasjonens leder viser betydningen det internasjonale samfunn tillegger at slike møter og samtaler finner sted.

Det er en risiko for at Taliban vil forsøke å bruke besøket i propagandøyemed. Men et samlet internas-

jonalt samfunn har en felles holdning om at det er for tidlig med noen form for anerkjennelse av den midlertidige Taliban-regjeringen i Afghanistan. Vi må se et styresett i Afghanistan som er mer inkluderende, både etnisk og politisk. Taliban må vise at de vil respektere Afghanistans menneskerettighetsforpliktelser, inkludert jenter og kvinners rett til utdanning og arbeid på like vilkår. I tillegg må Taliban vise troverdige skritt for å hindre at Afghanistan igjen blir utgangspunkt for internasjonal terrorisme.

Møtene har vært drøftet med Norges nærstående land og allierte. Disse ønsket slike møter, og vi står samlet om at dette hverken er, eller innebærer skritt i retning av, anerkjennelse. At besøket ikke impliserer anerkjennelse har vi fra Norges side understreket både overfor Taliban, allierte og i utadrettet kommunikasjon.

SPØRSMÅL NR. 1010**Innlevert 23. januar 2022 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi****Besvart 31. januar 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Kan Utenriksministeren gi en vurdering av risikoen for at Norgesbesøket utnyttes av Taliban i sin propaganda for å styrke terrorgruppens omdømme?

BEGRUNNELSE:

Det er stor bekymring for at møtet i Oslo vil brukes av Taliban som en PR-jippo. Selv om møtet i Oslo blir mislykket, vil Talibans propaganda-apparat fremstille dette som en seier og som en anerkjennelse av terrororganisasjonen. Kommentator i NRK Yama Wolasmal sa i Dagsrevyen 23. januar:

«Det er ingen som venter noe stort gjennombrudd i samtaler som pågår i Oslo (...). Selv om Taliban går fullstendig tomhendt fra Oslo på onsdag så har de likevel klart å innkassere en enorm politisk seier. Dette er en gruppe som hele den vestlige verden vendte ryggen til da de tok makten i august (...). og nå har de blitt flydd til NATO-landet Norge om bord et privatfly. Det er klart Taliban kommer til å spinne dette for alt det er verdt, og fremstille dette som en slags anerkjennelse når de drar tilbake til Afghanistan.»

Svar:

Det er helt nødvendig å snakke med dem som sitter med makten i Afghanistan for å hjelpe det afghanske folk som lider, og for å unngå en humanitær katastrofe. Samtalene i Oslo kommer etter ønske fra en rekke afghanske organisasjoner og i samråd med vestlige allierte.

Jeg forstår at disse møtene og invitasjonen til Norge vekker sterke følelser hos mange. Særlig blant dem som har mistet sine kjære i Afghanistan. Vi har stått i mange dilemmaer i planlegging av dette besøket, men for oss veier det tyngst å forhindre en enda større katastrofe. I våre vurderinger har hensynet til det afghanske folk og den svært alvorlige humanitære situasjonen de opplever, veid tungt. 24 millioner afghanere er rammet av akutt matusikkerhet. 1 million barn kan dø av sult hvis ikke hjelpen kommer frem i tide.

At Norge er vertskap for disse samtalene betyr ikke at vi anerkjenner Taliban. Møtene har vært drøftet med Norges nærstående land og allierte. Disse ønsket slike møter, og vi står samlet om at dette hverken er, eller innebærer skritt i retning av, anerkjennelse. Det vet Taliban, selv om de kan ha ønske om å fremstille det annerledes. Møtene i Oslo har bidratt til å holde presset oppe på Taliban om å endre kurs. I møtene med andre afghanere og representantene for sentrale vestlige land, er det stilt tydelig krav og forventninger. Det ligger ingen anerkjennelse i dette. Dette vet Taliban godt. Vi møter dem fordi vi mener at dialog er nødvendig for å ansvarliggjøre Taliban. For å hindre at den humanitære katastrofen blir enda verre, at menneskerettighetene respekteres og for å hindre at Afghanistan igjen blir et oppmarsjområde for internasjonal terror, så må vi snakke med de som faktisk styrer i landet.

Nå må vi avvente å se om Taliban leverer i handling, det de sier i ord.

SPØRSMÅL NR. 1011**Innlevert 23. januar 2022 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 1. februar 2022 av barne- og familieminister Kjersti Toppe****Spørsmål:**

Hva konkret foretar forbrukerministeren seg for å styrke forbrukernes rettigheter på strømmarkedet og kan hun redegjøre for hva status er på oppfølging av FrPs representantforslag?

BEGRUNNELSE:

I fjor fremmet undertegnede et representantforslag om forenkling av strømmarkedet til det beste for forbrukerne, Dokument 8:126 S (2020-2021).

I Innst. 394 S (2020-2021) fikk FrP gjennomslag for flere forslag, som også ble vedtatt i Stortinget:

«Vedtak 918

Stortinget ber regjeringen innføre en ny obligatorisk prisinformasjon/enhetspris på strøm, slik at forbruker enkelt kan sammenligne priser på tvers av alle avtale typer, og dermed sikre at forbrukerne kan ta informerte valg.

Vedtak 919

Stortinget ber regjeringen innføre krav om at strømselskapene ved endring av avtale skal opplyse strømkundene i god tid og gjennom tydelig merket informasjon.

Vedtak 920

Stortinget ber regjeringen innføre obligatorisk informasjon om hvor lenge prisen på en strømvavtale minimum varer. Denne prisinformasjonen skal opplyses om på strømrregningen og ved alt salg og all markedsføring av strøm.»

Nå er det snart et år siden forslaget ble fremmet og undertegnede får fremdeles mange henvendelser fra forbrukere som ikke føler at deres vern er tilstrekkelig ivare tatt ovenfor kraftselskapene, kanskje spesielt nå som man mottar ekstreme strømrregninger i posten eller på e-faktura.

Det virker som at arbeidet med å ivareta forbrukerne går trått selv i en tid med skyhøye strømpriser, det er frustrerende for mange.

Svar:

Det kan vere utfordrande for forbrukarane å orientere seg i straummarknaden. I ei tid med særskilte høge prisar er det ekstra viktig at kundane forstår straumrekninga og enkelt kan samanlikne si eiga straumavtale med andre avtaler.

Regjeringa har dei seinaste månadane sett i verk ei rekkje tiltak for å hjelpe forbrukarane med å takle dei høge straumprisane. Før jul la regjeringa fram ei midlertidig ordning som gir husstandane stønad til ekstraordinære straumutgifter. Om gjennomsnittleg elspotpris for månaden i det prisområdet husstanden høyrer til overstig 70 øre per kilowatttime, vil staten betale 55 prosent av prisen over dette nivået for desember 2021 og 80 prosent frå og med januar til og med mars 2022. Gjennom ordninga vil ein husstand få dekkja eit straumforbruk på opptil 5 000 kilowattimar per månad per målepunkt. Regjeringa har òg mellom anna auka bustønaden, styrkt sosialhjelpa og auka støtta til studentane.

Saman med Olje- og energiministeren møtte eg før jul representantar for straumbransjen Vi bad bransjen å medverke til å finne gode løysingar for kundane som tross støtta frå staten vil ha vanskar med å betale høge straumrekningar.

Som representanten viser til i spørsmålet sitt er det viktig å styrkje forbrukarrettane i straummarknaden. Barne- og familiedepartementet vurderer i lag med Olje- og energidepartementet naudsynte endringar i regelverka knytt til avtaleinngåinga av straumavtaler og fakturering av straum. Målet er å gjere det enklare å vere forbrukar i denne marknaden og ein meir velfungerande sluttbrukar-marknad for straum. Vi tar sikte på at forslaga til regelen dringar kan sendast på høyring før påske. Grepa vi tar vil mellom anna svare på oppmodingsvedtaka representanten viser til.

SPØRSMÅL NR. 1012

Innlevert 23. januar 2022 av stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad

Besvart 31. januar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

OED har tildelt TFO blokker som overlapper særleg verdfulle og sårbare områder.

Kva er den miljøfaglege grunngevinga for å tillate TFO tildeling inn på Mørebankane, og korleis vil ministeren kontrollere og dokumentere at leiteaktiviteten i SVO områda ikkje skader livet der?

GRUNNGJEVING:

18. januar melde OED at det var tildelt 53 nye utvinningssløyver på Norsk Sokkel i konsesjonsrunden TFO 2021. Olje og energidepartementet presenterte dette som ei gladmelding. 28 tildelinger i Nordsjøen, 20 i Norskehavet og 5 i Barentshavet. I Havforskningsinstituttet sitt høyringsnotat til TFO runde 2021, datert 14 april 2021,

står det at dei er kritiske til denne TFO utlysningspraksisen fordi den gir ei fragmentert vurdering av økosystema i havet, og at denne tildelingspraksisen står i kontrast til den heilskaplege økosystembaserte tilnærminga som har vore berebjelken i forvaltningsplanane sidan 2006, ein praksis som er heimla i Naturmangfaldslova §10. Medan forvaltningsplanane gjer ei tversektoriell vurdering av samla påverknad, går TFO rundene med små steg og sektorvise vurderingar inn mot og no også inn i særleg verdfulle og sårbare områder (SVO) som er definerte i Meld. St.20 (2019- 2020). I havmeldinga blir det sagt at det skal takast omsyn til ny kunnskap om verknaden på miljøverdiane i havet og dei levande marine ressursane i samband med olje og gassutvinning. Det skal stillast strenge krav til olje og gassutvinning og anna næringsverksemd for å unngå skade, og det er gjort greie for områdespesifikke rammer for petroleumsverksemd i dei ulike SVO områda på Norsk sokkel. På Eggakanten skal ein til dømes kartlegge moglege korallrev og andre verdfulle botnsamfunn som kan bli påverka av petroleumsaktivitet i dei aktuelle blokkene, og sikre at desse ikkje blir skada av aktiviteten. Det skal ikkje tildelast utvinningstillatelse på Mørebankane, men det gjeld ikkje dei delane av Mørebankane som er omfatta av TFO utlysinga. Haltenbanken, Sklinnabanken, Tromsøflaket, Eggakanten, Iskanten og tobisområda i Nordsjø Sør er SVO områder der det no er gitt lisens til olje og gassleting. Med andre ord områder med stort biologisk mangfald, oppvekstområder og gyteområder for dei enorme fiskeressursane Norge forvalter. PETIL opplyser at det er Miljødirektoratet sitt ansvar å fylgje med på konsekvensane av verksemda for fauna og økologi. I riksrevisjonen sin rapport og undersøking av styresmaktene si omsyntaking til miljø og fiskeri, kom det fram at det ikkje var gjort ei einaste endring som fylgje av høyringane i perioden 2012- 2018.

Svar:

Hensynet til det ytre miljø og andre næringer har fra starten vært en integrert del av forvaltningen av petroleumsressursene på norsk kontinentalsokkel. Dette gjelder i alle faser av virksomheten, fra åpning av nye områder, via tildelinger av utvinningstillatelse og til gjennomføring av leting, utbygging, drift og avslutningen av et felt.

Det er utviklet et omfattende HMS-regelverk som stiller strenge krav til selskapenes styring av virksomheten. Regelverkets funksjonelle karakter innebærer at kravene til forsvarlighet blir strengere når virksomheten foregår i områder som tilsier strenge krav. Gjennom HMS-forskriftene og tillatelse etter forurensningsloven setter myndighetene vilkår for virksomheten. Det stilles strenge krav til at operatørene bruker kjemikalier som inneholder minst mulig miljøfarlig stoff, at utslippene er så lave som mulig og at operatørene utvikler ny teknologi. Dette har ført til reduksjon i flere typer utslipp. Pålagt

miljøovervåking bidrar til at effektene av utslippene holdes under oppsikt. Ingen petroleumsvirksomhet på norsk sokkel gjennomføres med mindre den kan utføres på en forsvarlig måte. Det kreves samtykke eller myndighetstillatelse for all aktivitet, inkludert leting, utbygging, drift og avslutning.

I meldingene til Stortinget om forvaltningsplanene for havområdene, senest i Meld. St. 20 (2019-2020) Helhetlige forvaltningsplaner for de norske havområdene, er det identifisert særlig verdifulle og sårbare områder (SVO). Dette er områder som ut fra naturfaglige vurderinger har vesentlig betydning for det biologiske mangfoldet og den biologiske produksjonen i havområdet, også utenfor områdene selv. Eksempler på miljøverdier i særlig verdifulle og sårbare områder er viktige leve- eller gyteområder for fisk, viktige leveområder for sjøfugl, eller korallforekomster. Områdene er valgt ut ved hjelp av forhåndsdefinerte kriterier, hvor betydning for biologisk mangfold og biologisk produksjon har vært de viktigste.

Særlig verdifulle og sårbare områder medfører ikke direkte virkninger i form av begrensninger for næringsaktivitet, men signaliserer viktigheten av å vise særlig aktsomhet i disse områdene, jf. Meld. St. 20 (2019-2020) og Innst. 382 S (2019-2020). Det er med andre ord ikke slik at det ikke kan være eksempelvis petroleumsvirksomhet, skipsfart og/eller fiskerivirksomhet i enkeltområder som er definert som SVOer.

For å beskytte verdifulle og sårbare miljøverdier kan det, for eksempel med hjemmel i gjeldende regelverk, stilles særlige krav til en gitt aktivitet som utøves. Hensynet til miljøverdiene i den enkelte SVO ivaretas derigjennom på en mest hensiktsmessig måte ved å finne trefsiske og kostnadseffektive virkemidler som både ivaretar hensynet til miljøverdiene og gir grunnlag for økonomisk aktivitet. Det finnes produserende felt som ligger helt eller delvis innenfor en SVO, og miljøverdiene blir ikke forringet av den grunn. Eksempelvis har Snøhvitfeltet i Barentshavet produsert i mer enn 10 år i et slikt område.

Det er en risiko for akuttutslipp (uhellsutslipp) ved petroleumsvirksomhet. Det er imidlertid lav sannsynlighet for et stort akuttutslipp fra petroleumsvirksomheten. Det skyldes blant annet at næringen har et høyt sikkerhetsnivå og kontinuerlig arbeider med ytterligere å redusere risiko for akutte utslipp. Et stort akuttutslipp av olje kan medføre betydelige miljøkonsekvenser, mens et akuttutslipp av gass vil ha begrenset negativ påvirkning på miljøet. Det har vært få større utslipp av råolje på norsk sokkel. Det er ikke påvist målbar skade på havmiljøet som følge av de akuttutslipp som har skjedd i perioden. Det har ikke vært uhellsutslipp av olje på norsk sokkel som har nådd kysten i løpet av de mer enn 50 årene med aktivitet. Oljevern tiltak vil redusere konsekvensene av eventuelle større, akutte oljeutslipp som skulle skje. Det stilles derfor krav til oljevernberedskap overfor rettighetshaverne. I områder med naturverdier som deler av året er særlig

sårbare for oljeutslipp er det også, som et føre-var-tiltak, etablert tidsbegrensninger for leteboring i oljeførende lag i slike perioder.

Formålet med vilkår er å minimere risiko for skade på miljøet i tidsrom hvor naturressursene kan være særlig sårbare, for eksempel under gytevandring eller gyting. Slike områdebaserte vilkår og begrensninger vil, både hva gjelder seismiske undersøkelser og leteboring i oljeførende lag, inntas som vilkår i en utvinningstillatelse når denne tildeles. Selskapene er dermed pålagt å etterleve disse vilkårene.

Stortinget har behandlet spørsmålet om arealmessige rammer for petroleumsvirksomhet utenfor Møre i flere omganger etter åpningen av arealet. Siste gang det skjedde var i 2020 gjennom behandlingen av Meld. St. 20 (2019-2020), jf. Innst. 382 S (2019-2020). Stortinget har bestemt hvilke arealer som er tilgjengelig for tildeling av utvinningstillatelser og i hvilke arealer det ikke skal tildeles nye utvinningstillatelser. Stortinget har også tatt stilling til blokkspesifikke begrensninger som skal ivareta hensynet til de konkrete miljøverdiene i området. Departementet har tatt disse inn i utvinningstillatelsene som vilkår for virksomheten. Det er også i TFO 2021 kun gitt tilbud om utvinningstillatelser som er i tråd med de arealmessige rammene fastsatt i forvaltningsplanene.

Tildeling av utvinningstillatelser er resultatet av en omfattende prosess som starter med Stortingets beslut-

ning om åpning av områdene før de aktuelle blokkene lyses ut med eventuelle vilkår og selskapene inviteres til å søke om utvinningstillatelser. Hver søknad har deretter blitt vurdert opp mot de kunngjorte tildelingskriterier, og forhandlinger med søkerne har blitt gjennomført før regjeringen har tatt stilling til tildeling. I denne prosessen har berørte interesser og departementer blitt hørt og deltatt på ulike stadier. Før en konsesjonsrunde blir utlyst, blir det gjennomført en offentlig høring, jf. Meld. St. nr. 28 (2010-2011). Formålet med høringen er å avklare om det har kommet ny, vesentlig informasjon som er relevant for beslutningen om hvor det skal være petroleumsvirksomhet etter at Stortinget sist behandlet rammene for petroleumsvirksomheten i et havområde.

Gjennom forvaltningsplanprosessen skjer det kontinuerlig en omfattende innhenting av kunnskap om miljøtilstanden. I tillegg gjennomføres det en høring i forbindelse med hver konsesjonsrunde, sist for TFO 2021. Før et felt kan bygges ut, er plan for utbygging og drift gjenstand for en omfattende behandling både faglig og politisk. Før hver enkelt aktivitet, slik som leteboring eller innsamling av seismikk, kreves det samtykke eller myndighetstillatelse. Forvaltningsmodellen er nettopp bygd opp på at rammer og aktivitet gjennomføres så skånsomt som mulig og med bakgrunn i til enhver tid best mulig kunnskap.

SPØRSMÅL NR. 1013

Innlevert 23. januar 2022 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 1. februar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for om det er tatt initiativ til, begynt arbeidet med-, eller startet forhandlinger med Norges kraftutvekslingspartnere (hovedsakelig Tyskland og UK) med formål om å sørge for forsyningssikkerheten i Norge, sikre et mer fornuftig prisnivå i Norge, og som samtidig legger til rette for at kraftutveksling KUN skjer når overnevnte kriterier oppfylles?

BEGRUNNELSE:

Kraftutveksling mellom land hatt Norge hatt i årevis, tidligere som utveksling med kraftflyt begge veier, altså øke forsyningssikkerheten. I de nye kraftkablene går kraften primært fra Norge og til eksport. Det er ønskelig å få be-

lyst hvilke betingelser og klausuler Norge kan benytte for å reforhandle avtalene med utvekslingspartnerene våre, vedrørende regulering og begrensning av eksport når land(ene) vi utveksler kraft med har ført en politikk som legger ned egen kraftproduksjon uten fullgod erstatning for kraftproduksjonen.

Svar:

Som det fremgår av Hurdalsplattformen vil vi utrede hvordan norsk krafteksport påvirker norsk forsyningssikkerhet og norske strømpriser, og hvilke konkrete tiltak som kan bidra til å sikre at norsk fornybar kraft forblir et konkurransefortrinn for norsk industri. Konklusjoner fra dette arbeidet må jeg komme tilbake til.

Krafthandelen mellom land reguleres av internasjonale avtaler som EØS-avtalen, herunder energiregelverket som er del av denne, frihandelsavtalen og kraftavtalen mellom Norge og Storbritannia, og egne avtaler mellom Statnett og deres partnere på utenlandsforbindelsene. Avtalene legger til rette for fri krafthandel, uten hindringer mellom landene. EØS-avtalen artikkel 12 innebærer forbud mot å innføre kvantitative restriksjoner på eksport av strøm. En tilsvarende bestemmelse finnes i frihandelsavtalen art. 2.12 mellom Storbritannia og EØS-landene.

Norge er del av det nordiske kraftmarkedet, som igjen er en del av det europeiske kraftmarkedet. Hovedgrepene i EUs regulering av kraftmarkedene og krafthandel mel-

lom land er langt på vei sammenfallende med prinsippene i det norske og nordiske kraftmarkedet.

I møte med situasjonen i kraftmarkedet har regjeringen innført en sikringsordning for husholdningene hvor staten dekker 80 prosent av prisen over en snittpris på 70 øre/kWh, for forbruk opp til 5000 kWh/måned, redusert elavgiften, økt bostøtten, økt enovastøtten til energieffektivisering og økt studentstøtten. På lenger sikt er det avgjørende å øke produksjonen av ny fornybar energi i Norge. Regjeringen har slått fast at nye mellomlandsforbindelser til utlandet ikke skal godkjennes i denne stortingsperioden.

SPØRSMÅL NR. 1014

Innlevert 24. januar 2022 av stortingsrepresentant Morten Stordalen

Besvart 31. januar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan statsråden garantere at det vil være tilgjengelige togsett til å utnytte kapasiteten på indre InterCity fra 2025 med fire tog i timen mellom Tønsberg og Oslo?

BEGRUNNELSE:

I 2025 skal det være mulig å kjøre fire tog i timen på dobbeltspor mellom Tønsberg og Oslo. Dette som følge av utbyggingen av indre InterCity. Det var derfor med stor overraskelse at jeg kunne lese i Tønsbergs Blad 24. januar at Norske Tog sier det ikke vil finnes togsett nok til å gå med den planlagte frekvensen på denne strekningen.

Det henger ikke sammen at vi skal bruke store ressurser på å bygge ut kapasiteten på jernbanenettet og så sitte i en situasjon hvor det ikke finnes tog til å utnytte den. Norske Tog er den enheten som kjøper inn alle togsett i Norge, med unntak av Flytoget. Det er derfor å forvente at planleggingen av innkjøp koordineres med og sees i sammenheng med jernbaneutbygginger.

Svar:

Det er ingenting som tyder på at det ikke vil være nok tog til å kjøre de planlagte rutene.

Det pågår en formidabel satsing på jernbanen. I Nasjonal transportplan 2022–2033 utgjør den totale rammen for jernbaneinvesteringer i overkant av 200 mrd. kr, og om lag 50 av disse er satt av i den første seksårsperioden til å

fullføre eller starte opp utbyggingsprosjekter på de fire Intercity-strekningene i Østlandsområdet.

Bygging av nye dobbeltsporparceller på strekningene Drammen–Kobbervikdalen og Nykirke–Barkåker har startet opp, og skal etter planen være slutført sommeren 2025. Etter ferdigstillelse vil det være dobbeltspor på hele strekningen Oslo–Tønsberg, og økt infrastrukturkapasitet gir muligheter til å bedre togtilbudet på strekningen. I tillegg forventes det at reisetiden mellom Drammen og Tønsberg blir redusert med 10–15 minutter.

Jernbanedirektoratet har utredet alternative rute-modeller, og har lagt til grunn etablering av tilnærmet 15-minutters frekvens for togtilbudet mellom Oslo og Tønsberg fra ruteterminskiftet i desember 2025. Dette realiseres gjennom at eksisterende regiontog Dal–Drammen og regionekspresstog Lillehammer–Drammen forlenges til/fra Tønsberg, i tillegg til dagens rutetilbud. Dette gir totalt fire avganger pr. time i grunnrute.

Som en del av arbeidet med nye trafikkavtaler på Østlandet gjennomføres det nå oppdaterte vurderinger av kjøretøysbehov for de ulike linjene. Dette inkluderer estimater for transportbehov pr. avgang i den nye normalen etter at pandemien er over. Det er inngått kontrakt om å anskaffe 30 lokaltog type 77 som skal erstatte eldre materiell på Østfoldbanen. Kontrakten inkluderer en opsjon på å kjøpe ytterligere 170 tog. Opsjonen vil bli utløst trinvis. Regjeringen vil vurdere behovet for å utløse første del av denne opsjonen tidsnok til at nye tog kan leveres så snart den første bestillingen på 30 tog er ferdigstilt. For-

ventet levering av ytterligere tog er tidlig i 2026. I opsjon 1 er det tatt høyde for kjøretøy som kan benyttes på strekningen Dal–Drammen–Tønsberg (regiontog). Det foreligger også en reserveløsning for en overgangsperiode hvor det vurderes å gå i dialog med Flytoget for sammen å se på muligheter.

De store tilbudsforbedringene i Østlandsområdet de kommende årene vil legge press på disponeringen av togene vi har tilgjengelig. Det er handlingsrom til å sikre den planlagte tilbudsforbedringen på Vestfoldbanen basert på en optimal bruk av eksisterende ressurser, samt tilførsel av flere kjøretøy Type 77 gjennom opsjoner og bruk av nevnte reserveløsning.

SPØRSMÅL NR. 1015

Innlevert 24. januar 2022 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn

Besvart 26. januar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Vil det bli gjennomført ei full konsekvensutgreiing av bruk av sjø- og jordkabel som alternativ i samband med bygging av ny 420 kV-line frå Blåfalli i Kvinnherad til Gismarvik i Tysvær?

GRUNNGJEVING:

Statnett jobbar med planar om å bygge ei 90 km lang høgspenninglinje frå Sunnhordland til Haugalandet. Utbygginga vil kunne få store konsekvensar for natur- og friluftslivsverdiar i området, og særleg i Etne kommune har mange protestert mot planane. Å bygge liner i luftspenn fører til svært synlege inngrep som også kan gå hardt ut over naturen, medan bruk av sjøkabel kan føre til mindre konflikter og færre naturinngrep. Sidan kostnadar ofte vert brukt som argument i slike saker, er det av stor interesse om dei faktiske alternativkostnadane ved bruk av sjø- og

jordkabel på delar av strekninga vil bli grundig utgreia i denne saka.

Svar:

Søknaden fra Statnett om ny 420 kV-forbindelse mellom Blåfalli og Gismarvik er nå til behandling i NVE. NVE gjør selvstendige vurderinger av søknaden og de gjennomførte konsekvensutredningene, og kan i den forbindelse be om tilleggsutredninger dersom direktoratet mener det er nødvendig for sakens opplysning. NVE vil så utarbeide en innstilling til OED, før konsesjonssaken blir fremmet for- og avgjort av Kongen i statsråd.

Departementet kan ikke foregripe NVEs behandling, men vil vurdere alle relevante sider av saken, herunder om det er behov for ytterligere utredninger, når departementet har mottatt NVEs innstilling.

SPØRSMÅL NR. 1016

Innlevert 24. januar 2022 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 31. januar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Mener statsråden at eldre skal møtes av det offentlige som beskrevet under, og hvordan vil statsråden sikre at per-

soner som ikke bruker, eller kan bruke, digitale løsninger får muligheten til å møte saksbehandlere i det offentlige?

BEGRUNNELSE:

Det er fortsatt 600 000 mennesker i Norge som enten ikke bruker, eller kan bruke digitale tjenester.

Det har vært et ønske å gjøre flere tjenester digitale for å gjøre det enklere for den enkelte, veldig mange synes det er bra. Men det er fortsatt mange som ikke bruker digitale løsninger, og som derfor ønsker å fortsatt kunne møte opp på kontorene til Skatteetaten og andre offentlige kontorer, slik at man kan få legge frem saken sin og få møte en saksbehandler. Spørsmålsstiller er kontaktet av en eldre person som ikke bruker data og som i et halvt år har forsøkt å få et møte hos Skatteetaten for å få hjelp med skatten sin. Dessverre opplever personen det som helt umulig å få til et slikt møte. Hun har holdt på i over 6 måneder og det oppleves både frustrerende og har her gått ut over personens økonomi. Fordi skattemyndighetene selv har valgt å endre skattetrekket, uten at personen har hatt noen mulighet til å få snakket med saksbehandleren om dette.

Svar:

Representanten Hoksrud har rett i at det er ønskelig å digitalisere offentlige tjenester, blant annet for å bidra til forenkling for innbyggerne, som i økende grad er digitale. Samtidig er det viktig at alle innbyggere har gode muligheter for kontakt med offentlige etater, uavhengig av digitale ferdigheter.

Innbyggere som tar kontakt med Skatteetaten skal få hjelp, uavhengig av hvor i landet de bor og hvilke digitale forutsetninger de har. De fleste av henvendelsene Skatteetaten mottar kan løses uten oppmøte på et kontor. Viser det seg at henvendelsene ikke lar seg løse over telefon, tilpasser Skatteetaten seg til den enkeltes behov. Dette betyr at telefonveilederne ved behov kan ordne en time ved et skattekontor, slik at brukere får bistand i et fysisk møte.

Jevnt over er brukerne av Skatteetaten godt fornøyd med servicen, men i dette konkrete tilfellet høres det ut som det ikke er gitt tilstrekkelig hjelp. Gjennom pandemien har tilgjengeligheten på skattekontorene dessverre vært dårligere enn normalt pga. smittevern hensyn, men mye kan også løses på telefon. Finansdepartementet vil følge opp i styringsdialogen at etaten har gode tjenester også for dem som ikke bruker digitale løsninger.

SPØRSMÅL NR. 1017

Innlevert 24. januar 2022 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen

Besvart 31. januar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Når planlegger regjeringen å fremme sak om å myke opp adgangen til medisinsk begrunnet dispensasjon etter førerkortregelverket, i tråd med Stortingets vedtak nr. 960 av 20. mai 2021?

BEGRUNNELSE:

21. januar i fjor kunne Sunnmørsposten melde om at Bjørnar Roald mistet lappen etter å ha kjørt skadefritt i 30 år. Nytt regelverk sørget for at en synsfeil som i alle disse årene hverken hadde hindret han fra å kjøre trafiksikkert eller jobbe, nå tok fra han både førerkortet og jobben. Utslaget av de nye reglene var urimelige for personer som Bjørnar Roald og andre som tidligere har kunnet kjøre bil med medisinsk begrunnet dispensasjon.

Etter at Fremskrittspartiet fremmet representantforslag 179 S (2020-2021) om medisinsk begrunnet dis-

pensasjon for svaksynte tok heldigvis Stortinget grep og bestemte i vedtak nr. 960 av 20. mai 2021 at «Stortinget ber regjeringen fremme sak om å myke opp adgangen til medisinsk begrunnet dispensasjon etter førerkortregelverket, slik at personer med nedsatt syn kan få førerrett i tråd med praksis som gjaldt frem til 2019.» Det vedtaket stod blant annet samferdselsministerens parti bak.

I Meld. St. 4 (2021–2022) Anmodnings- og utredningsvedtak i stortingssesjonen 2020–2021 skriver regjeringen Solberg at samferdselsdepartementet, i samråd med Helse og omsorgsdepartementet, utreder hvordan vedtaket kan følges opp og vil komme tilbake til saken på egnet måte. Det er mange som utålmodig venter på at Stortingets vedtak skal følges opp og dette urettferdig stivbente regelverket skal rettes opp i. Det er derfor håpefulle forventninger til at Arbeiderpartiet i Samferdselsdepartementet vil sørge for fremgang i denne saken.

Svar:

Som det fremgår av begrunnelsen til spørsmålet, meddelte Samferdselsdepartementet i Meld. St. 4 (2021-2022) at Samferdselsdepartementet, i samråd med Helse og omsorgsdepartementet, utreder hvordan vedtaket kan følges opp.

Statens vegvesen og Helsedirektoratet har fått i oppdrag å gjøre en slik utredning. Deres vurdering er ventet innen 1. mars 2022. Jeg vil etter det ta stilling til hvordan saken skal følges opp videre og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 1018

Innlevert 24. januar 2022 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 31. januar 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å hjelpe private barnehager og skoler med strømprisene?

BEGRUNNELSE:

Alle opplever utfordringer med strømpriser om dagen. Kommunene har god økonomi og mange får i tillegg enorme inntekter gjennom eierskapet til kraftselskap. Private aktører som leverer tjenester for fellesskapet som private barnehager og skoler har også store utfordringer med strømavgiftene. Barnehagesektoren får først tilskudd basert på dagens kostnadsnivå med forsinkelse om 2 år. Dette fremstår som for dårlig for disse aktørene. FrPs forslag om å kompensere alle utgifter over 50 øre ville hjulpet hele næringslivet, inkludert private skoler og barnehager.

For mange private barnehager er den økonomiske situasjonen svært krevende. En undersøkelse blant 400 medlemmer i PBL i november viste at 47 prosent lå an til underskudd i 2021. De enorme strømregningene skaper en vanskelig situasjon her, spesielt siden det ikke finnes en egen ordning for strømstøtte til private barnehager. Et eksempel på dette så vi i BT, som lørdag skrev om Unneland barnehage i Arna. Strømregningen for desember ble på 50.711 kroner. I desember 2020 var regningen på 13.870 kroner, i 2019 var den på 21.000. En mangedobling av strømprisen er vanskelig å takle for en liten barnehage.

Svar:

Kraftprisene har vært uvanlig høye i Sør-Norge gjennom 2021 og inn i 2022. Jeg har stor forståelse for at de høye strømprisene oppleves krevende for befolkningen.

Regjeringen har lagt fram støttetiltak hvor vi som fellesskap avlaster husholdningene for en høyere andel

av strømregningene. Vi har prioritert å få på plass gode ordninger for vanlige folk ved å gjøre direkte kutt private husholdningers strømregninger.

Tilskuddet til private barnehager og skoler baserer seg på utgiftene i offentlige barnehager og skoler, som på dette tidspunktet heller ikke er omfattet av egne strømstøtteordninger.

Tilskuddet til private barnehager beregnes av kommunene og er basert på driftsutgifter i kommunens egne barnehager. Driftstilskuddene er basert på to år gamle regnskap, og ikke faktiske utgifter til offentlige barnehager det enkelte år. Det betyr at utgifter som varierer fra år til år, som eksempelvis strømavgifter, ikke vil bli kompensert på det faktiske utgiftsnivået i de kommunale barnehagene det enkelte år. Men det vil likevel kunne jevne seg ut over tid.

Private barnehager vil få økt tilskudd i de kommunene hvor strømprisene har gitt brutto merkostnader for de kommunale barnehagene. En del av utfordringen for de private barnehagene er at tilskuddsberegningen gjøres basert på regnskapstallene fra to år tidligere, og de vil i utgangspunktet ikke bli kompensert for de høye strømavgiftene som er nå før i 2023 og 2024.

Tilskuddet til private skoler godkjent etter friskoleloven er basert på gjennomsnittlige driftsutgifter per elev i den offentlige skolen to år tidligere. Tilskuddssatsene er nasjonale og gjenspeiler derfor ikke regionale forskjeller i kommunenes utgifter til skoledrift.

Regjeringen følger situasjonen i strømmarkedet tett og hvilke konsekvenser det får for ulike sektorer. Eventuelle nye støtteordninger er et budsjettspørsmål som regjeringen må komme tilbake til.

SPØRSMÅL NR. 1019**Innlevert 24. januar 2022 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt****Besvart 1. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

UDI skal forholde seg til regelverket, men når det får slike følger bør man endre regelverket. Denne mannen har tatt Bachelor innen reiseliv, jobbet under utdanning, brukt 100 tusen av egne penger på førerkort til buss, og startet på sykepleierutdanning grunnet pandemien og mindre aktivitet innenfor reiselivet. Etter å ha gått et år og levert to eksamener på sykepleierutdanningen får han beskjed om å forlate Norge fordi utdanningen ikke er en videreføring, hadde han startet på en master innen reiseliv så ville alt vært i orden.

Synes statsråden også at dette er urimelig, og vil statsråden se på regelverket slik at man unngår slike tilfeller fremover?

BEGRUNNELSE:

Altaposten skrev 20. januar om Alvin Lim som kom til Alta 5. august 2016 for å studere Arctic adventure tourism ved UiT. Alvin trivdes godt i Alta og hadde et håp om at han kunne bo og arbeide her. Han ville jobbe innenfor turisme og reiseliv, og ville være med på å utvikle Alta som en reiselivsdestinasjon internasjonalt, spesielt i Asia.

Ikke lenge etter at Alvin startet studiene begynte jakten på deltidsarbeid. Jobb fikk han på turistbedriften Bjørnfell Mountain Lodge i Alta. Først deltid, så fulltid da han fullførte studiene i 2019. Da Norge stengte ned i mars 2020 ble han permittert, samtidig var visumet på tur til å gå ut. Han søkte på nytt visum, og begynte også å se etter andre muligheter til å bli i landet ettersom turistindustrien lå nede med brukket rygg.

Norge mangler bussjåfører, og med 100 000 kroner av egne oppsparte midler brukte han tre måneder på opplæringen han trengte for å få nødvendig førerkort for å kjøre buss, sjåførkort og kjøreseddel. Tilbake i Alta var han på jobbintervju hos Boreal som ønsket å ansette han.

Alvin kontaktet UDI og spurte om det var mulig å søke arbeidsvisum siden Norge manglet bussjåfører, og han kunne få jobb som bussjåfør. Men det sa de nei til, fordi det ikke trengtes noen spesielle egenskaper for å bli bussjåfør. Bussjåfører regnes ikke som faglært.

Etter å ha fått beskjed om at han ikke kunne få visum grunnet jobb som bussjåfør begynte landet å åpne opp, men det var ikke nok gjester på Bjørnfell til at Alvin kunne jobbe fulltid. Det ble løst med å gi han opplæring i klatreparken som guide. Men da mente UDI at Bjørnfell og Sarves Alta ikke hadde god nok økonomi til å lønne han. Sommeren 2021 fikk Alvin opplæring i klatreparken

som guide, og i tillegg til jobben på Bjørnfell utgjorde det en 100% stilling.

Men han hadde ennå ikke fått svar på anken sin, så han tok kontakt med UDI og forklarte at han ønsket å studere sykepleie. Han fikk da opplyst at de prioriterer visumsøknadene til studenter som ikke oppholder seg i Norge enda, men at han ville få svar etter hvert. Det skulle ikke være noe i veien for at han kunne starte på sykepleierstudiet.

Med muntlig godkjenning fra UDI begynte Alvin på sykepleierstudiet. Det nye studievisumet var enda ikke i boks. Utvekslingsstudenter får ikke jobbe mer enn 20 timer i uka, noe han valgte å forholde seg til. Han hadde jo fått lovnad om at alt skulle være i orden.

– Plutselig, etter ett semester på sykepleierstudiet, og to leverte eksamener fikk han brev om at han ikke fikk oppholde seg i Norge fordi han har tjent for lite for å kunne fortsette å oppholde seg i Norge, samt at han ikke kan ta nok en bachelorgrad. Han måtte ut av landet innen 10. januar 2022.

Utlendingsdirektoratet opphold, Jonas Folmo i Utlendingsdirektoratet opphold, beklager hvis veiledning deres på telefon har vært uklar eller feil. Folmo uttaler at politikerne har laget et strengt regelverk for innvandring, men at de skal være imøtekommende og veilede brukerne gjennom søknadsprosessen.

Folmo forteller at for å få fornyet oppholdstillatelsen som student, må den nye utdanningen være en videreføring av den påbegynte utdanningen. Det vil for eksempel si studier som startet på en bachelorgrad, og som går videre til en mastergrad. Som hovedregel anses ikke visum på tilsvarende nivå som en videreføring.

Svar:

Innledningsvis vil jeg påpeke at jeg ikke kan kommentere enkeltsaken som representanten viser til, men jeg vil orientere om regelverket på generelt grunnlag.

Studenter fra land utenfor EØS-området (tredjeland) som har tilsagn om opptak ved en godkjent utdanningsinstitusjon, kan få oppholdstillatelse i Norge. Det er et vilkår at utdanningen er formålet med oppholdet og at det dreier seg om heltidsutdanning. Søkeren skal også legge frem en plan for utdanningen. Oppholdstillatelse som student er tidsbegrenset, og den danner ikke grunnlag for permanent oppholdstillatelse. I dette ligger det en klar forutsetning om at søkeren skal forlate Norge ved tillatelsens utløp.

Det er videre et krav om at en endring i studieplanen kun gir grunnlag for fornyelse dersom den nye utdanningen er en videreføring av den påbegynte utdanningen. Også dersom søkeren tidligere har hatt oppholdstillatelse i Norge for å studere, er det et vilkår ved søknad om ny førstegangs studietillatelse at studiene det nå søkes oppholdstillatelse for, er en videreføring av tidligere studier her.

Erfaring viser at mange som kommer til Norge i studieøyemed, i realiteten er ufaglærte arbeidssøkere som

har som hovedformål å arbeide i Norge – ikke å studere. For å forhindre at studietillatelser misbrukes, er det nødvendig med krav om tilstrekkelig progresjon i studiet og snever adgang til å bytte studieretning underveis.

Selv om regelverket i enkelttilfeller kan oppleves urimelig, ivaretar det etter mitt syn både hensynet til studenter og forvaltningens behov for kontroll med at oppholdstillatelser i studieøyemed ikke misbrukes til ufaglært arbeidsinnvandring til Norge fra tredjeland.

SPØRSMÅL NR. 1020

Innlevert 24. januar 2022 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes

Besvart 31. januar 2022 av forsvarsminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

Hvor mange seilingsdøgn vil Kystvakten ha i 2022 med fullverdig, embarkert NH-90 kapasitet, og hvor mange slike seilingsdøgn anses som nødvendig for å ivareta Kystvaktens operative evne?

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 25. januar 2022 med spørsmål fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes om hvor mange seilingsdøgn Kystvakten vil ha i 2022 med fullverdig, embarkert NH90 kapasitet, og hvor mange slike seilingsdøgn som anses nødvendig for å ivareta Kystvaktens operative evne.

Kystvakten planlegger med å produsere 680 seilingsdøgn med helikopterbærende fartøy i 2022. Dette tallet er lavere enn normalt av to grunner. For det første er Kystvakten i ferd med gradvis å fase ut den 40 år gamle Nordkapp-klassen som skal erstattes av Jan Mayen-klassen. Fartøyet KV Senja ble utfaset ved årsskiftet, og det første fartøyet av Jan Mayen-klassen er planlagt innfaset først mot slutten av 2022. Dernest gjennomgår KV Svalbard per tid en omfattende teknisk midtlivsoppdatering og ligger på verft frem til midten av mars måned.

Maritim helikopterving, 337 skvadron, planlegger med å levere i overkant av 200 døgn med NH90 til Kystvakten i 2022. Dette tallet er beheftet med betydelig usikkerhet basert på erfaringen med NH90 så langt.

Kystvaktens behov for å ivareta operativ evne er definert til 270 døgn med helikopter embarkert per helikopterbærende fartøy. Totalt behov for 2022 ville således vært

680 døgn gitt det reduserte antallet planlagte seilingsdøgn. Dette behovet er ikke dekket slik helikoptersituasjonen er per tid.

Når Jan Mayen-klassen er innfaset, og Kystvakten igjen har fire operative helikopterbærende fartøyer, vil Kystvaktens behov være 1080 døgn per år.

Som stortingsrepresentant Elvenes tør være kjent med er dette en krevende situasjon som ny regjering vil ha fokus på fremover. Det blir leid inn sivile helikoptre i korte perioder for å trene og opprettholde kompetanse i helikopterorganisasjonen om bord på fartøyene, herunder mannskapene som bemanner helikopterdekket og øvrig involvert personell. Kystvakten utnytter også muligheter til å trene med redningshelikoptrene og sivile helikoptre som for eksempel Luftambulansen og Sysselmesterens helikoptre på Svalbard. Videre leier Kystvakten inn sivilt overvåkningsfly som bistår med om lag 500 timer knyttet til maritim overvåkning og billedbygging. Måltrettet bruk av overvåkningsflyet kan delvis kompensere for fravær av helikopter, hva angår å avdekke ulovlig utkast/slipping av fisk.

SPØRSMÅL NR. 1021**Innlevert 24. januar 2022 av stortingsrepresentant Guri Melby****Besvart 2. februar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Vil statsråden sørge for at helseforetakene i større grad enn det som har vært praksis hittil i pandemien, praktiserer retten til å ha med partner eller nær pårørende under fødsel, slik fødende har rett til etter pasient- og brukerrettighetsloven?

BEGRUNNELSE:

I løpet av pandemien har besøksbegrensningene på sykehusene ført til at svært mange kvinner har måttet føde alene. En fødsel er et av de sterkeste øyeblikkene foreldre kan oppleve i livet, og det skjer ikke veldig ofte. Mange foreldre har under pandemien blitt frarøvet det som de i fellesskap skulle delt som et stort øyeblikk og et minne for livet. Det bør ikke være noen som helst tvil om at kvinner bør få ha med sin aller nærmeste under fødselen.

I dag er det allerede lovfestet at man har rett til å ha med partner under fødsel i pasientloven, men sykehusenes praksis har vist at dette ikke er noe helseforetakene nødvendigvis legger til grunn i en smittesituasjon. Fødende kvinner har altså hatt rett til å ha med seg partner, men blitt nektet sin rett på grunn av helseforetakenes praktisering av regelverket. Helseforetakene har et ansvar ifølge smittevernloven § 7-3 for å lage en plan for hvordan fødselsomsorgen skal gjennomføres på en smittevernfaglig måte. I denne planen bør det vurderes

hvordan fødeinstitusjonene skal ivareta retten til å ha med seg partner/nær pårørende.

Andelen fødselsdepresjoner har skutt i været under pandemien, og mange kvinner gruer seg nå til å føde på bakgrunn av erfaringene de har gjort seg. Det er noe jeg håper statsråden tar på alvor.

Svar:

Pandemien har dessverre medført at helseforetakene har måttet innføre noen restriksjoner på deltakelse og besøk i føde/barselavdelingene av hensyn til smittevern. Dette var særlig nødvendig i perioden før flertallet av helsepersonell og befolkningen var vaksinert. Partner/støtteperson har allikevel som hovedregel fått være med på hele eller den aktive delen av fødselen, selv om det har vært unntak.

I dagens situasjon forutsetter jeg at tidligere praksis vedrørende tilstedeværelse enten er eller vil bli gjeninnført nå. Det er også viktig å lære av erfaringene med smitteverntiltak på fødeavdelingene under pandemien, og om disse kan ha vært praktisert for strengt. Jeg vil også se på regelverket og vurdere om det er behov for å tydeliggjøre at ledsager skal kunne delta under fødsel.

For mer utfyllende svar viser jeg til mitt svar på skriftlig spørsmål nr. 995 fra representanten Sandra Bruflot.

SPØRSMÅL NR. 1022**Innlevert 25. januar 2022 av stortingsrepresentant Morten Wold****Besvart 1. februar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Frem til nå har norske myndigheter hatt lite fokus på hvordan vi kan redusere smitten ved hjelp av bedre ventilasjon og utlufting, selv om vi vet at mange eldre, norske skolebygg i dag har dårlig inneluft.

Dersom myndighetene vil fortsette å holde skolene åpne, vil det komme råd og anbefalinger tilknyttet ventilasjon og utlufting?

BEGRUNNELSE:

Det europeiske smittevernbyrået (ECDC) anbefaler fem tiltak for å bremse omikronsmitte; avstand, håndhygiene, hjemmekontor, munnbind og god ventilasjon/utlufting. Sistnevnte har norske myndigheter ikke vært spesielt opptatt av. WHO anerkjenner at risikoen for å få COVID-19 er høyere i overfylte og utilstrekkelig ventilerte rom der infiserte mennesker tilbringer lange perioder

sammen i umiddelbar nærhet. I Storbritannia anbefales du å skygge unna dårlig ventilerte rom på arbeidsplassen, franskmenn skal lufte alle rom i ti minutter, tre ganger om dagen, og tyske klasserom har strenge lufteregler. Mens i Norge er ventilasjon og lufting så vidt nevnt i de smitteforebyggende rådene til skoler og barnehager.

Dagens omikronvirus er mer smittomt enn de tidligere virusvariantene. God ventilasjon tynner ut smittestoffene i lufta ved at man tilfører frisk uteluft, og dermed reduserer vi luftsmitten. Det er også forskning som tyder på at smitten i skoler er mindre der man har økt ventilasjonen eller installert luftrensere, og minst der man har gjort begge deler. Fagmiljøene har vært tydelige på at ventilasjon bør være et viktig smittevernstiltak i møte med omikronvarianten, og da særlig i eldre skolebygg og barnehager, restauranter og kulturlokaler.

I dag er smitten stor, og det fører til stort fravær på norske skoler. Når vi vet at dårlig ventilasjon kan bety uødvendig høy smitterisiko, er det ikke lenger forsvarlig å ignorere utfordringene knytta til gamle, norske skolebygg som vi vet ikke imøtekommer dagens krav for ventilasjon og utlufting.

Svar:

Det var også før pandemien utarbeidet råd for å ivareta miljørettet helsevern i skoler og barnehager, inkludert krav til ventilasjon. Å holde seg til disse kravene har vært

utgangspunktet for ventilasjonsråd i skoler og barnehager under pandemien. God ventilasjon anses som et viktig tiltak for å redusere risikoen for covid-19-smitte. Med de nye virusvariantene delta og omikron, kan det være at risiko for smitte gjennom luft over lengre avstander (over 1 meter) er økt, sammenlignet med variantene av viruset som sirkulerte tidligere i pandemien. Betydningen av god ventilasjon som smitteforebyggende tiltak, kan derfor også ha økt i løpet av pandemien.

FHI har i samarbeid med SINTEF og Arbeidstilsynet utarbeidet råd og veiledning for offentlige bygg, som også omfatter skoler og barnehager, og denne veiledningen er publisert på FHI sine nettsider. FHI har presisert viktigheten av ventilasjon i skoler og barnehager.

Smitterisikoen, særlig over lengre avstand (over 1 meter), er økt i rom med dårlig ventilasjon, og når mange personer er samlet. Tilstrekkelig ventilasjon kan derfor redusere innendørs smittespredning. FHI anbefaler at det i skoler, kontorlokaler, restauranter/barer og andre offentlige eller kommersielle bygg der mange mennesker samles, kontrolleres at ventilasjonsgraden er tilstrekkelig. Dette kan f.eks. gjøres ved å måle CO₂-konsentrasjonen i inneluften mens bygget er i bruk. Der tilstrekkelig mekanisk ventilasjon ikke er mulig, kan det vurderes å supplere med luftrensere med HEPA-filter. I rom med mangelfull ventilasjon vil også regelmessig gjennomlufting kunne redusere risiko for smitte.

SPØRSMÅL NR. 1023

Innlevert 25. januar 2022 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland

Besvart 2. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan eg be om ei vurdering frå statsråden på korleis han tenkjer at ferjeavløysingsordningane vil bidra til å få på plass fleire bru-prosjekt (fastsamband) når ein fasar inn nye nullutsleppsløysingar på ferje og hurtigbåt, noko som vil krevje ein høgare medfinansiering frå staten, da ein legg her til grunn at tilskota til fylkeskommunane vil auke monaleg, og det vil då for enkelte samband vil bli meir samfunnsøkonomisk lønsamt å få etablert bruforbindelse enn å halde fram med ferjer og hurtigbåt?

GRUNNGJEVING:

Basert på tilleggsproposisjon og budsjettforlik med SV, vil overføringar til fylkeskommunane for ferjer og hurtigbåtar auke monaleg i åra som kjem. Denne auken vil kome i form av reduserte billettprisar og kompensasjon for ferjer og hurtigbåtar med nullutsleppsløysingar. Det vil i eit slikt bilete vera av interesse å få ei vurdering frå statsråden på korleis dette vil påverke ferjeavløysingsordningane for å få etablert bru-forbindelse på enkelte samband, slik at ein kan få avløyst ferjer og hurtigbåtar med fast forbindelse.

Anslag for kostnader for staten, som reduserte ferjepriser og nullutsleppsløysingar vil bidra til for det enkelte

samband, bør sjekkes opp mot bru-løysingar der det ligg til rette for dette. Det bør vera ei vurdering ein tek for det enkelte prosjekt der bru-forbindelse er eit alternativ.

Svar:

Samferdselsdepartementet legg til grunn at spørsmålet gjeld den fylkeskommunale ferjeavløysingsordninga, ut frå at det vert vist til tilskot til fylkeskommunane i spørsmålet. Etter gjeldande retningslinjer for ferjeavløysingsordninga for fylkesvegferjer blir storleiken på ferjeavløysingsmidlane rekna ut på bakgrunn av reduksjon i tilskot gjennom inntektssystemet når eit ferjesamband blir avløyst eller korta inn av ei bru eller ein tunnel. Reduksjo-

nen blir rekna som nettoeffekten av å endre kriteriedata i båt- og ferjenøkkelen og fylkesvegnoykkelen i inntektssystemet. Dersom innfasing av nye nullutsleppsløysingar gir endringar i kriteriedata i inntektssystemet, vil dette medføre endring i storleiken på ferjeavløysingsmidlar. Tilsvarande vil reduserte billettprisar på ferjene kunna føre til endringar i kriteriedata for fylkesvegferjer. Samla effektar for både veg- og ferjesida må kalkulerast konkret i kvart enkelt tilfelle. Om det blir meir samfunnsøkonomisk lønnsamt å få etablert bru-samband enn å halde fram med ferjer og hurtigbåt, må vurderast for kvart enkelt prosjekt då det er mange faktorar som påverkar dette.

SPØRSMÅL NR. 1024

Innlevert 25. januar 2022 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland

Besvart 7. februar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Når vil statsråden legge til rette for å få etablert differansekontrakter som gir næringsliv og fylkeskommunar føreseielege rammer for driftskostnader, der nullutslepp energibærere som hydrogen og ammoniakk innen transportsektoren er ei løysing for å oppnå nullutsleppsmåla?

GRUNNGJEVING:

Regjeringa Solberg har lagt fram ein hydrogenstrategi og eit vegkart for hydrogen, men konkrete tiltak for å få på plass heilheitlege kjeder for hydrogen. Det gjeld produksjon, distribusjon og forbruk av denne energibæreren. Dette inkluderer også ammoniakk. Differansekontrakter er peika på som eit nyttig verkemiddel som kan bidra til å få på plass desse heilheitlege verdikjedene.

Diverre opplever vi no at arbeidet for fleire aktørar har stoppa opp i påvente av den nye energimeldinga, og bransjen vegrer seg for å satse på dei fornybare løysingane i mangel på rammebetingelser som skaper føreseielegheit. Eksempel på dette er Veidekke som no har lagt to hydrogendrivne bulkskip på is. Det same gjelder Fiskarstrand Verft sitt PilotE-prosjekt for ombygging av ein e-bil- og passasjerferje til hydrogendrift. Møre og Romsdal Fylkeskommune var for usikre på de økonomiske forhold for å delta i prosjektet og sette ferja i drift.

Det er fleire prosjekt som er varsla i tida som kjem, men vi er no uroa for at også desse stoppar opp ettersom

rammebetingelsane ikkje kjem på plass. Det er difor svært avgjerande at det no vert skapa klårheit i desse forholda slik at vi kan få føreseielege rammer slik at næringslivet kan jobbe framover mot det grønne skifte. For kvar dag som går taper vi no terreng – det vil bransjen og Noreg tape på.

Svar:

Jeg viser til mitt svar på spørsmål nr. 265 fra Stortingets finanskomité 14. oktober 2021 til Finansdepartementet. Enova har mulighet til å ta i bruk differansekontrakter i dag, men har foreløpig vurdert andre virkemidler som mer hensiktsmessig for å nå sine mål. Høsten 2020 ble det levert en vurdering av en ekspertgruppe på bruk av CCFD/differansekontrakter. Det er ikke gjort ytterligere vurderinger av slike etter dette.

SPØRSMÅL NR. 1025**Innlevert 25. januar 2022 av stortingsrepresentant Tage Pettersen****Besvart 2. februar 2022 av barne- og familieminister Kjersti Toppe****Spørsmål:**

Direktoratet for e-helse meldte i en høringsuttalelse til barnevernsloven i 2019 at det oppstår utfordringer med digitalisering og tilgangsstyring der den eller de med foreldreansvar ikke er nærmest til å ivareta barnets interesser. Problemstillingen er blant annet blitt aktualisert under koronapandemien, med meldinger om at det er vanskelig for fosterforeldre å få ut testresultater på koronatestene.

Hva akter statsråden å gjøre for å sikre at de som til enhver tid har foreldreansvar også har tilgang til barnas helseopplysninger?

BEGRUNNELSE:

På helsenorge.no får man svar på sine tester og prøver. I forbindelse med korona har dette gjort at man raskt får svar på testene sine. Flere fosterforeldre med ansvaret for barn som bor i et permanent fosterhjem forteller at det er vanskelig å få ut testresultatet på koronatesten. Fosterforeldre har, i likhet med foreldre og andre med foreldreansvaret, rett til innsyn i helseopplysninger om fosterbarnet.

Denne problemstillingen ble løftet av direktoratet for e-helse i deres høringsinnspill til ny barnevernslov i 2019, der de blant annet skrev:

«Foreldres tilgang til barns opplysninger er basert på informasjonselementer om relasjonsknytning i Folkeregisteret – dvs. foreldreansvar etter folkeregisterloven § 3-1. Dette for å ivareta lovfestet taushetsplikt i pasientlovgivningen og kravene til konfidensialitet etter personvernforordningen.»

«Utfordringen med digitalisering og automatisk tilgangsstyring oppstår der den eller de med foreldreansvar ikke er nærmest til å ivareta barnets interesser. Det er tilfeller hvor det er viktig å unngå å tilgjengeliggjøre opplysninger da det ikke vil være til barnets beste og kan true barnets sikkerhet, at foreldre får tilgang til informasjonen. Dette kan være tilfellet når det treffes vedtak om omsorgsovertakelse. Det finnes ikke et alternativ for relasjonsknytning i Folkeregisteret i dag for barn hvor omsorgen er overtatt av barnevernet, men hvor de biologiske foreldrenes foreldreansvar fremdeles er intakt.»

«Direktoratet mottar regelmessig henvendelser fra helse- og omsorgssektoren som utrykker bekymringer knyttet til at biologiske foreldre fortsatt får tilgang til barns opplysninger når daglig omsorg er overtatt av barnevernet.»

«Utfordringen oppstår fordi det ikke foreligger noen meldeplikt fra barnevernet til Folkeregisteret når det fattes vedtak om omsorgsovertakelse, og det da følgelig heller ikke finnes noen samlet oversikt over barn som er tatt ut av foreldrehjem-

met eller et informasjonselement man kan basere tilgangsstyring på.»

Svar:

I dag er tilgang til Helsenorge og helseopplysninger om barnet kopla opp mot foreldreansvaret slik det vert registrert i Folkeregisteret, jf. folkeregisterloven § 3-1. Helseopplysninger om barnet er relevant informasjon for den eller dei som utøver den daglege omsorga for barnet, men dei som utøver den daglege omsorga har ikkje alltid foreldreansvar. Eit vedtak om omsorgsovertaking, eller ei avtale om overføring av dagleg omsorg for eit barn, vert ikkje registrert i Folkeregisteret.

Fosterforeldre utøver den daglege omsorga for barnet på vegne av barnevernstenesta ved omsorgsovertaking, eller på vegne av foreldra der fosterheim blir nytta som hjelpetiltak. Sjølv i dei tilfella der omsorga for barnet vert overført til barnevernstenesta, er normalordninga at foreldra beheld foreldreansvaret for barnet. Dette er mellom anna grunngeve med at det å ta frå foreldra foreldreansvaret er eit særleg inngripande tiltak, og at foreldra til barnet difor i mange saker er nærast til å ta dei mest grunnleggande personlege val på vegne av barnet, som val av skulegang, trustilhøyrslø. Hurdalsplattforma slår fast at regjeringa vil innføre ei eiga fosterheimslov som betre ivaretar fosterbarna og fosterfamiliene sine rettar.

Helseinformasjon er sensitiv informasjon som ikkje må kome på avvege. Samstundes må ein sjå på om det er andre som treng tilgang enn dei som i dag får slike opplysningar. Eg forstår godt at dette er eit behov fosterforeldre kan ha. Eg har allereie teke kontakt med Helse- og omsorgsdepartementet og Finansdepartementet for å diskutera løysingar, herunder om det er mogleg å sikra tilgang for dei som treng det, og korleis ei treffsikker tilgang kan sjå ut.

SPØRSMÅL NR. 1026**Innlevert 25. januar 2022 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve****Besvart 31. januar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan statsråden gjøre greie for og dokumentere om det er brukt ulike beregningsgrunnlag i samanlikningane av dei to kryssingsalternativa over Romsdalsfjorden ved prosjekta Møreaksen og Romsdalsaksen, da dette gjeldande for undersjøisk tunnel, andre tunneler og bruar, og samtidig forklare kva som er grunnlaget for at rapporten frå Statens vegvesen/Norconsult i tilleggsutgreiinga for fjordkryssingsalternativet Romsdalsaksen samanlikna med prosjektet Møreaksen, ser ut til å bruke ulike beregningsgrunnlag?

BEGRUNNELSE:

Samferdselsministeren svara på mitt spørsmål nr. 882, at det ikkje kan besvarast med bakgrunn i at meterprisar og grunnlag som er nytta er unnateke offentlegheit av Statens vegvesen.

Media og andre partar i saka ang Møreaksen og Romsdalsaksen har fått samme svaret frå Statens vegvesen i ulike innsynskrav.

Sak ikring Statens vegvesen sitt hemmelighold ang desse samanlikningsgrunnlaga er heilt vesentleg, og som er heile grunnlaget for å kunne samanlikne prosjekta reelt.

Avisa Tidens krav avdekka tidligare i 2021 omfattande kritikkverdige forhold ikring Statens vegvesen sin behandling av kryssingsalternativa over Romsdalsfjorden, som medførte at blant anna Fylkestinget i Møre og Romsdal krevde ny og uavhengig vurdering av Romsdalsaksen som alternativ for fjordkryssing.

Når rapport ang dette vart framlagt igjen med Statens vegvesen som oppdragsgjevar, vart dette gjort utan at grunnlagsdokumentasjonen er offentlig. Såleis kan INGEN vurdere innhaldet eller kontrollere Statens vegvesen sine grunnlag og bakgrunn for sine valg.

Desse innsynskrava og forhold ikring dette er også klaga vidare til Sivilombudsmannen, med beskjed om at dei ikkje har kompetanse til å kunne vurdere ei slik klage.

Såleis kan det sjå ut til at INGEN får reell muligheit til innsyn i kva Statens vegvesen egentlig driver med i saka ang Møreaksen og korleis dette faktisk er berekna reelt opp mot alternativet Romsdalsaksen. Det er også stilt kritiske spørsmål om korleis Møreaksen kan operere med dei kostnadsanslaga dei har ang Møreaksen. Døme på dette er den undersjøisk tunell i prosjektet som er i verdensrekordklassen, har kostnadsanslag som ikkje stemmer med erfaringstall frå til dømes Roggfast og andre

samanliknbare prosjekt. Statens vegvesen nektar innsyn, media og andre partar får ikkje innsyn, fylkestinget får ikkje innsyn, og no nektar altså samferdselsministeren innsyn til ein stortingsrepresentant.

“ Kven kan då drive tilsyn med Statens vegvesen i denne saka” ?

Eg stiller på nytt mitt spørsmål til statsråden, men no ved at statsråden skal forklare kvifor det er brukt ulike beregningsgrunnlag, og kvifor dette er så omfattande underlagt taushet ikring eit prosjekt til mange titals milliard kr.

Presidentskapet vert kopla inn, dersom eg ikkje får svar og innsyn i dette.

Svar:

E39 Ålesund-Molde er greidd ut i fleire omgangar. I kvar av utgreiingane er det nytta like basisprisar for like vegelement som bruar, tunneler og veg i dagen. Dette gjeld både i og mellom ulike konsept.

Innafor det vedtekne konseptet for E39 Ålesund-Molde er det skilnader i plannivå på dei ulike delstrekningane. Eit meir detaljert plangrunnlag gjer meir kunnskap og mindre usikkerheit. Anslagsprosessen er lagt opp slik at usikkerheit i kostnadane er 40 prosent på utgreiingsnivå, 25 prosent på kommunedelplannivå og 10 prosent på reguleringsplannivå.

Statens vegvesen har i utgreiingane dei har gjort sjølve, vurdert kostnadane for dei ulike konseptane ut frå mellom anna plangrunnlag på utgreiingstidspunktet. Statens vegvesen har derfor nytta ulik usikkerheit på dei ulike delstrekningane i vedtatt konsept og i alternative konsept. Delstrekningar som er på same plannivå har lik usikkerheit, uavhengig av om dei er i vedtatt eller alternativt konsept.

Norconsult har i si utgreiing frå 2021 valt ein annan samanlikningsmåte. Dei har lagt til grunn at alle alternative for E39 Ålesund-Molde er på utgreiingsnivå. Det er derfor lagt 40 prosent usikkerheit inn i alle kostnadsanslaga. Denne metodikken er med på å auke kostnadane for det vedtekne konseptet i deres rapport samanlikna med kostnadane Statens vegvesen har nytta.

Eg viser også til vedlegg 2 til rapporten som gir eit overordna kostnadsoverslag etter anslagsmetoden. Ny rapport bekrefter tidligere utredningar om kryssing av Romsdalsfjorden | Statens vegvesen.

SPØRSMÅL NR. 1027**Innlevert 25. januar 2022 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 2. februar 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Hvilket oppholdsgrunnlag har Talibans utsendte delegasjon til Norge, og hvordan ble vurderingene for dette foretatt da man etter det opplyste ikke visste hvilke personer som var en del av delegasjonen?

BEGRUNNELSE:

Det vises til Talibans mye omtalte Norgesbesøk denne uken. Fra regjeringshold har utenriksministeren forsikret om at dette ikke er noen diplomatisk anerkjennelse av Taliban-regimet som Afghanistans legitime regjering. Videre har statsministeren via media opplyst om at han ikke kjente navnene på de enkelte delegatene, før han leste om dette i mediene.

Da dette besøket ikke er en diplomatisk anerkjennelse av Taliban, legges det til grunn at de ikke oppholder seg i Norge på diplomatisk oppholdsgrunnlag. Det er følgelig ønskelig å få vite hvilket grunnlag vedtaket om opphold for Talibans representanter bygger på. Det er videre ønskelig å få vite hvordan vedtakene om opphold

har blitt saksbehandlet, da norske myndigheter ikke har visst identiteten til de enkelte delegatene i Talibans delegasjon.

Svar:

Norske myndigheter var kjent med delegasjonens sammensetning og innhentet dokumentasjon på identiteten til samtlige i Talibans delegasjon før avreise fra Afghanistan.

Delegasjonen ble gitt innreisetillatelse til Norge etter utlendingsloven kapittel 14, Særskilte regler for saker som berører grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn. Til grunn for utlendingsmyndighetenes vedtak om innreisetillatelse ligger Utenriksdepartementets vurdering av sentrale utenrikspolitiske hensyn. Behovet for å adressere den prekære humanitære situasjonen i Afghanistan samt å skape en dialogarena for afghanske kvinneaktivister, menneskerettighetsforkjempere, sivilsamfunnsaktører og journalister har veid tungt i departementets vurdering.

SPØRSMÅL NR. 1028**Innlevert 25. januar 2022 av stortingsrepresentant Kathy Lie****Besvart 2. februar 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen****Spørsmål:**

Kan kulturopplevelser for barn unntas fra kravet om at det kun kan kompenseres for åpne, publikumsrettede og billetterte arrangement i stimuleringsordningen og kompensasjonsordningen for kulturlivet?

BEGRUNNELSE:

Kulturarrangører som tilbyr barnehage-interne forestillinger har blitt ekskludert fra alle støtteordninger under pandemien. En ansvarlig barnehageleder tar ikke barna med på eksterne arrangement under pandemien. Det er derfor de fleste steder umulig å arrangere åpne, billetterte og publikumsrettede forestillinger for barn.

I praksis blir de aller fleste norske barn fra 6 år og nedover ekskludert fra kulturopplevelser under pandemien.

Svar:

Kulturfeltet ble umiddelbart hardt rammet av covid-19-pandemien våren 2020, og det ble raskt oppretta en kompensasjonsordning, senere også en stimuleringsordning, spesifikt rettet mot kultursektoren. Det stemmer at disse to ordningene bare gjelder arrangementer som er billetterte og åpne for allmenheten, men det er ingen begrensninger i ordningen som tilsier at barn skal utelukkes som publikum.

Representanten spør meg om vi kan gjøre endringer i ordningene. Kompensasjonsordninga har nylig vært på høring, og vi vurderer nå ordningas innretning i lys av høringsinnspillene. Ved eventuelle større endringer må ordninga på ny høring, med forsinkelsene det vil medføre. Stimuleringsordninga varer ut mars 2022, og søknadsfristen gikk ut 27. januar. Ordninga ble tatt opp igjen etter ønske fra sektoren selv i forbindelse med innstrammingene som kom i desember 2021, og vi gjorde da ingen endringer i forskriften for at den skulle komme raskt på plass.

Jeg vet at de to ordningene ikke ivaretar hele kultursektoren. Derfor stimulerer vi også blant annet gjennom bevilgninger til Norsk kulturfond, Norsk filminstitutt, KORO og innkjøp av kunst ved museer. For å opprettholde aktivitet og motvirke langtidsledighet blant kunstnere er det i tillegg bevilga midler krisefond for utøvende kunstnere for avlyste oppdrag, samt til midlertidige kunstnerstipend for alle kunstnergrupper. I tillegg til koronastøtten direkte rettet mot kultur, har vi også den generelle kompensasjonsordninga for næringslivet, den kommunale kompensasjonsordninga, lønnsstøtte og kompensasjon for selvstendig næringsdrivende.

Det er viktig for regjeringa å understreke at kulturfolk også er arbeidsfolk, med de samme regningene å betale som alle andre. Det er nettopp derfor vi har fått på plass et bredt spekter av støtteordninger som samla sett skal treffe sektoren godt. Målet er å hjelpe kulturlivet gjennom krisa, og å ha et styrket kulturliv etter pandemien.

Innenfor smittevernreglene som til enhver tid gjelder, skal det ha vært gode muligheter for arrangører og utøvere til å tilby kunst- og kultur til publikum i alle aldersgrupper. Jeg er derfor ikke enig i påstanden om at barn er ekskludert fra kulturopplevelser gjennom pandemien, og min vurdering er at det ikke er nødvendig å gjøre endringene som representanten etterlyser.

Uavhengig av pandemien vil jeg legge til at kunst- og kulturformidling i barnehagene er viktig, og at vi jobber godt med Kunnskapsdepartementet om hvordan vi skal forsterke dette arbeidet ytterligere. I flere kommuner inkluderer Den kulturelle skolesekken (DKS) samarbeid med barnehager og inkludering av barnehagebarn. Det er en tydelig satsning for regjeringen å styrke DKS og vi har derfor igangsatt et arbeid for å gjennomgå DKS-ordninga grundig – slik at flere barn får flere møter med profesjonell kunst og kultur.

SPØRSMÅL NR. 1029

Innlevert 25. januar 2022 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 2. februar 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Vil utenriksministeren stille målbare krav til Taliban om at kvinner skal kunne fritt bevege seg, kle seg som de ønsker, arbeide og studere, og vil konsekvenser av løftebrudd fra Talibans side tydelig kommuniseres?

BEGRUNNELSE:

NTB melder 25. januar at regjeringen sier den vil stille målbare krav til Taliban. Et av de tydeligste kravet som kan stilles er kvinners rett til selvstendighet. Dette nevnes ikke av UD's statssekretær Thune i NTBs artikkel. Krav om at kvinner skal ha rett til å kle seg som de ønsker, krav om at de har rett til å bevege seg fritt og alene i samfunnet, krav om at de skal kunne gå på skole og universitet, og krav om at de skal kunne jobbe er alle krav som kan observeres og dermed måles. Samtidig er det viktig at Taliban stilles til ansvar for å følge opp det de lover. Løftebrudd må få konsekvenser, slik som at all norsk bistand opphører og

alle norske hjelpearbeidere trekker seg ut. Da er alt opp til Taliban.

Svar:

Kvinnens og jenters rettigheter, herunder tilgang til skolegang og sysselsetting og personlig frihet, ikke minst bevegelsesfrihet, er helt sentralt i norsk Afghanistan-politikk. Det formidles ved alle kontakter vi har med representanter for Taliban, og ble kraftig og hyppig understreket under Taliban-delegasjonens nylige besøk til Norge. Dette ble også tydelig formidlet i våre politiske samtaler med Taliban. Det samme budskap ble for øvrig formidlet av representanter for alle land og organisasjoner som deltok. Også i andre sammenhenger fremheves disse synspunktene fra norsk hold, ikke minst når Afghanistan behandles i FN's sikkerhetsråd, slik det kom til uttrykk under statsminister Støres innlegg i Sikkerhetsrådet den 26. januar.

Når det gjelder kravet om at all norsk bistand må opphøre dersom Taliban ikke imøtekommer norske krav på dette feltet, må det først bemerkes at Taliban ikke mottar norsk bistand. Utviklingssamarbeidet med afghanske myndigheter ble stoppet da Taliban tok over makten. Det gis kun bistand til den afghanske sivilbefolkningen gjennom multilaterale og ikke-statlig organisasjoner. Denne bistanden har som formål å opprettholde grunnleggende tjenester for befolkningen, samt å sikre et livsgrunnlag slik at færre får behov for humanitær assistanse. Norge har satt som betingelse at vi kun vil støtte tjenester som ytes på en ikke-diskriminerende måte. Det betyr for eksempel at Norge kun vil støtte utdanning i områder der jenter har samme rett til utdanning som gutter.

I tillegg gir Norge humanitær støtte som bidrar til livreddende hjelp og beskyttelse til befolkningen. Den humanitære innsatsen er basert på prinsipper om humanitet, upartiskhet, uavhengighet og nøytralitet. Dette skal sikre at hjelpen når de mest sårbare med størst behov.

Organisasjonene som Norge støtter i Afghanistan er uavhengige av norske og andre myndigheter og disponerer selv sitt personale. Organisasjonene mener selv at en tilstedeværelse er sikkerhetsmessig forsvarlig og hensiktsmessig for den operative innsatsen.

Opphør av humanitær assistanse og bistand som følge av Talibans politikk vil først og fremst ramme sivilbefolkningen, og kanskje i særlig grad afghanske kvinner. Derimot vil det lite trolig ha noen innvirkning på Talibans syn på kvinners rettigheter.

SPØRSMÅL NR. 1030

Innlevert 25. januar 2022 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 2. februar 2022 av forsvarsminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

Er det fattet noe vedtak om å ekskludere skadde veteraner som ikke lenger er i aktiv tjeneste, fra Forsvarets behandlingstilbud IMPS; hvor mange skadde veteraner har fått behandling eller konsultasjoner hos IMPS siden 2015 og hvor mange konsultasjoner og behandlinger er til sammen gitt til veteraner utenfor aktiv tjeneste i denne perioden?

BEGRUNNELSE:

Etter at NATO fra 1999 ikke lenger begrenser sitt kjerneoppdrag til kollektivt selvforsvar i tråd med Atlanterhavspakten artikkel 5, men åpnet for militær maktbruk mot stater utenfor NATOs område, har Norge deltatt i en rekke krigsoperasjoner under USAs og NATOs ledelse i utlandet. I Afghanistan-undersøkelsen som ble offentliggjort i oktober 2021 kom det frem at antallet psykisk skadde norske veteraner fra Afghanistan-krigen fortsatt øker betydelig. Aftenposten kalte økningen i andelen norske veteraner med psykiske plager «en dyster utvikling».

Institutt for militærpsykiatri og stressmestring (IMPS) har fagansvaret for psykiatri i Forsvaret, og har lenge vært et viktig behandlingstilbud for psykisk skadde krigsveteraner med behov for behandling.

På Forsvarets nettsteder står det følgende om IMPS:

«Vi er et supplement til sivil spesialisthelsetjeneste, og har regionale team lokalisert fem ulike steder i landet. Her kan du få tilbud om målrettet og avgrenset behandling av psykiske helseplager, uavhengig av om du er stadig tjenestegjørende eller veteran.»

Dette er et tilbud mange veteraner benytter seg av, ikke minst på grunn av mangelen på adekvat behandlingstilbud i det sivile helsevesenet.

I forbindelse med Afghanistan-undersøkelsen sa Forsvarssjef Eirik Kristoffersen at Norge skal gå «motsatt vei» av USA, der det det militære har en større del av ansvaret for behandling av skadde veteraner. Dette har skapt en viss tvil om hvorvidt Forsvaret planlegger å redusere eller eliminere behandlingstilbudet til psykisk skadde veteraner, og den siste tiden har Rødt blitt kontaktet av personer i veteranmiljøet som forteller om at flere skadde veteraner nå blir nektet behandling ved Forsvarets IMPS.

Spørsmålsstilleren er tilhenger av målsetningen om at det sivile helsevesenet skal gi et bedre behandlingstilbud for skadde veteraner enn i dag. Samtidig er det svært bekymringsverdig, dersom Forsvarets behandlingstilbud for skadde veteraner nå plutselig trappes ned eller forsvinner, uten at det har skjedd noen oppgradering av det sivile helsevesenets tilbud som kan kompensere for dette.

Svar:

Regjeringen mener ivaretagelsen av våre veteraner fra internasjonale operasjoner (intopsveteraner) er et felles samfunnsansvar, og har ivaretagelsen av intopsveteranene som et eget satsingsområde i Hurdalsplattformen. Ivaretagelsen av intopsveteraner er et tverrsektorielt ansvar etter sektorprinsippet.

Forsvaret har etter forsvarsloven § 54 et særlig ansvar for å følge opp intopsveteraner det første året etter endt tjeneste i en internasjonal operasjon, deretter er det den enkelte sektor og kommune som har ansvaret for oppfølging og ivaretagelse av intopsveteraner og deres familier. Helsesektoren har ansvar for å tilby alle norske veteraner god og riktig utredning, oppfølging, behandling og ikke minst øyeblikkelig hjelp i et livsløp, som for borgere ellers. Forsvarets sanitets tilbud hverken kan eller er ment å skulle erstatte dette tilbudet. Institutt for Militærpsykiatri og Stressmestring/Forsvarets sanitet (IMPS/FSAN) er og skal fortsatt være et supplerende tilbud med spesiell kompetanse.

Forsvaret har opplyst til Forsvarsdepartementet at IMPS/FSAN så langt det har vært mulig, også har bistått veteraner, selv om de ikke er stadig tjenestegjørende, og selv om det er mer enn ett år siden tjenesten i en internasjonal operasjon. Bistanden har bestått av enkeltstående rådgivning eller en vurdering av deres plager for deretter å bistå med veiledning til hvor i helsevesenet de kan få bistand eller behandling. Dette ønsker Forsvaret å fortsette med så langt ressursene og situasjonen tillater det. Det foreligger ikke noen endring av IMPS/FSAN sitt tilbud til ikke stadig tjenestegjørende intopsveteraner. Den siste tiden har det også blitt kommunisert aktivt hva dette tilbudet faktisk inneholder.

IMPS/FSAN består i dag av i alt 30 klinikere fordelt på seks regionale stressmestringsteam tilknyttet militære sykestuer. Teamene har en rekke oppgaver, herunder oppfølging av alle intopsveteraner før, under og ett år etter internasjonal tjeneste. Videre har Forsvaret opplyst at IMPS/FSAN har, alltid har hatt og fortsatt skal ha, en lav terskel for kontakt med intopsveteraner som ikke lengre er i aktiv tjeneste. IMPS/FSAN sin bruk av sine tilmålte ressurser og kapasitet er på lik linje med alle andre militære avdelinger gjenstand for fortløpende vurderinger ut fra overordnede føringer og pågående operasjoner. Både ventetid og avslag vil derfor kunne forekomme.

Forsvarets helseregister, eller journalsystem, er av personvern- og sikkerhetsmessige årsaker innrettet slik at det ikke enkelt kan fremstilles lister og oversikter. Det er derfor ikke mulig å ta ut oversikt over antall behandlinger og konsultasjoner samt antall personer som har fått slik behandling siden 2015 innenfor tidsfristene for besvarelse av et skriftlig spørsmål fra Stortinget. Så fremt det er teknisk mulig for Forsvaret å frembringe de etterspurte tallene, vil Stortinget få dem ettersendt.

Tilleggssvar:

Jeg viser til vårt svar av 2. februar 2022, der jeg skriver at Forsvarets helseregister, eller journalsystem, av personvern- og sikkerhetsmessige årsaker ikke er innrettet slik at det enkelt kan fremstilles lister og oversikter. Det er derfor ikke mulig å ta ut oversikt over antall behandlinger og konsultasjoner samt antall personer som har fått slik behandling siden 2015 innenfor tidsfristene for besvarelse av et skriftlig spørsmål fra Stortinget.

Nå har departementet fått tall fra Forsvaret. Siden disse måtte tas ut manuelt, er det en viss usikkerhet knyttet til tallene. Forsvaret opplyser at usikkerheten i tallene sannsynligvis ikke er større enn ti prosent. Videre opplyser Forsvaret at helseregisteret har mulighet til å telle antall besøk hos helsepersonell som tilhører IMPS. Usikkerheten knyttes i hovedsak til om man klarer å fange opp alle kontaktene basert på den ovenfor nevnte koplingen. Det kan for eksempel finnes eksempler på henvendelser til helsepersonell utenfor IMPS som ikke blir tatt med i tellingene. Systemet omfatter heller ikke personell som kan ha tjenestegjort i en internasjonal operasjon før 1978. Videre kan ikke Forsvaret se om kontakten er som følge av skade eller ikke, uten at hver enkelt journal leses, noe det verken er hjemmel eller kapasitet til. Bruk av begrepet «skadde» i dette tilfellet kan derfor være misvisende, og gjør at det ikke er mulig å oppgi et presist antall på skadde veteraner som har fått behandling eller vært til konsultasjon hos IMPS. Dersom slike tall skal finnes, må det forskes spesifikt på dette.

IMPS har hatt fysiske konsultasjoner og konsultasjoner pr. telefon eller brev, og noen veteraner har blitt fulgt opp med flere konsultasjoner.

Så vidt Forsvaret har kunnet bringe i erfaring, har totalt om lag 3.700 veteraner fra internasjonale operasjoner hatt kontakt med IMPS i perioden 2015 til 2020. Av dem var om lag 3.250 stadig tjenestegjørende da kontakten fant sted, mens om lag 550 ikke lengre var i tjeneste i Forsvaret. Enkelte veteraner er talt med i begge kategorier. Totalt er det gitt om lag 15.600 konsultasjoner eller behandlinger i perioden.

Totalt er det siden 1978 om lag 42.200 personer som har tjenestegjort i en internasjonal operasjon. Av dem er om lag 6.500 personer fortsatt tilsatt i Forsvaret. Ytterligere om lag 2.600 er døde, mens om lag 33.000 personer er veteraner fra internasjonale operasjoner som ikke er tilsatt i Forsvaret.

SPØRSMÅL NR. 1031**Innlevert 25. januar 2022 av stortingsrepresentant Margret Hagerup****Besvart 31. januar 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Vil statsråden oppfordre kommuner og fylkeskommuner om å bidra med strømstøtte overfor friskoler og private barnehager, slik de kompenserer egne barnehager og skoler?

BEGRUNNELSE:

I NRK kunne vi 24. januar lese om små og store friskoler over hele landet som nå får en strømregning de ikke har hatt muligheten til å planlegge for. Eksempelvis er regningen til Bergsbygda Montessoriskole for desember tre ganger høyere enn den forrige desemberregningen. Rektor Anne Grethe Kringlåk sier i saken at de i verste fall må bruke mindre penger på skolemateriell, eller faktisk nedbemanne. Hun håper på en strømstøtte siden skolen er en liten bedrift. Et alternativ er å innføre skolepenger. Styret ønsker at skolen skal være åpen for alle. Skolepenger og nedbemanning er ytterste konsekvens.

Generalsekretær Jan Erik Sundby i Kristne Friskolers Forbund (KFF) har fått mange henvendelser fra medlemmer som er fortvilet. Blant annet St. Sunniva skole i Oslo hvor strømregningen for desember økte med rundt 500 prosent til 610.000 kroner. Sundby frykter at stram økonomi som følge av kutt i tilskudd og høyere strømgifter, kan gå ut over elevene. Dette er dramatisk for en rekke friskoler over hele landet, og det trengs tiltak.

Regjeringen har imidlertid vært bakpå med strømstøtten. For å hjelpe mindre virksomheter og frivillighetene foreslo derfor Høyre en søknadsbasert kompensasjonssordning, som også ville omfattet friskolene. Det ble nedstemt i Stortinget. Nå har regjeringen kommet på banen med en ordning for frivilligheten, men det er stadig grupper som faller utenfor. Både små og mellomstore bedrifter, men også friskoler og private barnehager. Et alternativ kan være at kommuner og fylkeskommuner bidrar overfor friskoler og private barnehager, slik de kompenserer egne barnehager og skoler. Det er vurderinger som nå må tas av regjeringen.

Svar:

Kraftprisene har vært uvanlig høye i Sør-Norge gjennom 2021 og inn i 2022. Jeg har stor forståelse for at de høye strømprisene oppleves krevende for befolkningen.

Regjeringen har lagt fram støttetiltak hvor vi som fellesskap avlaster husholdningene for en høyere andel av strømregningene. Vi har prioritert å få på plass gode

ordninger for vanlige folk ved å gjøre direkte kutt private husholdningers strømregninger.

Tilskuddet til private barnehager og skoler baserer seg på utgiftene i offentlige barnehager og skoler, som på dette tidspunktet heller ikke er omfattet av egne strømstøtteordninger. Premisset i representantens spørsmål er med andre ord feil.

Tilskuddet til private barnehager beregnes av kommunene og er basert på driftsutgifter i kommunens egne barnehager. Driftstilskuddene er basert på to år gamle regnskap, og ikke faktiske utgifter til offentlige barnehager det enkelte år. Det betyr at utgifter som varierer fra år til år, som eksempelvis strømgifter, ikke vil bli kompensert på det faktiske utgiftsnivået i de kommunale barnehagene det enkelte år. Men det vil likevel kunne jevne seg ut over tid.

Private barnehager vil få økt tilskudd i de kommunene hvor strømprisene har gitt brutto merkostnader for de kommunale barnehagene. En del av utfordringen for de private barnehagene er at tilskuddsberegningen gjøres basert på regnskapstallene fra to år tidligere, og de vil i utgangspunktet ikke bli kompensert for de høye strømutfordringene som er nå før i 2023 og 2024.

Tilskuddet til private skoler godkjent etter friskoleloven er basert på gjennomsnittlige driftsutgifter per elev i den offentlige skolen to år tidligere. Tilskuddssatsene er nasjonale og gjenspeiler derfor ikke regionale forskjeller i kommunenes utgifter til skoledrift. Ettersom private skoler mottar tilskudd direkte fra staten, har ikke den enkelte kommune eller fylkeskommune ansvar for å eventuelt å kompensere for høye strømutfordringer.

Regjeringen følger situasjonen i strømmarkedet tett og hvilke konsekvenser det får for ulike sektorer. Eventuelle nye støtteordninger er et budsjettspørsmål som regjeringen må komme tilbake til.

SPØRSMÅL NR. 1032**Innlevert 26. januar 2022 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde****Besvart 7. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Kjenner ministeren til at det om lag tre måneder hat ligget et russisk registrert fartøy til havn i Bergen Havn, oppankret på Sandviksflaket, og ser ministeren noen bekymringer knyttet til dette?

BEGRUNNELSE:

Det har vært russisk aktivitet i området over tid og det er interessant å vite om dette er av en karakter som gir grunn til bekymring, eller om dette er ren kommersiell aktivitet.

Svar:

Representanten har stilt spørsmålet til forsvarsministeren. Etter avtale er spørsmålet overført til meg.

Jeg har forståelse for at representanten er interessert i å vite om eventuelle konkrete bekymringer, men det vil ikke være naturlig at jeg går inn i enkeltsaker.

Regjeringen tar hybride, eller sammensatte, trusler på alvor, og er opptatt av å styrke arbeidet knyttet til dette. Det er samtidig viktig å si at veldig mye aktivitet som skjer

i Norge, også fra utenlandske selskaper og virksomheter, er vanlig, lovlig aktivitet.

For å hindre at fremmede stater oppnår sine mål gjennom hybrid virkemiddelbruk er det viktig med kunnskap og årvåkenhet i samfunnet, og godt forebyggende arbeid i en rekke sektorer, både hos offentlige og private virksomheter. De årlige vurderingene fra Etterretningstjenesten, Politiets sikkerhetstjeneste og Nasjonal sikkerhetsmyndighet vil offentliggjøres snarlig. Disse danner et godt grunnlag for å forstå utfordringsbildet.

Sammensatt virkemiddelbruk er gjerne bredt distribuert, langsiktig i sin tilnærming og kombinerer åpne, fordekte og skjulte metoder. Et eksempel kan være økonomiske investeringer. Slike kan være et virkemiddel som en stat bruker til sikkerhetstruende aktivitet, selv om det kan være vanskelig å oppfatte det problematiske ved å se på hver enkelt investering, oppkjøp eller finansiering av for eksempel forsknings- og utviklingsprosjekter isolert sett. Jeg kan forsikre om at regjeringen jobber aktivt med en rekke tiltak for å møte det krevende utfordringsbildet der stater bruker hybride virkemidler.

SPØRSMÅL NR. 1033**Innlevert 26. januar 2022 av stortingsrepresentant Erlend Larsen****Besvart 2. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hva er Samferdselsdepartementets planer for innkjøp og innfasing av nye togsett?

BEGRUNNELSE:

I en artikkel i Vestfoldavisene hevder Arve Høiberg (Ap) og Kåre Pettersen (V) at Norske Tog ikke vil ha nok tog til å at det kan gå fire tog i timen på dobbeltsporet Tønsberg – Oslo når det åpnes i 2025.

Dette har naturlig nok skapt et sterkt engasjement i Vestfold.

Det er flere steder i Norge hvor det tilrettelegges for økt antall togavganger. Jeg forutsetter at det er samsvar mellom planene for økt antall avganger og innkjøp av nye togsett for å fylle tilbudet med økt antall avganger.

Svar:

Jeg forstår av begrunnelsen til spørsmålet at saken dreier seg om togtilbudet på strekningen Tønsberg–Oslo. Det er ingenting som tyder på at det ikke vil være nok tog til å kjøre de planlagte rutene.

Det pågår en formidabel satsing på jernbanen. I Nasjonal transportplan 2022–2033 utgjør den totale rammen

for jernbaneinvesteringer i overkant av 200 mrd. kr, og om lag 50 av disse er satt av i den første seksårsperioden til å fullføre eller starte opp utbyggingsprosjekter på de fire Inter-city-strekningene i Østlandsområdet.

Bygging av nye dobbeltsporsparceller på strekningene Drammen–Kobbervikdalen og Nykirke–Barkåker har startet opp, og skal etter planen være sluttført sommeren 2025. Etter ferdigstilling vil det være dobbeltspor på hele strekningen Oslo–Tønsberg, og økt infrastrukturkapasitet gir muligheter til å bedre togtilbudet på strekningen. I tillegg forventes det at reisetiden mellom Drammen og Tønsberg blir redusert med 10–15 minutter.

Jernbanedirektoratet har utredet alternative rute-modeller, og har lagt til grunn etablering av tilnærmet 15-minutters frekvens for togtilbudet mellom Oslo og Tønsberg fra ruteterminskiftet i desember 2025. Dette realiseres gjennom at eksisterende regiontog Dal–Drammen og regionekspresstog Lillehammer–Drammen forlenges til/fra Tønsberg, i tillegg til dagens rutetilbud. Dette gir totalt fire avganger pr. time i grunnrute.

Som en del av arbeidet med nye trafikkavtaler på Østlandet gjennomføres det nå oppdaterte vurderinger av

kjøretøysbehov for de ulike linjene. Dette inkluderer estimater for transportbehov pr. avgang i den nye normalen etter at pandemien er over. Det er inngått kontrakt om å anskaffe 30 lokaltog type 77 som skal erstatte eldre materiell på Østfoldbanen. Kontrakten inkluderer en opsjon på å kjøpe ytterligere 170 tog. Opsjonen vil bli utløst trinvis. Regjeringen vil vurdere behovet for å utløse første del av denne opsjonen tidnok til at nye tog kan leveres så snart den første bestillingen på 30 tog er ferdigstilt. Forventet levering av ytterligere tog er tidlig i 2026. I opsjon 1 er det tatt høyde for kjøretøy som kan benyttes på strekningen Dal–Drammen–Tønsberg (regiontog). Det foreligger også en reserveløsning for en overgangsperiode hvor det vurderes å gå i dialog med Flytoget for sammen å se på muligheter.

De store tilbudsforbedringene i Østlandsområdet de kommende årene vil legge press på disponeringen av togene vi har tilgjengelig. Det er handlingsrom til å sikre den planlagte tilbudsforbedringen på Vestfoldbanen basert på en optimal bruk av eksisterende ressurser, samt tilførsel av flere kjøretøy Type 77 gjennom opsjoner og bruk av nevnte reserveløsning.

SPØRSMÅL NR. 1034

Innlevert 26. januar 2022 av stortingsrepresentant Trond Helleland

Besvart 1. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

I Stortingets behandling av Nasjonal transportplan 2022-2033 stod det et bredt flertall bak statlig finansiering av rv. 282 Holmenbrua.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre fremdrift i prosjektet og når kan det forventes oppstart?

BEGRUNNELSE:

I Stortingets behandling av Nasjonal transportplan stod det et bredt tverrpolitisk flertall bak at staten skulle ta ansvar for fullfinansiering av rv. 282 Holmenbrua for å sikre god fremdrift. Daværende regjeringspartier, Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti la inn 500 mill. kroner ekstra i første periode. Det samme gjorde Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Fremskrittspartiet. Et bredt flertall omtalte altså prosjektet i sine merknader og var enige om å legge inn ekstra midler slik at prosjektet skulle sikres statlig finansiering og ferdigstilling i første seksårsperiode, jf. Innst. 653 (2020-2021).

Holmenbrua er forbindelsen til stamnetthavna Drammen havn. Det er derfor naturlig at staten tar ansvar for finansiering av ny bru. Holmenbrua lever på dispensasjon og lånt tid. Betongen forvitrer, og brua oppfyller ikke kravene til tungtrafikken som hver dag kjører til og fra Holmen og Norges største bilhavn, jf. Statens vegvesens rapporter. Ny bru vil legge til rette for bedre framkommelighet og god trafiksikkerhet for alle trafikantgrupper. Prosjektet er planlagt ferdig av Statens vegvesen og Drammen kommune.

Svar:

I Nasjonal transportplan 2018-2029 ble det lagt opp til oppstart og gjennomføring av rv 282 (Holmenbrua) i første seksårsperiode. Det ble prioritert 380 mill. 2017-kr i statlig bidrag til prosjektet. Prioriteringen var betinget av at det ble tilslutning til delvis bompengefinansiering av prosjektet gjennom den planlagte bompengoordningen for Buskerudbyen. Buskerudbysamarbeidet besluttet

i 2019 å ikke gå videre med Buskerudbypakke 2. På det tidspunktet var Buskerudbypakke 2 kommet langt og det var gjennomført ekstern kvalitetssikring (KS2). Det foreligger per i dag ikke lokalpolitiske vedtak om en bompengefinansiert bypakke i Buskerudbyen. I Meld. St. 20 (2020-21) NTP 2022-2033 la Solberg-regjeringen opp til å videreføre statens finansieringsandel på 50 prosent. Det ble prioritert 453 mill. 2021-kr til prosjektet i planperioden. På tilsvarende måte som i foregående NTP ble det forutsatt lokalpolitisk tilslutning til et opplegg for delvis bompengefinansiering.

I forbindelse med behandlingen av NTP i Stortinget ble det avgitt en rekke flertalls- og mindretallsmerknader til støtte for statlig fullfinansiering av Holmenbrua. En statlig fullfinansiering av Holmenbrua vil måtte gå på bekostning av andre prioriterte prosjekter. Prinsipielt er

det uheldig dersom veiprosjekter som i utgangspunktet er planlagt delvis bompengefinansiert likevel må fullfinansieres av staten. Dette vil kunne skape uheldig presedens i forhold til øvrige byområder som har tatt den lokale politiske belastningen med bompenger, nettopp for å få til gode tiltakspakker/spleiselag i byene sine. Jeg er samtidig oppmerksom på at det er knyttet sikkerhetsutfordringer til eksisterende Holmenbru og vil følge opp dette nøye i samråd med Statens vegvesen.

Regjeringen vil - som en oppfølging av Stortingets behandling av Nasjonal transportplan 2022-2033 - foreta en vurdering av veiporteføljen innenfor NTP-rammen. Jeg vil komme nærmere tilbake til finansiering og gjennomføringsplan for Holmenbrua i forbindelse med porteføljeprioriteringen av prosjektene i første seksårsperiode.

SPØRSMÅL NR. 1035

Innlevert 26. januar 2022 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 7. februar 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for de samlede kostnadene ved tiltakene som er varslet om endringene i domstolsreformen og kommune- og fylkesstrukturen?

BEGRUNNELSE:

26. januar varslet justisministeren at regjeringen vil sette domstolsreformen i revers, og at alle nedlagte tingretter skal få gjenoppstå. I Hurdalsplattformen fastslås det at:

«Regjeringen vil:

- Videreføre tre direkte folkevalgte forvaltningsnivåer.
- Oppløse tvangssammenslåtte fylkeskommuner som sender søknad etter vedtak i fylkestinget innen 1. juli 2022.
- Oppløse tvangssammenslåtte kommuner som sender søknad etter vedtak i kommunestyret innen 1. juli 2022.
- Fjerne delene i inntektssystemet som straffer kommuner som ikke slår seg sammen.»

Svar:

Regjeringen legger til rette for at tvangssammenslåtte fylkeskommuner og kommuner kan deles, dersom fylkeskommunene og kommunene selv ønsker det. Å gjen-

nomføre slike delingsprosesser, vil innebære kostnader, både for fylkeskommuner og kommuner som skal deles, og for staten. Når det gjelder merkostnader knyttet til å gjennomføre deling, har regjeringen avklart at vi vil bidra økonomisk på en avtalt og egnet måte. Jeg mener dette er et riktig og viktig initiativ, da Stortinget gjennom sine vedtak i 2017 slo sammen fylkeskommuner og kommuner som selv ikke ønsket det. Delingskostnader er bare en av mange problemstillinger som må vurderes i en sak om fylkesdeling, og de samlede kostnadene er ikke kjent på nåværende tidspunkt. I første omgang er det fylkeskommunene som ev. søker om deling, som må utrede konsekvensene ev. delinger vil få.

Jeg avventer disse søknadene.

Jeg har forelagt spørsmålet som gjelder domstolsreformen for Justis- og beredskapsdepartementet, og gjen- gir her svaret: Forslag om å gjeninnføre domstolstrukturen fra før domstolreformen 2021 ble sendt på høring 26. januar 2022. Høringsfristen er satt til 26. april 2022. I etterkant av høringen vil justis- og beredskapsministeren gjøre en konkret og helhetlig vurdering av om det foreligger reell lokal forankring for å beholde gjeldende struktur. Kostnadene som vil påløpe ved å gjenopprette en desentralisert domstolstruktur avhenger av hvilke endringer som gjøres i den enkelte rettskrets. Justis- og beredskapsministeren vil på vanlig måte komme tilbake til Stortinget

med en egen sak, der de økonomiske konsekvenser av endringene vil bli grundig omhandlet.

SPØRSMÅL NR. 1036

Innlevert 26. januar 2022 av stortingsrepresentant Grunde Almeland

Besvart 2. februar 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen

Spørsmål:

Kan statsråden begrunne hvorfor regjeringen sine nye regler for koronahåndtering, som ble innført for kulturlivet 21. januar, er mer inngripende og detaljerte enn de helsefaglige anbefalingene?

BEGRUNNELSE:

Mange kulturarrangører rammes av de nye reglene for koronahåndtering ved kulturarrangementer som regjeringen la fram 21. januar 2022. For noen var endringene i reglene et lite steg i riktig, mens det for andre betyr disse fortsatt kultur på lavbluss eller nedstenging. Når antallsbegrensningene kombineres med krav om kohorter, som igjen ledsages av detaljerte krav til foajéområdene synes det som om det blir vanskelig for mange kulturinstitusjoner å kunne drifte sine arrangementer. Vi registrerer at krav til kohortinndeling ikke var en del av Folkehelseinstituttets (FHIs) anbefaling, mens Helsedirektoratets anbefaling var langt mer inngripende.

Kulturministeren har anerkjent at kohortinndeling ikke var et «lite inngripende tiltak» slik Helsedirektoratets vurdering av forholdsmessigheten av dette tiltaket legger til grunn, og innrømmer med dette at direktoratets vurdering er basert på mangelfull innsikt i de praktiske konsekvensene av kohortinndeling.

I regjeringens politiske behandling av fagetatenes anbefalinger ble det likevel fremmet et ytterligere krav om at kohortene skal holdes på to meters avstand til enhver tid (inkludert i foajeområder) med tilgang på separate toaletter, garderober og evt. servering. Regjeringens krav om kohortinndeling synes altså å være enda mer inngripende og detaljert enn det som ligger i anbefalingen fra Helsedirektoratet og som er lagt til grunn for deres vurdering av forholdsmessighet.

I regjeringens begrunnelse for endringene, som ble offentliggjort tre dager etter iverksettelsen, synes det ikke å være noen ren smittevernlig begrunnelse for å forskriftsfeste detaljerte krav til foajéområdene. Det framstår også som om en slik detaljert forskrift er svært lite treffsik-

kert når flere store arrangører mener at kohortsystemet i praksis fører til at den enkelte publikummers kontaktpunkter øker og at den generelle avstanden mellom folk reduseres.

Svar:

På lik linje med forrige regjering som Venstre var en del av, legger også Ap/Sp-regjeringa helsefaglige vurderinger til grunn for våre beslutninger om smitteverntiltak.

14. januar ble det åpnet for at det kunne være 200 innendørs på faste tilviste plasser og 200 uten faste tilviste plasser utendørs. Samtidig ble det varslet at vi allerede uka etter ville se på muligheter for å åpne ytterligere.

21. januar ble det åpnet for 1500 personer innendørs og 3 000 utendørs fordelt på kohorter. Der det var flere enn 200 personer innendørs og 500 personer utendørs kunne man ha maksimalt 50 prosent kapasitet. Økningen i antallsbegrensningene på arrangementer den 21. januar var et viktig skritt i riktig retning for kultursektoren. Det ble innført som en midlertidig økning for å lette tiltaksbyrden for arrangørene i påvente av helhetlige vurderinger fra helsemyndighetene.

1. februar kom regjeringa, som varslet, med en helsevurdering av alle tiltak. Det er nå ingen publikumsbegrensning på arrangementer med faste tilviste plasser, og voksne og barn og unge kan drive sine fritidsaktiviteter som normalt. På arrangementer med faste tilviste plasser for publikum fjernes avstandskravene når man sitter i setet. Det betyr at alle seter i en sal kan benyttes. Krav om smittevernforvarlig drift gjelder for alle arrangementer. På arrangement med publikum uten faste tilviste plasser skal arrangøren sikre at grupper med familie eller tilsvarende nære skal kunne holde én meter avstand til andre.

Samtidig varsler vi at dersom det ikke skjer noe uforutsett med smittesituasjonen vil også denne begrensningen bli borte om to uker. Selv om dette er noen flere lettelser enn de helsefaglige rådene er det selvfølgelig fortsatt

de som danner grunnlaget for regjeringen sine beslutninger.

Regjeringa ønsker å gi større forutsigbarhet for sektorene som rammes av koronatiltakene. Det arbeides derfor med et overordnet rammeverk med pakker med

smitteverntiltak som kan brukes hvis det blir behov for det. Regjeringa vil innhente innspill fra organisasjoner og andre relevante aktører til dette arbeidet. Tiltakspakkene vil kunne gi kultursektoren forutsigbarhet om regjeringens videre pandemihåndtering.

SPØRSMÅL NR. 1037

Innlevert 26. januar 2022 av stortingsrepresentant Grunde Almeland

Besvart 2. februar 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen

Spørsmål:

Er statsråden enig i at det må sørges for at kulturvirksomheter som sliter med å følge krav om tilbakebetaling, først må få klager og søknader om kompensasjon behandlet før man sender ut og effektuerer tilbakebetalingskrav?

BEGRUNNELSE:

Flere aktører innen kulturbransjen er frustrert over saksbehandlingen hos Kulturrådet. De opplever at krav de har til kompensasjon, som de har anket inn for klagenemda for 2021, og stimuleringsmidlene de har søkt Kulturrådet om, i 2021, lar vente på seg. Samtidig med at de venter på å få behandlet disse sakene, mottar de krav om tilbakebetaling av støtte i hundretusen kronersklassen. Støtte de fikk til arrangementer som Kulturrådet nå har besluttet de likevel ikke gir kompensasjon for. Disse kraven har typisk bare 14 dagers betalingsfrist og setter kulturvirksomhetene i en vanskelig situasjon.

Svar:

Jeg vil berømme spørsmålsstilleren for å ta opp en viktig problemstilling. Å sikre kulturbransjen treffsikre kompensasjonsordninger og rammer har vært en solid ryddejobb etter vi inntok regjeringskontorene i oktober.

Den viktigste endringen som bransjen hadde ropt om under hele regjeringen Solbergs tid, var som interpellanten er inne på, mer effektiv saksbehandling. Derfor styrket jeg kapasiteten i kulturrådet med 15 ekstra saksbehandlingsstillinger. I tillegg til dette flyttet jeg forvaltningen av kompensasjonsordningen til Lotteri og stiftelsestilsynet. Dette er grep som kulturbransjen vil merke, og som opplagt vil bidra til mer effektiv saksbehandling og raskere penger på konto.

Når det er sagt, er det likevel viktig å presisere at klagesakene ofte er mer komplekse og tar derfor lenger tid å

behandle. I disse sakene kan det være et større behov for å gjøre grundige juridiske og økonomiske vurderinger. Det mener jeg at vi må ta oss tid til, det er en viktig rettssikkerhetsgaranti som bidrar til å opprettholde en tillitsbasert ordning. Alt i alt tror jeg likevel at langt de fleste vil oppleve å få svar innen rimelig tid, og kortere tid enn under forrige regjering.

Så er det viktig at det ikke utbetales kompensasjon i strid med reglene. Dette er viktig både av hensyn til tilliten til ordningen generelt, og for at pengene tilgodeses de aktørene som faktisk oppfyller vilkårene. Det er derfor Kulturrådet gjennomfører etterhåndskontroll av enkelte søkere. Dersom denne kontrollen viser at det er utbetalt kompensasjon i strid med reglene, skal det uriktig utbetalte beløpet tilbakebetales. Vedtak om tilbakebetaling kan påklages, men klagen har ikke oppsettende virkning. Det betyr at Kulturrådet ikke kan vente med å sende ut krav om tilbakebetaling til klagesaken og eventuelt andre søknader om kompensasjon er ferdigbehandlet.

SPØRSMÅL NR. 1038**Innlevert 26. januar 2022 av stortingsrepresentant Anne Kristine Linnestad****Besvart 4. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Kan justisministeren bekrefte at regjeringen ikke vil anbefale å legge nytt Oslo fengsel til en tomt som krever at man overstyrer lokaldemokratiet og privat eiendomsrett, og at gnr. 239, bnr. 141 i Nordre Follo kommune, Trollåsveien 8, 1414 Trollåsen, dermed er uaktuell i den videre prosessen?

BEGRUNNELSE:

26.01.2022 vil kommunestyret i Nordre Follo formelt vedta å be Statsbygg prioritere andre plasseringer av nytt Oslo fengsel enn tomten som vurderes i Nordre Follo, Trollåsveien 8. Dette begrunnes med at Statsbyggs kriterier og behov på eiendommen, ikke er i tråd med gjeldende kommuneplan. Høyre er, sammen med flertallet i kommunestyret bekymret for konsekvensene et eventuelt fengsel i Trollåsveien 8 vil få for bomiljø og næringslivet i området, at trafikkikkerheten forringes, at det vil føre til tap av natur og til at tilgang til naturområdet reduseres. Flertallet i kommunestyret sier at ved et fengsel på Trollåsen risikerer man også at næring og arbeidsplasser som allerede er etablert på tomten må vike.

Grunneier, Fabritius Gruppen AS, har 4. oktober 2021 og 3. november 2021 informert Statsbygg om at de ikke ønsker å selge Trollåsveien 8.

10.12.2021 gjorde Statsbygg det kjent at Trollåsveien 8, var blant de 5 tomtene som ble vurdert som aktuelle som alternativer til Bredtveit som nytt fengsel. Den 21.01.2022 gjentok Fabritius Gruppen AS informasjonen om at de ikke ønsker å selge og ba om bekreftelse på at Trollåsveien 8 ikke lenger er aktuell som tomt for nytt fengsel, denne gangen med kopi til Justisdepartementet.

Dersom Trollåsveien 8 skal realiseres som fengselstomt må regjeringen ekspropriere tomten fra privat eie.

Svar:

Oslo fengsel er svært nedslitt, og det er en reell fare for at fengselet kan bli stengt. Det er derfor viktig å finne en løsning for å erstatte dagens Oslo fengsel.

Det er blitt arbeidet i flere år med å finne en egnet tomt for et nytt fengsel. Lokaliseringsanalysen fra 2020 vurderte 180 tomter innenfor 40 minutters kjøretid til Oslo sentrum. Bredtveit har blitt vurdert som den beste lokalisering for et nytt fengsel. På grunn av motstand lokalt og fra politiske myndigheter i Oslo, fikk Statsbygg i juni 2021 et nytt oppdrag om å gjennomføre en ny

lokaliseringsanalyse. I denne prosessen ble 25 kommuner invitert til å foreslå tomt for et nytt fengsel. Av totalt 51 private og kommunale tomteforsalg valgte Statsbygg å gå videre med 5 av forslagene.

Statsbygg har nå ferdigstilt lokaliseringsanalysen der disse tomtealternativene er vurdert, herunder også Trollåsveien 8 i Nordre Follo. Dette tomteforslaget ble spilt inn av administrasjonen i Nordre Follo. Jeg har nå registrert at kommunestyret i Nordre Follo ikke ønsker et fengsel på Trollåsen. Etter det jeg kjenner til, vil eier heller ikke selge tomten. Jeg anser derfor dette forslaget som trukket, og vil ikke gå videre med denne tomten.

Etablering av fengselsplasser gir arbeidsplasser for kommunene, og mange kommuner har positive erfaringer med å være vertskap for fengsler. Vi har fått henvendelser både fra kommuner som i dag er vertskommuner, og som ønsker å utvide eksisterende fengsler, og fra kommuner som ønsker at det etableres et fengsel i deres kommune.

Jeg vil arbeide for å finne en god erstatning for plassene i Oslo fengsel, som også vertskommunen vil ønske velkommen. Jeg vil informere Stortinget på egnet måte når regjeringen har tatt stilling til saken.

SPØRSMÅL NR. 1039**Innlevert 26. januar 2022 av stortingsrepresentant Helge Orten****Besvart 4. februar 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik****Spørsmål:**

Vil regjeringens retningslinjer for lokalisering av statlige arbeidsplasser datert 17.01.2022 gjøres gjeldende når statsråden skal vurdere om kontorene til NAV Arbeid og Ytelse i Molde og Kristiansund skal slås sammen, og hvilke kriterier vil statsråden legge vekt på i sin vurdering?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen offentliggjorde 17.01.2022 "Rettleiing til retningslinjene for statleg lokalisering". Der fremgår det at beslutning om lokalisering skal gjøres av det ansvarlige fagdepartement og forankres i regjeringen. Jeg antar at det også gjelder for den prosessen som nå pågår der det vurderes en samlokalisering av kontorene til NAV Arbeid og Ytelse i Kristiansund og Molde. I den forbindelse er det interessant å vite hvilke kriterier statsråden vil legge til grunn for sin vurdering, herunder de økonomiske effektene av samlokalisering og konsekvenser for de ansatte. Jeg vil også be statsråden opplyse om dagens struktur vurderes videreført, eventuelt med tilpasninger.

Svar:

I november 2018 vedtok Arbeids- og velferdsdirektoratet framtidig organisering av NAV Arbeid og ytelse som blant anna innebar at talet på forvaltningseiningar skulle reduserast frå 24 til 17. I den samanhengen blei det avgjort at NAV Arbeid og ytelse Molde skulle samlokalisert når leigekontraktane både i Molde og Kristiansund går ut våren 2023. Arbeids- og velferdsetaten ønsker nå å inngå ein leigekontrakt med eit nytt kontorbygg i Kristiansund.

Denne samlokaliseringa vart initiert under regjeringa Solberg i likskap med fleire andre liknande vedtak om samslåingar. Talet på lokasjonar i ytelseslinja i Arbeids- og velferdsetaten er i perioden 2014 til 2021 redusert frå 67 til 51. Fullmakta til å vedta slike endringar i lokalisering ligg hos Arbeids- og velferdsdirektoratet etter NAV-loven § 3 (2). Det skal derfor mykje til at regjeringa grip inn i slike saker, og det er ikkje gjort før ved tilsvarende høve.

I denne saka legg eg til grunn at etaten følgjer opp vedtak som er gjort av etaten tilbake i 2018. Eg vurderer det slik at samlokalisering i Kristiansund samsvarar godt med retningslinjene for lokalisering av statlege arbeidsplassar og statleg tenesteproduksjon.

SPØRSMÅL NR. 1040**Innlevert 26. januar 2022 av stortingsrepresentant Helge Orten****Besvart 2. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

I Stortingets behandling av Nasjonal transportplan 2022-2033 var det et bredt flertall bak oppstart av Rv 15 Strynefjellet i første seksårsperiode.

Vil statsråden ta initiativ overfor Statens vegvesen for å sikre oppstart av prosjektet?

BEGRUNNELSE:

I Stortingets behandling av Nasjonal transportplan stod det et bredt tverrpolitisk flertall bak å prioritere oppstart av rv. 15 Strynefjellet i første seksårsperiode. Daværende regjeringspartier, Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti la

inn 500 mill. kroner ekstra i første periode. I tillegg hadde både Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Fremskrittspartiet dette prosjektet inne med midler i første periode i sine alternativer. Et bredt flertall omtalte altså prosjektet i sine merknader og var enige om å legge inn ekstra midler slik at prosjektet skulle sikres oppstart i første seksårsperiode, jf. Innst. 653 (2020-2021).

Rv. 15 Strynefjellet har stor betydning for godstransporten fra Nord-Vestlandet. Det er særlig tunnelene på strekningen som ikke har tilfredsstillende standard, og som gjennomgående ikke er dimensjonert for at tyngre kjøretøy kan møtes på en effektiv måte. Det fører også til betydelige skader på kjøretøyene. Det er gjennomført

en konseptvalgutredning, som har vært underlagt ekstern kvalitetssikring (KS1), og det er fattet beslutning om hvilket konsept det skal planlegges videre ut fra.

Svar:

I Nasjonal Transportplan (NTP) 2022-2033 er det kun navngitt prosjekter som starter opp i de første seks årene av planperioden. Samtidig er det satt av en ufordelt pott også for de siste seks årene av perioden. utfordringer og ambisjoner for transportkorridorene er presentert i stortingsmeldingen.

Statens vegvesen skal, med utgangspunkt i de utfordringer, mål og økonomiske rammene som er omtalt i NTP, utvikle strategier og planer for nye investeringer som best løser utfordringene.

Etter gjeldende praksis er det opp til Statens vegvesen selv å vurdere hvilke prosjekter de skal sette i gang planlegging av etter plan- og bygningsloven. Statens vegvesen

arbeider nå med gjennomføringsplanen 2022-2027 for NTP 2022-2033, og etaten legger opp til at gjennomføringsplanen offentliggjøres i februar 2022. I planen inngår det et planleggingsprogram, som viser alle prosjekter som skal planlegges etter plan- og bygningsloven.

For strekningen rv. 15 Strynefjellet foreligger det vedtatt KVVU. Prosjektet er ikke omtalt i Nasjonal Transportplan (NTP) 2022-2033. Jeg ser det derfor ikke som naturlig å skulle ta initiativ overfor Statens vegvesen for dette prosjektet per nå.

Jeg vil som oppfølging av Stortingets vedtak 35 underpunkt 23 av 2.12.2021, jf. Innst. 2 S (2021–2022), foreta en vurdering av veiporteføljen i Meld. St. 20 (2020-2021) Nasjonal transportplan 2022-2033 (NTP) for å bidra til en effektiv gjennomføring og oppfølging av klimamålene. Gjennomgangen skal også vurdere veinormalene, herunder en høyere terskel for trafikkmengde for bygging av firefelts motorveier.

SPØRSMÅL NR. 1041

Innlevert 26. januar 2022 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt

Besvart 31. januar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Vil statsråden prioritere og tilby ressurser i form av mannskap og utstyr fra Forsvaret, Politi og annen offentlige instanser for å bistå den private leteaksjonen etter tidligere leder i Norges Fiskarlag, Reidar Nilsen, som et siste forsøk på å finne den omkomne?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til det tragiske forliset ved Slettnes fyr utenfor Gamvik søndag 9. januar.

Reidar Nilsen og hans sønn var på vei på krabbe-fiske og fikk havari. Sønnen Remi ble funnet omkommet samme dag, men Reidar er enda ikke funnet. Reidar Nilsen er tidligere mangeårig leder av Norges Fiskarlag, og har jobbet tett opp mot Kystvakten i mange år. Det vises på utmerkelsene fra Kystvakten med takk for godt samarbeid som henger i kjelleren hjemme på Hasvik.

Den 10. januar gikk leteaksjonen over i søk etter antatt omkommet og allerede 12. januar varslet politiet at de hadde tatt den vanskelige beslutningen å måtte avslutte søket etter den savnede Reidar Nilsen.

Etter at Politiet avsluttet sitt søk etter Reidar Nilsen ble det opprettet en privat innsamlingsaksjon og igangsatt en privat leteaksjon for å finne han. Uten resultat så langt, men de har ikke gitt opp og vil gjøre et siste forsøk på å finne Reidar og familien begynner å miste håpet.

Det er kjent at Forsvaret har veldig godt utstyr for søk. ROV og redningsdykkere på deres fartøy. Trenger ikke være kystvakten spesielt, men det finnes kanskje flere av deres fartøy i Sjøforsvaret som har utstyr til å bistå den private leteaksjonen. Politiet har henvendt seg til Forsvaret for hjelp, uten at det har ført til aktivitet.

Ordfører i Hasvik kommune Eva Husby, Norges Fiskarlag og initiativtaker for den private leteaksjonen Ken Arne Brox etterlyser et større engasjement fra det offentlige og forventer at Politiet gjenopptar søket etter Nilsen.

Det oppleves langs kysten at søk etter antatt omkommet på sjø dessverre nedprioriteres, og alle ressurser tas bort etter veldig kort tid – i motsetning til søk etter antatt omkommet på land.

Svar:

Jeg har forståelse for at det er et stort engasjement for å finne den omkomne. Politi og redningspersonell har siden forliset skjedde lagt ned store ressurser i søket. Politiet i Finnmark har opplyst at de har benyttet av alle tilgjengelige ressurser, og de har hatt bistand fra Forsvaret. Det er gjort søk med ROV-undervannsrobot i det aktuelle

området, samt dronesøk i områdene som ikke har vært tilgjengelige til fots eller lot seg søke med helikopter.

Ved drukningsulykker skal politiet iverksette og lede søk etter den forulykkede så langt dette finnes rimelig og hensiktsmessig. Politiet har nå tatt beslutningen om å avslutte det aktive søket, men dersom det skulle fremkomme nye opplysninger som kan knyttes til forliset har politiet opplyst at søket vil kunne gjenopptas.

SPØRSMÅL NR. 1042

Innlevert 26. januar 2022 av stortingsrepresentant Guri Melby

Besvart 3. februar 2022 av utviklingsminister Anne Beathe Kristiansen Tvinning

Spørsmål:

Hvilke følger har utbredelsen av omikron-varianten hatt for innretningen av norsk bistand til Afrika sør for Sahara?

BEGRUNNELSE:

Spørsmålet stilles for å få en oversikt over hvilke endringer regjeringen har gjort på bistandsfeltet, for å svare ut de utfordringer som har oppstått i Afrika sør for Sahara som følge av spredningen av omikron-varianten.

Svar:

Helt siden pandemiens begynnelse, har det vært et viktig norsk mål å bidra til å begrense smitten og bøte på de verste konsekvensene også utenfor landets grenser. Likeverdige tilgang til vaksiner, tester og behandling har vært høyt prioritert.

Pandemien har avdekket de store forskjellene i verden og gjort dem større. På få områder er dette tydeligere enn i den svært skjeve tilgangen på vaksiner. Internasjonal innsats er avgjørende for å sikre tilgang til vaksiner for befolkningen i fattige land, ikke minst i Afrika sør for Sahara. Sammen med Sør-Afrika leder Norge derfor tilretteleggingsrådet i ACT-Accelerator – en helt ny global mekanisme for utvikling og rettferdig fordeling av vaksiner, testutstyr og medisiner. En av de viktigste oppgavene for Norge og Sør-Afrika har vært å mobilisere innsats fra andre medlemsland og fra utviklingsbanker og næringsliv.

I desember ble Norge det første medlemslandet som bidro med midler til ACT-Accelerators andre budsjettperiode, noe som brakte det samlede norske bidraget opp i om lag 6,5 milliarder kroner. Erfaringene så langt viser at det kan være krevende å få satt vaksiner i land der helsesys-

temet allerede er presset og kapasiteten lav. Derfor har vi omdisponert midler til slike formål. Dette har vi gjort både globalt og på landnivå, ikke minst i en rekke land i Afrika sør for Sahara. I 2021 ble eksempelvis 25 prosent av norsk bilateral støtte til Uganda omdisponert, for å sikre vaksineutrudding gjennom Verdens helseorganisasjon (WHO). Som en del av regjeringens nye bidrag til ACT-Accelerator i høst, bidro Norge med 40 millioner kroner til etablering av et senter for overføring av mRNA-teknologi i Sør-Afrika. Dette for å øke tilgangen til mRNA-vaksiner og etablere produksjonskapasitet i verdensdelen. Som del av vårt bidrag til ACT-Accelerator har vi også støttet UNICEF og Vaksinealliansen Gavi – for blant annet å styrke utruddingskapasiteten på landnivå.

Gjennom pandemiens ulike virusvarianter og de afrikanske landenes mange smittebølger, har Norge vært opptatt av at vårt bidrag må være relevant og tilpasset lokale forhold. Smittebølgene i Afrika samsvarer ikke nødvendigvis med smittebølgene i Norge. Ei heller følger alle afrikanske land samme mønster, verken politisk eller når det gjelder måten utbruddene utvikler seg på. Derfor er det en viktig oppgave å følge nasjonal utvikling når vi legger våre planer og samarbeider med lokale aktører.

Pandemien har satt oss langt tilbake i arbeidet med å utrydde ekstrem fattigdom og nå de andre bærekraftmålene innen 2030. To år med nedstenging av økonomisk aktivitet og skolegang får vidtrekkende konsekvenser – ikke minst i Afrika sør for Sahara. Også etter omikron og eventuelle nye varianter av viruset, vil Norge og andre måtte bidra for å bekjempe langtidsvirkningene. Om vi skal ha noen mulighet til å nå bærekraftmålene, må det til et ekstra løft etter dette tilbakeslaget.

SPØRSMÅL NR. 1043**Innlevert 26. januar 2022 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad****Besvart 3. februar 2022 av landbruks- og matminister Sandra Borch****Spørsmål:**

Hvorfor gis det kun strømstøtte til “aktive primærprodusenter i landbruket” og ikke til alle bedrifter under kapittel A i NACE-regelverket?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til svar på skriftlig spørsmål 15:910 (2021-2022), hvor landbruks- og matministeren viser til at det er bare aktive primærprodusenter i landbruket som ikke er omfattet av statsstøtteregelverket i EØS-avtalen. “Annen næringsvirksomhet er ikke omfattet av denne ordningen”, skriver statsråden.

Det er mange næringer og bedrifter som nå opplever svært høye energipriser, og hvor dette går direkte på bedriftenes bunnlinje. Mange opplever at det nå foretas en direkte forskjellsbehandling mellom relativt like virksomheter.

Under kapittel A i NACE-regelverket ligger blant annet landbruk, skogbruk, fiske og oppdrettsvirksomhet. Av disse er det bare aktive primærprodusenter i landbruket som får strømstøtte, og statsråden begrunner dette med EØS-regelverket.

Under EØS-regelverket kan det i visse tilfeller gis bagatellmessig støtte opp til 200 000 euro over en periode på tre år, uten at dette kommer i strid med statsstøtteregelverket. Det hadde vært interessant med en betraktning rundt denne delen av EØS-regelverket fra statsråden.

Svar:

De ekstraordinære strømprisene har medført en betydelig økning i husholdningenes strømutfgifter. De høye strømprisene ble vurdert å innebære en stor belastning for familieøkonomien til mange vanlige husholdninger som ikke omfattes av de ordningene regjeringen allerede har lagt frem. Derfor vedtok regjeringen å innføre en tidsavgrenset støtteordning for husholdningene for perioden desember 2021 til og med mars 2022. I Prop. 44 L (2021-2022) foreslo regjeringen en midlertidig lov som legger de rettslige rammene for en ordning der staten gir økonomisk stønad til husholdninger som er tilknyttet strømmettet, som følge av ekstraordinære strømutfgifter. Denne midlertidige strømstøtnadsloven som RME og nettselskapene forvalter er rettet inn mot husholdninger, ikke støtte til næringsdrivende. Støtnadsordningen er rettet mot husholdninger i Norge, og inntreder dersom strømprisen i spotmarkedet er over 70 øre kWh i det prisområdet kundene tilhører.

Det ble i Prop 44 L (2021-2022) vist til at det per 2021 var ca. 2,5 mill. husstander i Norge. Siden ordningen gjelder husholdningene, har det ikke vært behov for å drøfte ev. EØS-rettslig handlingsrom for støtte til næringsliv. Forholdet til EØS-retten ble beskrevet i punkt 3.8.2 i Prop 44 L (2021-2022).

Regjeringen foreslo samtidig at landbrukskunder inkluderes i ordningen. Det er ikke uvanlig at disse har strømforbruket fra våningshus og driftsbygninger registrert på samme måler. For disse kundene kan gårdsbruket i sin helhet være registrert i sluttbrukergruppe næring hos nettselskapene, men de kan også være registrert som husholdninger. Det fremgikk av proposisjonen om strømstøtnadsloven at landbruksvirksomhet skulle inkluderes, eller kompenseres tilsvarende. Dette måtte gjøres i tråd med avgrensningen i EØS-avtalen.

Ut over støtten til husholdningene foreslår derfor regjeringen å gi ekstra strømstøtte til aktive produsenter i jordbruk. Denne sektoren ligger innenfor landbruksunntaket i EØS-avtalen, og statsråd Jan Christian Vestre har tidligere kommentert denne problemstillingen i skriftlig svar til representanten Tina Bru:

“Som Landbruks- og matministeren viser til faller landbrukssektoren utenfor EØS-avtalens virkeområde. Det kan dermed gis “strømstøtte” til denne sektoren uten at EØS-regelverket om offentlig støtte legger begrensninger eller føringer. Støtte til bedrifter i sektorer som ligger innenfor EØS-avtalens virkeområde reguleres derimot av EØS-reglene om støtte. En eventuell strømstøtte til disse sektorene må dermed utformes slik at den ikke kommer i strid med dette regelverket.

EØS-retten er ikke prinsipielt til hinder for å etablere insentivordninger som også dekker bedrifters strømkostnader, men den legger føringer som blant annet skal ivareta konkurranseforholdene i det indre marked. EU-kommisjonen har gitt ut en meddelelse om håndtering av strømkrisen, hvor de beskriver hvilke muligheter som ligger i det eksisterende støtteregelverket, i tillegg til å blant annet se på mer langsiktige løsninger for å sikre grønn omstilling og et stabilt strømmnettverk på sikt.”

Jeg vil også vise til mine vurderinger i Prop. 56 S (2021-2022), kapittel 3.3:

“Etter EØS-avtalen artikkel 61 er statsstøtte til næringsdrivende i utgangspunktet forbudt. Produksjon av primærvarer i landbrukssektoren faller likevel utenfor EØS-avtalen. Dette følger av EØS-avtalen art. 8 hvor det fremgår at EØS-avtalen er begrenset til å omfatte varer som hører inn under tolltariffens

kapittel 25 til 97 eller er oppført i protokoll 3 til avtalen, det vil si annet enn landbruksvarer. Varer som er opplistet i de 24 første kapitlene i tolltariffen, det vil si primærprodukter i landbruket, faller dermed utenfor EØS-avtalen. Ordningen med strøm-

stønad for landbruksvirksomheter tar sikte på å gi kompensasjon for de ekstraordinære strømavgifter til produksjon av primærvarer i landbruket.”

SPØRSMÅL NR. 1044

Innlevert 26. januar 2022 av stortingsrepresentant Rune Støstad

Besvart 4. februar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for hva det betyr at «null-pluss» alternativet for videreutvikling av Sykehuset Innlandet HF utredes fullt ut?

BEGRUNNELSE:

I rundt 20 år har det foregått debatt og utredninger om framtidig sykehusstruktur i Innlandet. Ny sykehusstruktur skal bidra til å gi Innlandets befolkning gode og framtidsrettede spesialisthelsetjenester.

Den 15. juni 2021 vedtok foretaksmøtet og helseminister Bent Høie modellen som skulle ligge til grunn for konseptfasen. Den modellen innebærer nytt Mjøssykehus i Moelv, stort akuttsykehus i Lillehammer, elektivt sykehus til Elverum og lokalmedisinske sentra lokalisert til Nord-Gudbrandsdal, Valdres og Hadeland. Modellen har bred oppslutning i Innlandet.

I tillegg vedtok helseministeren at det i konseptfasen skal utredes et reelt nullalternativ (null-pluss alternativ), jf. veileder for tidligfasen i sykehusbyggprosjekter.

I etterkant av vedtaket i foretaksmøtet i juni 2021 har det vært skifte av regjering, og sykehussaken i Innlandet er også omtalt i Hurdalsplattformen:

«Regjeringen vil sørge for at «null-pluss» alternativet for Innlandet sykehus utredes fullt ut.

Den 10. januar i år er saken oppe i foretaksmøtet, der det ble vedtatt at «null-pluss» alternativet for videreutvikling av Sykehuset Innlandet HF utredes fullt ut.

Etter foretaksmøtet 10. januar har det gjennom media oppstått usikkerhet rundt saken. Enkelte prøver å skape et bilde av at sykehusstrukturen igjen er i spill og at statsråden har lagt opp en annen prosess enn det tidligere helseminister Høie la opp til. Derfor er det behov for en avklaring fra statsråden på om prosessen i Innlandet avviker fra andre tilsvarende prosesser og fra gjeldende veileder som gjelder i endring av sykehusstruktur.

Svar:

Vedtaket i foretaksmøtet 15. juni 2021 om videreutvikling av Sykehuset Innlandet ligger fast. Helse Sør-Øst skal følge ordinære prosesser for planlegging og de har nå satt i gang det neste steget i planprosessen – konseptfasen. Her vil Helse Sør-Øst videreføre arbeidet med å videreutvikle sykehuset. Ny struktur tilsier et Mjøssykehus i Moelv, med en samling av de mest spesialiserte tjenestene. Samtidig planlegges det for et godt tilbud av spesialisthelsetjenester på sykehusene i Lillehammer, Elverum og Tynset, ved lokalmedisinske sentra, ved distriktspsykiatriske sentra og med et desentralisert poliklinisk tilbud innenfor psykisk helsevern for barn og unge.

Det har pågått diskusjoner og utredninger over flere år som har vist at det er behov for å samle spesialiserte sykehusfunksjoner i Innlandet. Dagens funksjonsfordeling mellom sykehusene innebærer at ingen av sykehusene kan gi et komplett tilbud med tverrfaglig diagnostikk og behandling. Resultatet er at pasientforløpene blir stykket opp og pasienter må transporteres mellom sykehusene for undersøkelser og behandling. I det nye Mjøssykehuset skal de spesialiserte funksjonene innen somatikk, psykisk helsevern og tverrfaglig rusbehandling samles.

En endring av sykehusstrukturen og etableringen av Mjøssykehuset vil innebære endringer for innbyggere, ansatte i sykehusene og for samfunnet som helhet. Regjeringen er opptatt av at alternativene i konseptfasen blir utredet på en tilstrekkelig og sammenlignbare måte. Derfor har jeg i foretaksmøtet 10. januar i år stadfestet at det såkalte «null-pluss»-alternativet skal utredes fullt ut, slik det også står i Hurdalsplattformen. Utredningen av et nullalternativ er i tråd med Veileder for tidligfasen i sykehusbyggprosjekter, hvor det legges til grunn utredning av et nullalternativ i første steg i konseptfasen. Utredning av nullalternativ gjennomføres også i statlige prosjekter. Et nullalternativ skal ta utgangspunkt i dagens løsninger og lokalisering. For å gjøre nullalternativet sammenlign-

bart med de andre alternativene skal nullalternativet også sikre forsvarlig drift og framtidig kapasitetsbehov, og ha en like lang levetid som de andre alternativene. Bygningsmassen ved sykehuset i Hamar er i dårlig stand og har en relativt kort gjenstående levetid. Nullalternativet i konseptfasen for Sykehuset Innlandet omtales derfor som et null-pluss alternativ, da det forutsetter et nybygg til er-

statning for sykehuset i Hamar i tillegg til videreføring av øvrige sykehus.

Ny struktur med Mjøssykehuset i Moelv ligger fast og null-pluss utredes fullt ut for å få et sammenligningsgrunnlag. Slik får vi et godt grunnlag for å fatte et godt vedtak om hvordan Innlandets befolkning skal få et best mulig framtidig sykehustilbud.

SPØRSMÅL NR. 1045

Innlevert 26. januar 2022 av stortingsrepresentant Ingunn Foss

Besvart 1. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hva blir de permanente årlige ekstrautgiftene ved en reversering av domstolsreformen i tråd med regjeringens forslag?

BEGRUNNELSE:

I høringsnotat 22/371 datert 26. januar 2022 foreslår regjeringen «at strukturen for domstolene før domstolreformen 2021 i utgangspunktet skal gjeninnføres». I høringsnotatet har departementet oppgitt et usikkert anslag basert på en rapport fra Domstoladministrasjonen til styret 21. september 2021 (sak 21/73). Anslaget er utarbeidet før regjeringen tiltrådte og arbeidet med reverseringen startet. Spørsmålet er derfor om departementet har en oppdatert beregning av de permanente årlige

ekstrautgiftene av reverseringen basert på regjeringens forslag.

Svar:

Forslag om å gjeninnføre domstolstrukturen fra før domstolreformen 2021 ble sendt på høring 26. januar 2022. Høringsfristen er satt til 26. april 2022. I etterkant av høringen vil departementet gjøre en konkret og helhetlig vurdering av om det foreligger reell lokal forankring for å beholde gjeldende struktur. De permanente årlige ekstrautgiftene som vil påløpe ved å gjenopprette en desentralisert struktur avhenger av hvilke endringer som gjøres i den enkelte rettskrets. Jeg vil på vanlig måte komme tilbake til Stortinget med en egen sak, der også en oppdatert redegjørelse for de økonomiske konsekvensene av endringene vil bli grundig omhandlet.

SPØRSMÅL NR. 1046

Innlevert 26. januar 2022 av stortingsrepresentant Ingunn Foss

Besvart 1. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hva vil være engangskostnaden ved en reversering av domstolsreformen i tråd med regjeringens forslag?

BEGRUNNELSE:

I høringsnotat 22/371 datert 26. januar 2022 foreslår regjeringen «at strukturen for domstolene før domstolreformen 2021 i utgangspunktet skal gjeninnføres». I

høringsnotatet har departementet oppgitt et usikkert anslag basert på en rapport fra Domstoladministrasjonen til styret 21. september 2021 (sak 21/73). Anslaget er utarbeidet før regjeringen tiltrådte og arbeidet med reverseringen startet. Spørsmålet er derfor om departementet har en oppdatert beregning av engangskostnaden av reverseringen basert på regjeringens forslag.

Svar:

Forslag om å gjeninnføre domstolstrukturen fra før domstolreformen 2021 ble sendt på høring 26. januar 2022.

SPØRSMÅL NR. 1047

Innlevert 26. januar 2022 av stortingsrepresentant Marian Hussein

Besvart 2. februar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å styrke tilbudet om døgnbasert arbeidsrettet rehabilitering (ARR) i spesialisthelsetjenesten?

BEGRUNNELSE:

Å få flere i arbeid er kanskje den største utfordringen vi står overfor framover. Når forsørgerbyrden øker og stadig flere av ulike årsaker faller utenfor arbeidslivet truer det fundamentet for hele velferdsmodellen vår.

Arbeidsrettet rehabilitering i spesialisthelsetjenesten omfatter ulike typer tilbud som er egnet til å overvinne ulike typer utfordringer i ulike deler av sykefraværsløpet. Kortere arbeidsrettede tiltak gir best resultat relativt tidlig i forløpet, og kan også være en del av sluttbehandlingen. På en del brukere (pasienter) er dette likevel ikke nok, og tyngre intervensjoner med arbeidsrettet rehabilitering er nødvendig. Å bryte dårlige mønstre og bygge opp nye mestringserfaringer krever prosesser som varer over tid, og som ofte vil bli styrket ved å komme ut av og bort fra hjemmesituasjonen.

Flere nye randomiserte studier viser at døgntilbud over tid gir bedre og mer varige effekter enn polikliniske tilbud.

Arbeidsrettet rehabilitering i spesialisthelsetjenesten er et stort og tungt tverrfaglig fagområde som også trenger en kritisk masse klinisk praksis for å kunne videreutvikles.

Likevel ser vi nå gjennom utlysinger fra helseforetakene at bevilgningene til døgnbasert ARR reduseres, og

Høringsfristen er satt til 26. april 2022. I etterkant av høringen vil departementet gjøre en konkret og helhetlig vurdering av om det foreligger reell lokal forankring for å beholde gjeldende struktur. Engangskostnaden som vil påløpe ved å gjenopprette en desentralisert domstolstruktur avhenger av hvilke endringer som gjøres i den enkelte rettskrets. Jeg vil på vanlig måte komme tilbake til Stortinget med en egen sak, der også en oppdatert redegjørelse for de økonomiske konsekvensene av endringene vil bli grundig omhandlet.

oppdragene skal fordeles på enda flere aktører. Dette vil svekke pasientrettighetene. I enkelte områder vil pasientene bli henvist til små og svake fagmiljøer. Fragmenteringen av fagmiljøene vil svekke hele fagfeltet.

Det er gjennom de siste årene bygget opp en betydelig kompetanse og sterke fagmiljøer omkring den tverrfaglige tilnærmingen arbeidsrettet rehabilitering representerer, ikke minst blant ideelle aktører, og det er viktig at disse utvikles videre for å sikre best mulig tilbud til brukerne (pasientene).

Helseforetakene legger opp til korte intensive dagtilbud, som det ikke er forskningsbasert evidens for er tilstrekkelig for brukere (pasienter) med sammensatte årsaker til langvarig sykemelding.

Hurdalsplattformen slår fast at alle som kan og vil jobbe, skal få mulighet til det. Regjeringen legger arbeidslinja til grunn i arbeids- og velferdspolitikken. Derfor må fellesskapet stille mer opp med aktive tiltak for å hjelpe folk i arbeid.

Svar:

Spesialisthelsetjenesten har fra 2018 hatt arbeidsrettet behandling som del av sitt sørge for-ansvar. Oppdragsdokumentet til de regionale helseforetakene har over flere år understreket dette ansvaret, noe som i årets oppdrag ble formulert slik (her er utdrag fra Helse Nord RHF's oppdragsdokument brukt for å vise ordlyden): «Aktivitet og arbeidsdeltakelse er helsefremmende og bidrar til inkludering. Helse Nord RHF skal bidra til at pasienter i spesial-

isthelsetjenesten tilbys samtidige helse- og arbeidsrettede tilbud i et samarbeid med NAV, for å bli inkludert i arbeidsliv eller skole.»

Følgende informasjon er innhentet fra de regionale helseforetakene: I alle landets helseregioner tilbys differensierte spesialisthelsetjenester med et samtidig fokus på å holde pasienten i, eller tilbakeføre til, arbeid og utdanning. Tilbudene spenner fra tradisjonell poliklinisk utredning og behandling, til tverrfaglig sammensatt avklaring/utredning/behandling og langvarige døgntilbud innen arbeidsrettet rehabilitering. Helseregionene leverer både pasienttilbud med et arbeidsfokus fra egne helseforetak innen flere fagområder og arbeidsrettet rehabilitering fra institusjoner med avtale. Et bredt og differensiert tilbud skal møte pasientenes mange ulike problemstillinger og legge til rette for at pasientene selv kan medvirke i valg av behandling. Mens langvarig døgnbehandling er det riktige for noen, er det andre som ønsker et dagtilbud, som

enklere lar seg forene med familie og å stå helt eller delvis i arbeid. Spesialisthelsetjenesten har også et bredt samarbeid med NAV, med samarbeidsavtaler både på regionalt nivå og helseforetaksnivå.

Ifølge de regionale helseforetakene foreligger det ikke et tilstrekkelig forskningsgrunnlag til å trekke entydige konklusjoner om hvilken organisering av de arbeidsrettede tilbudene som gir best resultat for pasientene. Det legges derfor opp til differensierte tilbud for å ivareta ulike behov blant ulike grupper av pasienter. Som de regionale helseforetakene også peker på, vil sykefravær i stort påvirk- es av en rekke faktorer, der behandling og rehabilitering fra spesialisthelsetjenesten er en av flere viktige forhold. De arbeidsrettede tilbudene i spesialisthelsetjenesten er en del av flere innsatsområder som også skal bidra til arbeidslinjen som er formulert i Hurdalsplattformen og målet om at alle som kan og vil jobbe skal få muligheten til det.

SPØRSMÅL NR. 1048

Innlevert 26. januar 2022 av stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes

Besvart 4. februar 2022 av statsminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

I et intervju i Klassekampen 22. januar kommenterer statsminister Støre utviklingen i barnehagesektoren og regjeringens arbeid. Statsministeren refereres: «Konsernene kom inn. Foreldrenes penger havnet i lommer langt utenfor Norge.»

Mener Statsministeren dette er en dekkende beskrivelse for hvordan foreldrebetalingen forvaltes i private barnehager?

Svar:

Det vises til spørsmål fra representanten Kari-Anne Jønnes til statsministeren som han har bedt meg svare på.

Regjeringens mål er barnehager av høy kvalitet i hele landet, der foreldrebetalingen og tilskuddene fra kommunen går til å skape et best mulig barnehagetilbud for barna. Dagens regelverk for private barnehager stammer fra en tid da sektoren så helt annerledes ut enn i dag. Blant annet synliggjør salg av barnehageeiendom til utlandet et nytt utviklingstrekk i sektoren. For private aktører er det naturlig å restrukturere og organisere virksomheten sin i tråd med det aktørene anser som formålstjenlig.

Jeg mener likevel at det er bekymringsfullt med denne typen tilpasninger i barnehagesektoren. Barnehagene er ikke et sted hvor man bør ha investorer som er ute etter å optimalisere risiko og maksimere avkastning. At vi får denne type kjøp og salg av bygg som er ment å huse viktige velferdstjenester, er etter mitt syn et tydelig tegn på at reglene må endres og strammes inn. Det er ikke i tråd med regjeringens barnehagepolitikk.

I 2019 mottok private barnehager om lag 22,5 mrd. kroner i offentlige tilskudd og 4 mrd. kroner i foreldrebetaling. Nesten 40 prosent av de ordinære private barnehagene hadde en driftsmargin på over 5 prosent. Driftsmarginene i 2019 er gått noe ned siden 2018, blant annet som følge av innføringen av bemanningsnormen. Velferdstjenesteutvalget (NOU 2020:13 Private aktører i velferdsstaten) mener at private barnehager, trenger driftsmarginer på mellom tre og fem prosent for å ha en sunn økonomi over tid. Det betyr at mange private barnehager får høyere tilskudd enn det de trenger. Samtidig skal vi heller ikke glemme at om lag en tredjedel av de private barnehagene går med underskudd. Det er ideelle barnehager som har høyest andel som går med underskudd. Vi vet at enkeltstående og ideelle barnehager har en betydelig mer sårbar økonomi enn barnehager i konsern. Disse

barnehagene har i gjennomsnitt lavere driftsmarginer enn det velferdstjenesteutvalget anbefaler.

Det er klar sammenheng mellom kvalitet i barnehagen og kompetansen til de ansatte, og personalkostnader utgjør i gjennomsnitt om lag 80 pst. av barnehagens utgifter. Analyser utført av Telemarksforskning og Samfunnsøkonomisk analyse i 2021[1] viser at barnehager som går med underskudd, gjennomgående har høyere personalkostnader enn barnehager som går med overskudd. Analysene viser også at ideelle og enkeltstående barnehager har de høyeste personalkostnadene og lavere kostnader til avskrivninger eller husleie. For barnehager som er del av et konsern, både norskeide og utenlandskeide, er det motsatt. De har lavere kostnader til personalet enn ideelle og enkeltstående, men betydelig høyere kostnader til avskrivninger og husleie.

Det er stor usikkerhet rundt salgssummer da dette er forretningshemmeligheter, men et grovt anslag fra Telemarksforskning og Samfunnsøkonomisk analyse viser at det i perioden 2014-2019 samlet sett kan ha blitt tatt ut nesten 6 milliarder kroner fra sektoren i form av eiendomstransaksjoner og kjøpesummer. Ifølge en artikkel i Finansavisen fra desember 2021 har tre av de store kjedene solgt barnehageeiendommer til utlandet for 14,1 mrd. kroner det siste halvannet året. Kjøperne er både utenlandske eiendomsselskap og investeringsfond, og det er inngått langsiktige leieavtaler med de nye utenlandske eierne. Det er en uheldig utvikling dersom mindre av pengene går til barna og mer av pengene går til å forvalte og drifte eiendom. Jeg er derfor bekymret for den høye aktiviteten som har vært når det gjelder oppkjøp av

barnehager. De største verdiene som tas ut av sektoren er i forbindelse med salg av barnehager.

Videre er det bekymringsfullt når andelen barnehageplasser i utenlandskeide konsern økte fra 6 prosent i 2014 til 10 prosent i 2019. Når barnehagene eies fra utlandet, mister kommunene demokratisk kontroll og styring med sektoren. At foreldrenes penger har havnet i lommer langt utenfor Norge er kanskje ikke en heldekkende beskrivelse av foreldrebetalingen i barnehage, men det er helt klart en del av beskrivelsen. Og det er en del av beskrivelsen som viser en uheldig utvikling i deler av barnehagesektoren, og noe som regjeringen jobber med for å stanse.

Jeg har varslet at regjeringen vurderer å fremme flere lovforslag for Stortinget allerede til våren. Dette gjelder blant annet å innføre krav om at hver barnehage skal være et selvstendig rettssubjekt og forbud mot at selskaper som driver barnehager også kan drive annen virksomhet. Vi vurderer også å innføre krav om forbud mot å ta opp lån andre steder enn i finansforetak og innføre meldeplikt til kommunen ved eierskifter og organisatoriske endringer i barnehagene.

Regjeringen vil innføre et tydelig og strengt regelverk for private barnehager, som sikrer bedre demokratisk styring og kontroll med barnehagesektoren. I den forbindelse vil jeg også jobbe videre med anbefalingene fra velferdstjenesteutvalget og Storberget-utvalget. Regjeringen ønsker å stoppe kommersialiseringen og sikre enkeltstående og ideelle barnehager bedre rammevilkår. Vi mener det er viktig å bevare et mangfold av barnehager som er tilpasset de ulike lokalsamfunnenes ønsker og behov.

SPØRSMÅL NR. 1049

Innlevert 26. januar 2022 av stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein

Besvart 9. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Norske myndigheter fikk evakuert et antall personer fra Afghanistan til Norge i forbindelse med at Taliban tok over makten i landet. På grunn av kaoset rundt maktovertakelsen var det imidlertid begrenset hvor mange Norge fikk hjulpet på det tidspunktet.

Har regjeringen fortsatt arbeidet for å få ut afghanere som kan være i fare etter at Taliban kom til makten for eksempel fordi de var tilknyttet norske styrker eller avdelinger som er trent opp av norsk personell?

Svar:

Jeg viser til at representanten har sendt ovennevnte spørsmål til utenriksministeren. Hun har oversendt spørsmålet til meg for besvarelse. Jeg svarer da også på vegne av utenriksministeren og forsvarsministeren.

Etter evakueringen har Norge fortsatt å ta imot menneskerettsforkjempere, sivilsamfunnsaktører og journalister som har blitt utsatte etter Talibans maktovertakelse. Utover dette vurderes det om det skal etableres en søknadsbasert ordning for tidligere lokalt ansatte av

norske myndigheter. Det er imidlertid flere komplekse

forhold som må vurderes nøye før en beslutning kan tas, og saken er fortsatt til behandling.

SPØRSMÅL NR. 1050

Innlevert 27. januar 2022 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø

Besvart 1. februar 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik

Spørsmål:

Når vil folk som har gått på arbeidsavklaringspenger få mulighet til å søke på ny om arbeidsavklaringspenger uten å hindres av regelen om karensår?

og med 1. februar 2022 til og med 1. mars 2022 skal gjerast unntak frå denne regelen for medlemmer som søker om ny rett til arbeidsavklaringspenger og som får unntak frå kravet om å avvikle karensår.

BEGRUNNELSE:

Den 21. januar vedtok Stortinget at folk som har gått på arbeidsavklaringspenger kan søke på ordningen uten å hindres av regelen om karens.

For mange av disse menneskene har innstrammingerne i AAP-regelverket vært en katastrofe og det er viktig at de nye endringene Stortinget har vedtatt kommer raskt på plass.

Det er viktig å gi økonomisk trygghet til en gruppe som lever i stor økonomisk usikkerhet, og som har blitt ekstra hardt rammet av pandemien.

Svar:

I sammenheng med behandlinga av Prop. 48 LS (2021-2022) og Innst. 113 S (2021-2022), fatta Stortinget 21. januar 2022 vedtak om at personar skal få søkje på ordninga med arbeidsavklaringspenger før 1. juli 2022 utan å bli hindra av regelen om karensår.

Stortingsvedtaket har blitt følgt opp med ei endring i midlertidig forskrift om unntak fra folketrygdloven og arbeidsmiljøloven i forbindelse med covid-19-pandemien, fastsette av Kongen i statsråd i dag 28. januar 2022. Den mellombelse opphevinga av føresegnen om karensår er teken inn som ein ny § 5-4 i forskrifta, og skal gjelde i perioden frå og med 1. februar 2022 til og med 30. juni 2022. Dette inneber at personar som avviklar karensår per 1. februar 2022 kan søkje seg inn igjen på ordninga frå denne datoen, sjølv om dei ikkje har avvikla heile karensåret.

Normalt sett kan arbeidsavklaringspenger gis tidlegast frå det tidspunktet då søknad blei set fram. Ettersom forskriftsfesting kjem på plass fyrst nært opp til datoen som den mellombelse opphevinga tek til å gjelde, er det teke inn ei presisering i forskrifta om at det i perioden frå

